

Lyngen kommune

Møteinnkalling

Utvalg: Lyngen kommunestyre
Møtested: Eidebakken skole, Auditoriet, Lyngseidet
Dato: 13.06.2018
Tidspunkt: 12:00

Medlemmene innkalles med dette til møtet.

Medlemmer som måtte ha gyldig forfall og/eller mulig inhabilitet, må muntlig melde fra om dette snarest, slik at varamedlem kan bli innkalt. De varamedlemmene som får tilsendt innkallingen, møter altså bare dersom de får særskilt innkalling. Egenmeldingsskjema finnes på vår hjemmeside www.lyngen.kommune.no under politikk/sakspapirer.

De sakene som ikke er unntatt offentlighet er i tida fram til møtet utlagt med alle dokumenter til alminnelig ettersyn på Servicekontoret, kommunehuset.

De medlemmene og eventuelle innkalte varamedlemmer som skal delta i behandlingen av saker som er unntatt offentlighet, kan få nærmere innsyn i disse (dersom de ikke følger denne innkallingen) ved henvendelse til Servicekontoret.

Lyngen kommune, den 06.06.18

Dan-Håvard Johnsen
Ordfører

Inger-Helene B. Isaksen
utvalgssekretær

VEDLEGG:
Saksutredningene

Kopi av innkallingen vedlagt saksutredningene sendes til orientering til:

1. og 2. vararepresentant for hver liste
Rådmannen
Økonomisjefen
Næringsjefen
Sektorleder teknisk drift
Kommunalsjef oppvekst og kultur
Kommunalsjef helse- og omsorg

Sendes på e-mail til:

Kontrollutvalget (epost)
Råd for folkehelse v/Harald Haugen (Ikke saker unntatt offentlighet).
Ungdomsrådet v/Simon Larsen og Jonas R Johansen (kun kommunestyre)
Fagforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)
Utdanningsforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)

Pressen - legges ut på internett:

Bladet Nordlys, postboks 2515, 9272 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
Framtid i Nord, postboks 102, 9069 Lyngseidet. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
NRK Troms, 9291 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
Biblioteket for utlegging til alminnelig innsyn. (Ikke saker unntatt offentlighet.)

Kopi av innkallingen uten vedlegg:

KomRev Nord (epost) (kun kommunestyre og formannskapet)
Kommunekassereren

NB ! De som mottar kopi av innkallingen (evt. m/vedlegg) møter kun etter eget ønske dersom de ikke blir innkalt særskilt. Evt. talerett er i hht. formannskapets/utvalgets arbeidsreglement (pkt. A, § 4).

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 39/18	Referatsaker		
RS 7/18	Fremtidig drosjeregulering		2018/388
PS 40/18	Regnskapsrapportering 2018-1		2018/37
PS 41/18	Finansrapport 1. tertial 2018		2015/774
PS 42/18	Årsberetning og årsregnskap 2017*		2018/36
PS 43/18	Økning av vaktmesterbemanning i Lyngenhallen		2018/438
PS 44/18	Lenangen skole og barnehage - endring av øvre kostnadsramme		2015/83
PS 45/18	Vann- og avløpsgebyrer 2018 - endring		2018/358
PS 46/18	Lyngstunet-utbedring av kulvert som følge av setningsskade		2018/439
PS 47/18	Salg av kommunalt overskuddsmateriell		2018/429
PS 48/18	Midler til ulike tiltak-Gamslett		2015/1863
PS 49/18	Utvikling av NAV-kontor - Ny kontorstruktur		2017/704
PS 50/18	Søknad om serverings- og skjenkebevilling - Koppangen Brygger AS		2018/294
PS 51/18	Valg av politisk representant og vararepresentant til vannområdeutvalget		2017/60
PS 52/18	Ettergivelse av husleie	X	2018/37

*Kontrollutvalget skal ha møte 8.juni 2018. Deres behandling av «Årsberetning og årsregnskap 2017» vil bli ettersendt eller lagt frem på møtet.

Kl 12:00 vil kommunestyre få en orientering (ca 20 min) fra Lyngsalpan landskapsvernområde v/Oddrun Skjemstad om brukerundersøkelse og besøksstrategi.

PS 39/18 Referatsaker

Fra: Leif Lintho (Leif.Lintho@lyngen.kommune.no)

Sendt: 30.04.2018 10:51:27

Til: Inger-Helene Isaksen

Kopi:

Emne: VS: Fremtidig drosjeregulering

Vedlegg: Brev til ordføremne fra NT Troms.pdf

From: Åsmund Karlsen <aasmund_karlsen@hotmail.com>

Sent: Wednesday, April 25, 2018 5:44 PM

To: postmottak@kvafjord.kommune.no; postmottak@malselv.kommune.no;
gunda.johansen@balsfjord.kommune.no; postmottak@bardu.kommune.no; ordforer@berg.kommune.no;
marit.espenes@dyroy.kommune.no; eva.ottesen@gratangen.kommune.no;
marianne.bremnes@harstad.kommune.no; dag.sigurd.brustind@ibestad.kommune.no;
mona.pedersen@karlsoy.kommune.no; eirik.mevik@kvanangen.kommune.no;
svein.leiros@kafjord.kommune.no; bernhardt.halvorsen@lavangen.kommune.no;
geir.inge.sivertsen@lenvik.kommune.no; Ordfører Lyngen <Ordforer@lyngen.kommune.no>;
ovvind.evanger@nordreisa.kommune.no; sigrun.wiggen.prestbakmo@salangen.kommune.no;
orian.albrigtsen@skjervoy.kommune.no; helene.nilsen@skanland.kommune.no;
knut.jentoft@storfjord.kommune.no; jan-erik.nordahl@sorreisa.kommune.no;
fred.flakstad@torsken.kommune.no; jan.fredrik.jenssen@tranoy.kommune.no;
kristin.roymo@tromso.kommune.no

Subject: Fremtidig drosjeregulering

Hei.

Ønsker at dette brevet blir lest og at dere tar det på deres sakskart.

Med vennlig hilsen

Åsmund Karlsen, styreleder Norges taxiforbund avd. Troms

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.

For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

Til

Ordførerene i Troms Fylke

tirsdag, 24. april 2018

FREMTIDIG DROSJEREGULERING

Hei. Jeg heter Åsmund Karlsen, og er leder av Norges Taxiforbund avd Troms. Jeg tar kontakt med deg for å gi deg viktig informasjon om hvilke endringer som samferdselsdepartementet planlegger for drosjenæringen.

ESA har sendt en såkalt begrunnet uttalelse om at det Norske lovverket rundt drosjeløyver ikke er tilpasset EU sine regler for fri konkurranse innen EU og EØS land. De krever flere endringer, men den viktigste, med størst konsekvenser er:

Behovsprøving (antallsregulering) må fjernes.

I dag bestemmer løyvemyndighetene hvor mange drosjeløyver som trengs for å gi drosjekunder et godt tilbud, og samtidig sørge for at drosjenæringen kan ha en normal inntekt på sitt arbeid. Denne ordningen krever også at drosjenæringen sørger for et tilbud 24 timer i døgnet, 365 dager i året i hele landet. Flere land i EU har fortsatt denne ordningen, (Tyskland, Frankrike, Spania mfl) men allikevel krever ESA at den må bort i Norge, og departementet har bekreftet at de vil følge ESA sitt pålegg.

Da ønskes det at alle som har tilfredsstillende vandel, har løyvekurs og en økonomisk garanti, kan starte med taxi. Og kjøreplikten vil selvsagt forsvinne. Denne endringen ble gjort i Sverige i 1990. Resultatet kjenner vi. De store byene fikk langt flere drosjer, grisgrendte strøk mistet sitt drosjetilbud totalt, og mindre byer og tettsteder fikk et drosjetilbud kun på dagtid når det var offentlig betalt transport.

Departementet har sett at dette også kan skje i Norge, men sier da at de har planer om å unngå dette med å la kommuner / fylkeskommuner kjøpe den taxidekning de i dag har gratis, eller prøve å selge en enerett i enkelte distrikter.

Like lite som kommuner har ønsket/kunnet betale for opprettholdelse av nærbutikker, postkontor eller bensinstasjoner, tror vi på at det er økonomisk vilje eller evne i kommunene til å kjøpe en slik taxidekning. Det skal også sies, at selv om de store byene i Sverige fikk flere drosjer, ble kvaliteten svært variabel, og prisene gikk opp.

Vi ber om at denne saken settes på sakskartet til kommunen, og at det snarest blir gitt tilbakemeldinger til departementet om at dette er en endring som vi ikke ser kan ha fordeler hverken for kommunen, dens innbyggere eller drosjenæringen her i nord.

Vi er også kjent med at det er sterke grupper, også innad i flere partier, som ønsker å gå enda lenger enn departementet har foreslått. De ønsker å fjerne hele løyveordningen, for å tilpasse seg Ubers krav til å komme tilbake til Norge. Dette vil være det samme som å legge drosjenæringen i landet død.

Det er derfor svært viktig at kommunene i Nord sier i fra at disse endringene ikke er ønsket. Og det må sies nå!

Jeg står selvsagt mer enn gjerne til disposisjon for mer informasjon i sakens anledning.

Med vennlig hilsen

Åsmund Karlsen

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
51/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
70/18	Lyngen formannskap	13.06.2018
40/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Regnskapsrapportering 2018-1

Henvisning til lovverk:

Kommuneloven § 47 nr. 2.

FOR 2000-12-15 nr. 1423: Forskrift om årsbudsjett § 10.

Vedlegg

1 Investeringsrapport

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

VEDTAK:

Saken utsettes til formannskapsmøtet 13.06.18.

Formannskapet ønsker da en grundig gjennomgang av saken. Enst

Vedtak:

Saken utsettes til formannskapsmøtet 13.06.18.

Formannskapet ønsker da en grundig gjennomgang av saken.

Rådmannens innstilling

1. Kommunestyret tar regnskapsrapport 2018-1 til orientering.

2. Driftsregnskap:

a) Følgende merutgifter dekkes slik:

Budsjettregulering:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Sum	
2018	3311	2441	14901		536 000	Barnevern
2018	4000	3010	14901	50517	500 000	Områdeplan
2018	4000	3010	14901	50518	350 000	Lyngenløftet drift
2018	4405	3290	14901		513 500	Kjøp landbrukseiendom
2018	9000	8701	14901		2 235 000	Økt avdrag
2018	8000				- 1 637 000	Korr. premieavvik
2018	9000	8800	19401		- 2 497 500	Bruk av disposisjonsfond

3. Investeringsregnskap:

- a. Kommunestyret tar investeringsrapporten til orientering og ber rådmannen fremme ny sak om finansiering av årets investeringer til 2. tertialrapport.
- b. Det vedtas følgende budsjettendringer i investeringsbudsjett 2018:

Prosjekt	Tiltak	Kroner
15015	FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	750.000
15018	KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN	600.000
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	-765.000
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	250.000
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	-500.000
17005	EIDEBAKKEN SKOLE - OPPGRADERING I HHT. PÅLEGG	200.000
18001	IKT SKOLE OG BARNEHAGE	-250.000
18003	EIDEBAKKEN - LUKKING AVVIK	-200.000
18014	NY: LENANGEN OMSORGSSENTER - HEISANLEGG	500.000
48001	KJØP/SALG AV TOMT OG GRUNN	-585.000

Saksopplysninger

1. Innledning

Prognosen for regnskapsrapport nr. 2018-1 bygger på regnskapstall per 30. april, samt prognose på forventet forbruk resten av året. Avviket som fremkommer er derfor ifht periodisert budsjett. Det er rapportert per sektor, samt at kommunalsjefer og enhetsledere har kommentert avvik, prognose og tiltak for å redusere avvik.

Prognosen er utarbeidet for både drifts- og investeringsregnskap.

For driftsregnskapet tas det utgangspunkt i regnskapsskjema 1A:

Økonomiske oversikter	Årsbudsjett 2018	Reg. budsjett	Regnskap 30/4	Prognose
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	62 039 000	63 865 000	19 015 736,00	63 865 000
Ordinært rammetilskudd	154 975 000	154 219 000	56 346 826,00	154 219 000
Skatt på eiendom	6 730 000	6 730 000	3 421 836,95	6 845 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	4 686 000	4 686 000	589 427,35	4 686 000
Sum frie disponible inntekter	228 430 000	229 500 000	79 373 826,30	229 615 000
Renteinntekter og utbytte	863 000	863 000	485 540,81	863 000
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	8 552 000	8 552 000	993 887,84	9 052 000
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	15 804 000	15 804 000	6 009 753,00	18 039 000
Netto finansinnt./utg.	- 23 493 000	- 23 493 000	- 6 518 100,03	- 26 228 000
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	351 000	1 176 000	-	1 176 000
Til bundne avsetninger	-	-	-	-
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	-	-	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	-	504 000	-	504 000
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-
Netto avsetninger	- 351 000	- 672 000	-	- 672 000
Overført til investeringsregnskapet	1 107 000	1 107 000	-	1 107 000
Til fordeling drift	203 479 000	204 228 000	72 855 726,27	201 608 000
1 Politikk og livssyn	7 220 000	7 320 000	4 975 707	7 365 000
2 Administrative tjenester	19 320 000	19 320 000	8 369 442	19 320 000
3 Oppvekst og kultur	64 725 000	64 776 000	24 230 423	65 038 630
4 Helse, sosial og omsorg	88 402 000	88 500 000	40 198 750	89 175 000
5 Plan, teknikk og næring	25 028 000	25 528 000	10 056 948	26 917 000
6 Finans	- 1 216 000	- 1 216 000	- 3 678 504	- 2 853 000
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	203 479 000	204 228 000	84 152 766	204 962 630
Regnskapsmessig mer/mindre forbruk	-	-	- 11 297 040	- 3 354 630

Totalt er det et estimert merforbruk på 3,35 mill. kroner.

Det er foreslått at deler av merforbruket dekkes ved bruk av disposisjonsfond, samt korrigerings budsjett.

2. Økonomisk rapportering fra sektorene

Samlet oversikt over ramme 1-5 viser følgende prognose:

	Årsbudsjett inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertial	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
1 Politikk og livssyn	7 220 000	4 277 527	4 975 707	-698 180	7 220 000	45 000	7 265 000
2 Adm. tjenester	19 320 000	7 629 570	8 369 442	-739 872	19 320 000	0	19 320 000
3 Oppvekst og kultur	64 776 000	32 400 422	24 230 423	8 169 998	64 776 000	262 630	65 038 630
4 HSO	88 500 000	39 336 727	40 198 750	-862 023	88 500 000	675 000	89 175 000
5 PNT	25 528 000	12 229 799	10 056 948	2 172 851	25 528 000	1 389 000	26 917 000
	205 344 000	95 874 045	87 831 270	8 042 774	205 344 000	2 371 630	207 715 630

Det er et estimert merforbruk på driftsrammene på ca. 2,4 mill. kroner. Rådmannen foreslår tiltak for å redusere

Ramme 1 Politikk og livssyn

Ramme	Ansvar	Årsbudsjett inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertial	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
1	Politikk og livssyn							
1110	POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	3 225 000	1 524 750	1 471 491	53 259	3 225 000	0	3 225 000
	1001 KOMMUNESTYRET	835 000	477 250	515 141	-37 891	835 000	0	835 000
	1002 ORDFØRER	1 283 000	466 333	393 459	72 875	1 283 000	45 000	1 328 000
	1004 FORMANNSKAPET	355 000	118 333	102 354	15 979	355 000	0	355 000
	1006 ROVVILTUTVALG	10 000	3 333	8 932	-5 599	10 000	0	10 000
	1009 KOMMUNE- OG STORTINGSVALG	0	0	600	-600	0	0	0
	1100 KONTROLLUTVALG OG REVISJON	877 000	421 833	444 852	-23 018	877 000	0	877 000
	1206 ARBEIDSMILJØUTVALG	13 000	4 333	3 014	1 320	13 000	0	13 000
	1701 ÅRETS PREMIEAVVIK AMORTISERING AV TIDLIGERE ÅRS PREMIEAVVIK	-327 000	0	0	0	-327 000	0	-327 000
	1710 PREMIEAVVIK	79 000	0	0	0	79 000	0	79 000
	1803 RÅD FOR FOLKEHELSE	65 000	21 667	3 140	18 527	65 000	0	65 000
	3853 TILSKUDD TIL LAG OG FORENINGER	35 000	11 667	0	11 667	35 000	0	35 000
1112	LEVEKÅRSUTVALGET	343 000	343 000	22 438	320 562	343 000	0	343 000
1113	NÆRINGSUTVALGET	75 000	75 000	21 665	53 335	75 000	0	75 000
1114	KLIMA- OG MILJØUTVALGET	60 000	60 000	0	60 000	60 000	0	60 000
1208	KIRKE OG LIVSSYN	3 517 000	2 274 777	3 460 113	-1 185 336	3 517 000	0	3 517 000
	Totalt	7 220 000	4 277 527	4 975 707	-698 180	7 220 000	45 000	7 265 000

Merforbruk på ansvar 1110:

- Tjeneste 1001 – tilskudd til Nord-Troms Regionråd har økt med kr 51 000. Dette kom ikke med i budsjettbehandlingen, og vil derfor kunne fremkomme som et negativt avvik. Det vil likevel være mulig å dekke dette innenfor budsjett, men dette må følges opp ved neste tertialrapport når man kjenner til møteplanen for kommunestyret for høsten 2018.
- Tjeneste 1002 - innkjøp av gaveartikler til representasjon.

Merforbruket som fremkommer på ansvar 1208 er ikke reelt. Tilskudd til Den norske kirke er regnskapsført, men ikke utbetalt i sin helhet.

Ingen øvrige avvik, det forventes at rammen vil gå i balanse.

Ramme 2 Administrative tjenester

Ramme 2 Administrative tjenester		Årsbudsjett inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertial	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
1300	PROSJEKTER (rådmannen disponerer)	100 000	100 000	12 344	87 656	100 000	0	100 000
1310	ADMINISTRATIVE TJENESTER	11 350 000	4 064 797	4 185 491	-120 694	11 350 000	0	11 350 000
1450	FELLESKOSTNADER	4 394 000	2 306 106	2 588 989	-282 883	4 394 000	0	4 394 000
1451	IKT	3 591 000	1 197 000	1 545 002	-348 002	3 591 000	0	3 591 000
1452	KOMMUNAL FIBER	-115 000	-38 333	37 617	-75 950	-115 000	0	-115 000
Totalt		19 320 000	7 629 570	8 369 442	-739 872	19 320 000	0	19 320 000

Merforbruk som fremkommer per 1. tertial knytter seg til kostnader som ikke er periodisert. Forventer å gå i balanse.

Ramme 3 Oppvekst og kultur

Ramme 3 Oppvekst og kultur		Årsbudsjett inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertia	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
2100	GRUNNSKOLEPROSJEKTER	72 000	26 270	226 119	-199 849	72 000	0	72 000
2101	GRUNNSKOLEN - FELLES	6 951 000	2 973 610	2 168 567	805 043	6 951 000	0	6 951 000
2111	LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER	4 519 000	1 636 543	1 762 674	-126 131	4 519 000	0	4 519 000
2115	LENANGEN SKOLE	7 433 000	6 880 400	2 717 430	4 162 970	7 433 000	73 000	7 506 000
2116	EIDEBAKKEN SKOLE	21 730 000	8 689 254	8 588 346	100 907	21 730 000	10 000	21 740 000
2117	VOKSEOPPLÆRINGA	5 028 000	5 028 000	1 872 942	3 155 058	5 028 000	200 000	5 228 000
2200	FØRSKOLEPROSJEKTER	0	0	23 977	-23 977	0	0	0
2201	BARNEHAGER - FELLES	162 000	162 000	41 001	120 999	162 000	0	162 000
2211	KAVRINGEN BARNEHAGE	5 559 000	2 111 526	1 912 887	198 639	5 559 000	0	5 559 000
2212	KNØTTELIA BARNEHAGE	6 264 000	2 253 788	2 165 406	88 382	6 264 000	0	6 264 000
2215	LENANGEN BARNEHAGE	1 960 000	701 328	781 172	-79 843	1 960 000	-20 370	1 939 630
2310	KULTURSKOLEN	1 382 000	517 446	449 127	68 319	1 382 000	0	1 382 000
2400	KULTUR - PROSJEKTER	0	0	255 300	-255 300	0	0	0
2410	KULTURTILBUD	2 539 000	968 593	763 743	204 850	2 539 000	0	2 539 000
2411	BIBLIOTEK	1 177 000	451 664	501 730	-50 067	1 177 000	0	1 177 000
		64 776 000	32 400 422	24 230 423	8 169 998	64 776 000	262 630	65 038 630

Enhetene har meldt om følgende merforbruk:

- Lenangen skole kr 73 000 – store vikarkostnader da flere ansatte har tillitsverv
- Voksenopplæringa kr 200 000 – innkjøp av datautstyr til undervisningen, skoleskysst samt høyere lønnsutgifter enn budsjettet.

De andre enhetene melder bare om mindre avvik, og det forventes av de vil gå i balanse. Grunnskole-, førskole- og kulturprosjekter vil bli finansiert av tilskuddsmidler.

Kavringen barnehage har til nå hatt et mindreforbruk. Dette skyldes ledige barnehageplasser og at man dermed har holdt stillinger vakant.

Det knytter seg usikkerhet til grunnskolen felles og krav fra andre kommuner. I 2018 er det budsjettet med 1,1 mill., men denne prognosen er usikker. Det knytter seg også usikkerhet til kostnader ved innføring av bemanningsnormen i barnehagen dersom denne blir vedtatt 31. mai. Spesielt i utvidete barnehager vil normen ha store økonomiske konsekvenser. Ved Lyngsdalen oppvekstsenter og Lenangen barnehage vil kostnaden per plass utover grunnbemanning være ca. 100 000 pr år.

Ramme 4 Helse, sosial og omsorg

	Årsbudsjett inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertial	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
Ramme 4 Helse, sosial og omsorg							
3100 HELSE, SOSIAL OG OMSORGSPROSJEKTER	125 000	142 342	759 986	-617 644	125 000	0	125 000
3105 HELSE OG OMSORG ADM.	4 559 000	1 656 426	1 454 208	202 218	4 559 000	10 000	4 569 000
3106 HELSE OG OMSORG FELLESGIFTER	2 598 000	1 003 813	723 948	279 865	2 598 000	-119 000	2 479 000
3310 SOSIALTJENESTEN	3 948 000	1 395 831	1 470 400	-74 569	3 948 000	226 000	4 274 000
3311 BARNEVERNSTJENESTEN	3 939 000	1 603 376	2 112 452	-509 076	3 939 000	536 000	4 475 000
3411 PRAKTISK BISTAND	2 738 000	967 108	824 467	142 641	2 738 000	507 000	3 245 000
3412 TILTAK ELDERE OG FUNKSJONSHEMMEDE	2 106 000	911 500	863 529	47 971	2 106 000	-29 000	2 077 000
3414 HJEMMETJENESTEN YTRE LYNGEN	9 683 000	3 392 811	3 431 380	-38 569	9 683 000	-45 000	9 638 000
3450 LYNGSTUNET HELSE- OG OMSORGSSENTER	15 422 000	5 523 352	5 861 759	-338 408	15 422 000	-121 000	15 301 000
3451 LANGTIDSAVDELING LYNGSTUNET	14 444 000	5 028 692	5 431 477	-402 785	14 444 000	397 000	14 841 000
3452 KORTTIDSAVD./KAD LYNGSTUNET	7 759 000	3 185 991	2 754 669	431 322	7 759 000	-538 000	7 221 000
3453 HJEMMETJENESTEN INDRE LYNGEN	8 523 000	3 252 777	3 109 580	143 197	8 523 000	-354 000	8 169 000
3454 RUS OG PSYKISK HELSE	5 235 000	3 331 178	3 307 049	24 130	5 235 000	-614 000	4 621 000
3510 SOLHOV BO- OG AKTIVITETSENTER	7 321 000	7 841 529	8 093 844	-252 315	7 321 000	819 000	8 140 000
3900 BUDSJETTRAMME HELSE, SOSIAL OG OMSORG	100 000	100 000	0	100 000	100 000	0	100 000
Totalt	88 500 000	39 336 727	40 198 750	-862 023	88 500 000	675 000	89 275 000

Ramme 4 har totalt en prognose på kr 675 000 i merforbruk.

Det stilles større krav til kommunene i regi av samhandlingsreformen. Pasientene blir vurdert som utskrivningsklar raskere enn før, som fører til at de blir overflyttet til Lyngstunet eller utskrevet til hjemmet med hjemmetjeneste. Dette krever en betydelig oppfølging, samt bruk av medisiner og medisinsk utstyr. Det blir stadig flere eldre med pleiebehov og det er færre som utdanner seg innen helse og omsorg. Lyngen kommune merker dette ved lite kvalifiserte søkere til ledige stillinger innen sektoren. Dermed må det benyttes overtid av kvalifisert personell og bruk av personell formidlet gjennom vikarbyrå under ferieavvikling. Ved bruk av vikarbyrå stilles det krav om bolig og subsidiert husleie.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten har hatt økende saksmengde og derav behov for ekstra ressurser.

Man har derfor måttet engasjere konsulent fra Barnevernkompetanse for å sikre at Lyngen kommune v/Barneverntjenesten gir forsvarlige tjenester i henhold til Lov om barneverntjenester. Det foreslås at dette merforbruket dekkes ved bruk av disposisjonsfondet.

Sosialtjenesten:

Har negativt avvik som skyldes på økt behov for økonomisk sosialhjelp på bakgrunn av regelendringer innenfor arbeidsavklaringspenger og økning i husleie på de kommunale boligene. Tidligere var det mulig å få arbeidsavklaringspenger (AAP) i 4 år. Dette er kortet ned til 3 år. Regelendringen har ført til at det er strenge regler for å komme inn under unntaksbestemmelsene, noe som gjør at det allerede er brukere som har fylt kriteriene til økonomisk sosialhjelp til.

Praktisk bistand:

Forventet merforbruk i lønn pga. brukerstyrt personlig assistent (BPA) hos 2 veldig syke brukere, samt flere BPA-vedtak ut over dette. Barn og unge som har store funksjonshemninger som har

behov for hjelp til å klare hverdagen. Budsjettet er nok alt for lavt og det må søkes om ekstra bevilgninger. Dette vil bli fulgt opp i neste tertialrapport

Merforbruk i omsorgslønn/pårørendestøtte - flere alvorlig syke hjemmeboende hvor pårørende søker om støtte for den hjelpen de yter. Dette er også viktig for å kunne holde brukere hjemme i egen bolig lengst mulig. Kommunene skal ha pårørendestøtte.

Hjemmetjenesten ytre Lyngen (Lenangen bo- og servicesenter):

Mindreforbruket knytter seg i hovedsak til lavere matutgifter.

Legetjenesten er forventet å gå i balanse. Dette skylder økte rammer spesielt på akuttmedisinsk forskrift som ikke ble vedtatt innført i år, i tillegg til merinntekter på sykepengerefusjoner.

Langtidsavdeling Lyngstunet:

Overskridelse på lønn til ekstrahjelp - behov for ekstra bemanning pga. urolige pasienter med utfordrende adferd der det er behov for 1:1. Overskridelser på lønn i faste stillinger er behov for økt grunnbemanning for å kunne gi forsvarlig helsehjelp da pasientgruppen er mer krevende/utfordrende og har sammensatte diagnoser.

Mange vakante helgehjemler som ikke er dekket, fører til at fast personell må leies inn på overtid for å ha forsvarlig drift, behov for fagkompetanse. Et av tiltakene som jobbes med er å tilby langturnus/vakter i helgenene. Også økning i vikarutgiftene da fast ansatte deltar i prosjekter, har verv som tillitsvalgt, møtedeltakelse og avspasering hvor det må leies inn vikarer ved deres fravær. Drifta krever at det må være leies inn for å kunne gi forsvarlig tjeneste.

Overskridelse på medisinske forbruksmateriell kan begrunnes med innkjøp av sondeernæring, da vi har flere pasienter som får dette.

Korttidsavdeling Lyngstunet:

Besparelser på lønn, spesielt faste stillinger. Merforbruk på overtid.

Budsjettet viser besparelser på lønn i faste stillinger da avdelingen har to stillinger vakant, samt helgehjemler. Avdelingsleder går daglig ut i pleien for å kompensere dette. Dette resulterer i overforbruk på overtid som er nødvendig for å ha kvalifisert personell i avdelingen ut fra pasientgrunnlaget. Lønn ved annet fravær viser også overforbruk og skyldes innleie for to sykepleiere som har hatt permisjon i forbindelse med videreutdanning, samt øvrig lønnet permisjon med lønn.

Hjemmetjenesten indre Lyngen:

Besparelser på lønn i faste stillinger og medisinske forbruksvarer. Merforbruk på ekstrahjelp. Behov for økt bemanning på grunn av bruker med økt hjelpebehov som er innvilget langtidsplass. Samt endringer av middagstiden fra 1300 - 1530 i ukedagene, noe som gjør at bemanningen på ettermiddag må økes. Arbeider med endringer på turnus/langturnus for å unngå forskyving av vakter og mindre bruk av ekstravakter.

Rus og psykisk helse:

Omorganisering av rus- og psykisk helsetjenesten og tjenesten for brukere med psykisk funksjonshemming er i startfasen og iverksetting av omorganiseringen vil skje i løpet av høsten. Ansatte og brukere er orientert, og ny turnus ved rus og psykisk helse er under utarbeidelse. 5 brukerne som p.t. bor på Rehabiliteringsavd/ E-fløya vil overføres avd. Korttid. Ved Korttid er det opprette 2 nye årsverk for å kunne gi nødvendig helsehjelp til brukerne med psykisk helse problemer.

Solhov bo- og aktivitetssenter:

Overskridelser på lønn i faste stillinger samt på overtid.

Prosessen med nedbemanning ved Solhov aktivitetssenter er avsluttet. De mest funksjonshemmede brukere som mistet sitt dagtilbud ved aktivitetssenter får nå sitt tilbud i boligen. Solhov har flere resurskrevende brukere med vedtak på 1:1 og det har vært nødvendig med økt bemanning til brukere som er blitt eldre og har sammensatte problemer.

Ramme 5 Plan, næring og teknikk

Ramme 5 Plan, teknikk og næring		Årsbudsjett Inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertial	Avvik I NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
4400	BYGG OG ANLEGG, PROSJEKTER	200 000	200 000	499 389	-299 389	200 000	0	200 000
4405	PLAN	2 202 000	1 023 756	576 112	447 644	2 202 000	344 000	2 546 000
4407	NÆRING	2 495 000	1 676 683	1 087 967	588 716	2 495 000	0	2 495 000
4408	KOMMUNALE HAVNER OG KAIER	-1 478 000	-341 213	24 917	-366 130	-1 478 000	0	-1 478 000
4410	BYGG OG ANLEGG	16 493 000	7 379 641	6 104 431	1 275 210	16 493 000	625 000	17 118 000
4412	FORVALTNING TEKNISKE TJENESTER	3 678 000	1 988 041	1 495 407	492 634	3 678 000	420 000	4 098 000
4710	VANN OG AVLØP	-1 029 000	-942 377	-995 311	52 934	-1 029 000	0	-1 029 000
4810	FEIING OG BRANNBEREDSKAP	2 967 000	1 245 268	1 264 036	-18 768	2 967 000	0	2 967 000
Totalt		25 528 000	12 229 799	10 056 948	2 172 851	25 528 000	1 389 000	27 192 000

Prognosen viser et samlet merforbruk på 1,664 mill. kroner

Plan

Vedtatt budsjettkutt ifht omorganisering av landbruksvikarordningen er ikke gjennomført, og kan medføre et merforbruk på kr 344 000. Søkes løst til neste tertialrapport.

I budsjett 2017 (k-sak 71/17) ble det vedtatt å bruke 0,5 mill. kroner til kjøp av landbrukseiendommer fra stiftelsen Troms Landbruksselskap. Kjøpet ble ikke gjennomført da Lyngen kommune ikke mottok tilbud om kjøp, og midlene ble tilbakeført disposisjonsfondet. Vi har nå mottatt tilbud om kjøp av eiendommene, kjøpesum er kr 500 000 + 2,7 % i omkostninger – totalt kr 513 500. Foreslått dekket ved bruk av disposisjonsfondet.

Kommunale havner og kaier

Dette er et selvkostområde hvor man kun skal dekke gebyrgrunnlaget, altså kostnader til drift av området. Dette er estimert til ca. 0,7 mill. kroner i 2018. Inntekter utover dette må avsettes, noe som bidrar til en «dårligere» årsprognose med ytterligere 1,1 mill. kroner.

Bygg og anlegg

Merforbruket knytter seg til følgende:

- Økning i husleie for lokaler til Barnevernstjenesten pga. ny dørtelefon + div. sikring – kr 60 000.
- Det er lagt inn besparelser på drift av Lenangen barnehage og skole på totalt kr 450 000. Det er ikke mulig å innfri denne innsparingen i år. Må vente til skolen og barnehagen er ferdigstilt før innsparingstiltak eventuelt kan gjennomføres.
- kr 70.000 til reparasjon av varmekabler i kommunal bolig

Det ble i årsbudsjett 2018 forutsatt en redusert husleie for Rådhuset på 1,57 mill. kroner. Dette er ikke fulgt opp ved ny leieavtale og Lyngen kommune er fakturert etter gammel husleie, noe som har medført et merforbruk.

Forvaltning tekniske tjenester

Merforbruk knyttet til geotekniske undersøkelser. Dette var lagt inn i fjorårets budsjett, men denne potten bli ikke brukt fullt ut. Forslag til dekning kommer i sak om årsregnskap 2017.

Vann og avløp

Merutgifter til drift av vannproduksjon og avløp. Dette dekkes av VA-fond.

Driftsprosjekter

Prosjekt 50517 områdeplan Lyngseidet:

Områdeplanen er nå inne i en siste fase før den kan legges ut til offentlig høring. Her vil det bli gjennomført møter med sektormyndigheter for å ivareta nasjonale hensyn, få faglige innspill og for å forhindre innsigelser i denne prosessen. Det vil derfor løpe utgifter til dette arbeidet som må dekkes over drift, i form av kjøp av konsulenttjenester. Dette er estimert til 0,5 mill. kroner forutsatt at det ikke kommer innsigelser som fører til merarbeid. Det foreslås at dette finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.

Prosjekt 50518 Lyngeløftet - drift

Lyngeløftet er nå i en fase hvor en del av kostnadene ikke kan dekkes av investeringsbudsjettet. Dette utgjør i hovedsak 80 % av lønnskostnader til prosjektleder. Deler av disse utgiftene dekkes av tilskudd fra Troms Fylkeskommune, det øvrige må dekkes av andre driftsmidler. Dette er anslått til kr 350 000, og foreslås finansiert ved bruk av disposisjonsfondet.

Ramme 6

Ramme 6 Finans		Årsbudsjett inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertial	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
8000	PREMIEAVVIK, PENSJONS- OG LØNNSRESERVE, MV.	-1 216 000	-10 420 000	-3 678 504	-6 741 496	-1 216 000	-1 637 000	-2 853 000
		-1 216 000	-10 420 000	-3 678 504	-6 741 496	-1 216 000	-1 637 000	-2 853 000

Pensjonskostnader

Pga. økt bruk av premiefond, er det behov for å regulere pensjonskostnadene. Dette gir økte kostnader til premieavvik i 2018, men virkningene ved økt bruk av premiefond tilsvarer omtrent virkningen. Negativ virkning er beregnet til ca. kr 70.000 i hht siste beregninger fra KLP.

Ved gjennomgang av pensjonskostnadene for 2017 oppdaget rådmannen feil i akkumulert premieavvik pr. 31.12.2017. Dette gjelder både oppgitt sum i årsoppgaven fra KLP og i kommunens regnskapsførte pensjonskostnader. Førstnevnte er fra 2003 og 2004, mens kommunens egne feil er påløpt over flere år. Netto betyr dette en inntektsføring på nesten 2 millioner.

Ut ifra foreløpige prognoser fra KLP og Statens Pensjonskasse, så ser det ut til at årets budsjetterte pensjonspremie holder. Usikkerheten er knyttet til årets lønns- og trygdeoppgjør, som vil påvirke reguleringspremien og pensjonspremien resten av året.

Nye prognoser kommer i september og vil danne grunnlag for rapportering i 2. tertial.

Lønnsreserve

Det er for tidlig å si noe om årets lønnsoppgjør og hvordan dette påvirker lønnsreserven. Dette vil vi forhåpentligvis har mer klarhet i ved neste tertialrapportering.

Ramme 7

		Årsbudsjett inkl. endring	Periodisert budsjett (inkl. endring)	Regnskap 1. tertial	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
Ramme 7 Budsjettskjema 1A								
8001	EIENDOMSSKATTEKONTOR	-6 730 000	-3 365 000	-3 416 430	51 430	-6 730 000	-115 000	-6 730 000
9000	FRIE INNTEKTER, RENTER OG AVDRAG, AVSETNINGER	-197 498 000	-74 112 531	-69 479 788	-4 632 742	-197 498 000	2 735 000	-194 763 000
		-204 228 000	-77 477 531	-72 896 218	-4 581 313	-204 228 000	2 620 000	-201 493 000

Skatt og rammetilskudd

Skatteveksten fra 2017 til 2018 pr. 30. april var på 3,0 % for Lyngen kommune og 4,6 % på landsbasis. Inntektsutjevningen medfører at endringen for landet har mest å si for kommunens frie inntekter. Ut ifra en slik endring vil merinntektene bli på ca. 3,8 mill. i 2018.

I revidert nasjonalbudsjett 2018, som ble framlagt i mai, ble årets vekst i nasjonale skatteinntekter nedjustert til 1,0 % fra 2017. Dette er grunnlagt med at årets lønnsvekst forventes å bli lavere enn beregnet i statsbudsjettet for 2018. Hvis veksten blir på dette nivået, vil årets merinntekter bli ca. 0,9 mill.

Som vanlig tilrås det ikke å justere årets frie inntekter så tidlig på året, da de endelige tallene ikke er kjent før i februar neste år.

Eiendomsskatt

Ut i fra utskrevet eiendomsskatt for 1. termin 2018, ligger det an til en merinntekt på kr 115.000 for 2018. Endrede skattegrunnlag kan gi andre virkninger for 2. termin, men dette er ikke noe en har oversikt over nå.

Avdrag og renter på lån

Det er budsjettert med for lavt avdrag i årsbudsjett 2018. Lyngen kommune har vedtak om minsteavdrag, og for 2018 har man avsatt kr 15 804 000. Beregningen av tillatte minsteavdrag viser at man i 2018 har budsjettert med kr 2 235 000 for lite, altså skulle rett sum være kr 18 039 000. Årsaken til at dette ikke ble korrekt i budsjettbehandlingen er at avskrivninger ikke ble utført før i 2018 i forbindelse med regnskapsavslutning. Det foreslås at dette dekkes ved bruk av disposisjonsfondet.

Det merkes nå at det finansielle markedet er i endring og den varslede rentøkningen har allerede startet (se finansrapport). Forventede rentekostnader ligger ca. 0,5 mill. kroner over budsjett.

3. Investeringer

Investeringene pr. 1. tertial er rapportert i eget vedlegg med kommentarer for hvert prosjekt.

De største avvikene gjelder:

- 14101 Eidebakken kirkegård utvidelse og 14102 Lenangsøyra kirkegård utvidelse
- 14117 Lenangen B/U-skole – ombygging

Disse prosjektene vil bli behandlet som egne saker i kommunestyret, og tas derfor ikke med som budsjettendringer i denne saken.

15015 Furufalten industriområde sør og 15018 Kai Sandneset, Nord-Lenangen synes å få en overskridelse på hhv. kr 750.000 og kr 600.000.

Det er hittil i år solgt tomt og grunn på kr 585.000 som foreslås tatt inn som delvis finansiering av overskridelsene nevnt tidligere. Kr 765.000 av disse overskridelsene foreslås dekket av 16022 Tyttebærvika kai og kulvert, da kostnadene til kai synes å bli noe lavere enn budsjettet.

17004 Lyngstunet – nye heiser er beregnet å få en besparelse på ca. 0,5 mill. i forhold til totalramma på 2 mill. Det foreslås å overføre disse midlene til nytt prosjekt 18014 Lenangen omsorgssenter – heisanlegg. Her er det kommet pålegg om omfattende oppgradering, som gjør at dette prosjektet bør prioriteres.

Øvrige rapporterte avvik i investeringsrapporten reguleres internt. Årsak til foreslåtte budsjettendringer fremgår av vedlagte investeringsrapport.

Det foreslås at investeringsbudsjett 2018 reguleres slik (alle tall i tusen kroner):

Prosjekt	Årsbudsj.	Endringer	Justert budsjett	Endret prognose	Budsjettendringer
15015 FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	0	14.000	14.000	750	750
15018 KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN	0	13.103	13.103	600	600
16022 TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	25.000	1.247	26.247	0	-765
17003 ELEV- OG ANSATTE PC	150	0	150	250	250
17004 LYNGSTUNET - NYE HEISER	1.000	1.000	2.000	-500	-500
17005 EIDEBAKKEN SKOLE - OPPGRADERING I HHT. PÅLEGG	0	350	350	200	200
18001 IKT SKOLE OG BARNEHAGE	250	0	250	-250	-250
18003 EIDEBAKKEN - LUKKING AVVIK	200	0	200	-200	-200
18014 NY: LENANGEN OMSORGSSENTER - HEISANLEGG					500
48001 KJØP/SALG AV TOMT OG GRUNN	0	0	0	-585	-585

4. Sykefravær

Sykefraværet har hatt en liten økning ifht. 1. tertial i fjor:

	Sykefravær 2018 1. tertial	Sykefravær 2017 1. tertial	Endring
Korttidsfravær (1-16 dgr)	1,7 %	2,4 %	-0,7%
Langtidsfravær (>=17 dgr)	7,7 %	6,6 %	1,1%
Totalt	9,4 %	9 %	0,4 %

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak
K-sak 70/17 Årsbudsjett 2018.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Med unntak av dekning av minsteavdrag og uforutsette kostnader som kjøp av tjenester el.l. til lovpålagte oppgaver, vurderer rådmannen det slik at innmeldte avvik på ramme 3-5 må forsøkes dekket innenfor vedtatte budsjetttrammer. Dette må løses til neste regnskapsrapport.

Rentekostnadene er nå stigende, og man har et lån hvor bindingstida utløper dette året. Man må her forvente dyrere betingelser, det samme for nye låneopptak. Dette må følges nøye opp til neste tertial- og finansrapport.

RAPPORT INVESTERINGSPROSJEKTER 1. TERTIAL 2018

Prosjekt	Årsbudsj.	Endringer	Justert	Endret	Ny	Kommentar/tiltak
			prognose	prognose		
13101	EGENKAPITALINNSKUDD KLP	0	0	0	0	Størrelsen på egenkapitalinnskuddet har sammenheng med størrelsen på overskuddet i KLP 0 i 2017. Foreløpig ikke klart, men rapporteres til 2. tertial.
13104	LYNGEN SYKEHJEM - SALG	-1.765	0	-1.765	0	Rådmannen forventer tilbakemelding fra advokat angående kommunestyrets vedtak om vilkår knyttet til salget til Giæver. Denne må foreligge før videre prosess iverksettes hvor kommunestyret må ta beslutning til dette. -1.765
14101	EIDEBAKKEN KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	0	0	0	1.700	Ikke ferdigstilt, gjenstår grøntarealer. Sluttprosjekt med entreprenør er ikke foretatt, sum uavklart. Skissert sum er grovt stipulert. Jf. tidligere vedtak om at kirkegårdene skal behandles som egne saker i kommunestyret. Lenangssøya: Ikke ferdigstilt, gjenstår grøntarealer og sluttprosjekt med entreprenør. Behandles som egen sak når sluttprosjektet er klart. 1.700
14106	INFRASTRUKTUR REISELIV	0	177	177	0	Midler (0,3 mill.) opprinnelig avsatt som kommunal egenandel i forbindelse med offentlig tilskudd. Brukt til skiltposetting og GPS-måliger. Restbevilgning foreslås brukt til produksjon av turkartmapper, også digital løsning. 177
14111	DIGITALT PLANREGISTER	0	744	744	0	Anskaffelse av programvare og opplæring pågår. Avsluttes i løpet av 2018. 744
14117	LENANGEN B/U-SKOLE - OMBYGGING	0	41 256	41 256	2 412	Ekstrakostnader til vognskur og bod i barnehagen og friidrettsbod. Ble i utgangspunktet tatt ut av prosjektet. Inventar inkl. elektroniske tavler har høyere kostnad enn budsjettert. Totalt avvik ca. 2 mill. Mulig forsinkelse i prosjektet kan også medføre ekstra kostnader. Vil bli framlagt kommunestyret med forslag om ekstra bevilgning. Usikkerhet om hvorvidt det gis full mva-komp. for kulturen i prosjektet. Må avklares. 2 412
14121	EIDEBAKKEN - KULTURSKOLE OG VO	0	3 586	3 586	0	Omsøkte spillemidler utgjør 5 mill. for idrettshallen, 2 mill. for kulturen og 213.000 kr for lagerbygget. Budsjetterte spillemidler utgjør 7.625 mill. Eventuell regulering av kostnader og finansiering behandles som egen sak, eventuelt sammen med 2. tertialrapport 2018. 3 586
14126	VEILYS - ARMATURER, MV.	0	969	969	0	Utbedring av tak kostnadsberegnet til ca. 1 mill. Skifte av vindu ca. 0,5 mill. Drenering ca. 3 586
14127	HELIKOPTERLANDINGSPLASS	0	700	700	0	Innkommene tilbud innenfor økonomisk ramme. Drøftes med formannskapet, stål eller trestolper. Fullføres innen 30.9. Kråkeskogen (Lenangssøya, Kirkeveien (Nord-Lenangen), Ørnesbakken. 969
14129	OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	0	377	377	0	Detailprosjektering legges ut på anbud innen september. Kostnadsramme rekker kun til 700
14139	RÅDHUS	0	94	94	0	Arbeid utført på Sandvikveien, sluttført. 377
15001	EIDEBAKKEN - TILRETTELLEGGING FUNKSIONSHEMMEDE	0	0	0	0	94
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	5 000	6 992	11 992	0	Sees i sammenheng med prosjekt 17005 og 18003. 0
15015	FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	0	14 000	14 000	750	14 750
15018	KAI SANDESET, NORD-LENANGEN	0	13 103	13 103	600	13 703

Prosjekt	Årsbudsj.	Endringer budsjett	Justert budsjett	Endret prognose	Ny prognose	Kommentar/tiltak
15022	0	2 217	2 217	0	2 217	Gjenstående påbegynt arbeid er montering av lekeapparater, scene og amfi. I tillegg en del prosjektledelse. Totalt er det foreløpig beregnet forbruk på ca. 350.000 i 2018.
15023	0	0	0	0	0	Gjenstår demontering av lysstolper, flytting av fiber, merking og skilting av Parkveien, samt intern prosjektledelse. Usikkert kostnadsoverslag som foreslås regulert på 2. tertial 2018.
15028	0	1 117	1 117	0	1 117	Innkjøp av lydanlegg og scene er under arbeid. Kostnad ca. 0,7 mill.
15029	0	0	0	0	0	Prosjektet utgår i 2018. Prosjektledelse vedtørende områdeplan føres på drift og prosjektledelse for investeringer føres på tilhørende investeringsprosjekt.
15030	0	45	45	0	45	Overførte midler til avsluttende arbeider på sykkelkur.
15710	0	2 243	2 243	0	2 243	Forprosjekt Bekkstrand og Lyngsdalsbukta, ca. 0,2 mill. Detaljprosjektering Stigen, ca. 0,5 mill. Resipientundersøkelse (måle strøm, visuell befaring, mv.) Sør-Lenangsbotn, ca. 0,2 mill. Igangsetting Stigen i løpet av høsten, bruk av restramme.
15711	5 000	8 150	13 150	0	13 150	Konsulentbistand vurdering ny vannkilde Furufalten-Lyngseidet, ca. 0,7 mill. Ny pumpestation Kråkeskogen (Lenangsvyra), ca. 0,3 mill. Ny vannkilde Koppangen, ca. 0,5 mill. Forsterkning vanninntak Furufalten, ca. 0,3 mill. Rest budsjett ramme avsettes til 2019.
16002	0	1 206	1 206	0	1 206	Ikke kapasitet pt. til å komme videre med anbud i hht. vedtatt prioritertingsliste. Må vurdere å engasjere prosjektledelse.
16006	500	0	500	0	500	Investeringstilskudd som overføres kirkelig fellesråd.
16008	0	569	569	0	569	Gjenstår lys og oppvarming. Kapasitetsproblemer har medført at dette ikke har kunnet bli fulgt opp. Tilbudsgrunnlag og anbudsutsendelse gjenstår. Omsøkte spillemidler på 1,952 mill. vil kunne medføre økt økonomisk ramme utover 0,550 mill. til gjestående arbeid.
16010	1 000	1 400	2 400	0	2 400	Del av et Nord-Troms prosjekt ut 2019. Prosjektleder for Nord-Troms og lokal i Lyngen (100 %) ut september 2018. Uavklarte kostnader i investeringer (ikt-plattform og responsløsninger).
16011	0	1 250	1 250	0	1 250	Anbudsrunder gjennomført og tildeling i mai. Ferdigstiltes i løpet av sommer/høst. Kostnadsramme på 2 mill. er innenfor anbudssum.
16017	0	6 791	6 791	0	6 791	Ferdigstilt. Sluttoppgjør gjenstår. Kostnader til garantioppfølging påløper i 2019 og må avsettes i budsjettet.
16018	0	258	258	0	258	Gjenstående arbeid er utomhus (rydding, grøtting, tilsåing, gangvei til bosenteret, parkeringsareal). Ønske om carport er det ikke midler til.
16022	25 000	1 247	26 247	0	26 247	Kulvert ferdigstiltes juni 2018, kai august 2019. Arbeides med endring av kai type, som vil medføre reduksjon i kostnader. Prosjektering klar ultimo mai. Siste kostnadsoverslag for kai er 21,6 mill. eks. mva. I tillegg kommer prosjektering og intern prosjektledelse. Sees på alternativ finansiering i samarbeid med VIT, noe som kan gi grunnlag for å regulere gjeldende avtale.
17001	-845	0	-845	0	-845	Salg av grunn forventes gjennomført i år.
17003	150	0	150	250	400	Foreslås styrket med 0,25 mill fra 18001. Kjøpt inn PC til elever i 8. klasse. Gjenstår iPad til barnehagene og en del PC til lærere.
17004	1 000	1 000	2 000	-500	1 500	Prosjektet blir noe rimeligere enn avsett i budsjettet, anslagsvis 0,5 mill. Heiskontrollen har pålagt oppgradering av heisanlegg ved Lenangen omsorgssenter. Rådmannen foreslår at 0,5 mill. overføres til dette prosjektet.

Prosjekt	Årsbudsj.		Justert		Endret		Ny	Kommentar/tiltak
	Endringer	budsjett	prognose	prognose	prognose	prognose		
17005	EIDEBAKKEN SKOLE - OPPGRADERING I HHT. PÅLEGG	0	350	350	200	550	2018. Budsjettramme 0,2 mill. overføres fra 18003, samme tiltak.	Tiltak gjennomføres i hht. prioritert rekkefølge i samråd med skolen. Fullføres i løpet av
17007	HAGETRAKTOR/KLIPP/SNØFRES/KOSTING	0	155	155	0	155	Avsluttet.	
17008	RIVING STIGENVEIEN 2 (UNGDOMSKLUBBEN)	0	0	0	0	0		Lokale entreprenører er invitert til å gi pris på riving, men ingen har svart. Ser på muligheten
18001	IKT SKOLE OG BARNEHAGE	250	0	250	-250	0	Foreslås overført prosjekt 17003 Elev- og ansatte PC.	
18002	UTEOMRÅDER BARNEHAGE OG SKOLE	300	0	300	0	300		Var tiltenkt brukt i alle barnehager og skoler etter behov til innkjøp av lekeapparater.
18003	EIDEBAKKEN - LUKKING AVVIK	200	0	200	-200	0		Avventes inntil avklaring av uteområdet for Lenangen skole.
18004	EIDEBAKKEN - NYTT TELEFONSYSTEM	100	0	100	0	100	Samme tiltak som 17005. Ramme foreslås overført dit.	
18005	LYNGSTUNET KJØKKEN - VARMEVOGNER	160	0	160	0	160	Kjøpt inn og montert.	
18006	LYNGSTUNET LANGTID - NYE PASIENTSENGER OG NATTBORC	250	0	250	0	250		160 Innkjøp foretatt. Lite budsjettavvik.
18007	INDUSTRIUTLEIEBYGG ØRA	10 000	0	10 000	0	10 000		250 Innhentet tilbud som vurderes. Kjøp i løpet av høsten.
18008	LENANGSØYRA HAVN - NY ADKOMST	1 150	0	1 150	0	1 150		Oppstart august 2018.
18009	TYTBÆRVIKA - REGULERINGSPLAN OG INTERNVEI	1 000	0	1 000	0	1 000		Oppstart når salg av tomt/grunn er gjennomført.
18010	NY TRAKTOR OG MINIGRAVER	2 200	0	2 200	0	2 200		Oppstart, ferdig slutten av 2018.
18011	LENANGEN BRANNSTASION - UTVIDELSE	300	0	300	0	300		Tilbudsgrunnlag legges ut i løpet av mai. Egen sak om salg av gammel traktor og lastebil fremlegges kommunestyret.
18013	PROSJEKT DEMENTE/GRILLHYTTE	300	0	300	0	300		Utsettes inntil avklaring om organisering av branntjenesten foreligger.
47022	INNEREIDET BOLIGFELT	0	130	130	0	130		Ansatte/personalet vurderer hvordan beløpet kan disponeres.
48001	KJØP/SALG AV TOMT OG GRUNN	0	0	0	-585	-585		Mangler avtale om grunnerv. Mulig løsning kan bli å ekspropriere. Mangler vei, vann og avløp til 3 tomter, av totalt 12. Totale kostnader for å ferdigstille utgjør ca. 1 mill., eks. grunnerv. Rådmannen foreslår å utsette ferdigstillelse, da det er 9 byggeklare tomter.
49901	HUSBANKLÅN INNLÅN	0	0	0	0	0		Bokførte tomtosalg pr. 16.05.2018.
49999	FELLES FINANSIERING INVESTERINGER	-51 050	-110 126	-161 176	0	-161 176		Vedtatt om økt låneopptak på 6 mill. i 2018 vil påvirke kapitalkostnadene i 2018. Derfor usikkert om dette går i balanse.
	SUM	0	0	0	4 377	4 377		

Lyngen kommune

Arkivsaknr: 2015/774 -40

Arkiv: 200

Saksbehandler: Hilde Grønaas

Dato: 24.04.2018

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
52/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
41/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Finansrapport 1. tertial 2018

Henvisning til lovverk:

Kommuneloven § 52 nr. 2.

FOR 2009-06-09 nr 635: Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer rådmannens innstilling. Enst

Vedtak:

Ihht kommunens finansreglement, skal det rapporteres om status på kommunens finansforvaltning av aktiva, passiva og risikoanalyse.

1. Rapporten tas til orientering.

Rådmannens innstilling

Ihht kommunens finansreglement, skal det rapporteres om status på kommunens finansforvaltning av aktiva, passiva og risikoanalyse.

2. Rapporten tas til orientering.

Saksopplysninger

Aktiva – ledig likviditet

Lyngen kommune har ingen plassering av ledig likviditet (aktiva).

Alle kortsiktige likvide midler er plassert som bankinnskudd i norske kroner.

Disponibel saldo i NOK per 18. mai:

Navn	Kontonummer	Bokført saldo	Disponibel saldo
E. Johannesen minnefond	4740 13 48146	143 366,69	143 366,69
Eksped	4740 13 47549	103 476,19	103 476,19
Lyngen Kommune - Nav Sosial	4750 34 64175	332 313,30	332 313,30
Lyngen Kommune - legekantoret	4750 34 93353	101 627,97	101 627,97
Lyngen Kommune - Solhov bosent	4740 12 76129	349 139,91	349 139,91
Driftskonto	4785 07 00059	64 184 762,71	64 184 762,71
Komfakt	4740 13 48065	1 251 235,77	1 251 235,77
S. Johansens fond Lenangen oms	4740 13 48154	233 277,00	233 277,00
skattetrekk	4740 13 48081	4 187 734,00	4 187 734,00
utlån	4740 13 48073	141 881,00	141 881,00
Totalt		71 028 814,54	71 028 814,54

Saldo på driftskonto gjenspeiler ubrukte lånemidler. Her gjenstår det ca. 39,1 mill. kroner til årets investeringer.

Lyngen kommune har en kassakreditt på 5 mill. kroner, denne er ikke inkl. i saldo på driftskonto. Denne åpnes ved behov.

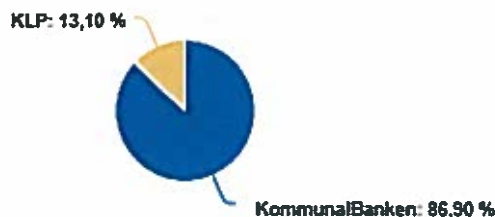
Passiva – rentebærende gjeld

Lyngen kommune har ved utgangen av 1. tertial følgende rentebærende gjeld hos Kommunalbanken Norge (KBN) og KLP:

Lånenummer/formål	Opprinnelig lånebeløp	Restgjeld etter termin	Rente	Rentetype	Margin	Fastrente utløpsdato	Avdrags- type	Slutt dato
Total	539 646 640,00	508 521 948,00	1,6386%					
3 mnd Nibor	20 460 000,00	28 826 970,00	1,6706%					
KBN-20140719 - Investeringer 2014	8 360 000,00	5 852 000,00	1,6600%	NIBOR3M	0,6000%		Serie	16.12.2024
KBN-20140720 - Kavringen barnehage	5 600 000,00	16 881 220,00	1,6600%	NIBOR3M	0,6000%		Serie	15.12.2054
KLP 8317.54.72641 - VA-formål 2016	6 500 000,00	6 093 750,00	1,7100%	NIBOR3M	0,7000%		Serie	01.10.2018
3 mnd Nibor Bullet	83 895 300,00	65 269 931,00	1,4600%					
KBN-20150062 - Eidebakken skole	83 895 300,00	65 269 931,00	1,4600%	NIBOR3M	0,6000%		Ingen avdrag	10.05.2033
Fastrente	128 089 000,00	126 343 360,00	1,6772%					
KBN-20150565 - Kunstgress Lyngstuva	3 213 000,00	3 052 360,00	1,6000%			20.11.2018	Serie	22.11.2055
KBN-20160207 - Rådhus mtilleggsareal	14 500 000,00	13 920 000,00	2,1200%			26.04.2021	Serie	26.04.2066
KBN-20170618 - Lenangen skole	70 176 000,00	70 176 000,00	1,5800%			01.12.2020	Serie	03.12.2057
KLP 8317.54.72714 - Lenangen skole 2016	10 000 000,00	9 750 000,00	1,7000%				Serie	01.12.2056
KLP 8317.54.72722 - Sandneset kai	17 364 000,00	16 929 900,00	1,7000%				Serie	01.12.2056
KLP 8317.54.72773 Øra	12 836 000,00	12 515 100,00	1,7000%				Serie	02.12.2019
P.t. rente	307 202 340,00	266 734 787,00	1,6476%					
KBN-20030646 - Lyngstunet	70 000 000,00	38 574 957,00	1,6532%	Ordinær p.t.	0,0000%		Serie	21.02.2035
KBN-20030647 - Lyngstunet	53 000 000,00	42 261 450,00	1,6645%	Ordinær p.t.	0,0000%		Serie	01.09.2048
KBN-20090217 - Solhov bo og aktivitetssenter	10 000 000,00	45 697 620,00	1,6912%	Ordinær p.t.	0,0000%		Serie	24.03.2051
KBN-20150061 - Refinansiering diverse	123 299 340,00	113 302 080,00	1,6441%	Ordinær p.t.	0,0000%		Serie	12.02.2052
KBN-20150566 - Investeringer 2015	28 820 000,00	26 898 680,00	1,5536%	Ordinær p.t.	0,0000%		Serie	20.11.2045
KLP 8317.54.72633 Kommunale formål 2016	22 083 000,00	21 346 900,00	1,8000%	Ordinær p.t.			Serie	01.12.2018

Referanseindeks NIBOR 3mnd. var per 30. april gått opp til 1,11 %. Gjeldende rentebetingelser for kommunens dyreste lån er nå over 2 % - 2,1200% på lån nr. KBN-20160207.

Lånegjelda er fordelt slik:

Fordeling av rentebærende gjelder er følgende:

Fastrente	126 343 360	25 %
NIBOR3M	94 096 901	19 %
Ordinær p.t.	288 081 687	57 %
Sum lånegjeld1. tertial	508 521 948	

Vedtatte låneopptak til investeringer for 2018

Det er ikke tatt opp lån til investeringsprosjekt som skal lånefinansieres i 2018. Så langt har kommunen hatt tilstrekkelig likviditet til å dekke investeringskostnader pga. ubrukte lånemidler, men det vurderes fortløpende når vedtatte låneopptak gjennomføres.

Ved nye låneopptak ber rådmannen alltid om tilbud på både fast og flytende rente, slik at man gjør en vurdering i hvert tilfelle for å holde rentekostnadene lavest mulig.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Finansreglement – kommunestyresak 45/10.

Kommunestyresak 70/17 – Økonomiplan 2018-2021/årsbudsjett 2018

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Finansreglementet anbefaler en løpende vurdering av fordeling mellom fast og flytende rentebetingelser (p.t. og Nibor). Slik renteutviklinga har vært de siste årene det vært små forskjeller mellom flytende og fast rente, derfor har fordelingen vært tilfredsstillende selv om mesteparten av gjelda har flytende rente. Som oversikten over rentebærende gjeld viser, er alle flytende renter lavere enn fastrenter Lyngen kommune har.

Men renta er nå på vei opp. Referanseindeksen NIBOR 3mnd steg til over 1 % allerede 21. februar i år og har holdt seg over siden. Ved fornyelse av rentebetingelser for lån KBN-20160207, kom ny rente på over 2 prosentpoeng – en økning på 0,64 prosentpoeng. Vi må derfor forvente at nye låneopptak kan bli dyrere enn det har vært de siste par årene.

Det ser derfor ut til at årets budsjett for avdrag og renter blir for lave av flere grunner, dette behandles i tertialrapporten.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
71/18	Lyngen formannskap	13.06.2018
42/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Årsberetning og årsregnskap 2017

Henvisning til lovverk:

Kommuneloven § 48

Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)

Vedlegg

- 1 Årsberetning 2017
- 2 Endeling regnskap for Lyngen kommune - 2017
- 3 Endeling regnskap for Lyngen kommune - 2017
- 4 Revisjonsberetning Lyngen kommune 2017

Rådmannens innstilling

1. Kommunestyret tar rådmannens årsberetning for 2017 til orientering.
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2017 tas til orientering.
3. Lyngen kommunes årsregnskap for 2017 godkjennes.
4. Regnskapsmessig mindreforbruk 2017 på kr 7 252 181,84 behandles på følgende måte:
  - a. Kr 100 000 avsettes til driftsprosjekt 50184 Digital kompetanse i Lyngen kommune. Rådmannen får fullmakt til å fordele prosjektmidlene til ramme 3 og 4.
  - b. Kr 1 000 000 avsettes til næringsfondet.
  - c. Kr 6 152 181,84 avsettes til disposisjonsfond
  - d. Årsbudsjett 2018 reguleres tilsvarende.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Fristen for avleggelse av årsregnskapet og årsberetningen til revisor er hhv. 15. februar og 31. mars.

Årsregnskap for 2017 ble først levert 21. februar 2018. Noter og regnskap har blitt korrigert i ettertid etter anmodning fra revisor. Endelig regnskap ble levert revisjonen 23. mai 2018.

Årsberetning ble avgitt 5. april 2018.

Driftsregnskapet ble gjort opp med regnskapsmessig mindreforbruk på kr 7 252 181,84. Det innstilles på at dette i hovedsak avsettes til disposisjonsfond, samt at 1 mill. kroner avsettes til kommunalt næringsfond og kr 100 000 avsettes til driftsprosjekt 50184 Digital kompetanse i Lyngen kommune.

Revisor har gitt sin revisjonsberetning 28. mai i år – se vedlegg 4. Konklusjonen er at årsregnskapet for 2017 er avsluttet i samsvar med lov og god bokføringskikk.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Kommunestyrevedtak 123/16: Kommuneplanens handlingsdel – økonomiplan 2017-2020, årsbudsjett 2017.

Økonomiske konsekvenser

Se årsberetning.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Miljøkonsekvenser

Folkehelse/friluftsliv

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Driftsregnskapet

I rådmannens årsberetning er det redegjort for kommunens økonomiske situasjon og avvikene slik de fremkommer i årsregnskapet for 2017.

Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på 7,351 mill. kroner, dvs. 2,31 % av driftsinntektene. Anbefalt mål på bærekraftig økonomisk balanse over tid er et driftsresultat på 1,75 %. Korrigert for årets premieavvik (-15,028 mill.), tidligere års premieavvik (-5,299 mill.) og bruk av premiefond (21,253 mill.), utgjør netto driftsresultat 8,278 mill. kroner – 2,60 %.

Ramme 1-5 hadde etter korrigerings for avskrivninger totalt et mindreforbruk på vel 10 mill. kr.

	Årsresultat	Avskrivninger	Faktisk res.
Ramme 1	- 418	- 22	- 440
Ramme 2	19	- 891	- 872
Ramme 3	- 682	- 117	- 799
Ramme 4	- 1 478	- 1 837	- 3 315
Ramme 5	10 642	- 15 229	- 4 587
		-	10 013

Ramme 6 Finans ga et negativt avvik på 2,689 mill., korrigert for motpost avskrivninger. Premieavvik og bruk av premiefond medførte negativt avvik på ca. 3,8 mill, mens. ubrukt lønnsreserve utgjorde 1,015 mil. – se årsberetning side 30.

Ramme 7 hadde et reelt positivt avvik på 0,945 mill. når det korrigeres for ca. 1 mill. i avsetning og bruk av disposisjonsfond som var budsjettet på ramme 5, men regnskapsført på ramme 7. Positivt budsjettavvik skyldes høyere frie inntekter, høyere renteinntekter og lavere renteutgifter. Økt minsteavdrag og mindre kompensasjonstilskudd for investeringer i skole og helsesektoren reduserte det positive avviket.

I 2017 ble disposisjonsfond økt med kr 4,044 mill. kroner. Status på kommunens disposisjonsfond er følgende:

- Disposisjonsfond (til fri bruk) kr 16 740 186,37
- Kommunalt næringsfond kr 650 713,40
- Tapsfond kr 2 004 688,00.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet ble samlet sett avlagt i balanse.

Balanseregnskapet

Lyngen kommune har ved utgangen av 2017 en lånegjeld pr. innbygger som er blant de høyeste i landet. Netto lånegjeld ved utgangen av 2017 var kr 156 015 pr innbygger, en økning på kr 15 410 fra 2016. Pga. manglende egenkapital til investeringer har man også i 2017 tatt opp lån til ulike prosjekter, noe som fører til ytterligere økning i kapitalkostnader.

Likviditeten var i 2017 tilfredsstillende, og kassakreditt var per 31.12.2017 kr 0.

Disposisjonsfondet (til fri bruk) var ved utgangen av 2017 på kr 16 740 186,37 – en økning på 4,074 mill. kroner. Akkumulert premieavviket utgjør i flg. regnskapet kr 11 812 411,00. Dette er en reduksjon med 20 327 263,00 kroner. Årsaken til reduksjonen er vedtak om bruk av oppsamlet premiefond i KLP med ca. 20,7 mill. i 2017. Resten av premiefondet brukes i 2018.

Tilrådninger er at disposisjonsfondet minst bør utgjøre premieavvikets størrelse, samt 5 % av driftsinntektene (15,9 mill). Utviklingen i 2017 er positiv og kan bli enda bedre i 2018 hvis disposisjonsfondet blir økt, samt at en fortsetter med bruk av premiefondet til å betale pensjonspremien i størst mulig grad.

Tapsfond

Tapsfondet utgjorde ved utgangen av 2016 ca. 2 mill. Det er ikke bokført bruk av dette i 2017.

Kommentarer til revisjonsberetningen

KomRev Nord har gitt sin revisjonsberetning med forbehold. Rådmannen tar dette til etterretning, og vil fortsette jobben med å forbedre årsregnskapet ihht de punktene revisor tar opp.

Avstemming og dokumentasjon: Vi sliter med enkelte begrensninger i økonomiprogrammet ifht å kunne hente ut korrekt informasjon.

Ifht øvrige anmerkninger jobbes det med å endre rutinene på området.

Rådmannens årsberetning for 2017

Lyngen kommune

Innholdsfortegnelse

1	Rådmannens kommentarer.....	2
2	Lyngen som organisasjon	3
2.1	HMS	3
2.2	Internkontroll	3
2.3	Sykefravær og nærværsprosjektet	4
2.4	Likestilling	5
2.5	Etisk standard	5
3	Befolkningsutvikling	6
4	Økonomi	7
4.1	Resultatregnskap 2017	7
4.2	Økonomisk styring – avviksoversikt driftsregnskapet	9
4.2.1	Politikk og kirke	10
4.2.2	Administrative tjenester og felleskostnader	11
4.2.3	Oppvekst og kultur	13
4.2.4	Helse, sosial og omsorg	18
4.2.5	Plan, næring og teknikk	24
4.2.6	Finans.....	30
4.2.7	Budsjettskjema 1A.....	31
4.3	Økonomiske nøkkeltall drift	33
4.4	Investeringsregnskapet	37
4.5	Økonomiske nøkkeltall – investeringer	42
4.6	Balanseregnskapet	44

1 Rådmannens kommentarer

Innledning

Rapporteringen til kommunestyret for 2017 skjer gjennom to dokumenter – årsregnskap og årsberetning:

- Regnskapet med detaljerte talloppstillinger over kommunens økonomiske virksomhet, samt forklarende noter. Budsjettet for 2017 ble vedtatt som en del av handlingsdelen og er justert etter behandling og vedtak i kommunestyret.
- Årsberetningen gir en beskrivelse av hva Lyngen kommune produserte og leverte av tjenester i 2017.
- Rådmannens årsberetning utarbeides med grunnlag i Kommunelovens § 48 og Forskrift om årsregnskap og årsberetning.

En av de sentrale hensiktene til årsberetningen er å koble fortid og framtid, en viktig forutsetning for læring. Konklusjonene og vurderingene legges blant annet til grunn for utformingen av kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan. Videre er årsberetningen viktig styringsinformasjon til politikere og offentligheten for øvrig, og gir på et overordnet nivå informasjon om økonomisk utvikling og styring i kommunen.

Driftsregnskapet

Året 2017 har vært preget at de samme utfordringene som tidligere år. Den økonomiske handlefriheten er fortsatt begrenset selv om kommunen har gått med «overskudd». Renter og avdrag utgjør en stor del av driftsutgiftene. Selv om rentenivået også i 2017 var lavt, øker avdragene i takt med investeringsnivået. Til tross for at inntektsnivået hadde en lavere økning enn utgiftene, hadde Lyngen kommune et akseptabelt resultat i 2017.

Man har jobbet aktivt får å få kontroll på lønns- og driftskostnader i alle sektorer, samt rapportere på avvik i regnskapsrapportene til kommunestyret. Rådmannen vil gi skryt til ansatte og ledere som har holdt rammene sine i 2017. Spesielt gledelig er det at ramme 4 helse, sosial og omsorg har avlagt et regnskap i balanse.

Investeringsregnskapet

Det ble i 2017 investert for 86,2 mill. kroner, noe som utgjør 27,2 % av driftsinntektene – en økning med 10 % fra 2016. Investeringene er fortsatt hovedsakelig finansiert ved låneopptak. Det høye investeringsnivået er bekymringsfullt med tanke på manglende egenkapital og investeringsfond, i tillegg til stigende renter i kommende år. Rådmannen understreker at dette ikke kan fortsette og må ha større fokus!

Rådmannen i Lyngen, 5. april 2018

Leif Egil Lintho
Rådmann

2 Lyngen som organisasjon

2.1 HMS

AMU

AMU hadde 2 møter og behandlet 9 saker i 2017. Det gjenstår enda å få tilfredsstillende rapportering fra enhetene til AMU ifht fellesbestemmelser for interkontroll i Lyngen kommune.

Vernetjenesten

Hovedverneombud, Ingunn Jakobsen, var i 2017 frikjøpt i 20 % stilling.

Bedriftshelsetjenesten har i 2017 bistått enhetsledere i saker som har krevd ekstraordinær oppfølging.

Arbeidsmiljøtiltak

Samtlige enheter har opprettet HMS-grupper som skal ha fokus på arbeidsmiljø og trivselstiltak.

Lyngen kommune er en IA-bedrift, og vedtok i 2016 mål og handlingsplan for IA-arbeidet til 31.12.2018. Hovedmålene er nedgang i sykefraværet, beholde eldre arbeidstakere og legge til rette for ansatte med redusert arbeidsevne.

Vi startet i 2015 samarbeid med iBedrift som er et samarbeidsprosjekt mellom spesialisthelsetjenesten, NAV, primærhelsetjenesten, arbeidstaker og arbeidsgiver. Målet med iBedrift er å bidra til økt kunnskap, forståelse og trygghet i forhold til alminnelige helseplager, samt å bidra til gode og helsefremmende arbeidsplasser. Dette arbeidet ble videreført i 2017.

Kommunestyret bevilget i 2017 kr 200 000 til velferdstiltak for alle ansatte. I samarbeid med ansatte og tillitsvalgte, kom man fram til et felles arrangement med god mat og underholdning hvor ektefelle/partner også kunne delta. Dette kan betegnes som en suksess da nesten halvparten av våre ansatte deltok, og tilbakemeldingene var svært positive.

2.2 Internkontroll

Kommunelovens § 23 nr. 2 beskriver ansvaret rådmannen har for å sikre at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og at det er betryggende kontroll. Hele organisasjonen jobber aktivt med å sikre internkontroll gjennom felles maler, dokumenter, metoder og rutiner, og har i 2017 hatt fokus på innføring av nytt kvalitetssystem.

Kommunen bruker kvalitetssystemet Compilo til internkontrollarbeid for håndtering av avvik, dokumentmaler, metoder og rutiner. Her blir avvik på blant annet HMS meldt inn og avvik lukket. Dette arbeidet innebærer også kvalitets- og forbedringsarbeid. Kvalitetssystemet har en modul for ROS-analyser. Denne har ikke blitt tatt fullt ut i bruk, men planen er å gjennomføre årlige risikoanalyser for uønskede hendelser eller spesielle områder hvor sannsynlighet for at hendelsen inntreffer og mulig skadeomfang kartlegges. I dette arbeidet er alle virksomheter involvert.

For politiske saker foretas det regelmessig kontroll av iverksetting av politiske saker, status blir rapportert i tertialrapporter til formannskapet og kommunestyret. Arbeid med politiske saker blir dokumentert i vårt saksbehandlingssystem (Ephorte). Systemet brukes til opprettelse av saker, sakliste (møteinnkalling), publisering og ferdigstilling av møteprotokoll. Det blir produsert saksprotokoller (vedtak) for hver sak samt samlet saksfremstilling når saken er ferdig behandlet i siste utvalg. Saksbehandler får da beskjed om ferdig sak og har ansvar til å sende ut melding om vedtak der det trengs.

For å sikre økonomisk kontroll har Lyngen kommune innkjøps- og finansreglement. Økonomireglement er ikke ferdigstilt, men man har interne økonomirutiner og -retningslinjer. Reglement og rutiner er tilgjengelig gjennom kvalitetssystemet. Rådmannen har delegert attestasjons- og anvisningsmyndighet til enhetene, og det er sikret – bl.a. i økonomisystemet - at attestasjon og anvisning ikke gjøres av samme person. Budsjettkontroll sikres gjennom tertialrapportering som egen sak til formannskapet og kommunestyret. Kommunens finansreglement gir føringer som skal sikre at kommunens midler og gjeld forvaltes på en trygg måte, og det er utarbeidet for finansrapporter slik reglement foreskriver.

2.3 Sykefravær og nærværprosjektet

Prosjektet «Krafttak for økt nærvær» har i 2017 befestet sitt arbeid og trolig bidratt til å høyne tilstedeværelsen i organisasjonen. Prosjektleder har hatt en sentral rolle i forhold til støtte og oppfølging av enhetene og et viktig virkemiddel har vært å understreke arbeidstakerens lovfestede plikt til å informere om redusert funksjonsevne (Folketrygdloven § 8-8 og AML § 2-3). Dette har vært forsøkt praktisert ved at den ansatte samtaler med nærmeste leder om hvilke oppgaver som er vanskelig å utføre, parallelt med et positivt fokus på saker man tross alt klarer.

Noen eksempler på ønsket fokus:

- Hva kan jeg mestre av oppgaver selv om jeg sliter med muskel –og skjelettplager?
- Hvordan kan delvis tilstedeværelse eller endring av oppgaver være bra når jeg sliter med lettere psykiske lidelser?
- Hvilke arbeidsoppgaver mestrer jeg til tross for redusert arbeidsevne?

Det totale sykefraværet i Lyngen kommune har i mange år vært over 10 % og prosjektet har et uttalt mål å få dette til å stabilisere seg under 6,5 % innen utgangen av 2018. Tallene for 2017 viser en reduksjon i sykefraværet på til sammen 1,5 % sammenlignet med tallene for 2016.

Sykefravær

NAV Lyngen og Arbeidslivssenteret i Troms har bistått kommunen i oppfølging av sykemeldte. Vi har også en person ved Arbeidslivssenteret som vi fritt kan bruke i krevende saker.

Sykefraværet i 2017 var noe lavere enn i 2016 - 7,9 prosent.

Sykefravær koster penger – bl.a. ingen refusjon de første 16 dagene. I følge tall fra KS koster hver fraværsgdag i snitt 2200 kroner for arbeidsgiver. Forebygging og friskvern er et viktig område å sette fokus på.

Sykefraværstatistikk 2012 - 2017

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Året
2012	10,9	11,2	7,8	10,3	10,1
2013	9,0	7,0	5,9	9,2	8,3
2014	10,9	11,4	8,3	10,4	10,2
2015	10,6	9,8	8,3	12,3	10,3
2016	10,4	9,6	7,0	7,4	9,3
2017	9,7	7,1	6,1	8,1	7,9

	Egenmeldt fravær	Legemeldt fravær	Totalt
2013	1,2 %	7,1 %	8,3 %
2014	1,2 %	9,0 %	10,2 %
2015	1,2 %	9,1 %	10,3 %
2016	1,2 %	8,1 %	9,3 %
2017	1,4 %	6,5 %	7,9 %

2.4 Likestilling

Administrativ toppledelse besto i 2017 av en mann og to kvinner. Vi hadde 20 enheter/avdelinger hvorav 3 ledere var menn.

Kommunen har som mål å øke andelen av menn på kvinnedominerte arbeidsplasser. I stillingsutlysninger er rådmannen opptatt av å invitere menn til å søke kvinnedominerte yrker.

Foreløpig er det ingen spesielle tiltak som er iverksatt for å fremme økt andel i forhold til likestilling.

2.5 Etisk standard

Lyngen kommune sine etiske retningslinjer gjelder både ledere, ansatte og folkevalgte. Det er et mål at alle skal kunne ha tillit til oss som tjenesteyter, arbeidsgiver og forvaltningsorgan. Innbyggerne er ofte avhengig av kommunesektorens tjenester. Det kan gjøre dem sårbare og det gir kommunesektoren stor makt. En kommune med høy etisk standard, har folkevalgte og ansatte som reflekterer over etiske spørsmål og jevnlig har etikk på dagsorden.

Selv om Lyngen kommune har hatt slike retningslinjer i noen år, kan det fortsatt settes enda større fokus på dette i organisasjonen. Det må bli et klarere lederansvar og bør jevnlig være tema på personalmøter slik at alle i Lyngen kommune er kjent med retningslinjene. Refleksjon over egen praksis bidrar til å bevare og skape gode holdninger og god praksis. Det er de faktiske handlingene og holdningene som danner grunnlaget for kommunens omdømme i befolkningen.

Høy etisk standard krever en jevnlig prosess der åpen kommunikasjon og refleksjon rundt etiske problemstillinger og dilemmaer blir ivaretatt på de ulike arbeidsplassene i organisasjonen. Slike prosesser er viktige for å styrke og utvikle den etiske standarden. Lederne har et særskilt ansvar for rutiner og prosesser som sikrer at kommunens etiske standard blir fulgt. Alle ansatte har et selvstendig ansvar for at egne handlinger er i tråd med etisk standard.

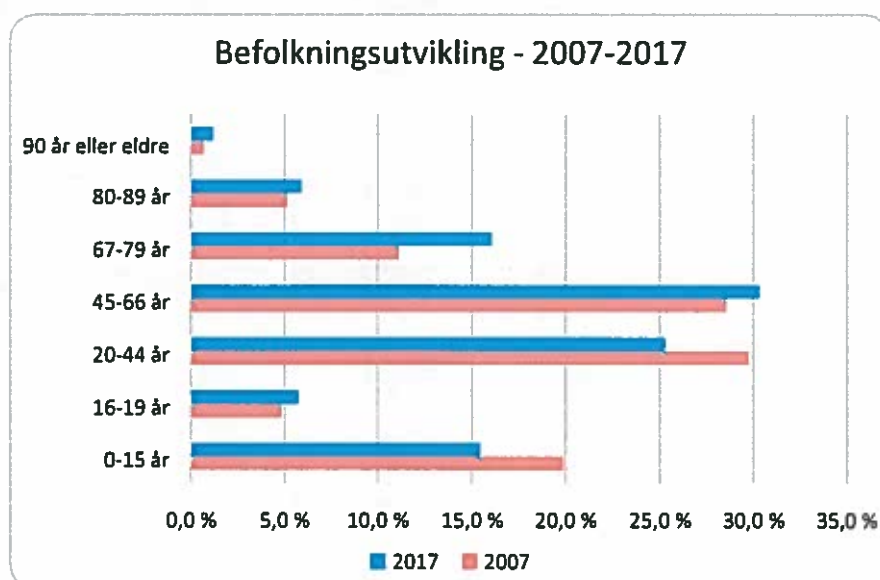
3 Befolkningsutvikling

Det har vært en nedadgående utvikling i antall innbyggere i kommunen de siste årene, men de siste to årene har det stabilisert seg noe¹:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fødte	26	20	30	16	10	23	20	20
Døde	36	30	31	35	43	32	35	32
Fødselsoverskudd	-10	-10	-1	-19	-33	-9	-15	-12
Innvandring	18	23	18	26	19	15	10	28
Utvandring	18	14	6	6	10	16	11	5
Nettoinnvandring	0	9	12	20	9	-1	-1	23
Innflytting	73	73	101	96	83	84	130	105
Utflytting	129	130	127	124	129	135	99	115
Nettoinnflytting	-56	-57	-26	-28	-46	-52	30	13
Folketilvekst	-66	-58	-15	-21	-70	-61	15	1
Befolkning 31/12	3 086	3 028	3 013	2 992	2 922	2 861	2 876	2 877

En viktig faktor for tilrettelegging av barnehageplasser og skoletilbud er utviklingen i fødselstallene. Fødselstallene har de tre siste årene flatet noe ut.

Befolkningsutviklinga fortsetter mot en overvekt av voksne og eldre befolkning. I aldersgruppen med yrkesaktive mellom 20-44 år ser man størst nedgang. Dette er bekymringsfullt for en kommune da denne aldersgruppen også er i såkalt fruktbar alder og dermed påvirker barnetallet i en kommune. Økningen i befolkninga mellom 16-19 år vil ikke klare å motvirke denne utviklinga, og man er derfor avhengig av tilflytting.

¹ Alle tabeller og grafer er basert på tall fra SSB

4 Økonomi

4.1 Resultatregnskap 2017

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2017	Reg. budsjett 2017	Oppr.budsjet 2017	Regnskap i fjor (2016)
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	8 481 238,36	7 955 000,00	7 955 000,00	8 749 083,84
Andre salgs- og leieinntekter	23 205 401,36	21 202 000,00	21 400 000,00	21 432 513,84
Overføringer med krav til motytelse	57 194 313,54	40 396 000,00	37 276 000,00	53 437 762,84
Rammetilskudd	152 726 465,36	155 543 000,00	155 543 000,00	151 666 955,00
Andre statlige overføringer	6 068 689,27	6 378 000,00	1 993 000,00	4 820 963,00
Andre overføringer	168 496,15	0,00	0,00	1 140 667,15
Skatt på inntekt og formue	63 967 871,00	59 117 000,00	59 117 000,00	61 735 610,65
Eiendomsskatt	6 730 184,64	6 620 000,00	6 620 000,00	6 582 503,54
Andre direkte og indirekte skatter	148,00	0,00	0,00	148,00
Sum driftsinntekter	318 542 807,68	297 211 000,00	289 904 000,00	309 566 207,86
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	182 534 310,88	174 908 000,00	170 261 000,00	178 086 214,31
Sosiale utgifter	23 676 972,05	22 983 000,00	23 850 000,00	22 969 468,98
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	46 197 051,93	43 898 000,00	38 637 000,00	42 581 879,21
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	15 392 596,57	15 579 000,00	14 426 000,00	13 610 238,23
Overføringer	21 070 758,62	18 921 000,00	18 221 000,00	22 007 069,73
Avskrivninger	18 096 522,00	0,00	0,00	14 563 691,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	-7 646,00
Sum driftsutgifter	306 968 212,05	276 289 000,00	265 395 000,00	293 810 915,46
Brutto driftsresultat	11 574 595,63	20 922 000,00	24 509 000,00	15 755 292,40
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	1 637 988,16	715 000,00	715 000,00	1 116 976,07
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	8 220,00	40 000,00	40 000,00	59 758,00
Sum eksterne finansinntekter	1 646 208,16	755 000,00	755 000,00	1 176 734,07
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	7 708 055,21	8 253 000,00	9 152 000,00	7 728 443,11
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	16 257 793,00	14 000 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00
Utlån	0,00	90 000,00	90 000,00	3 000,00
Sum eksterne finansutgifter	23 965 848,21	22 343 000,00	24 242 000,00	22 731 443,11
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-22 319 640,05	-21 588 000,00	-23 487 000,00	-21 554 709,04
Motpost avskrivninger	18 096 522,00	0,00	0,00	14 563 691,00
Netto driftsresultat	7 351 477,58	-666 000,00	1 022 000,00	8 764 274,36
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5 698 736,00	5 699 000,00	0,00	5 868 262,97
Bruk av disposisjonsfond	3 281 000,00	3 281 000,00	300 000,00	3 813 598,60
Bruk av bundne fond	3 445 304,00	17 000,00	17 000,00	3 722 007,09
Sum bruk av avsetninger	12 425 040,00	8 997 000,00	317 000,00	13 403 868,66
Overført til investeringsregnskapet	998 000,00	1 006 000,00	1 106 000,00	926 000,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	7 325 000,00	7 325 000,00	233 000,00	10 645 262,97
Avsatt til bundne fond	4 201 335,74	0,00	0,00	4 898 144,05
Sum avsetninger	12 524 335,74	8 331 000,00	1 339 000,00	16 469 407,02
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	7 252 181,84	0,00	0,00	5 698 736,00

Lyngen kommune hadde i 2017 en liten økning i inntektene på 2,9 %, mens driftsutgiftene økte med 4,48 % ifht. 2016. Dette sier isolert sett ikke så veldig mye om faktisk utvikling, fordi både driftsinntekter og driftsutgifter påvirkes av avsetning til og bruk av bundne avsetninger.

Finansutgiftene har økt. Minsteavdrag til kommunale investeringer ble kr 2 257 793 mer enn budsjettet (14 mill. kroner), men renteutgifter ble noe lavere. Samlet sett utgjorde netto finansutgifter ca. 22,3 mill. kroner i 2017.

Netto driftsresultat anses for å være den beste indikatoren på økonomisk balanse. For å ha en økonomisk balanse anbefales det å ha minimum 1,75 % positivt driftsresultat over flere år. Lyngen kommune hadde 2017 netto driftsresultat på vel 7 mill. kroner, som utgjorde 2,31 % av driftsinntektene.

Netto driftsresultat påvirkes av bundne avsetninger og gir derfor ikke noe entydig svar på hvorvidt om driftsbalansen er oppfylt som kommuneloven forutsetter. Samtidig er det viktig å være klar over at netto driftsresultat påvirkes av at Lyngen kommune bruker minsteavdrag som et virkemiddel for å unngå kutt i tjenestetilbudet. Dette gjør at kommunens høye lånegjeld ikke blir nedbetalt i forhold til hva den burde. Samtidig er det vedtatt betydelig økt lånegjeld i økonomiplanperioden 2018-2021 uten egenkapital. Høy lånegjeld vil derfor vedvare i overskuelig framtid hvis kommunestyret ikke vedtar reduksjon i driftsutgiftene.

Det ble i 2017 avsatt 7,325 mill. kroner til ubundet disposisjonsfond, av dette utgjorde fjorårets mindreforbruk drøyt 5,8 mill. kroner. Det ble brukt 3,281 mill. til ulike formål.

Regnskapet for 2017 er avgitt med et mindreforbruk på kr 7 252 181,84. Det positive resultatet skyldes i hovedsak merinntekter på en rekke områder, bl.a. ressurskrevende tjenester, tilskudd, skatteinngang og kommunale gebyrer.

4.2 Økonomisk styring – avviksoversikt driftsregnskapet

Den økonomiske styringen uttrykkes gjennom avviksoversikten, som er differansen mellom vedtatt årsbudsjett inklusive budsjettjusteringer gjennom året og årsregnskapet. Positive avvik er overskridelser/mindreinntekter, mens negative avvik er besparelser. Tabellen nedenfor viser budsjetttrammene og avviket for de ulike hovedområdene for 2017.

Rammer	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i kr	Avvik i %
1 Politikk og livssyn	7 730	7 312	-418	-5 %
2 Administrative tjenester	21 053	21 072	19	0 %
3 Oppvekst og kultur	64 464	63 782	-682	-1 %
4 Helse, sosial og omsorg	89 223	87 745	-1 478	-2 %
5 Plan, teknikk og næring	28 876	39 518	10 642	37 %
Sum avvik driftsrammer	211 346	219 429	8 083	4 %
6 Finans	-3 591	-18 998	-15 407	81 %
7 Budsjettskjema 1A	-207 755	-207 683	6 995	-3 %
	-211 346	-226 681	-8 412	4 %
Årets mer/mindreforbruk (+/-)	0	-7 252		

Det ble i 2017 ikke budsjettert med avskrivninger, og kan derfor fremkomme som et merforbruk på ramme 1-5, og en merinntekt på ramme 6. Resultatmessig er dette en nullspill, slik at det ikke påvirker sluttresultatet. Det ble avskrevet eiendeler for totalt 18,1 mill. kroner i 2017 – se pkt. 4.2.6.

Samlet har derfor alle rammeområdene hatt et mindreforbruk i 2017, dette gjennomgås på de ulike rammeområdene nedenfor.

4.2.1 Politikk og kirke

Ramme:	1 Politikk og livssyn	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i kr	Avvik i %
Ansvar:	1110 POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER				
	1001 KOMMUNESTYRET	923	738	- 185	-20
	1002 ORDFØRER	1 167	1 171	4	0
	1004 FORMANNSKAPET	416	321	- 95	-23
	1006 ROVVILTUTVALG	10	6	- 4	-38
	1009 KOMMUNE- OG STORTINGSVALG	205	273	68	33
	1100 KONTROLLUTVALG OG REVISJON	877	893	16	2
	1206 ARBEIDSMILJØUTVALG	13	7	- 6	-46
	1803 RÅD FOR FOLKEHELSE	65	47	- 18	-28
	Sum ansvar: 1110	3 676	3 456	- 220	-6
	1112 LEVEKÅRSUTVALGET	343	290	- 53	-16
	1113 NÆRINGSUTVALGET	133	109	- 24	-18
	1114 KLIMA- OG MILJØUTVALGET	63	20	- 43	-68
	1208 KIRKE OG LIVSSYN	3 515	3 437	- 78	-2
	Sum ramme: 1 Politikk og livssyn	7 730	7 312	- 418	-5

Området samlet har et mindreforbruk på kr 418 000 i forhold til tildelt ramme.

Ansvar 1110 hadde et mindreforbruk på kr 185 000, noe som har sammenheng med lavere møteaktivitet enn tidligere år. Det ble i 2017 gjennomført 5 kommunestyremøter mot 10 møter i 2016, og 13 formannskapsmøter mot 17 møter i 2016. Kontrollutvalget har hatt økt møteaktivitet i 2017, samt at man har hatt utbetaling av faste godtgjørelser fra 2016 – derfor et lite merforbruk.

Utgifter til Stortingsvalget (tjeneste 1009) ble høyere enn budsjettet. Rådmannen mener dette har sammenheng med for lavt budsjett.

Levekårsutvalget har et mindreforbruk da hele tilskuddspotten ikke ble tildelt.

Næringsutvalget har et mindreforbruk da midler til reklamebanner på kunstgressbaner ikke ble brukt fullt ut.

Ansvar 1208 har et mindreforbruk pga. nedgang i tilskudd til tros- og livssynssamfunn.

4.2.2 Administrative tjenester og felleskostnader

Ramme:	2 Administrative tjenester	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i kr	Avvik i %
1300	PROSJEKTER (rådmannen disponerer)	899	1 192	293	47
1310	ADMINISTRATIVE TJENESTER	12 202	11 889	-313	-3
1450	FELLESKOSTNADER	4 660	3 963	-697	-15
1451	IKT	3 419	4 031	612	18
1452	KOMMUNAL FIBER	-127	-3	124	-97
Sum ramme: 2 Administrative tjenester		21 053	21 072	19	0

Ramme 2 hadde samlet et lite merforbruk. Av dette utgjør avskrivninger kr 891 461, slik at reelt sett har det vært et mindreforbruk på vel 0,872 mill. kroner.

Prosjekter

Årsaken til merforbruket på ansvar 1300 er knyttet prosjektene 50179 «Den 12. mann» og 50180 Arctic Race. Til tross for at budsjettene til disse to prosjektene ble fulgt opp og revidert, har det vært et merforbruk på henholdsvis kr 27 735 (prosjekt 50179) og kr 100 309 (prosjekt 50180) på dette ansvaret. I tillegg kommer avskrivninger på kr 196 309.

Administrative tjenester

Dette utgjør i hovedsak lønn til rådmannen og hans stab (20 ansatte/18,6 årsverk) dvs. halvparten av de som har arbeidssted på rådhuset. Positivt avvik her består i hovedsak av vakant stilling, at man har prøvd å holde driftskostnadene nede samt merinntekter på gebyrer.

Felleskostnader

Under ansvar 1450 dekkes felleskostnader for hele Lyngen kommune, bl.a. serviceavtaler, kontingenter, lisenser, forsikringer, porto og arkivtjenester i tillegg til frikjøp av hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. I 2017 har det vært fokus på kontroll av løpende utgifter og oppfølging av forsikringer. I tillegg har merinntekter ført til et positivt resultat.

IKT

IKT hadde i 2017 et reelt mindreforbruk på kr 66 000 (avskrivninger utgjorde vel kr 670 000). Man klart å holde seg innenfor budsjett, bl.a. ved streng kontroll.

Kommunal fiber

Ansvar 1452 gjelder drift og vedlikehold av kommunal fiber, samt utgifter til tilknytning av nye kunder. I 2017 hadde vi tre brudd på fiberen forårsaket av andre. Kun i to av tilfellene fikk vi kjennskap til hvem som hadde forårsaket dette og kunne sende refusjonskrav på utgiftene. Det har i 2017 vært store utfordringer med å få tilkoblet nye kunder da montørbransjen ikke har prioritert slike oppdrag. Rådmannen rakk heller ikke fått på plass ny rammeavtale på dette i 2017, dette vil komme på plass i 2018. Etableringskostnadene på nye kunder har økt samtidig som at vedtatt pris for sluttkunde ikke er økt. Dermed et inntektstap på ca. kr 124 000.

4.2.2.1 Måloppnåelse

Administrative tjenester utfører støttefunksjoner for den øvrige organisasjonen, og har bl.a. ansvaret for kommunens sektorovergrepene internkontroll og infrastruktur. Det jobbes kontinuerlig med å finne mer effektive arbeidsmåter slik at man kan bruke ressursene på

kontroll, oppfølging og nye ansvarsområder eller oppgaver. I 2017 ble ulike prosjekt gjennomført eller igangsatt for å styrke nettopp dette.

Det ble jobbet videre med implementering av internkontrollsystemet Compilo opp mot hele organisasjonen.

Vi har fortsatt hatt fokus på digital forsendning og mottak av post (SvarUt og SvarInn). Bl.a. bruker vi dette på større forsendelser som eiendomsskatteseddel og kommunale avgifter. **Dette gjorde at Lyngen var best i Troms fylke på utsendelser ifht folketall, og 8. best i landet i 2017.** Det er også kjørt kampanjer for å få flere innbyggere til å motta eFaktura eller ta i bruk AutoGiro, som effektiviserer og reduserer utsendelser. Det jobbes også aktivt for at alle våre leverandører tar i bruk EHF-faktura. Dette gjør at en faktura havner rett inn i økonomisystemet, kan behandles raskere og at all informasjon følger med.

IKT-avdelinga har ansvaret for drift, vedlikehold og utvikling av datasystem, servere, nettverk og datasikkerhet for hele Lyngen kommune. I 2017 bisto man da rus og psykiatritjenesten, barnevernet og biblioteket flyttet inn i nye lokaler med etablering av fiber og infrastruktur. IKT har også bistått i planlegging for Lenangen skole. Internt- og trådløst nett er byttet ut på GLA-bygget. Det er satt opp likt trådløst nett i alle kommunale bygg med unntak av Solhov bo- og aktivitetssenter. Det jobbes også kontinuerlig med å bytte ut gamle datamaskiner i hele organisasjonen.

Lyngen kommune ble utsatt for krypteringsvirus i februar 2017. Dette rammet hele organisasjonen med unntak av legekantoret og helsestasjon, men nedetid var kun 6 timer. Selv om man de siste årene har hatt fokus på datasikkerhet tidligere, satte man etter dette inn ekstra tiltak på sikkerhet og bevisstgjøring i organisasjonen. IKT-leder har derfor gjennomført interne kurs for nesten alle enheter og avdelinger.

I 2017 ble Lyngen kommune koblet opp mot nasjonal kjernejournal, som er en nasjonal satsing for bedre informasjonsflyt mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Dette har også vi som innbyggere tilgang til.

Vi har fortsatt å ta i bruk nye elektronisk personalløsninger – reiseregninger og mobil lønsslipp ble innført sommeren 2017. Dette bidrar til bedre internkontroll og kvalitet på regnskapsdata.

4.2.3 Oppvekst og kultur

Ramme:	3 Oppvekst og kultur	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i kr	Avvik i %
2100	GRUNNSKOLEPROSJEKTER	70	296	226	322
2101	GRUNNSKOLEN - FELLES	5 957	6 650	693	12
2111	LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER	4 429	4 393	- 36	-1
2115	LENANGEN BARNE-OG UNGDOMSSKOLE	7 846	7 533	- 313	-4
2116	EIDEBAKKEN SKOLE	23 402	23 527	125	1
2117	VOKSENOPPLÆRINGA	3 859	2 839	- 1 020	-26
2200	FØRSKOLEPROSJEKTER	-	2	2	0
2201	BARNEHAGER - FELLES	234	164	- 70	-30
2211	KAVRINGEN BARNEHAGE	5 293	5 250	- 43	-1
2212	KNØTTELIA BARNEHAGE	5 954	6 000	46	1
2215	LENANGEN BARNEHAGE	2 296	1 921	- 375	-16
2310	KULTURSKOLEN	1 377	1 215	- 162	-12
2400	KULTUR - PROSJEKTER	-	112	112	0
2410	KULTURTILBUD	2 540	2 711	171	7
2411	BIBLIOTEK	1 207	1 171	- 36	-3
Sum ramme: 3 Oppvekst og kultur		64 464	63 782	-682	-1

Området i sum har et mindreforbruk på kr 0,682 million kroner.

Skolene

Skolene drev i 2017 samlet med et mindreforbruk på -0,2 mill.

Overforbruket på grunnskolen felles skyldes refusjoner til andre kommuner på 1,450 mill.

Voksenopplæringa drev med et mindreforbruk på -1 million som skyldes økte refusjoner fra staten.

Skolene driver i dag nøkternt og godt.

Barnehagene

Området i sum har et mindreforbruk på -0,37 mill.

Barnehagene tilpasser seg barnetallet og driver nøkternt og godt.

Kultur og bibliotek

Området har i sum et merforbruk på 0,08 mill. kroner. Dette skyldes blant annet gjennomføring av prosjekt kulturminnekompetanse i kommunene.

4.2.3.1 Måloppnåelse

Grunnskolene:

Per 1. oktober 2017 hadde grunnskolene i Lyngen 282 elever fordelt på 3 offentlige skoler. Skolene hadde totalt 57 lærere.

Lokale mål for grunnskolen i Lyngen i 2017: K-sak

1. *Skolemiljøet ved skolene i Lyngen skal preges av trygge rammer der barn, unge og voksne skal oppleve å være inkludert i et fellesskap de selv har mulighet til å påvirke og bygge.*
2. *Grunnskolen i Lyngen skal i samarbeid med hjemmet gi elevene et best mulig faglig og sosialt grunnlag til å begynne på og fullføre videregående opplæring*
3. *Grunnskolen i Lyngen skal arbeide med utvikling av tilpasset opplæring i skolene for å minke/begrense bruken av spesialundervisning.*
4. *Grunnskolen i Lyngen skal arbeide med å få flere elever opp på et høyere mestringsnivå i nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk, med særlig fokus på å heve elever fra mestringsnivå 1 (laveste nivå)*
5. *Grunnskolen i Lyngen skal skåre bedre (lavere) enn nasjonalt nivå på faktoren mobbing. Skolene i Lyngen skal håndheve nulltoleranse for mobbing.*
6. *Grunnskolepoengene i Lyngen skal ligge på minst nasjonalt nivå.*
7. *Grunnskolen i Lyngen skal arbeide for at elever med høyt mestringsnivå skal få tilpassa undervisning med større utfordring, slik at de kan utvikle seg til ett høyere nivå*

De lokale målene for grunnskolen i Lyngen blir evaluert hvert år i tilstandsrapporten. Oppvekstplan 6-16 er en overordnet plan for skolene i Lyngen. Her var satsingsområdet i 2017 klasseledelse og regning, og Lyngen kommune har i året 2017 deltatt i pulje 4 i Ungdomstrinn i utvikling med fokus på klasseledelse. Dette har ført til at utviklingsfokus i skolene i Lyngen har vært skjerpet i 2017. Skolene og barnehagene er nå i oppstarten av satsingen «Inkluderende barnehage og skolemiljø» der Lyngen er deltaker i pulje 2 sammen med Kåfjord og Storfjord.

Lyngen kommune samarbeider fortsatt med Nordkjosbotn videregående skole om et lyd/bilde prosjekt som ble igangsatt høsten 2014. Dette prosjektet har så langt gode resultat. Elever ved Nordkjosbotn videregående skole hjemmehørende i Lyngen, får inntil en dag per uke undervisning via lyd/bilde på Eidebakken skole.

Prosjekt skolemåltid er videreført og viser så langt gode resultat. Helårsåpen SFO ble iverksatt i 2016. Ordningen ble evaluert i 2017 og videreføres.

Også DKS og MOT ble gjennomført etter planen i 2017. Av regionale satsinger har Lyngen kommune deltatt i et regionalt prosjekt, HoppIde, med fokus på Ungt entreprenørskap, samt at en av skolene ble sertifisert som miljøfyrtårn i 2018. De andre to skolene vil sertifiseres i 2018.

Lyngen kommune finansierte totalt 6 læreres videreutdanning i 2017, finansiert av statlige og kommunale midler og fond. Grunnskolene i Lyngen foretar årlig en kompetansekartlegging for å se på nåværende og kommende kompetansebehov.

Bassenget på Eidebakken var stengt i 2017.

Prosjekt ombygging/renovering av Lenangen skole er i gang.

Barnehagene:

Alle barn som søkte barnehageplass i 2017 fikk plass på sitt 1. eller 2. valg. Per desember 2017 var det fullt i Knøttelia og Lenangen barnehager, og noe ledig kapasitet i de andre barnehagene.

Barnehagene hadde følgende satsingsområder i 2017, nedfelt i oppvekstplan 0-6 år: Antall, rom og form.

Barnehagene har drevet barnehagebasert kompetanseutvikling innenfor satsingsområdet i 2017 i samarbeid med Nordnorsk vitensenter, og delvis finansiert av Fylkesmannen i Troms. Dette har vist seg å være en god modell for kompetanseutvikling i barnehagen.

Per 1. desember var det 38 barn i Knøttelia barnehage, 16 barn i Lenangen barnehage, 10 barn i Lyngsdalen oppvekstsenter, avdeling for barnehage og 32 barn i Kavringen barnehage. Det var ved utgangen av året 2017 ledig kapasitet ved to av fire barnehager i kommunen.

Resultatet fra foreldreundersøkelsen, tatt høsten 2017, viser at vi har høy brukertilfredshet i våre barnehager sammenlignet med landet forøvrig.

Utvalg	År	Besvarte / Inviterte	Prikket	Sist oppdatert
Nasjonalt (2017)	2017	105984 / 151565 (69,93 %)		16.02.2018
Lyngen kommune (2017)	2017	57 / 124 (45,97 %)		16.02.2018

Foreldreundersøkelsen

	Nasjonalt (2017)	Lyngen kommune (2017)
Ute- og innemiljø	4,1	4,2
Relasjon mellom barn og voksen	4,5	4,5
Barnets trivsel	4,7	4,7
Informasjon	4,2	4,2
Barnets utvikling	4,6	4,5
Medvirkning	4,2	4,3
Henting og levering	4,4	4,6
Tilvenning og skolestart	4,5	4,6
Tilfredshet	4,5	4,5
Samisk bolk	4,0	-

Kultur:

Målsetting: Kommunen og lokalsamfunnet skal sammen tilrettelegge for positive opplevelser og verdier, slik at ungdom skal ønske å bosette seg her som voksen.

Kulturskolen ga i 2017 instrument- og sangopplæring til 103 elever. Kulturskolen hadde 5 elever på venteliste.

Kulturskolen deltok i 2017 på en rekke arrangement i samarbeid med det lokale kulturliv, blant annet flere minikonsert på biblioteket, oppdrag på møter og konferanser, UKM og andre arrangementer.

I tillegg til dette har Kulturskolen naturligvis gjennomført sin kjerneoppgave: tilbud om opplæring på ulike instrumenter til alle i 4 – 10 klasse i Lyngen.

Kulturskolen samarbeidet i 2017 tett med kulturskolene i Storfjord og Balsfjord, og gjennomfører interkommunale samlinger på leder- og medarbeidernivå.

Kulturtilbud drev i 2017 ungdomsklubben på Lyngseidet og Aktiv Lyngen. Det nye ungdomshuset på Lyngseidet, GLA, åpnet i februar 2017.

Ungdomsrådet drev utstrakt møteaktivitet, samt stod for arrangementene åpen dag i alpinbakken, filmmaratton under PULS Lyngen, nattturnering, generasjons kos både i Furuflaten og på Lenangsøyra, grilling og spilling med våre nye innbyggere og Lyden av Lyngsalpene.

Lag og foreninger mottok kulturmidler etter søknad, samt at grendelagene mottok aktivitetsstøtte.

I tillegg tilbød Lyngen kommune gratis utlån av kommunens lokaler for lag og foreninger tilknyttet Lyngen kommune, som et stimulerings tiltak.

Den kulturelle spaserstokken hadde flere konserter på institusjonene og i lokalsamfunnet, og Lyngen kommune, i samarbeid med lag og foreninger, tok imot flere produksjoner fra Kultur i Troms.

I 2017 ble kommunedelplan for friluftsliv, fysisk aktivitet, kulturbygg, folkehelse, idrettsanlegg og kulturminner utarbeidet og vedtatt.

I 2017 søkte Lyngen kommune om spillemidler for omlag 18-19 millioner, til del finansiering av anlegg som ny klatrevegg, basseng, tiltak i parken, varme/lys/kunstgress/løpebane Lyngenhallen.

Det er et stort behov for kulturhus på Lyngseidet. Per i dag finnes ikke egnet lokale til å ha mindre/større konserter eller utstillinger. Et nytt kulturbygg i sentrum er kommet inn på den nye anleggsplanen for kulturbygg.

Kulturavdelinga var også engasjert i prosjektene *Aktiv Lyngen*, *Forebygging og oppfølging av drop-out* og *Ungdom i arbeid*.

Alt i alt har barn og unge i Lyngen et godt utbygd tilbud, ikke minst på grunn av aktivitetsnivået til idrettsklubbene og lag og foreninger i kommunen.

Biblioteket:

Biblioteket startet i 2017 med faste arrangement på lørdagene. Strikkekafé, spillkafé, språkkafé og minikonsserter, hvor spesielt strikkekafé har vært veldig populært. Biblioteket har gjennomført de faste årlige arrangementene som trespråklig bokbussturné, Samefolkets dag, morsmåldagen, verdens bokdag, Ole Bok for 4 og 6-åringer, Paaskiviikoo bokbussturne for 5. trinn, lesekampanjen «Les for svingende», nasjonal bibliotekdag, «Les for svingende» bokfest, forskingsdagene, demensdagen, verdens dagen for psykisk helse, FN-dagen, Nordisk bibliotekuke og iBBy. Forestillingen Isak Draugdreper av Alexander Rindestu. Vilde Bjerke med foredrag om Andre Bjerke og hans liv. Mørketidsles med frokost for barnehagene i parken, og i samarbeid med Coop Extra. Besøk i Knøttelia barnehage med lesestund. Forfattermøte med Ellen Hofsø som fortalte i fra boken «Elvesang» (10. klasse ved Eidebakken skole) og Lyngshestutstilling.

20. mars 2017 måtte biblioteket stenge for en periode da byggets tilstand ikke var forsvarlig for videre bibliotekdrift. Det var et langt og stort prosjekt med kassering av bøker, nedpakking, demontering av hyller, flytting og oppakking i nytt midlertidig bibliotek. Biblioteket var stengt i underkant av 2,5 måneder. Biblioteket åpnet 2. juni i nye lokaler i 2. etg på Elektro-Sport.

Turistinformasjonen ble flyttet til biblioteket i slutten av august 2017. Turistvertene som var ansatt på turistinformasjonen fikk opplæring i biblioteksystemene. Regional bibliotekplan ble vedtatt i kommunestyret i 2017.

4.2.4 Helse, sosial og omsorg

Ramme:	4 Helse, sosial og omsorg	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i kr	Avvik i %
3100	HELSE, SOSIAL OG OMSORGSPROSJEKTER	63	333	270	428
3105	HELSE OG OMSORG ADM.	3 937	3 974	37	1
3106	HELSE OG OMSORG FELLESUTGIFTER TIL FORDELING	2 628	2 014	-614	-23
3310	SOSIALTJENESTEN	3 780	3 288	-492	-13
3311	BARNEVERNSTJENESTEN	3 430	4 282	852	25
3411	PRAKTISK BISTAND	2 621	2 403	-218	-8
3412	TILTAK ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	1 885	1 874	-11	-1
3414	HJEMMETJENESTEN YTRE LYNGEN	9 540	9 653	113	1
3450	LYNGSTUNET HELSE- OG OMSORGSSENTER	15 616	15 777	161	1
3451	LANGTIDSAVDELING LYNGSTUNET	14 325	14 714	389	3
3452	KORTTIDSAVD./KAD LYNGSTUNET	8 702	6 944	-1 758	-20
3453	HJEMMETJENESTEN INDRE LYNGEN	8 561	7 702	-859	-10
3454	RUS OG PSYKISK HELSE	7 054	6 083	-971	-14
3510	SOLHOV BO- OG AKTIVITETSSENTER	7 081	8 705	1 624	23
Sum ramme: 4 Helse, sosial og omsorg		89 223	87 745	-1 478	-2

Ramme 4 hadde et mindreforbruk på ca. 1,5 mill. kroner. I tillegg er området belastet med avskrivninger på 1,837 mill. kroner, slik at reelt mindreforbruk er 3,315 mill. kroner.

Prosjekter

Det ble i 2017 søkt om tilskudd fra staten til følgende prosjekter:

- Rekruttering, kompetanse og innovasjon – fikk kr 616 000
- Kommunepsykolog tilskudd kr 410 000
- Kommunalt rusarbeid 1,1 mill. kroner
- Helhetlig tilbud til pårørende (ambulerende avlaster) kr 597 000
- Boligsosialt arbeid kr 650 000
- Samhandlingspilotene (barn/unge) kr 300 000
- Styrking av barnevern kr 340 000
- Styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene kr 500 000
- Styrke lavterskel helsetilbud – helsestasjon kr 400 000
- Etablering og videreutvikling av frisklivs-, lærings – og mestringstilbud kr 50 000
- Oppfølging av akuttmedisinforskrift kr 77 250

Totalt beløp kr 5 040 500.

Det er betydelige beløp som er blitt gitt, og som gir oss muligheter for å utvikle tjenestene og å øke kompetansen til de ansatte.

Fellesutgifter

Positivt avvik på kr 614 000 pga. mindreforbruk på driftsutgifter til biler, serviceavtaler og vaskeritjenester.

Sosialtjenesten

Det ble et positivt avvik på kr 492 000. Årsaken til det positive avviket er et mindre forbruk av økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønden. Sosialtjenesten ble i 2016 styrket med 0,5 årsverk, årsverket ble fast fra 01.01.17.

I 2017 ble det lovfestet at unge under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp skal være i arbeid. Dette er et tiltak for å forebygge varig uførhet.

Det er mange omstillinger i Nav, som er i gang satt av staten. Det er fokus på digitalisering og å omstille til mer spesialisering av tjenestetilbudet.

Barneverntjenesten

Et negativt avvik på kr 852 000. Hovedårsaken er at det er igangsatt flere tiltak enn planlagt, blant annet kjøp av institusjonsplasser av staten.

I 2017 ble det lovbestemt at barnevernet i Norge skal være tilgjengelig i 24 timer i døgnet (24/7). Det ble i 2017 brukt kr 135 000 for å ha de ansatte i bakvaktjeneste. Skal loven bli fulgt, blir det en årlig utgift på kr 320 000. Alternativet er å få et interkommunalt barnevern med felles bakvaksordning for Nord-Troms kommunene eller å kjøpe tjenesten fra Barnevernsvakta i Tromsø kommune. En felles ordning vil sannsynligvis bli billigere og mindre belastende for de ansatte, enn å være alene om den. Det er blitt utarbeidet et forslag på interkommunalt barnevern i Nord-Troms kommunene, men saken er ikke kommet til politisk behandling ennå.

Praktisk bistand

Et positivt avvik på kr 218 000 pga. mindre lønnsutgifter og mer i sykepengerefusjon. Det ble utbetalt kr 309 733 mer i omsorgslønn, som nå heter pårørendestøtte, enn hva som var budsjettert. Totalt ble det utbetalt litt over 1 mill. kroner i omsorgslønn (pårørendestøtte).

Hjemmetjenesten Ytre Lyngen

Et negativt avvik på kr 113 000 hvor årsaken hovedsakelig er lønnsutgifter og et medisinkurs for alle ansatte.

Lyngstunet helse- og omsorgssenter

Lyngstunet fikk et negativt avvik på kr 161 000. Avviket skyldes hovedsakelig legetjenesten. Legetjenesten kom ut totalt ut med et negativt avvik på kr 390 000. Pga. av Nord-Norges permisjon ble det utbetalt mer i lønn og innleie av vikarer enn budsjettert, men den kommunale legevakt kom ut med et positivt avvik på kr 706 000 pga. mindre lønnsutgifter og god inntjening. I 1. halvår i 2017 var det et betydelig merforbruk, men det ble tatt nødvendige grep for å få økte inntekter og reduserte utgifter.

De andre avdelinger, helsestasjon, fysioterapi, ergoterapi, jordmor og hovedkjøkken har alle besparelser. Levering av mat til hjemmeboende ga et negativt avvik på kr 141 000.

Langtidsavdelingen

Et negativt avvik på kr 389 000. Overforbruk på lønn, ferievikarer og ekstrahjelp. Dette pga. alvorlig syke mennesker som får tilbud på avdelingen, og som har behov for tett oppfølging. Kommunen har f.eks. en del tilfeller som skulle vært til utredning og behandling hos spesialisthelsetjenesten, men der er bare de mest alvorlige tilfellene som får et tilbud.

Korttidsavdelingen

Et positivt avvik på 1,758 mill kroner. Avdelingen har hatt vakanser og har ikke leid inn ekstrapersonell. Det har vært lavt sykefravær. Etter at avdelingen og hjemmetjenesten ble delt til to egne avdelinger, har det blitt stabilitet og god struktur i avdelingen.

Hjemmetjenesten i Indre Lvnngen

Et positivt avvik på kr 859 000 som er et resultat av lavere lønnskostnader enn budsjettert. Det er også blitt brukt mye mindre til innleie av vikarer enn budsjettert og sykefraværet er redusert.

Rus- og psykisk helse

Et positivt avvik på kr 971 000. Lavere lønnskostnader enn budsjettert, samt merinntekter ifht ressurskrevende brukere. Gjennom tilskudd fra staten/fylkesmannen, er det opprettet et prosjekt med fritidsassistent som et forebyggende tiltak. Ved god forebygging, reduseres behov for tjenester.

Solhov bo- og aktivitetssenter

Solhov bo – og aktivitetssenter står oppført med et negativt avvik på 1,623 mill. kroner. Ansvar 3510 er belastet med avskrivninger på 1,673 mill. kroner, slik at reelt resultat er et mindreforbruk på kr 49 000. Årsaken til det positive resultatet er økte refusjoner pga. ressurskrevende brukere, noe som også gjenspeiler at mange av beboerne har behov for mye ressurser.

Enheten hadde et merforbruk på fastlønn ifht budsjett – kr 884 000, men har hatt en mindreforbruk på vikarkostnader. Årsaken til merforbruket er bl.a. at beboerne blir eldre og får redusert helse. Det har vært flere innleggelsler på sykehuset, og personell følger med. Når sykehuset sier at det er behov for kjent personell blir lønnsutgifter refundert, men noe av utgiftene tilfaller oss.

Det er behov for mer personell med relevant høgskoleutdanning på enheten. Det jobbes for å rekruttere aktivt, samt videreutdanne egne ansatte, men man får ikke ansatte til å ta formell utdanning. Det er et påtrykk fra fylkesmannen om å få flere med høgskoleutdanning inn i tjenesteområdet.

Det har vært jobbet målrettet med sykefraværet på enheten, noe som har gitt positivt resultat. For 4. kvartal 2017 var det på 5,7 %, noe som er rekordlavt ved enheten.

Statlig tilsyn

Det har vært 2 tilsynsbesøk fra Fylkesmannen ved Solhov bo- og aktivitetssenter. Tilsynet resulterte i at vi fikk avvik. Vi må ha mer opplæring av ansatte for å unngå bruk av tvang og makt. Avvikene er lukket ved å lage en plan for opplæring.

Det ble i 2017 innvilget kr 100 000 i tilskudd fra fylkesmannen for å skolere de ansatte i å ikke bruke tvang eller å gjøre overgrep ovenfor brukerne. Kurset blir kjørt som et

E-læringskurs, som de ansatte kan ta når det passer dem. De får et bevis etterpå for bestått prøve.

Arbeidstilsynet har foretatt tilsyn innfor rus- og psyk. helsetjeneste og legekantoret. Tilsynet hadde fokus på forebygging av vold og overgrep ovenfor våre ansatte. Vi fikk avvik på at vi ikke hadde dokumentasjon på at de ansatte har fått opplæring i å forebygge at de blir utsatt for vold og overgrep av brukerne, som nå er lovpålagt. I 2018 skal alle ansatte få opplæring i regi av bedriftshelsetjenesten.

4.2.4.1 Måloppnåelse

Barn-unge

Det er etablert tverrfaglig gruppe med representanter fra oppvekst, helsestasjon, barnevern, kommunepsykolog, lege, Nav og rus/psykisk helse som jobber forebyggende i forhold til barn- og unge. Gruppen «Ressursgruppe for barnets beste» er et resultat av at de fleste som er med i gruppa, var med i KS nettverk, **god samhandling barn- og unge**, hvor fokus særlig var rettet mot barn i risikogrupper (rus og psykiske lidelser). Med prosjektmidler er det engasjert miljøarbeidere som jobber opp mot ungdom, blant annet med å forebygge drop-out fra videregående skole.

Helsestasjon, barnehage og barnevern har deltatt i et prosjekt innfor foreldreveiledning, og gir opplæring til foreldre.

Helsestasjon for ungdom ble iverksatt fra høsten 2017. Tilbudet blir gitt en ettermiddag i uka. I starten var det få som besøkte den, men nå er det flere som kommer.

I 2017 var det planlagt å få etablert en forebyggende avdeling for barn- og unge, den er ikke etablert, men bør komme i 2018.

Frisk liv, folkehelse og rehabilitering

Det er etablert frisklivssentral, men vi har hatt utfordringer særlig i forhold til å skaffe egne lokaler. Nå er gruppene samlet i den gamle delen av Eidebakken skole (GLA-bygget). Deltakerne i gruppene er henvist av lege. Det blir gjennomført en helsesamtale ved oppstart og midtveis etter 6 uker og slutt evaluering. Den kommunale fysioterapeuten og jordmor arrangerer kurs for gravide.

I budsjettet for 2017 ble det opprettet 0,5 årsverk for hjemmetrener (hverdagsrehabilitering). Stillingen ble besatt vår 2017. Tilbudet blir gitt 5 dager (hverdager) i 4 uker for 4 deltakere, i hjemmet eller i nærmiljøet. I 2017 var det 12 personer som gjennomførte *hjemme rehabilitering* med positive resultater.

Det er blitt etablert dagtilbud for hjemmeboende mennesker med demenssykdom. Omfanget er 1 dag i uka i Indre Lyngen og 1 dag i Ytre Lyngen. Tilbudet har omfattet 6 -7 personer. Selv om det kun er en dag i uka, er det et positivt tiltak både for den det gjelder og for pårørende. Tilbudet blir lovpålagt fra 2020.

Hver onsdag arrangerer Røde Kors besøkstjeneste hyggestund for beboere ved Lyngstunet, det samme gjør «Sentervennene» ved Lenangen omsorgssenter. Den frivillige innsatsen er et nyttig bidrag også innfor eldreomsorgen.

Psykisk helse og rus

Det er etablert et aktivitetstilbud - Sollia aktivitet - for mennesker med rus- og psykiske problemer. Stedet blir drevet med god bistand fra brukerne selv, det gjelder særlig bruktbuikken. Det er nedsatt ei arbeidsgruppe som har utredet arbeidsmuligheter for funksjonshemmede i tillegg til Lyngsalpan Vekst. Det er behov for flere arbeidsplasser og/eller aktiviteter for mennesker med funksjonshemming som ikke fyller vilkår om produksjonsevne ved Lyngsalpan Vekst. Det største problemet nå er å finne egnede lokaler.

Det nye bygget (grønnbygget på Solhov) som ble bygd opp etter brannen, ble overlevert i november. Bygget blir tatt i bruk fra 2018, utetjenesten for rus- og psykisk helse vil få sine lokaler der, samt at det bli to leiligheter i sokkeletasjen.

Utviklingstrekk innfor helse- og omsorg

KOSTRA-tall for 2017 viser at brukere over 67 år som har hjemmesykepleie og praktisk bistand er på samme nivå som i 2016. Det er mottakere under 67 år som øker. Det er i samsvar det utviklingen nasjonalt. Behovet for hjelp øker blant de yngre mennesker, mens de eldre får bedre helse, og klarer seg selv.

KOSTRA-tall viser også at utgifter til pleie- og omsorgstjenestene i Lyngen er lavere enn sammenlignbare kommuner, men for helsetjenesten er den høyere.

Per i dag har Lyngen kommune 24 sykehjemsplasser (langtid), som er fordelt med 8 plasser på 3 små avdelinger, 2 av avdelingene er tilrettelagt for mennesker med demenssykdom, en av de 16 plasser blir brukt som avlastningsplass for hjemmeboende med demens sykdom. Dette blir gjort for at mennesker med demenssykdom opplever trygghet med et lite og oversiktlig miljø. En regner med at 4 av 5 som har behov for langtids plass er dement. Utviklingen i Lyngen er som på landsbasis, og det er behov for flere tilrettelagte plasser både nå og i årene som kommer. Vi har ikke et godt nok tilbud til dem som har en veldig utfordrende atferd pga. demenssykdom.

Lyngen kommune ligger under gjennomsnittet når det gjelder antall sykehjemsplasser, og i snitt blir 4 av de 6 korttidsplasser brukt som langtids plass, noe som også har gitt en betydelig merinntekt i vederlagsbetaling. Samtidig er det en utfordring å ha ledig plass når sykehuset melder ut pasient som er klar for overflytting til kommunehelsetjenesten. Klarer vi ikke å ta imot pasienten, må vi betale kr 5000 pr døgn på UNN.

Omsorgsboligene våre er gode buffere for å begrense behovet for sykehjemsplasser. Ved Lenangen omsorgssenter er det 12 omsorgsboliger, Lyngstunet har 23 omsorgsboliger, og Solhov 15 omsorgsboliger. Alle våre omsorgsboliger har heldøgnsbemanning, noe som betyr at det kan bli satt inn ekstra ressurser ved akutt sykdom eller økt pleiebehov. Målsettingen vår er at eldre og mennesker med funksjonshemming skal kunne bo hjemme hele livsløpet, og når vårt tiltak og tildelingsteam har møte 2. hver uke, er det denne målsetting som styrer valget av tjenester.

Det er behov for personell 24 timer i døgnet alle årets dager for å gi pleie- og omsorgstjenester. De som går i turnus jobber hver 3. helg, noe som resulterer i at det blir mange små helgestillinger (fra 14% -25%). Det er vanskelig å få disse stillingene besatt, og konsekvensen blir ustabil bemanning i helgene, og vikarer uten formell kompetanse. Dette gjelder i hovedsak omsorgsfagarbeidere, da de fleste av våre sykepleierstillinger er hele stillinger.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen gir virkninger på vår tjeneste. Pasientene som blir overflyttet for videre oppfølging krever personell med kompetanse, samt medisiner og annet medisinsk utstyr. I årene framover må en ta høyde for at utgiftene i forbindelse med reformen vil øke.

Kompetanse

Gjennom rekrutterings- og kompetansemidler som vi får tildelt fra staten, har kommunen gitt støtte til dem som tar utdanning eller øker sin kompetanse. I 2017 ble det gitt tilskudd til flere som holder på med å ta fagbrev innen omsorg. 2 helsefagarbeidere fikk tilskudd til videreutdanning innfor demens og eldreomsorg, den ene var ferdig utdannet vår 2017.

5 studenter som utdanner seg til vernepleiere og sykepleiere har fått tilskudd.

2 av våre ledere startet høsten 2017 på masterutdanning i ledelse i regi av BI og helsedirektoratet.

De ansatte har deltatt på kurser innfor sykdomslære (somatikk, psykisk helse osv), barn som pårørende, behandling med væske og medisiner, ernæring, tannhelse, arbeid og aktivitet, kommunikasjon, forebygging av bruk av tvang og makt, saksbehandling, dokumentasjon av helsehjelp, prøvetaking (lab arbeid). Noen av kursene er eksterne, men veldig mange av kursene går via lyd/bilde eller blir streamet. Teknologien er blitt en god premiss leverandør for tilførsel av kunnskap,

Konstituert kommuneoverlege deltok på Folkehelsekongress i Danmark, budskapet fra kongressen var at «Utdanning er det mest beskyttende og forebyggende for å gi redusert helse, kunnskap skaper god folkehelse».

Høsten 2016 ble «Rekrutterings- og kompetanseplan 2016 – 2020, helse- og omsorgsområdet i Nord-Troms» lagt fram til politisk behandling i alle Nord-Troms kommuner. Da planen kom etter at budsjettarbeidet var blitt gjort, ba politikerne om at planen måtte bli fulgt opp i forbindelse med budsjettarbeid for 2018. Det ble i 2017 laget politisk sak, med forslag om å budsjettere med kommunale midler til stipender. Forslagene til tiltak ble vedtatt, men det var ikke rom for å sette av midler i budsjettet i forhold til gitte rammer.

Velferdsteknologi

Det er nedsatt arbeidsgruppe som jobber aktivt med å ta i bruk velferdsteknologi.

Velferdsteknologi er med på å gjøre menneskene selvstendig, og styre sin hverdag uten å være avhengig av at hjelpa kommer på faste tidspunkter i døgnet, samtidig skal det spare på ressurser (både menneskelige og økonomiske). Det er også etablert et felles prosjekt i Nord-Troms, hvor også Lyngen er med. Fylkesmannen/staten har gitt tilskudd til prosjektleder, og prosjektet blir fulgt opp av helsedirektoratet.

I 2018 vil en bytte ut trygghetsalarmer som sender alarm via analoge linjer, alt vil bli lagt om til digitale løsninger. De gamle alarmene vil bli byttet ut, og en vil sannsynligvis ta i bruk mer velferdsteknologi.

Planverk:

Konstituert kommuneoverlege har laget smittevernplan.

4.2.5 Plan, næring og teknikk

Ramme:	5 Plan, teknikk og næring	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i kr	Avvik i %
4400	BYGG OG ANLEGG, PROSJEKTER	609	3 796	3 187	523
4405	PLAN	4 017	3 177	-840	-21
4407	NÆRING	1 628	738	-890	-55
4408	KOMMUNALE HAVNER OG KAIER	-800	-125	675	-84
4410	BYGG OG ANLEGG	17 202	26 838	9 636	56
4412	FORVALTNING TEKNISKE TJENESTER	4 414	2 194	-2 220	-50
4700	VA - PROSJEKTER	0	18	18	0
4710	VANN OG AVLØP	-1 591	-799	792	-50
4810	FEIING OG BRANNBEREDSKAP	3 397	3 681	284	8
Sum ramme: 5 Plan, teknikk og næring		28 876	39 518	10 642	37

Oversikten viser et samlet merforbruk for området på ca. 10,6 mill. kroner, men avviket skyldes avskrivninger på 15,2 mill. kroner. Det betyr et reelt mindreforbruk på ca. 4,6 mill. kroner.

Prosjekter

Ansvarer er belastet med avskrivninger på 2,491 mill. kroner, reelt merforbruk på 0,696 mill. kroner. Deler av prosjektet «Arctic Race» er budsjettert og regnskapsført på ansvar 4400 (i tillegg til ansvar 1300). Her har det også vært et merforbruk – kr 91 493.

Lyngneløftet

Lyngneløftet er et overordnet stedsutviklingsprosjekt hvor målet med prosjektet er flere næringsetableringer og bostedsattraktivitet.

Det ble i 2017 søkt om flere prosjektmidler, og Lyngneløftet ble tildelt prosjektmidler for tilsammen 2,4 millioner kroner.

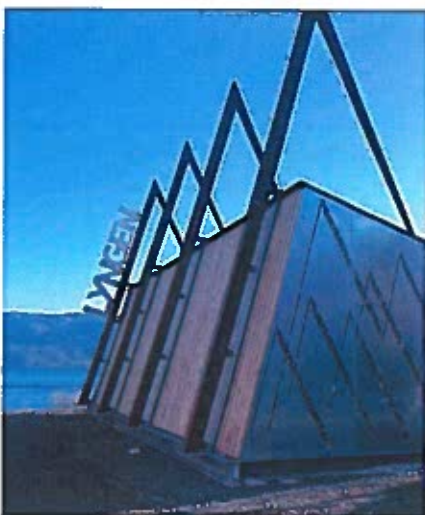
Utvikling av sentrum er et viktig bidrag i prosjektet. For å realisere målsettingene er det igangsatt et arbeid med ny områdeplan, hvor tilrettelegging fra industriformål til næringsformål og boliger står sentralt. Dette arbeidet har pågått store deler av 2017, og planen vil være ferdigstilt i løpet av 2018. Som et ledd i planen er det også en rekke konsekvensutredninger som er gjennomført, det forutsettes at berørte sektormyndigheter ferdigstiller sitt arbeid slik at planen kan sluttføres som forutsatt. Kostnader til områdeplan Lyngseidet (prosjekt 50517) ble finansiert av disposisjonsfond. Finansiering er gjort på ramme 7, og utgiftene fremkommer derfor som merforbruk her. Det reelle merforbruket på denne delen av prosjektet er kr 324 000.

Som en del av Områdeplanen er det i løpet av 2017 utført ny plan for Strandveien på Lyngseidet. Strandveien er nå planlagt som en miljøgate med et definert forskjønnnet område. Sentralt i planen er etablering av fortau, ny miljøvennlig belysning og parkeringsplasser. Strandveien er en fylkeskommunal vei og må i fortsettelsen finansieres av veieier.

I 2017 ble det prioritert ulike mindre tiltak som kunne utføres uavhengig av områdeplanen.

Et av tiltakene var å slutføre opprustning av Parkveien med nye stolper og miljøvennlig belysning.

For å tilrettelegge for bolyst og trivsel har opprustning av Prestelvparken hatt høy prioritet. Parken et i løpet av året blitt utstyrt med brygge og benker, lekeapparater og oppgradering av bål plass. Det var også oppgradert flere gangveier i parkområdet. Arbeidet er fagmessig utført av lokal entreprenører og håndverkere.

Fokus på klima og miljø, herunder bærekraftig utvikling står sentralt i kommunen. Lyngeløftet var i 2017 etter søknad tildelt klimasatsmidler, kr 550 000 fra Miljødirektoratet. Det er etablert et EL-sykkelkonsept hvor kommunen leier ut EL-sykler til lokalbefolkningen og turister. For å stimulere til miljøvennlig og helsefremmende ferdsel blandet lokalbefolkningen leies syklene ut til sterkt reduserte priser. Det er også bygget et eget sykkelhus som er produsert lokalt. Dette er sentralt plassert i sentrum.

Et av hovedtiltakene i Lyngeløftet er etablering av havnepromenade på Lyngseidet med blant annet ny kai og gjestebrygge. Dette arbeidet kan bli fullt realisert når Områdeplanen er ferdig.

For å få en start på dette arbeidet ble det mot slutten av året laget en plan for fase 1, en fase som ved politisk godkjenning, kan detaljplanlegges og påbegynnes i 2018, før områdeplanen er endelig ferdig.

Lyngeløftet skal gjennomføre et samlet tiltak som støtter opp under målsettingen til prosjektet. I 2017 var det gjennomført gründerseminar for å stimulere til nye næringsetableringer og utvikling av eksisterende næringer. Sentralt i dette arbeidet var nettverksbygging og samarbeid mellom aktørene, samt koplingen opp mot Innovasjon Norge.

Lyngeløftet har i løpet av året vært koplet opp mot andre sentrale arrangement og aktiviteter i kommunen, aktiviteter som støtter opp under målsettingen til prosjektet. Likeså kontakt og samarbeid med sektormyndigheter og andre samarbeidspartnere i prosjektet.

Teknisk drift/VVA

Avdelinga for vei, vann og avløp har hatt stor utskifting av personell i 2017, noe som naturlig nok skaper utfordringer. På tross av dette har nytilsatt avdelingsleder utarbeidet og lagt ut flere tilbudsgrunnlag for vedlikeholds- og oppgraderingstiltak innenfor enhetens virksomhetsområde.

Aktiviteten innenfor dette ansvarsområdet har for en stor del vært knyttet til løpende vedlikehold. Flere store lekkasjer er tettet på hovedledningen på Lenangsøra og det er satt ned ny hoved fordelings-kum Sør-Lenangen. Fra Eidstranda og sørover til Hesjeneset er hovedvannledningen forlenget med 900 m. I Koppangen er det lagt 300 m ny vannledning fra Myhreveien og ned til Koppangsbukta. Det er anlagt ny veg til slamavskiller i Oksvik.

På teknisk drift ble det startet opp arbeidsmiljøtiltak «Kommunikasjon og Samspill» der eksternt foredragsholder foreleser over 4 samlinger innen dette tema. Det er ansatt arbeidsleder som skal forestå daglig oppfølging av enhetens vaktmestre og vedlikeholdsarbeidere. Fra rådmannen har det vært fokusert på å involvere alle ansatte innen vann/avløp og bygg/anlegg i hele enhetens tjenesteområde, dette for å dra bedre nytte av den enkeltes kompetanse. Samtidig som dette også vil gi bedre mulighet for å bistå i perioder med høy arbeidsbelastning på enkelte fagområder, noe som har vist seg nødvendig under vinterens utfordrende situasjon i vann- og avløpssektoren.

Med unntak av nybygget Lenangen skole og kirkegårdene på Lenangsøra og Eidebakken er bygg- og anleggsprosjekter utført under ledelse av enhetens egne ansatte. Av store tiltak kan nevnes gjenoppbygging av brannskadet bygning i Solhovlia, nytt basseng på Eidebakken skole og reparasjoner på gamle Eidebakken skole, kulvert under fylkesvei i Tyttbærvika og kai/utfylling på Vollneset i Furufleten.

Byggesak og deling

Det er behandlet i alt 99 bygge- og delingssaker, både til nærings-, fritids-, industri og boligformål. Manglende bemanning i starten av året opplevdes som en utfordring innen byggesaksbehandling, men dette medførte ikke saksbehandlingstid utover lovpålagte frister. I tillegg til delegert saksbehandling utførte saksbehandlere 21 saksfremlegg for dispensasjon fra plan og bestemmelser til politisk behandling.

Planlegging

Rullering av kommuneplanens arealdel har lagt beslag på store dele av kapasiteten til planlegger i 2017, men også flere fagpersoner på enheten har brukt sin arbeidstid i betydelig grad til dette. Administrasjonen har jobbet hardt for å imøtekomme innsigelser fra flere sektormyndigheter. Dette er for det meste bragt i orden (med unntak av Sametingets innsigelse) og planen ble vedtatt februar 2018.

Reguleringsplan for Koppangen har vært under behandling i store deler av året, utfordringene har vært innsigelser fra sektormyndigheter og klager fra berørte naboer. Disse forholdene er for det meste bragt i orden, men innsigelse fra Sametinget med grunnlag i samiske kulturminner er fortsatt ikke løst.

Fremdrift og ferdigstilling av tiltak innen planarbeidet har blitt noe hemmet av at planlegger sluttet i sin stilling i oktober, ny planlegger var ikke på plass før 1.1.2018.

Næring

Det har vært en positiv utvikling innen flere næringer i Lyngen, både reiseliv, industri og fiskeri. Næringsfondet har stimulert til nyetableringer og utvikling av eksisterende bedrifter i kommunen.

I 2017 startet rullering av strategisk næringsplan, regional strategisk næringsplan med Tromsø-regionen, samt strategisk reiselivsplan.

Flere større prosjekt med tilrettelegging og utvikling av nærings-, industri- og havneareal ble videreført og startet opp i 2017. Likevel ser det ut til at det er behov for mer pga. veksten i næringslivet. Med de planer som nå foreligger for områdene Vollneset, Furufleten og Lenangsøyra kan arealene allerede være disponert.

Opplysningsvesenets fond er en sterk begrensning av næringsutvikling i kommunen. Fondet disponerer store næringsarealer som de ikke ønsker å selge til næringsdrivende. Dette vanskeliggjør etablering av næringsbygg da det ligger helt klare begrensninger i finansiering av næringsbygg på festet grunn kontra eiet. Lyngen kommune har i dag festeavtaler på næringsgrunn med opsjon på kjøp av disse. Arbeidet med å få kontroll på disse arealene videreføres.

Jordbruk

I 2017 er det fordelt kr 17 783 061 i produksjonstilskudd og kr 2 338 077 i tilskudd til ferie og avløsning på til sammen 48 søkere.

Det er også fordelt kr 519 155 i tilskudd til regionalt miljøprogram på til sammen 29 søkere. De 3 sankelagene i kommunen har til sammen fått 149 268 i tilskudd til organisert beitebruk.

Ved utgangen av 2017 fordeler aktive bruk i kommunen seg på følgende produksjoner:

- 9 melkebruk
- 1 kjøttprodusent med storfe
- 6 geitebruk
- 28 sauebruk
- 2 hestestaller
- 2 grovforprodusenter

I forbindelse med ny anbudsrunde for veterinæravtjeneste i kommunen, har en summert antall dyr i besetningene:

Melkekyr	Ammekyr	Anna storfe	Sau	Sau u/1 år	Melkegeit	Hest
215	18	540	4200	7200	870	33

Opparbeidelse av utfartsparkering og toaletter er tidligere forestått av jordbrukssjefen. På grunn av manglende kapasitet og utfordringer med å skaffe hjemmel til aktuelle arealer har ikke dette arbeidet oppnådd ønskete resultater, men tilfredsstillende løsninger er allikevel etablerte på de mest brukte stedene. Det foreligger nå en plan for hele kommunen som ventes realisert i løpet av 2018.

Skogbruk

Har behandlet 25 søknader om dispensasjon fra motorferdsel i utmark og vassdrag. Aktiviteten har videre omhandlet vannscooterforskrift, administrasjon av skadefellingslaget, saksbehandling av skogsbilveier, skogpleie med fokus på lokal leveranse av bjørk og fagdager/kurs i regi av Troms skogselskap og Fylkesmannen.

Feiing og brannberedskap

Her hadde man totalt et reelt merforbruk på kr 84 000 (fratrasket avskrivninger på kr 200 000). Dette skyldes merutgifter til husleie og overtid ved utrykninger.

Lyngen kommune har 1142 piper som skal feies, og denne er behovsprøvd. I 2017 ble det feid 670 piper og foretatt 230 tilsyn.

Lyngen brann og redning hadde 14 ulike hendelser i 2017. Korpene bistår også politiet, og hadde en slik utrykning i 2017. Pålegg etter tilsyn fra Arbeidstilsynet er fulgt opp: Sju øvelser ble avholdt i 2017 for alle tre korpene, bl.a. en øvelse i Pollfjelltunellen.

Særskilte brannobjekt (§ 13-tilsyn) får også årlig tilsyn, i 2017 ble det gjennomført 11 slike.

Oljevernberedskap

Lyngen kommune er med i et interkommunalt oljevernberedskap (IUA) der mannskap fra Tromsø brann og redning rykker ut med nødvendig utstyr for å bistå lokale mannskaper.

4.2.5.1 Måloppnåelse

Kvaliteten på tjenestene, god veiledning og rask saksbehandling har vært fokus innen alle fagområder på dette rammeområdet. Det jobbes med anskaffelse og implementering av digitalt planregister, utfordringen ligger i godt kartgrunnlag slik at innbyggerne på sikt skal kunne skaffe ønskede opplysninger via kommunalt kart-innsynsløsning. Enheten leverer tjenester innenfor lovbestemt saksbehandlingstid, og har derfor ingen restanser.

Det er gjennomført oppgradering av 5 kommunale veistrekninger. Kvaliteten på det utførte arbeidet er i tråd med kommunens målsetning om å gi veistrekninger av dårlig kvalitet et merkbart løft.

Vann og avløpssektoren har kartlagt behovet og avholdt konkurranse for prosjektering av nye avløpsanlegg der forholdene i dag ikke er tilfredsstillende. Grunnlaget for oppstart og gjennomføring av nye anlegg i 2018 er dermed gode.

Utfartsparkering og toaletter har ikke oppnådd fremdrift som planlagt. Dette arbeidet organiseres nå med bistand fra prosjektleder i Lyngnøløftet, det forventes dermed at flere permanente løsninger blir realisert i 2018.

Klargjøring av areal til bolig og næring gjennom arealplanlegging og regulering er kommunens uttalte målsetning. Til tross for stor innsats både i administrasjonen og politisk ble ikke arealplanen vedtatt i 2017. Utfordringene ligger i å tilpasse hensynet til særinteresser (reindrift, jordbruk, drikkevann og samfunnssikkerhet) opp mot lokalsamfunnets behov for bolig- og næringsareal. Arealplanen er nå vedtatt, men noen bolig- og næringsområder er tatt ut for å imøtekomme sektormyndighetenes innsigelser.

Lyngen kommune har regulerte byggeklare boligtomter på Innereidet, Lenangsøra, Svensby, Lyngseidet og Furuflaten. I tillegg finnes områder avsatt i arealplanen til boligformål i hele kommunen.

Det ble utbetalt tre tilskudd til boligbygging.

Gjenoppbygging av brannskadet bygning i Solhovlia 6 er gjennomført der enhet for rus og psykiatri vil ha tilhold i 1. etg og underetasjen er innredet med 2. omsorgsboliger.

Det har blitt gjennomført en rekke miljøtiltak i våre friluftsområder, bl.a. i Kvalvika, Årøyholmen og Sandvika. Disse ble finansiert av tilskudd. Også i 2017 ble Ren Kystprosjektet gjennomført, hvor mer av kystlinja vår ble ryddet for søppel av ungdom i sommerjobb hos oss. Lyngen kommune administrerte også et prosjekt i regi av NIBIO som gikk på skadeforebygging på beitedyr.

Ressursgruppa i landbruket gjennomførte en studietur som ble finansiert av tilskudd. Det ble også gjennomført et seminar på eierskifte for landbruket i Lyngen – også finansiert av tilskudd.

Jordbruksnæringa i Lyngen kommune har behov for mer dyrka mark. Gjennom fortsatt stimulering til nydyrking, reduseres andelen leiejord på brukene og samtidig bidrar dette til redusert leiejordpress og intern konkurranse næringsutøverne i mellom. Gjennom nydyrkingstilskuddet bidrar man etterhvert til en styrking av grovfôrgrunnlaget slik at aktive gårdsbruk stiller sterkere i forhold til framtidige utfordringer. Nydyrking er ressurskrevende for gårdsbruk under oppbygging, men samtidig en god investering da slike arealer årlig vil «kaste av seg» i form av arealtilskudd. Bevilgninger til nydyrking har derfor vært en viktig stimulans.

For Lenangsøra er det gjennomført ny reguleringsplan samt at kommunen har ervervet 13 mål med nytt areal som kan benyttes til industriformål og næringsformål. Hele det nye arealet er allerede tiltenkt nyetableringer som vil bli påbegynt i 2018.

Tyttebærvika er en av de seks havner som omfattes av havneregulativet som ble innført i april 2016, og den havnen som generer mest inntekter for tiden. Det ble påbegynt etablering av kulvert under fylkesveien som vil gi en trygg adkomst til havnen i og med tungtrafikk går under i stedet for over veien som nå. I 2018 vil ny dypvannskai være etablert her. Sandneset havn i Nord Lenangen er påbegynt i 2017 og ferdigstilles innen sommeren 2018.

Utfyllinger nord og sør på Vollneser samt etablering av ny kai er vurdert som positivt både med hensyn til bedriftene på Furuflaten sitt behov og for å ivareta trafikksikkerheten, større areal og nødvendig kai. Tiltaket har mottatt 6,8 mill. i støtte fra Troms fylkeskommune og vil være ferdigstilt våren 2018.

Brann og redning jobber målrettet med forebygging gjennom tilsyn i hele kommune. Øvelser for brannkorpene bidrar også til styrket beredskap i kommunen.

4.2.6 Finans

Rammeområdet omfatter i hovedsak avsetning til sentrale og lokale lønnsoppgjør, budsjettreserve og premieavvik på pensjonskostnader, samt kjøp og salg av konsesjonskraft og motpost for avskrivninger som er belastet på ramme 1-5.

	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i kr	Avvik i %
Ramme: 6 Finans				
8000 PREMIEAVVIK, PENSJONS- OG LØNNSRESERVE, MV.	-3.591	-902	-2.689	-75
8900 AVSKRIVNINGER (MOTPOST)	-	-18.097	18.097	0
Sum ramme: 6 Finans	-3.591	-18.998	15.407	429

Rammeområdet har et reelt negativt budsjettavvik på ca. 2,7 mill. i hovedsak som følge av differanse mellom budsjettert premieavvik og regnskapsført premieavvik fra KLP og SPK. I 2017 brukte en oppsamlet premiefond i KLP på 21,253 mill. til å betale pensjonspremie med. Dette skapte også et avvik som var vanskelig å forutse pga. de store beløpene.

Et mindreforbruk på avsatt lønnsreserve på ca. 1 mill. reduserte det reelle avviket.

Årets ordinære avskrivninger ble bokført rett før regnskapsavslutninga og dermed fikk en ikke budsjettregulert disse. Derfor et stort avvik i regnskapet, men ikke reelt.

Tilsvarende vil dette gi følgende utslag på alle rammeområdene:

	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i tusen kr
1 Politikk og kirke	0	22	-22
2 Administrative tjenester	0	891	-891
3 Oppvekst og kultur	0	117	-117
4 Helse, sosial og omsorg	0	1.837	-1.837
5 Plan, teknikk og næring	0	15.229	-15.229
Sum avvik ordinære avskrivninger	0	18.097	-18.097

Pensjonskostnader

Tabellen nedenfor viser avvikene på de ulike rammeområdenes pensjonskostnader og må sees i sammenheng med budsjettavvikene på disse:

Ramme	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i tusen kr
1 Politikk og kirke	328	194	134
2 Administrative tjenester	2.040	1.642	398
3 Oppvekst og kultur	7.348	6.974	374
4 Helse, sosial og omsorg	14.453	12.770	1.683
5 Plan, teknikk og næring	2.972	2.484	488
6 Finans	-4.658	-844	-3.814
Sum pensjonskostnader	22.483	23.219	-736

Totalt ble det et negativt budsjettavvik vedrørende pensjonskostnadene på ca. 0,7 mill. Dette må ansees tilfredsstillende, da det var litt usikkerhet hvordan bruk av premiefond ville slå ut.

Salg av konsesjonskraft

Inntektene for salg av konsesjonskraft fra Rottenvik kraftverk var på i alt ca. 198 000. Det ble betalt ca. 118 000 til Troms Kraft for dette uttaket. Netto inntekter til kommunen var ca. 80 000, noe som var ca. 4 000 høyere enn i 2016. Kommunestyrets vedtatte netto budsjett var kr 60 000, noe som utgjorde et netto positivt budsjettavvik på ca. 20 000 kroner.

4.2.7 Budsjettskjema 1A

Rammeområde 7 er i hovedsak det samme som det obligatoriske budsjett- og regnskapsskjema 1A, med unntak av noen avsetninger og bruk av ubundne og bundne fond som bokføres under de ulike sektorene.

	Buds(end) 2017	Regnskap 2017	Avvik i tusen kr	Avvik i %
Ramme: 7 Budsjettskjema 1A				
8001 EIENDOMSSKATTEKONTOR	-6.620	-6.692	72	1
9000 FRIE INNTEKTER, RENTER OG AVDRAG, AVSETNINGER	-201.135	-200.991	-144	0
Sum ramme: 7 Budsjettskjema 1A	-207.755	-207.683	-72	0

Årets regnskapsmessige overskudd på kr 7.252.181,84 fremkommer ikke i avviksoversikten ovenfor.

Hovedårsaken til positivt budsjettavvik på ramme 7 er:

- Høyere frie inntekter (skatt og rammetilskudd)
- Lavere netto renter
- Økt minsteavdrag
- Økte avsetning til disposisjonsfond

Eiendomsskatt

Årets inntekter på eiendomsskatt ble ca. 100.000 høyere enn budsjettert. Utgifter til retaksering reduserte dette til netto ca. 72.000.

Skatt og rammetilskudd

Systemet med inntektsutjevning innebærer at utviklingen i egne skatteinntekter vil ha liten betydning i skattesvake kommuner, dvs. kommuner med skatteinngang på under 90 % av landsgjennomsnittet. For disse kommunene er det utviklingen i samlet skatteinngang for landets kommuner som har mest betydning. Lyngen har en skatteinngang på rundt 75 % ifht landsgjennomsnittet.

På grunn av den store omfordelingsmekanismen vil en kommune med skatteinngang på under 90 % av landsgjennomsnittet kun få beholde 5 % av en økning i egne skatteinntekter, alt annet likt. Tilsvarende gjelder ved en reduksjon i egne skatteinntekter (*kilde: Fylkesmannen i Troms, februar 2016*). Dette medfører at endringer i kommunens skatteinntekter får liten virkning pga. omfordelingsvirkningen i inntektsutjevningen i inntektssystemet.

Statsbudsjettet for 2017 forutsatte en skattevekst fra 2016 på 1,5 %. I revidert nasjonalbudsjett i mai 2017 ble skatteanslaget nedjustert til 1,0 % og i forslag til statsbudsjett 2018 ble dette oppjustert til 3,3 %. Akkumulert skatteinntang for alle landets kommuner for 2017 ble en vekst på 4,5 % fra 2016.

Dette viser at det er umulig å si noe sikkert om skatteinntangen før ved årets utgang. Nasjonale prognoser må danne utgangspunktet for løpende rapportering, men også disse er usikre.

Totalt økte skatteinntangen i Lyngen kommune med 3,6 % i 2017 fra. Pga. høy skattevekst på landsbasis endte de frie inntektene for Lyngen kommune 2,034 mill. over vedtatt budsjett, omtrent samme beløp som i 2016.

Integreringstilskudd

Det er bokført 4,294 mill. i integreringstilskudd for mottak av flyktninger i 2017. Dette er ca. 0,1 mill. mer enn budsjettet.

Renter og avdrag

Mindre renteutgifter og høyere renteinntekter enn budsjettet medførte et positivt avvik på ca. 1,5 mill.

Langt høyere avskrivninger enn i 2016 medførte at budsjettet minsteavdrag var for lavt. Da avskrivningene først var beregnet etter årsskiftet, lot det seg ikke gjøre å få vedtatt endring i årsbudsjettet. Derfor ble det et negativt budsjettavvik på avdrag med ca. 2,250 mill.

Disposisjonsfond

Bruk av og avsetning til disposisjonsfond budsjetteres på ulike rammeområder. I regnskap 2017 er all bruk og avsetning bokført på rammeområde 7. Dette gir et negativt avvik på dette rammeområdet på 1,016 mill. og tilsvarende positivt avvik på ramme 5 som fremkommer slik:

	Buds(end)	Regnskap	Avvik i
	2017	2017	tusen kr
Ramme: 5 Plan, teknikk og næring			
AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	1.466	-	1.466
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-480	-30	-450
Sum ramme: 5 Plan, teknikk og næring	986	-30	1.016
Ramme: 7 Budsjettskjema 1A			
AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	5.859	7.325	-1.466
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-2.801	-3.251	450
Sum ramme: 7 Budsjettskjema 1A	3.058	4.074	-1.016
SUM BRUK OG AVSETNING DISPOSISJONSFOND	4.044	4.044	-

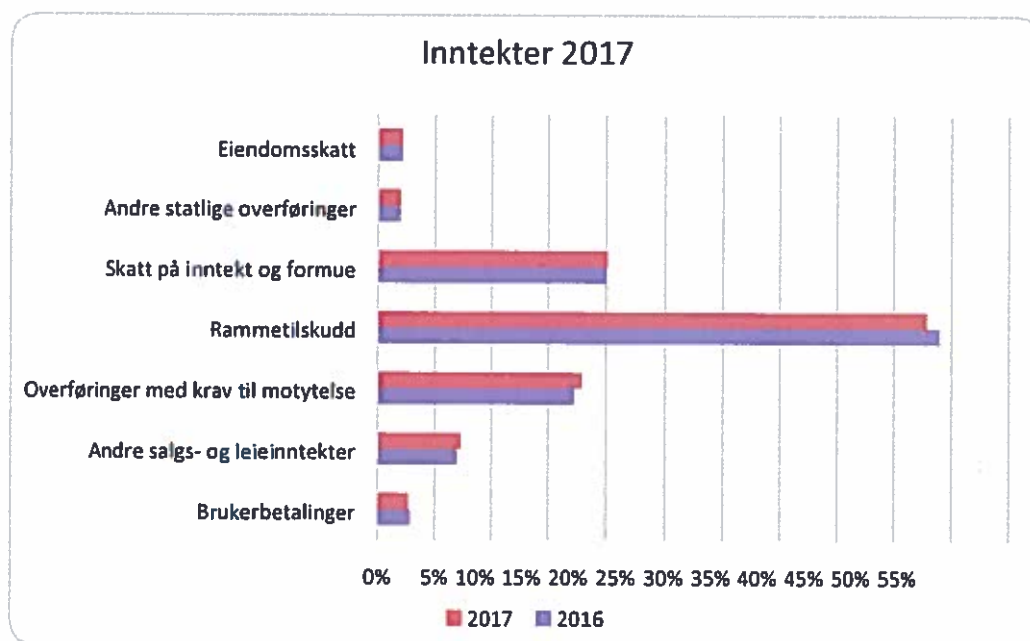
Totalt sett er bruk av og avsetning til disposisjonsfond foretatt ihht. kommunestyrets budsjettvedtak.

4.3 Økonomiske nøkkeltall drift

Følgende oppsett er basert på tall fra tabell i kapittel 4.1.

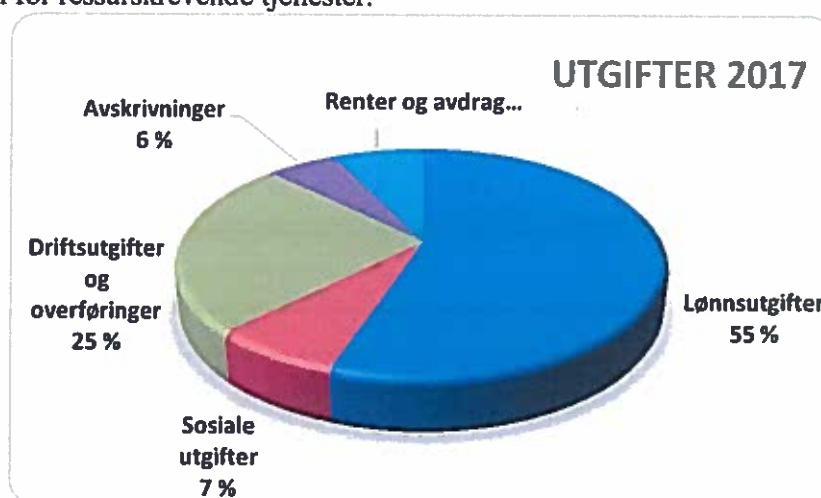
Fordeling inntekter og utgifter

Diagrammene nedenfor viser samlet fordeling av henholdsvis inntektssiden og utgiftssiden i regnskapet for 2017 sammenlignet med 2016.

Kommunens inntekter økte i 2017 med 2,9 % fra 2016. Samtidig var generell prisvekst på 1,8 % i Norge. Skatt og rammetilskudd hadde en liten nedgang fra ca. 69 % til 68,5 %, brukerbetalinger og eiendomsgebyrer har økt noe, mens overføringer har hatt en liten nedgang. Sykepengerefusjoner har hatt en stor nedgang på 25,8 %, noe som har sammenheng med nedgang i sykefraværet ifht 2016. Størst økning var det i overføringer med krav til motytelse som bl.a. refusjon for ressurskrevende tjenester.

På utgiftssiden har det samlet vært en økning på 4,48 % fra 2016. Det var en liten nedgang i lønnskostnader, mens driftsutgifter ligger omtrent på samme nivå. Avskrivninger hadde den største økningen, og disse øker jevnt og trutt i takt med investeringsnivået.

Netto renter og avdrag har økt med 0,1 %. Øvrige driftsutgifter og overføringer har økt med 0,69 % fra 2016. Overføringer er tilskudd og overføringer til andre kommuner, fylkeskommuner eller private som ikke er knyttet til kjøp eller avtale om produksjon av konkrete tjenester som inngår i kommunalt ansvar (jf. KOSTRA-veileder). Private er f.eks. tilskudd til Lyngen kirkelige fellesråd, Lyngsalpan Vekst AS, lokale lag og foreninger som får tildelt kulturmidler o.l. samt tilskudd fra kommunalt næringsfond. Det henvises forøvrig til årsregnskapet som er vedlagt for mer detaljerte opplysninger om driftsutgifter og overføringer.

Likviditet

Lyngen kommune har i 2017 hatt en bedre likviditetshistorikk enn tidligere år, og har ikke vært avhengig av kassakredittlån hos egen bank. Årsaken til den gode likviditeten er ubrukte lånemidler til mange investeringsprosjekt. I 2017 fulgte likviditeten samme trend som fjoråret, noe som har sammenheng med rammetilskudd og skatt. Den store likviditetsøkningen på slutten av året har sammenheng med at det da ble foretatt låneoptak for Lenangen skole.

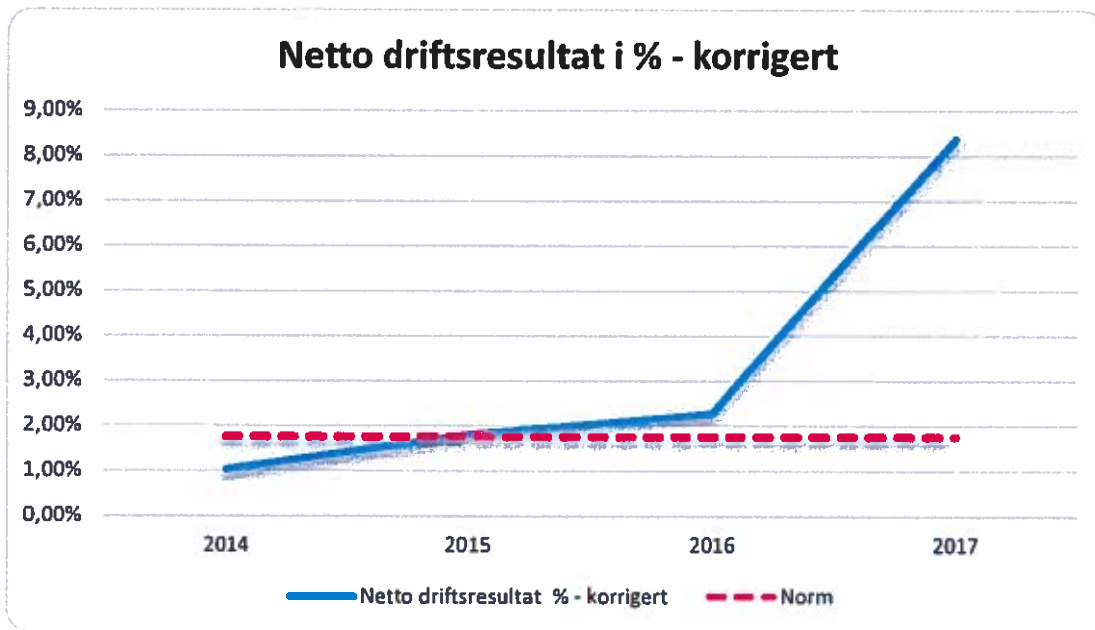
Likviditetshistorikk 2017

Netto driftsresultat

Den viktigste indikatoren på økonomisk balanse i kommunesektoren er netto driftsresultat, som blant annet skal dekke avsetninger inkl. inndekning av tidligere års underskudd og egenkapital ved investeringer. For å kunne oppnå målet om økonomisk balanse er kommunaldepartementets anbefaling for netto driftsresultat over tid 1,75 % av driftsinntektene.

Grafen nedenfor viser korrigert netto driftsresultat satt opp mot normverdien for 1,75 % for årene 2014-2017. Som en kan se er det kun i 2014 at resultatet ligger under det anbefalt nivå.

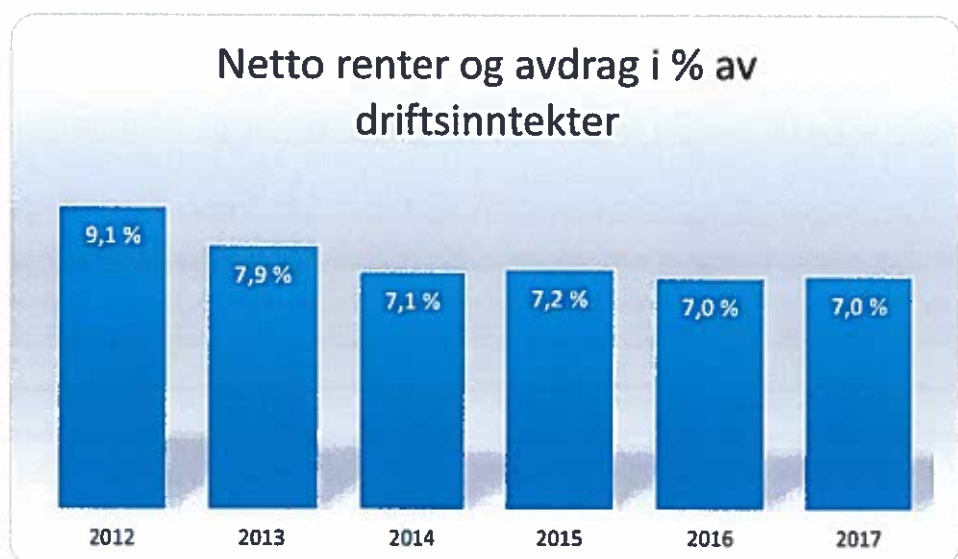
Netto driftsresultat er korrigert for premieavviket, noe som i 2017 førte til et høyt resultat – 8,38 %. Uten korrigering ble netto driftsresultat 2,31 %.

Driftsresultatene i perioden er i positiv utvikling, men dette er ikke en følge av en kontrollert nedjustering av driftsnivå eller oppjustering av inntekter. Det er heller ikke lagt inn egenkapital til investeringer. Den økonomiske situasjonen for kommunen er fortsatt bekymringsfull, og kostnadsnivået bør nedjusteres spesielt ifht. kapitalkostnader og gjeld.

Netto renter og avdrag i prosent av driftsinntekter

Tabellen nedenfor viser utviklingen i totale netto renter og avdrag i forhold til brutto driftsinntekter for Lyngen kommune de siste fem år. Andelen netto renter og avdrag i forhold til driftsinntektene er fortsatt relativt høy som følge av flere store utbygginger i kommunen. For Lyngen kommune utgjorde dette 7 % av driftsinntektene i 2017.

Budsjetterte avdrag var ca. 2,26 mill. kroner for lavt ifht beregnet minsteavdrag. Pga. lave renter også i 2017, ble det likevel ingen stor økning ifht 2016.

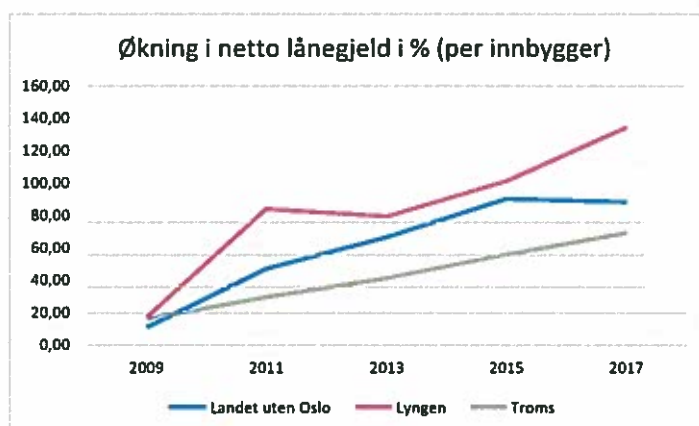

Lyngen kommune betaler fortsatt kun minsteavdrag på sine lån. Dette bidrar til å forlenge lånetiden i tillegg til økte rentekostnader.

Den økonomiske utviklingen vil i stor grad være avhengig av hvordan rentenivået utvikler seg. Netto lånegjeld per innbygger øker både i fylket, KOSTRA-gruppe 6² og for Lyngen kommune, mens det på landsbasis (ekskl. Oslo) har gått noe ned.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger				
	2014	2015	2016	2017
Lyngen	126 642	133 790	140 605	156 015
Landet uten Oslo	58 744	62 604	65 929	61 789
Troms	74 762	80 240	85 345	87 372
Kostragruppe 06	72 490	78 554	85 213	91 630

Økningen i Lyngen langt over gjennomsnittet på landsbasis (uten Oslo) og i fylket:

KOSTRA-gruppe er ikke tatt med her da Lyngen ble flyttet fra gruppe 5 til 6 i 2014.

De store kapitalkostnadene vil derfor påvirke økonomien i flere tiår framover.

Resultatvurderinger drift

Netto driftsresultat har vært svakt over mange år, selv om kommunen de siste årene vært i positiv utvikling og unngått underskudd. Etter rådmannens vurdering er kommunens omfang på tjenestetilbudet likevel fortsatt noe høyt i forhold til inntektsrammene, kapitalkostnader og investeringsnivået.

Fokus på og kontroll av renter, avdrag, lønns- og pensjonskostnader og -utgifter har vært fokus også i 2017. De fleste driftsenhetene hadde i 2017 bra styring på de økonomiske rammene, men enkelte enheter har fortsatt utfordringer på dette området spesielt relatert til bemanning. Utfordringene i årene fremover vil være tilpasning av drifts- og tjenestetilbud spesielt med tanke på den demografiske utviklinga i kommunen.

De siste årene har man jobbet for å sikre en stabil økonomi, likevel er det etter rådmannens vurdering fortsatt ikke tilstrekkelig til å si at Lyngen kommune har en sunn økonomi pga. den sterke økningen i kapitalkostnader.

² KOSTRA-gruppe 6: Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter

4.4 Investeringsregnskapet

I tabellen nedenfor er investeringer i 2017 gruppert etter anleggsmidler, aksjer/andeler og utlån av startlån. Anleggsmidlene er ekskl. mva/mva-kompensasjon for lettere oversikt. Prosjektlinja viser sum utgifter, samt at inntekter vedrørende de ulike investeringene (art).

Tabellen viser justert budsjett, årsregnskap ekskl. mva., avvik og noter (i hele tusen kr):

Prosjekt	Art	(Tall i tusen kroner)	Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Noter
13019		ØRA INDUSTRIOMRÅDE - UTVIDELSE	700	254	446	1
13021		RIVING AV KOMMUNEHUSET				
	36201	Annet avgiftsfritt salg av varer og tjenester	0	-20	20	
13104		LYNGEN SYKEHJEM - SALG	17	73	-56	
14101		EIDEBAKKEN KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	2.939	5.914	-2.975	2
14102		LENANGSØYRA KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	1.211	1.752	-541	2
14103		PERSONALHUS NORD-LENANGEN KIRKEGÅRD	19	19	0	
14106		INFRASTRUKTUR REISELIV	150	123	27	
14111		DIGITALT PLANREGISTER	2	2	0	
14115		EPHORTE - OPPGRADERING	0	-2	2	
14117		LENANGEN B/U-SKOLE - OMBYGGING	21.200	21.362	-162	3
	37704	Forsikringsoppgjør	0	-2	2	
14118		BALLBINGE EIDEBAKKEN SKOLE	-184	-184	0	
	38901	Overføring fra andre (private)	-5	-5	0	
14120		KULTURSKOLEN - INSTRUMENTER	50	9	41	
14121		EIDEBAKKEN - KULTURSKOLE OG VO	1.200	1.328	-128	4
	37002	Refusjon fra Nav	0	-113	113	
14129		OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	1.000	1.123	-123	5
14139		RÅDHUS	231	231	0	
15001		EIDEBAKKEN - TILRETTELEGGING FUNKSJONSHEMMEDE	300	215	85	
15008		SOLHOV BO- OG AKT. - VARMEPUMPE	53	53	0	
15010		LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	1.958	0	1.958	6
15011		KOMTEK BYGGSÅK	33	33	0	
15015		FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	1.700	3.279	-1.579	7
	37301	Refusjon fra fylkeskommuner	-6.800	-3.279	-3.521	
15018		KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN	3.382	4.031	-649	8
	36201	Annet avgiftsfritt salg av varer og tjenester	0	-3	3	
15022		STEDSUTVIKLING - ELVEPARKEN	851	690	161	9
	37701	Refusjon fra andre (private)	-464	-464	0	
15023		STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT PARKVEIEN	470	325	145	10
15024		STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT HAVNEPROMENADEN	0	70	-70	
15028		LYNGENLØFTET - UTSTYR TIL ARRANGEMENT	383	383	0	11
15029		LYNGENLØFTET - PROSJEKLEDELSE	700	811	-111	12
15030		KONSEPT EL-SYKKEL	538	555	-17	
	37001	Refusjon fra staten	-550	-550	0	
15031		LYNGENLØFTET - NETTPORTAL	100	99	1	

Prosjekt	Art	(Tall i tusen kroner)	Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Noter
15711		VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	1.340	1.190	150	13
16002		PARKERING OG OFFENTLIGE TOALETT	91	91	0	
16006		OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	500	500	0	
16008		LYNGENHALLEN - KUNSTGRESS	1.470	1.401	69	
16010		VELFERDSTEKNOLOGI	230	173	57	
16011		LYNGENHALLEN - KLATREVEGG				
	37001	Refusjon fra staten	-1.500	0	-1.500	14
16012		TØMMESTASJON BOBILER	0	3	-3	
16016		KJØP BRANNBIL NORD-LENANGEN	225	224	1	
16017		EIDEBAKKEN SVØMMEHALL - RENOVERING	11.300	11.667	-367	15
	37101	Refusjon sykepenger	0	-7	7	
	37701	Refusjon fra andre (private)	-3.100	-3.108	8	
16018		GJENOPPBYGGING ETTERVERNBOILIGER SOLHOV	8.320	9.169	-849	16
	37704	Forsikringsoppgjør	-7.000	-7.778	778	
16019		KJØP MODULHUS	7	7	0	
16020		RØDTOPPEN BARNEHAGE - SALG	1.220	1.207	13	17
	36701	Salg av tomter, bygninger, mm.	-1.120	-1.220	100	
16022		TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	4.100	3.754	346	18
16025		INTERNKONTROLLSYSTEM	21	21	0	
16026		LYNGSTUNET ANTENNEANLEGG	5	5	0	
17001		LENANGSØYRA HAVN	1.005	872	133	
17003		ELEV- OG ANSATTE PC	350	365	-15	
17006		BUSS LYNGSTUNET/FRIVILLIGSENTRALEN	320	320	0	
	36601	Salg av driftsmidler	-20	-22	2	
17007		HAGETRAKTOR/KLIPP/SNØFRES/KOSTING	500	327	173	19
42410		KUNSTGRESS LYNGSTUVA	193	192	1	
	37001	Refusjon fra staten	-750	-750	0	
	37701	Refusjon fra andre (private)	300	300	0	
47022		INNEREIDET BOLIGFELT	326	338	-12	
48001		KJØP/SALG AV TOMT OG GRUNN	40	40	0	
	36701	Salg av tomter, bygninger, mm.	-28	-32	4	
49999		FELLES FINANSIERING INVESTERINGER				
	39101	Bruk av lånemidler	-48.947	-56.777	7.830	20
	39481	Bruk av ubundne investeringsfond	-82	-82	0	
		Sum investeringsutgifter/-inntekter anleggsmidler	500	502	-2	
		EGENKAPITALINNSKUDD KLP	998	998	0	
	39701	Overføring fra driftsregnskapet	-998	-998	0	
		KJØP/SALG AV AKSJER/ANDELER				
	39051	Aksjeutbytte	-500	-500	0	
		Sum kjøp og salg av aksjer og andeler	-500	-500	0	
		HUSBANKLÅN INNLÅN	11.666	13.503	-1.837	21
	39101	Bruk av lånemidler	-10.000	-6.650	-3.350	

Prosjekt Art	(Tall i tusen kroner)	Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Noter
39201	Mottatte avdrag på startlån	-1.666	-3.555	1.889	
39481	Bruk av ubundne investeringsfond	0	-2.494	2.494	
39581	Bruk av bundne investeringsfond	0	-804	804	
Sum utlån, avdrag på lån, avsetninger, bruk avsetninger		0	0	0	

Kommentarer til noter og budsjettavvik:

1. Det var satt av 1,5 mill. til gjenstående arbeid til Øra industriområde. Dette ble redusert med kr 800.000 i k-sak 71, men det ble bare brukt kr 254.000. Derfor positivt avvik.
2. Utvidelse av kirkegårdene på Eidebakken og Lenangsøyra viser en overskridelse på hhv. 2,975 og 0,541 mill. ved utgangen av 2017. Årsaken til dette er tilleggsarbeider for masseutskifting som ble mye større enn forutsatt. Når sluttoppgjør og overtakelse er foretatt, vil rådmannen legge fram en egen sak for kommunestyret som tidligere lovet.
3. Årsaken til negativt avvik vedrørende Lenangen skole er at påløpt i regnskapet ble større enn beregnet for overføring til 2018. Avviket er således ikke reellt.
4. Netto avvik stort sett lik null pga. merinntekt. Restbeløp overført 2018.
5. For mye overført beløp til 2018. Korrigeres i budsjett 2018.
6. Ubenyttet beløp rebudsjetteres i 2018.
7. Påløpte kostnader ble høyere enn beregnet til overføring til 2018. Finansiering ved bruk av tilskudd fra fylkeskommunen som blir utbetalt når prosjektet er ferdig.
8. For mye overført beløp til 2018. Korrigeres i budsjett 2018.
9. Positivt budsjettavvik i 2017 korrigeres i budsjett 2018 mot prosjekt 15010.
10. Positivt budsjettavvik i 2017 korrigeres i budsjett 2018 mot prosjekt 15010.
11. 1,117 mill. er overført som ubrukt til 2018.
12. Negativt budsjettavvik i 2017 korrigeres i budsjett 2018 mot prosjekt 15010.
13. Positivt budsjettavvik i 2017 korrigeres i budsjett 2018.
14. Avviket skyldes en fortegningsfeil i k-sak 71/17. Korrigeres i budsjett 2018.
15. For mye overført beløp til 2018. Korrigeres i budsjett 2018.
16. Negativt avvik på utgiftene oppveies av merinntekter.
17. Positivt avvik skyldes en feilskrift i sak 71/17. Utgifter inneholder avsetning til ubundet investeringsfond med 1,1 mill.
18. Positivt budsjettavvik i 2017 korrigeres i budsjett 2018.
19. Positivt budsjettavvik skyldes forsinket levering av utstyr. Rebudsjetteres i 2018.
20. Årets finansiering av investeringer i anleggsmidler er saldert med bruk av disponible lånemidler. Reelt sett er det stort overforbruket vedrørende utbygging av kirkegårdene som er merbelastning på lånemidlene.
21. Det er betalt kr 804.000 mer i avdrag til Husbanken enn det som er innbetalt fra låntakere i 2017. Dette er saldert med bruk av bundet driftsfond fra tidligere års avsetning.

Oppsummert er det bare utbygging av kirkegårdene som har reelle overskridelser i 2017. Årsaken til dette er vel kjent. Rådmannen er derfor godt fornøyd med at en har unngått andre større budsjettavvik.

Tabellen nedenfor viser tidligere års investeringer, regnskap 2017 og totalt hittil medgått på de investeringene som var aktive i 2017 (alle tall ekskl. mva.):

	(Tall i tusen kroner)	Tidligere medgått	Regnskap 2017	Hittil medgått
13019	ØRA INDUSTRIOMRÅDE - UTVIDELSE	11.894	254	12.148
13104	LYNGEN SYKEHJEM - SALG	41	73	114
14101	EIDEBAKKEN KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	3.220	5.914	9.134
14102	LENANGSØYRA KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	1.551	1.752	3.303
14103	PERSONALHUS NORD-LENANGEN KIRKEGÅRD	209	19	228
14106	INFRASTRUKTUR REISELIV	-	123	123
14111	DIGITALT PLANREGISTER	64	2	66
14115	EPHORTE - OPPGRADERING	190	-2	188
14117	LENANGEN B/U-SKOLE - OMBYGGING	10.382	21.362	31.744
14118	BALLBINGE EIDEBAKKEN SKOLE	549	-184	365
14120	KULTURSKOLEN - INSTRUMENTER	100	9	109
14121	EIDEBAKKEN - KULTURSKOLE OG VO	200	1.328	1.528
14129	OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	1.496	1.123	2.619
14139	RÅDHUS	802	231	1.033
15001	EIDEBAKKEN - TILRETTELEGGING FUNKSJONSHEMMEDE	77	215	292
15008	SOLHOV BO- OG AKT. - VARMEPUMPE	211	53	264
15011	KOMTEK BYGGSÅK	722	33	755
15015	FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	138	3.279	3.417
15018	KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN	367	4.031	4.398
15022	STEDSUTVIKLING - ELVEPARKEN	693	690	1.383
15023	STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT PARKVEIEN	3.192	325	3.517
15024	STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT HAVNEPROMENADEN	20	70	90
15028	LYNGENLØFTET - UTSTYR TIL ARRANGEMENT	-	383	383
15029	LYNGENLØFTET - PROSJEKTLÆDELSE	-	811	811
15030	KONSEPT EL-SYKKEL	-	555	555
15031	LYNGENLØFTET - NETTPORTAL	-	99	99
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	660	1.190	1.850
16002	PARKERING OG OFFENTLIGE TOALET	399	91	490
16006	OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	-	500	500
16008	LYNGENHALLEN - KUNSTGRESS	-	1.401	1.401
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	427	173	600
16012	TØMMESTASJON BOBILER	278	3	281
16016	KJØP BRANNBIL NORD-LENANGEN	-	224	224
16017	EIDEBAKKEN SVØMMEHALL - RENOVERING	1.255	11.667	12.922
16018	GJENOPPBYGGING ETTERVERNBOILIGER SOLHOV	477	9.169	9.646
16019	KJØP MODULHUS	1.117	7	1.124
16020	RØDTOPPEN BARNEHAGE - SALG	-	107	107
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	162	3.754	3.916
16025	INTERNKONTROLLSYSTEM	177	21	198
16026	LYNGSTUNET ANTENNEANLEGG	76	5	81
17001	LENANGSØYRA HAVN	5	872	877
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	-	365	365
17006	BUSS LYNGSTUNET/FRIVILLIGSENTRALEN	-	320	320
17007	HAGETRAKTOR/KLIPP/SNØFRES/KOSTING	-	327	327
42410	KUNSTGRESS LYNGSTUVA	7.459	192	7.651
47022	INNEREIDET BOLIGFELT	5.697	338	6.035

Følgende investeringsprosjekter er vedtatt overført til 2018 («Vedtatt 2017» er beregnede tall 2017, «Budsjett 2018» er salderte tall i forhold til regnskap 2017):

(Tall i tusen kroner)		Vedtatt	Budsjett
Pr.nr.	Prosjektnavn	2017	2018
14106	INFRASTRUKTUR REISELIV	150	177
14111	DIGITALT PLANREGISTER	744	744
14117	LENANGEN B/U-SKOLE - OMBYGGING	49.040	48.881
	37001 FRA STATEN	-7.625	-7.625
14121	EIDEBAKKEN - KULTURSKOLE OG VO	3.600	3.586
14126	VEILYS, ARMATURER, MV.	969	969
14127	HELIKOPTERLANDINGSPLASS	700	700
14129	OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	500	377
14139	RÅDHUS	94	94
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	5.024	6.992
15015	FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	19.100	17.521
	37301 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNER		-3.521
15018	KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN	13.750	13.103
15022	STEDSUTVIKLING - ELVEPARKEN	2.456	2.617
	37001 FRA STATEN	-300	-300
	37701 REFUSJON FRA ANDRE (PRIVATE)	-100	-100
15028	LYNGENLØFTET - UTSTYR TIL ARRANGEMENT	1.117	1.117
15030	KONSEPT EL-SYKKEL	62	45
15710	AVLØPSSEKTOREN - OPPGRADERING	2.243	2.243
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	8.000	8.150
16002	PARKERING OG OFFENTLIGE TOALETT	1.205	1.206
16008	LYNGENHALLEN - KUNSTGRESS	500	569
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	1.432	1.400
16011	LYNGENHALLEN - KLATREVEGG	2.000	2.000
	37001 REFUSJON FRA STATEN	750	-750
16017	EIDEBAKKEN SVØMMEHALL - RENOVERING	7.145	6.791
16018	GJENOPPBYGGING ETTERVERNBOILIGER SOLHOV	330	258
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	900	1.247
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	1.000	1.000
17005	EIDEBAKKEN SKOLE - OPPGRADERING I HHT. PÅLEGG	350	350
17007	HAGETRAKTOR/KLIPP/SNØFRES/KOSTING		155
17008	RIVING STIGENVEIEN 2 (UNGDOMSKLUBBEN)	750	750
	39401 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-750	-750
47022	INNEREIDET BOLIGFELT	142	130
49999	FELLES FINANSIERING INVESTERINGER		
	39101 BRUK AV LÅNEMIDLER	-115.278	-110.126

4.5 Økonomiske nøkkeltall – investeringer

Lyngen kommune har hatt en sterk økning i investeringene over flere år. Dette gjelder både i antall investeringsprosjekter og i kroner. I 2017 var det bokført i alt 45 investeringsprosjekter, noe som er omtrent gjennomsnittlig for de fire siste årene. Investeringsbeløpene er meget høye og medfører en fortsatt økt lånegjeld.

Fordelt på rammeområder var dette i 2017 slik:

	Mill. kroner	Prosent
Kirkelige formål	10,1	12 %
Administrative tjenester	0,3	0 %
Oppvekst og kultur	45,2	52 %
Helse, sosial og omsorg	11,2	13 %
Tekniske formål	7,2	8 %
Næring, inkl. kaier	12,3	14 %
Sum	86,2	100 %

Utvidelse av kirkegårdene på Eidebakken og Lenangøyra utgjorde i 2017 ca. 9,5 mill. Totalt er det nå bokført hhv. 11,4 og 4,1 mill. hittil på disse. Ennå gjenstår noe i før overtakelse.

Innenfor Oppvekst og kultur utgjør Lenangen skole 26,5 mill. og renovering av Eidebakken svømmehall 14,5 mill. Totalt utgjør disse prosjektene ca. 50 % av investeringene i 2017.

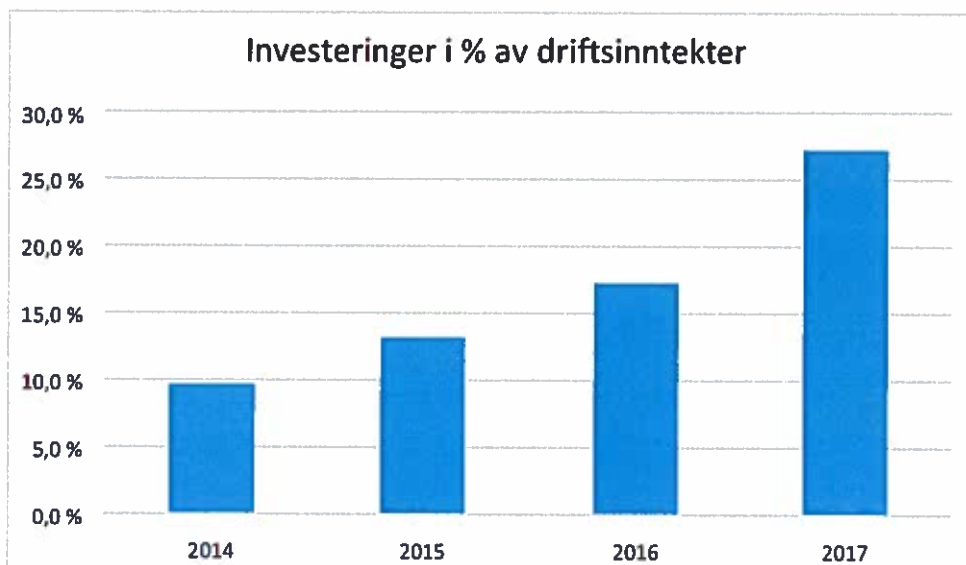
I helse, sosial og omsorg er gjenoppbyggingen av ettervernboligene på Solhov etter brannen den største investeringen med 10,5 mill. Det meste av dette finansieres fra forsikringsoppgjøret.

Investeringer i vannledninger til Hesjebukt (turistanlegg) og Koppangen utgjorde ca. 1,2 mill. Til Lyngeløftet er det investert 2,8 mill., mens det er brukt 1,4 mill. til oppgradering av kommunale veier.

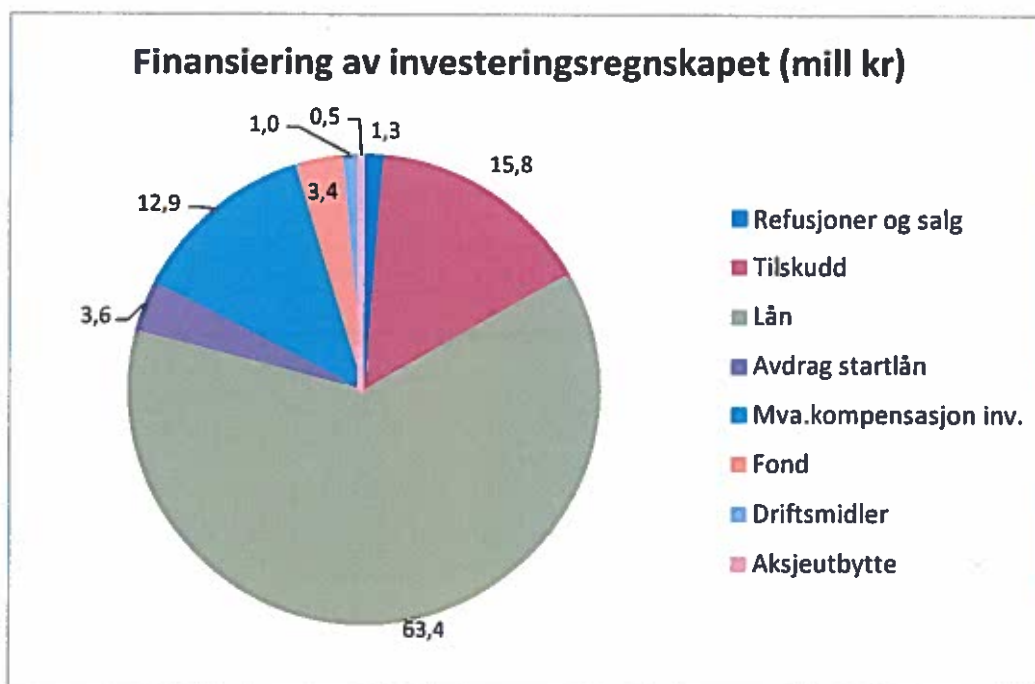
Til næringsrelatert virksomhet er det investert 12,3 mill., noe som utgjør ca. 14 % av alle investeringene. I 2016 var investeringene her 11,6 mill.

Økningen i investeringene skyldes utbygging av nødvendig infrastruktur til utvidelse av kirkegårder og oppvekstsektoren, samt stor satsing på tilrettelegging for næringsvirksomhet.

De fleste av investeringene er gjort i kommunal infrastruktur som vil belaste kommunens drift med meget høye kapitalkostnader i mange år. Norges Bank har varslet en økning av styringsrenta kanskje allerede tidlig høst 2018, noe som må tas hensyn til i kommende økonomiplaner.

Diagrammet under viser fordelingen av finansieringen av investeringsregnskapet i 2017, inklusiv startlåneordningen.

Andelen av lånefinansiering er 62,3 % (63,4 mill.). Dette er for høyt og skyldes at det fortsatt ikke er vedtatt frigjort midler i drift for overføring til finansiering av investeringene.

Resultatvurderinger investering

Også i 2017 er investeringsregnskapet stort sett finansiert ihht vedtatt budsjett. Unntaket er overskridelsene på utvidelse av kirkegårdene.

Som rådmannen har nevnt over mange år, er egenfinansieringsgraden fortsatt ikke tilfredsstillende. Også i 2017 er det overført driftsmidler kun til egenkapitalinnskudd i KLP, noe som ikke kan finansieres med lånemidler.

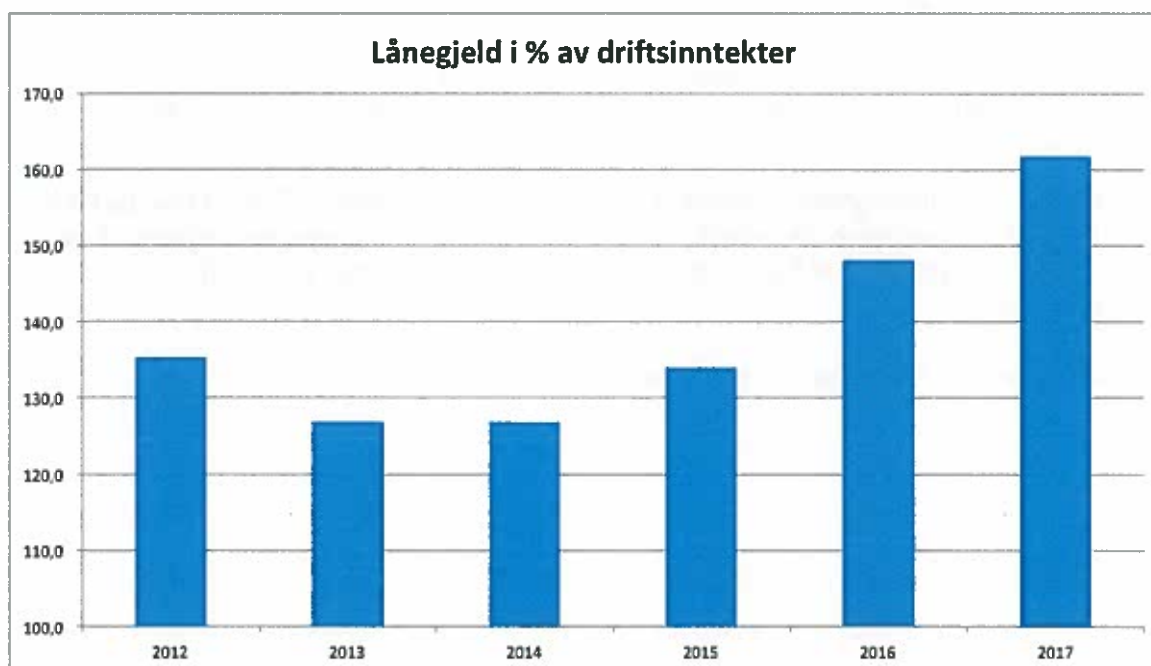
Dette medfører at lånegjelda fortsetter å øke. Utviklingen er bekymringsfull med tanke på kommende økning i kapitalkostnadene, og rådmannen oppfordrer igjen til utgiftsreduksjoner slik at en større del av investeringene kan finansieres med driftsmidler.

I 2017 vedtok kommunestyret i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel, økonomiske handlingsregler. Dette er meget positivt og et riktig steg for å ha en langsiktig økonomiplanlegging, og må få større fokus ved rullering av kommende økonomiplaner.

4.6 Balanseregnskapet

I 2017 er foretatt låneopptak med 70,176 mill. til Lenangen skole og 10,0 mill. til startlån.

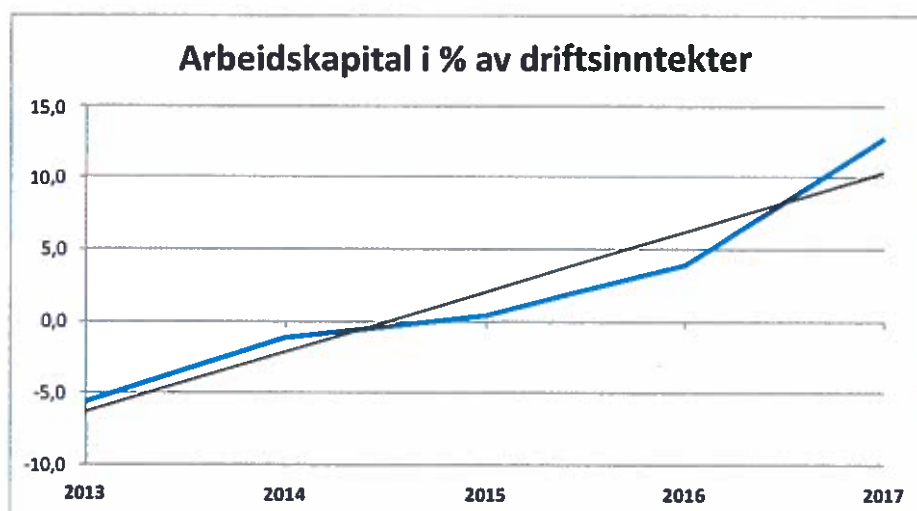
Brutto lånegjeld er på 550 mill. ved utgangen av 2017. Av dette utgjør innlån til startlånordningen ca. 38 mill., dvs. netto lånegjeld til kommunale investeringer er ca. 512 mill. kroner. Dette var en økning på hele 54 millioner i 2017, det samme som i 2016. En betydelig del av lånegjelda er finansiert av statens kompensasjonsordninger og selvkost for vann og avløp, så den reelle lånegjelda er noe lavere, men fortsatt alt for høy.

Lånegjeld i prosent av driftsinntektene har i 2017 økt med 13 prosentpoeng, og er nå på 160,8 %. Dette er i 2017 igjen høyere enn noen gang. Det bør fortsatt være et mål om å redusere denne andelen i kommende økonomiplaner. For å nå denne målsettingen må årlige nye låneopptak være lavere enn det som betales i avdrag på opptatte lån. Med fortsatte høye ambisjoner om investeringer, vil denne målsettingen være vanskelig å oppnå på kort sikt.

Frigjøring av midler i drift til egenkapital på investeringer vil være et viktig virkemiddel for raskere å nå denne målsettingen. Frigjøring av midler oppnås ved reduksjon utgifter og/eller økning av driftsinntektene. Reduserte utgifter kan oppnås ved reduserte lønns- og pensjonskostnader, som kun kan oppnås ved færre ansatte. Driftsbudsjettene er i utgangspunktet så lave at det ikke er tilrådelig å bruke ostehøvelprinsippet.

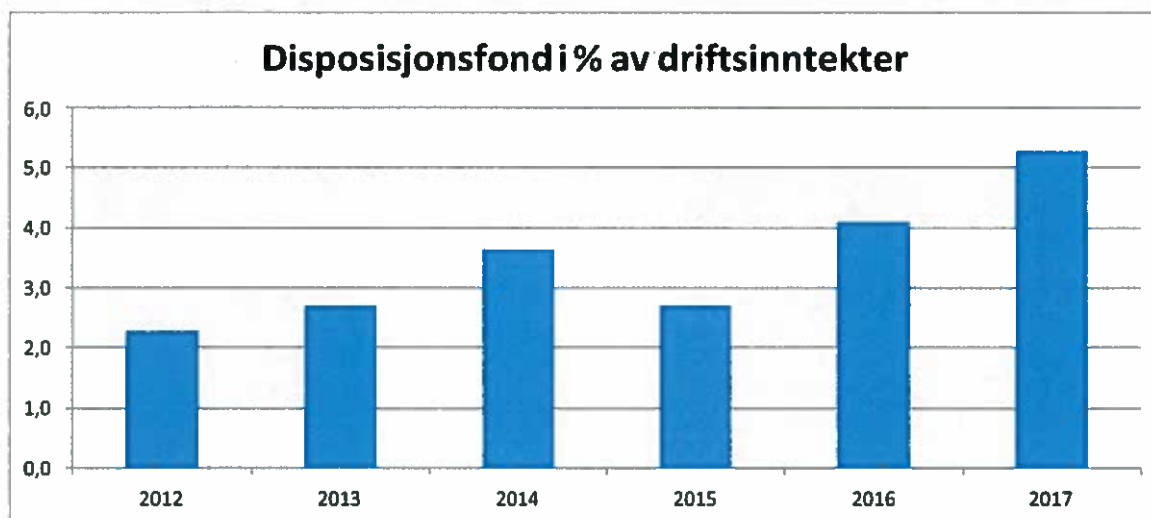
I grafen under er arbeidskapitalens driftsdel satt opp for perioden 2013-2017. Arbeidskapitalens driftsdel er tall korrigert for ubrukte lånemidler, fond og premieavvik. Dette gir et mer riktig bilde av disponibel arbeidskapital til ordinær drift enn f.eks. tallene som publiseres i KOSTRA. Tallene bør være klart positive.

Fra 2013 er likviditeten gradvis forbedret, og ble ytterligere forbedret i 2017. Hovedårsaken til ytterligere forbedring av likviditeten i 2017 er at man har brukt opparbeidet premiefond til å betale pensjonspremie, har hatt positivt regnskapsresultat og avsatt midler til disposisjonsfond.

I 2017 har en ikke vært nødt til å trekke på kassekreditten.

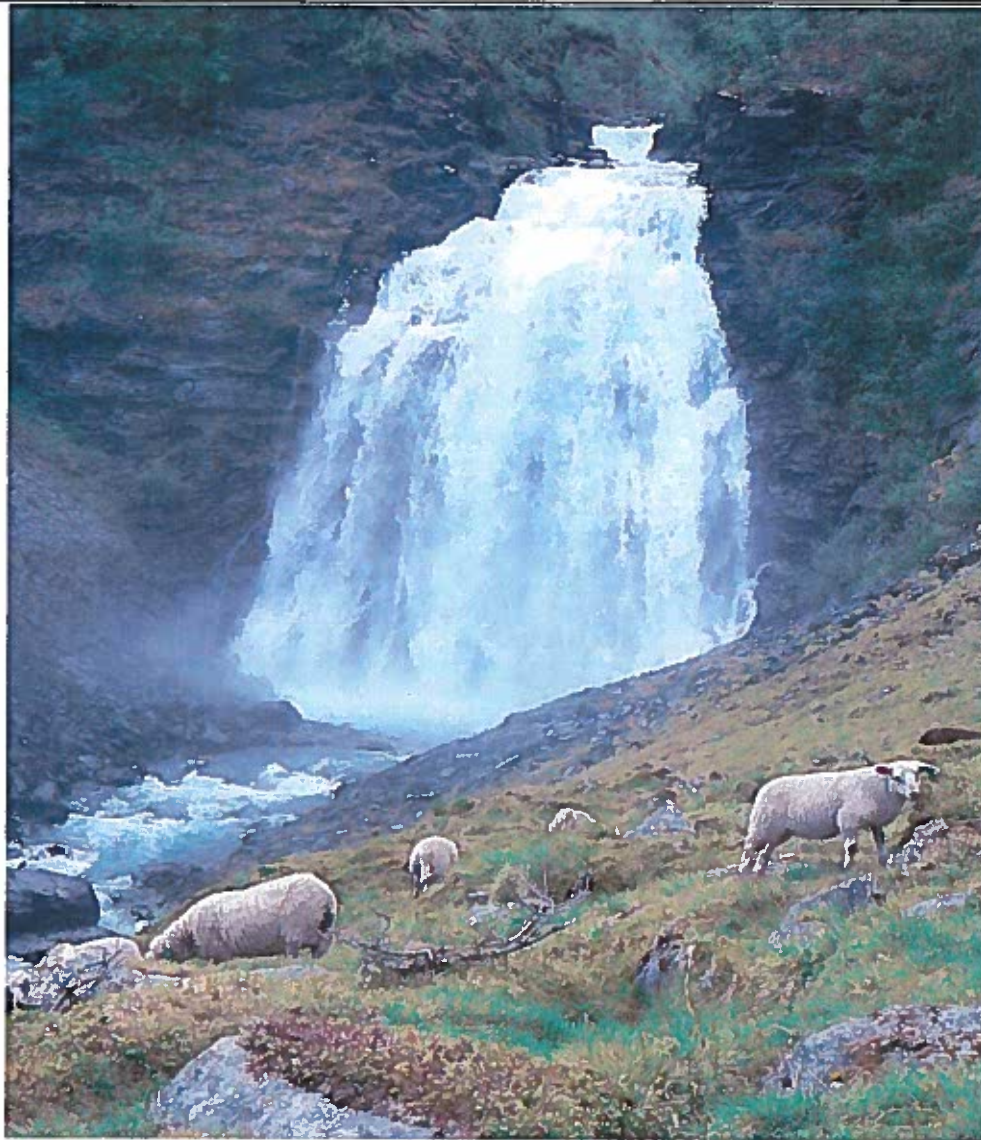
Disposisjonsfond disponeres fritt enten til drift eller finansiering av investeringer. Det anbefales at disposisjonsfondet³ bør være ca. 5 % av driftsinntektene.

Ved utgangen av 2017 var disposisjonsfondet på 16,740 mill., som utgjør 5,3 % av driftsinntektene. I tillegg var det avsatt kr 650 713,40 på kommunalt næringsfond og kr 2 004 688 på tapsfond. Totalt utgjør dette kr 19 395 587,77 i disposisjonsfond.

Akkumulert premieavvik ble i 2017 redusert fra ca. 32 mill. til ca. 11,8 mill. For å ha en sunn økonomi bør kommunen i tillegg ha disposisjonsfond tilsvarende premieavviket. Dvs. at disposisjonsfondet burde ha vært på ca. 28 mill., en differanse på ca. 12 mill. Men dette er tross alt en klar forbedring fra tidligere år hvor akkumulert premieavvik var mye høyere. Et eget rentebufferfond hadde også vært å anbefale pga. høy lånegjeld for å kunne håndtere eventuelle renteøkninger.

³ Ikke inkludert kommunalt næringsfond og tapsfond.

Fotograf: Sven Samuelsen

Lyngen kommune

Regnskap

2017

Innhold

side

Merknader til regnskapsavslutning 2017

Hovedoversikt KOSTRA;

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler
Driftsregnskap på kontonivå
Investeringsregnskap på kontonivå
Økonomisk oversikt balanse
Økonomisk oversikt anskaffelse og anvendelse av midler
Økonomisk oversikt drift
Økonomisk oversikt investering
Regnskapsskjema - drift 1A og 1B
Regnskapsskjema - investering 2A

Note

1. Endring i arbeidskapital
2. Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor
3. Om pensjonskostnader
4. Anleggsmidler
3. Kommunens garantiansvar
5. Aksjer og andeler i varig eie
7. Langsiktig gjeld
8. Avdrag på lån
9. Kommunens garantiansvar
12. Avsetning og bruk av fond
14. Endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsmessig merforbruk
15. Kapitalkonto
16. Oversikt over investeringsprosjekter
17. Selvkostområder, beregning av finansiell dekningsgrad 2017

Totalavstemming av årsregnskap for Lyngen kommune

Merknader til regnskapsavslutning 2017.

Kommuneregnskap avlegges til kommunerevisjonen, jamfør forskriftenes § 3, på samme nivå som budsjettvedtak.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk. Foreningen for God Kommunal Regnskapsskikk gir ut kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Avvik budsjett/regnskap, m.v.: Det vises til egen årsmelding.

Driftsregnskapet: Hovedoversikten for driftsregnskapet og regnskapsskjema nr. 1A drift. Utgift på det enkelte ansvar/ramme er i samsvar med regnskapsskjema 1B. Driftsregnskapet er lagt frem i balanse.

Pensjon: Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. En skal således ikke følge anordningsprinsippet for pensjons-føringene, dvs. bare utgiftsføre betalt pensjonspremie. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Selvkost VAR- område. Beregning av finansiell dekningsgrad.

Investeringsregnskapet: Hovedoversikten for investeringsregnskapet og regnskapsskjema investering, gjøres opp i balanse. De enkelte prosjektenes utgift er i samsvar med regnskapsskjema 2B. Utgifter og inntekter i investeringsregnskapet er ført på det enkelte prosjekt med tjenester. Ved lånefinansiering av investeringer er renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Balanseregnskapet: Hovedoversikten for balanse og endringer i arbeidskapitalen. Balanseregnskapet for 2017 er i henhold til forskrifter og KOSTRA. I egen kolonne fremkommer balanseregnskapet for 2017.

Omløpsmidler. Omløpsmidlene er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kommunen har ikke markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje, og har dermed ikke omløpsmidler som er vurdert til virkelig verdi.

Bankkonti: Lyngen kommune har i 2017 begynt med bruk av elektronisk avstemming av kommunens bankkonti. Dette gir stor ressurs og tidsbesparelse, samt økt nøyaktighet og effektivitet. Bankutskriften importerer direkte inn i kommuneregnskapet fra banken og sammenstilles med hovedbokskontoen for den enkelte bankkonto. Disse avstemmes direkte mot hverandre.

Kortsiktige fordringer. Kommunen har i 2017 gjennomgått og vurdert fordringsmassen. Forelderede eller urealistiske krav er bortskrevet og satt til null.

Innfordring av krav: I forbindelse med gjennomgang og vurdering av fordringsmassen har kommunen satt i gang nye rutiner på enkelt områder. I tillegg har man økt innsatsen og intensivert innfordringsarbeidet. Dette har gitt gode resultater. Dette arbeidet fortsetter i 2017 og videre fremover.

Alle estimater og utsendte krav fra 2016 er gjort opp for. Det er kun utsendte krav fra 2017 som står på kortsiktige fordringskonti.

Langsiktig gjeld: Kommuneloven § 50 nr. 7 har bestemmelser om at kommunens totale langsiktige gjeld til egne driftsmidler skal avdras med like store årlige avdrag, og at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.

Ved inngåelse av nye låneopptak fastsettes avdragstid på lån ut fra gjennomsnittlig avskrivningstid på de anleggsmidler som blir lånefinansiert, i samsvar med avskrivningsreglene i forskrift om årsregnskap og årsberetning § 8.

Anskaffelseskost: Ved lånefinansiering av investeringer er renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2

Fordringer og kortsiktig gjeld: Balanseregnskapet er i forhold til kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld gjennomgått og det er foretatt inntektsføring og avskrivninger av uerholdelige krav og fordringer som fremkommer på det enkelte ansvar med tjeneste.

Aktivering: Kommunens anleggsmidler er aktivert til brutto anskaffelseskost, dette i samsvar med anbefaling til god kommunal regnskapsskikk, dvs. at mottatte tilskudd ikke er fratrukket i anskaffelseskost.

I 2017 er det gjennomført avskrivninger av eiendeler. Årets avskrivninger (utgifter) er på det enkelte ansvar og tjeneste.

Fond: All bruk og avsetning på fond er i henhold til politiske vedtak og bestemmelser fra givere. Dokumentasjon er lagt ved bokføringsbilag.

Avstemming: Alle avstemminger av konti i forbindelse med eksterne forretningsforbindelse er dokumentert med årsoppgaver, der hvor dette er påkrevd.

Aksjer og andeler: Dokumentasjon av aksjer og andeler fra skatteetaten ettersendes fordi denne publiseres først i midten av april hvert år.

Avvik i forholdet kapitalkonto, gjeld og eiendeler: I forbindelse med avstemming av årsregnskapet tidligere fant vi et avvik på kr 2 922 098,89. Etter nærmere undersøkelse viser det seg at dette oppstod mellom 2003 – 2007 i følge kommunerevisjon i forbindelse med aktivering av Lyngstunet.

Dette er nå rettet opp i 2017 og vi håper nå at vi har funnet løsningen på saken.

Salg av eiendeler: I 2017 er det foretatt noen salg av eiendeler som det viste seg ikke står i balansen og dermed ikke kunne identifiseres og avskrives til null ved salget.

Leverandør gjeld: I 2017 har kommunen satt i gang kontroll av leverandørreskontro for å avstemme kommunens kortsiktige gjeld i forbindelse med kjøp av varer og tjenester. I den forbindelse henter vi inn kontoutskrift for kommunen hos den enkelte leverandør og avstemme denne mot leverandørens konto hos lyngen kommune for å avdekke eller utelukke eventuelle avvik.

Hilde Grønaas
økonomisjef

Ibrahima Mboob
kommunekasserer

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal lidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Dersom kommunen avviker fra foreløpige kommunale regnskapsstandarder bør dette opplyses. Videre bør det omtales hvordan kommunen har forholdt seg til høringsutkast til KRS.

Redegjørelsen bør omtale eventuelle endringer i regnskapsprinsipper i regnskapsåret samt endringer i anvendelsen av regnskapsprinsipper og vurderingsregler.

Ved lånefinansiering av investeringer er/er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Økonomiske oversikter				
Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Driftsinntekter	2 017	2 017	2 017	2 016
Brukerbetalinger	8 481 238,36	7 955 000,00	7 955 000,00	8 749 083,84
16001 BRUKERBETALING	-8 070 191,05	-7 561 000,00	-7 561 000,00	-8 336 969,04
16002 BRUKERBETALING, KOST	-411 047,31	-394 000,00	-394 000,00	-412 114,80
Andre salgs- og leieinntekter	23 205 401,36	21 202 000,00	21 400 000,00	21 432 513,84
16201 ANDRE INNTEKTER	-2 755 948,76	-2 473 000,00	-2 471 000,00	-2 865 914,99
16202 VARESALG ARBEIDSTUA	1 668,23	-10 000,00	-10 000,00	-8 900,00
16203 EGENANDELER	-7 644,00	-20 000,00	-20 000,00	-6 871,00
16204 MEDISINSKE FORBRUKSVARER	-	-	-	-5 950,00
16205 MEDISINER	-56 580,00	-30 000,00	-30 000,00	-32 755,00
16206 UTGÅR 2017 (SALG AV GRUS TYTTEBÆRVIKA)	-	-	-	-992 719,79
16207 LEGEKONTORET BETALINGSAUTOMAT 09/14	-901 180,89	-1 100 000,00	-1 100 000,00	-1 330 235,46
16208 FAKTURAGEBYR PAPIRFAKTURA	-57 600,00	-	-	-150,00
16210 GEBYRINNTEKTER	-534 719,00	-485 000,00	-485 000,00	-475 791,00
16291 BILLETTINNTEKTER	-15 047,02	-10 000,00	-10 000,00	-21 962,00
16301 HUSLEIEINNT. BOLIGER, UTLINNT. LOKALER	-8 269 819,34	-7 933 000,00	-8 133 000,00	-7 517 019,27
16303 REFUSJON STRØMUTGIFTER	-194 427,84	-184 000,00	-184 000,00	-189 327,00
16304 ANDRE LEIEINNTEKTER	-505 921,00	-600 000,00	-600 000,00	-685 295,00
16310 FESTEAVGIFT FOR KOMMUNALE TOMTER	-176 902,40	-168 000,00	-168 000,00	-170 252,40
16401 KOMMUNALE ÅRSGEBYRER	-6 803 676,64	-5 890 000,00	-5 890 000,00	-6 464 021,61
16410 TILKNYTNINGSGEBYR	-126 280,00	-24 000,00	-24 000,00	-185 140,00
16501 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER	-197 902,28	-675 000,00	-675 000,00	-480 209,32
16502 ANDRE AVGIFTSPLIKTIGE INNTEKTER	-366 268,85	-	-	-
16503 MASSEUTTAK TYTTEBÆRVIKA	-1 650 008,71	-1 600 000,00	-1 600 000,00	-
16504 VAREVEDERLAG KAI	-583 806,40	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	-57 194 313,54	40 396 000,00	37 276 000,00	53 437 762,84
17001 REFUSJON FRA STATEN	-33 576 819,82	-25 582 000,00	-24 121 000,00	-28 522 217,77
17002 REFUSJON FRA NAV	-302 685,00	-105 000,00	-60 000,00	-538 542,00
17101 REFUSJON SYKEPENGER	-7 389 456,00	-6 298 000,00	-6 298 000,00	-9 965 526,00
17110 REFUSJON FØDELSPEPNER/ADOPSJONSPENGER	-1 348 931,00	-	-	-1 563 741,00
17291 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	-6 778 217,57	-4 880 000,00	-4 714 000,00	-6 828 112,85
17301 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNER	-1 774 705,40	-355 000,00	-5 000,00	-1 419 830,00
17501 REFUSJON FRA ANDRE KOMMUNER	-2 641 686,59	-1 563 000,00	-1 563 000,00	-2 778 934,50
17701 REFUSJON FRA ANDRE	-2 255 248,16	-1 613 000,00	-515 000,00	-1 637 363,72
17702 REFUSJON FRA ANDRE, TILBAKEFØRING	-217 536,00	-	-	-167 495,00
17704 FORSIKRINGSOPPGJØR	-909 028,00	-	-	-
17711 UTGÅR FRA 2017 (REFUSJON SKADEERSTATNIN	-	-	-	-16 000,00
Rammetilskudd	152 726 465,36	155 543 000,00	155 543 000,00	151 666 955,00
18001 RAMMETILSKUDD	-152 726 465,36	-155 543 000,00	-155 543 000,00	-151 666 955,00
Andre statlige overføringer	-6 068 689,27	6 378 000,00	1 993 000,00	4 820 963,00
18101 ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER	-6 068 689,27	-6 378 000,00	-1 993 000,00	-4 067 868,00
18102 ØREMERKET STATSTILSKUDD	-	-	-	-753 095,00
Andre overføringer	168 496,15	-	-	1 140 667,15
18301 OVERFØRING FRA FYLKESKOMMUNER	-38 000,00	-	-	-1 000 000,00
18901 OVERFØRINGER FRA ANDRE (PRIVATE)	-130 496,15	-	-	-140 667,15
Skatt på inntekt og formue	63 967 871,00	59 117 000,00	59 117 000,00	61 735 610,65
18701 SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE	-63 967 871,00	-59 117 000,00	-59 117 000,00	-61 735 610,65
Elendomsskatt	6 730 184,64	6 620 000,00	6 620 000,00	6 582 503,54
18741 EIENDOMSSKATT VERKER OG BRUK	-1 481 717,68	-1 475 000,00	-1 475 000,00	-1 474 643,74
18751 EIENDOMSSKATT BOLIGER OG FRITIDSEIENDOM	-5 248 466,96	-5 145 000,00	-5 145 000,00	-5 107 859,80
Andre direkte og indirekte skatter	148,00	-	-	148,00
18771 ANDRE DIREKTE OG INDIRKTE SKATTER	-148,00	-	-	-148,00
Sum driftsinntekter	318 542 807,68	297 211 000,00	289 904 000,00	309 566 207,86
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	182 534 310,88	174 908 000,00	170 261 000,00	178 086 214,31
10101 LØNN I FASTE STILLINGER	130 705 912,38	133 138 000,00	131 687 000,00	126 189 527,04
10105 LØNN LØR- OG SØNDAGSTILLEGG	2 415 223,99	2 542 000,00	2 542 000,00	2 447 133,15
10106 LØNN HELGEDAGS-, HELGE OG HØYT.TILL.	1 477 607,09	1 743 000,00	1 743 000,00	1 669 879,67
10107 LØNN KVELDS- OG NATT-TILLEGG	3 943 110,44	4 134 000,00	4 134 000,00	4 051 794,15
10108 LØNN ANDRE FASTE TILLEGG	1 991 174,41	1 779 000,00	1 349 000,00	2 631 163,53
10188 Periodisering lønn	40 130,54	-	-	-93 099,05
10201 LØNN VIKARER VED FERIEAVVIKLING	3 591 419,62	2 746 000,00	2 746 000,00	2 826 115,69
10202 LØNN VIKARER VED SYKEFRÅVÆR, SYKEMELDIN	3 848 782,63	4 070 000,00	4 070 000,00	6 776 223,95

10203 LØNN VIKARER VED EGENMELDINGER	791 812,93	659 000,00	659 000,00	753 064,19
10204 LØNN VIKARER VED EGENMELDING, SYKT BARN	118 387,18	105 000,00	105 000,00	153 066,72
10205 LØNN VIKARER VED SVANGERSKAPSPERMISJON	1 134 651,24	-	-	1 694 843,48
10206 LØNN VIKARER VED ANNET FRAVÆR	1 483 917,48	1 162 000,00	1 162 000,00	1 484 902,69
10208 LØNN AVTALEFESTEDE TILLEGG VIKARER	1 303 457,14	1 435 000,00	1 435 000,00	1 270 311,86
10288 Periodisering lønn	-	-	-	-136 177,52
10301 LØNN EKSTRAHJELP, SOMMERHJELP, SESONGHJ	3 866 608,57	1 565 000,00	1 564 000,00	4 412 533,49
10302 LØNN ENGASJEMENT, PROSJEKTSTILLINGER	6 637 051,38	3 749 000,00	2 813 000,00	4 877 662,43
10308 LØNN VARIABLE TILLEGG EKSTRAHJELP	307 565,22	237 000,00	237 000,00	380 491,13
10401 LØNN OVERTID ETTER HTA	2 285 436,85	1 167 000,00	1 163 000,00	1 962 068,71
10408 Periodisering lønn	-	100 000,00	100 000,00	-
10501 LØNN ANNEN LØNN OG TREKKPL. GODTGJ.	3 775 013,22	2 892 000,00	2 787 000,00	4 291 730,57
10502 LØNN STØTTEKONTAKT	797 581,07	679 000,00	679 000,00	664 186,02
10503 LØNN LÆRLINGER	403 730,00	296 000,00	296 000,00	240 744,29
10505 LØNN ANNEN LØNN OG GODTGJØRELSE	400 000,00	3 000,00	-	-
10509 LØNN TELEFONGODTGJØRELSE	119 798,44	63 000,00	63 000,00	165 750,92
10599 OVERSKUDD PÅ GODTGJØRELSE	102 840,60	-	-	-
10751 LØNN RENHOLD	5 625 080,43	5 589 000,00	5 441 000,00	5 449 845,74
10752 LØNN OVERTID RENHOLD	4 666,13	-	-	4 332,08
10753 LØNN AVTALEFESTET TILLEGG RENHOLD	20 777,96	11 000,00	11 000,00	16 592,83
10754 LØNN VIKAR RENHOLD	397 826,20	93 000,00	93 000,00	531 481,63
10801 LØNN GODTGJØRELSE FOLKEVALGTE	1 441 661,06	1 576 000,00	1 565 000,00	1 242 160,50
10802 LØNN TAPT ARBEIDSFORTJENESTE FOLKEVALGT	305 983,59	175 000,00	175 000,00	263 716,73
10891 INTRODUKSJONSSTØNAD	1 546 659,93	1 512 000,00	-	61 717,20
10892 LØNN KVALIFISERINGSSTØNAD	157 055,70	350 000,00	350 000,00	86 972,00
11601 LØNN BILGODTGJØRELSE	830 589,36	911 000,00	896 000,00	1 051 663,39
11602 LØNN DIETT OG OPPHOLDSTILGIFTER	356 337,59	154 000,00	143 000,00	270 320,58
11603 DRIFT BILGODTGJØRELSE	-	1 000,00	1 000,00	3 335,27
11604 DIETT OG OPPHOLDSTILG. REF. BERETTIGET	-	-	-	706,00
11651 LØNN OPPLYSNINGSPLIKTIGE YTELSER	123 454,72	242 000,00	242 000,00	139 753,25
11652 LØNN ANDRE OPPLYSNINGSPLIKTIGE GODTGJØR	156 670,00	-	-	249 700,00
11653 LØNN FLYTTEGODTGJØRELSE	20 335,79	20 000,00	-	-
11654 LØNN FORELESERE/KURSHOLDERE	-	10 000,00	10 000,00	-
11655 ERKJENTLIGHETSGODTGJØRELSE	6 000,00	-	-	-
Sosiale utgifter	23 676 972,05	22 983 000,00	23 850 000,00	22 969 468,98
10901 LØNN PENSJONSINNSKUDD FELLESORDNINGEN,	17 733 719,69	17 194 000,00	17 965 000,00	17 682 071,12
10902 LØNN PENSJONSINNSKUDD LÆRERE	2 781 401,13	2 778 000,00	2 937 000,00	2 533 232,64
10903 PERSONALFORSIKRING	457 685,00	500 000,00	500 000,00	416 181,00
10905 LØNN PENSJONSINNSKUDD SYKEPLEIERE	2 638 487,23	2 548 000,00	2 448 000,00	2 337 984,22
10906 PENSJONSINNSKUDD FOLKEVALGTE	65 679,00	-37 000,00	-	-
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	46 197 051,93	43 898 000,00	38 637 000,00	42 581 879,21
11001 KONTORREKVISITA	392 530,77	447 000,00	451 000,00	485 022,35
11002 ABONNEMENTER PÅ AVISER, FAGTIDSSKRIFTER	107 171,46	26 000,00	26 000,00	104 824,14
11051 FRITT SKOLEMATERIELL	157 811,77	225 000,00	211 000,00	158 427,12
11052 LÆREMIDLER	445 266,76	400 000,00	380 000,00	369 134,67
11053 MATVARER TIL BRUK I UNDERVISNINGEN	76 750,82	100 000,00	81 000,00	92 383,66
11054 FORMINGSMATERIELL	104 806,71	168 000,00	149 000,00	80 744,08
11055 SKOLEBIBLIOTEK	5 483,78	23 000,00	19 000,00	17 052,10
11056 ELEV-PC	6 392,00	-	-	-
11101 MEDISINSK FORBRUKSMATERIELL	912 472,27	839 000,00	839 000,00	827 301,26
11141 INNKJØP AV MEDISINER	442 186,08	463 000,00	463 000,00	351 982,72
11151 MATVARER	2 753 870,45	2 773 000,00	2 805 000,00	2 778 967,36
11152 MØTEUTGIFTER/BESPISNING	411 404,65	214 000,00	186 000,00	299 159,94
11201 ANNET FORBRUKSMATERIELL	431 041,57	505 000,00	480 000,00	514 226,64
11202 RENGJØRINGSMATERIELL	418 496,68	554 000,00	553 000,00	504 586,71
11203 IKKE OPPGAVEPLIKTIGE OPPHOLDSTILGIFTER	1 018 717,70	245 000,00	63 000,00	223 542,02
11204 UTGIFTSDEKNING ANSATTE/ANDRE	505 347,13	330 000,00	329 000,00	469 804,71
11205 KJØP AV ARBEIDSTØY/TEKSTILER	85 114,85	108 000,00	108 000,00	77 392,10
11206 REPRESENTASJON - UTLEGG MØTER	56 738,10	58 000,00	58 000,00	30 925,00
11207 VELFERDSTILTAK	146 164,75	250 000,00	41 000,00	57 936,20
11208 LØNN ERKJENTLIGHETSGAVER	4 429,00	42 000,00	51 000,00	23 197,00
11209 DRIFT ERKJENTLIGHETSGAVER FAKTURA LEVER	4 638,90	1 000,00	1 000,00	-
11301 POSTFORSENDELSER	375 266,95	315 000,00	270 000,00	214 922,25
11302 BANKTJENESTER	60 745,45	63 000,00	63 000,00	57 983,46
11303 TELEFONUTGIFTER	377 207,91	579 000,00	582 000,00	348 018,94

11304 DATAKOMMUNIKASJON	1 254 198,35	1 147 000,00	1 547 000,00	1 456 639,64
11401 ANNONSERING	275 701,61	208 000,00	203 000,00	246 637,48
11402 INFORMASJON/REKLAME	17 178,60	50 000,00	50 000,00	17 907,60
11403 LØNN REPRESENTASJON	335,00	31 000,00	31 000,00	21 800,00
11404 REPRESENTASJON/GAVER - FAKTURA FRA LEV	43 418,89	3 000,00	3 000,00	234 300,40
11501 KURSAVGIFTER	397 667,26	842 000,00	792 000,00	587 131,11
11502 KURS/OPPLÆRING	237 136,96	54 000,00	37 000,00	191 113,96
11503 DRIFT OPPHOLDSUTGIFTER VED DELTAKELSE P	15 245,70	32 000,00	32 000,00	45 031,27
11701 DRIFT/VEDLIKEHOLD/SERVICE TRANSPORTMIDL	1 112 248,11	914 000,00	914 000,00	868 100,62
11702 DRIFT SKOLESKYSS	1 653 771,01	1 651 000,00	1 640 000,00	1 494 007,81
11703 LØNN SKYSS/REISEUTGIFTER, IKKE OPPLYSNI	216 766,67	287 000,00	239 000,00	279 690,64
11704 DRIFT SKYSS/REISEUTG. TIL LEVERANDØRER	1 099 029,93	69 000,00	52 000,00	658 077,40
11801 STRØM	2 487 639,67	2 714 000,00	2 974 000,00	2 992 076,94
11821 OLJE OG PARAFIN TIL OPPVARMING	127 342,57	130 000,00	130 000,00	31 235,94
11851 FORSIKRINGER	844 125,82	1 064 000,00	1 064 000,00	833 404,84
11852 ALARMSYSTEMER	3 300,00	-	-	-
11901 LEIE AV LOKALER/GRUNN	3 435 382,00	3 167 000,00	1 478 000,00	3 747 182,07
11902 FESTEAVGIFTER	648 614,00	742 000,00	742 000,00	725 200,00
11903 LEIE AV MØTELOKALER	826,67	-	-	-
11951 KONTINGENTER	923 036,90	919 000,00	917 000,00	908 612,86
11952 KOMMUNALE EIENDOMSGBEYRER	1 990 292,70	1 606 000,00	1 497 000,00	1 649 911,44
11953 ANDRE GEBYRER/LISENSER/MULKTER/AVGIFTER	556 332,01	384 000,00	384 000,00	576 022,65
11954 LISENSER TIL PROGRAMVARE	719 656,71	987 000,00	939 000,00	589 007,34
11955 TINGLYSNINGSGBYR	30 351,00	-	-	46 884,00
12001 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV INVENTAR/	503 526,04	478 000,00	537 000,00	589 051,50
12002 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV INVENTAR/	705 631,44	298 000,00	289 000,00	346 417,54
12003 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV INVENTAR/	985 967,46	590 000,00	495 000,00	1 082 728,58
12004 KJØP TIL FOLKEBIBLIOTEKET	150 893,34	146 000,00	146 000,00	154 610,56
12091 KJØP OG LEIE AV MEDISINSK UTSTYR	46 395,94	137 000,00	137 000,00	101 161,71
12101 KJØP, LEIE OG LEASING AV TRANSPORTMIDLE	578 899,36	615 000,00	615 000,00	616 350,51
12102 UTGÅR RIKTIG ART 11701 (DRIFTSUTGIFTER	-	3 000,00	3 000,00	-
12201 LEIE AV MASKINER, INVENTAR OG UTSTYR	601 572,35	607 000,00	187 000,00	301 231,76
12202 LEIE AV KONTORMASKINER	8 406,20	77 000,00	77 000,00	8 317,39
12203 LEIE AV IKT-UTSTYR	311 365,33	551 000,00	532 000,00	541 855,50
12204 LEIE AV ANDRE MASKINER/UTSTYR	42 638,50	29 000,00	19 000,00	10 009,00
12301 VEDLIKEHOLD BYGG	686 732,63	718 000,00	622 000,00	778 540,79
12302 VEDLIKEHOLD TEKNISKE ANLEGG	1 854 346,87	1 797 000,00	1 367 000,00	1 345 145,28
12303 VEDLIKEHOLD ANLEGG	1 459 852,73	1 854 000,00	1 954 000,00	2 256 373,89
12305 SKADEREPARASJONER	845 342,60	-	-	8 000,00
12306 PROSJEKTERING, BYGGELEDELSE, MV.	97 656,40	475 000,00	-	-
12401 SERVICEAVTALER	2 101 400,51	2 443 000,00	2 143 000,00	1 813 706,37
12402 DRIFTSAVTALER	163 587,45	5 000,00	5 000,00	30 207,15
12403 ANDRE REPARASJONSKOSTNADER	71 537,40	132 000,00	132 000,00	99 565,62
12404 BRØYTEUTGIFTER, (KJØP FRA ANDRE)	3 268 669,43	3 265 000,00	3 265 000,00	2 884 161,93
12405 BRØYTING TURISTVEIER/PARKERING/BRØYTELO	78 884,40	90 000,00	90 000,00	40 003,00
12501 VEDLIKEHOLDSMATERIELL	75 735,80	203 000,00	203 000,00	220 277,15
12502 UTGÅR 2017 (MATERIALER TIL VEDL. AV MAS	6 000,60	38 000,00	38 000,00	45 170,10
12601 KJØP AV RENHOLDS- OG VASKERTJENESTER	649 651,09	726 000,00	674 000,00	681 022,95
12602 VASK AV ARBEIDSTØY	97 406,71	20 000,00	72 000,00	131 982,27
12701 KJØP AV JURIDISK BISTAND	761 420,05	353 000,00	43 000,00	345 538,00
12702 ANDRE TJENESTER	2 652 869,04	2 519 000,00	1 118 000,00	1 860 890,22
12703 INNKREVINGSGBYR TVANGSINNFØRDRING	1 007,61	-	-	2 050,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	15 392 596,57	15 579 000,00	14 426 000,00	13 610 238,23
13001 KJØP AV TJENESTER FRA STATEN	799 773,83	198 000,00	18 000,00	350 507,00
13301 KJØP AV TJENESTER FRA FYLKESKOMMUNER	18 917,00	10 000,00	10 000,00	17 335,00
13501 KJØP FRA ANDRE KOMMUNER	2 853 187,24	3 087 000,00	2 307 000,00	1 606 948,87
13701 KJØP FRA ANDRE	7 354 033,43	7 848 000,00	7 655 000,00	8 224 351,42
13702 LØNN KJØP FRA ANDRE	3 325 602,18	3 344 000,00	3 344 000,00	2 656 785,99
13751 KJØP FRA IKS DER KOMMUNEN SELV ER DELTA	1 041 082,89	1 092 000,00	1 092 000,00	754 309,95
Overføringer	21 070 758,62	18 921 000,00	18 221 000,00	22 007 069,73
14001 OVERFØRING TIL STATEN	227 632,53	370 000,00	370 000,00	206 954,90
14291 MVA SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	6 778 217,57	4 880 000,00	4 714 000,00	6 827 925,58
14301 OVERF. TIL FYLKESKOMMUNER	3 750,00	-	-	408 000,00
14501 OVERFØRING TIL ANDRE KOMMUNER	1 755 203,94	5 000,00	-	1 939 363,00
14701 OVERFØRING TIL ANDRE (PRIVATE)	11 880 985,15	11 787 000,00	9 481 000,00	12 097 662,80

14703 UTGÅTT - BRUK 14701 (TIL ANDRE (FLYKNIN	8 894,43	-	-	-
14704 BOLITILSKUDD FRA HUSBANKEN	415 875,00	-	-	-
14705 UTGÅR FRA 2017 (ETABLERING BOLIGTILSK.	-	-	-	36 572,45
14710 AVSKRIVNING TAP PÅ FORDRINGER	-	-	-	395 566,00
14711 ANSVARDEKNING/ERSTATNING	200,00	-	-	95 025,00
14901 RESERVEVERTE BEV./AVSETNINGER (KUN BUDSJ.	-	1 607 000,00	2 887 000,00	-
14902 BUDSJETTRAMME	-	272 000,00	792 000,00	-
14903 BUDSJETTRAMME	-	-	-73 000,00	-
14904 BUDSJETTRAMME	-	-	50 000,00	-
Avskrivninger	18 096 522,00	-	-	14 563 691,00
15901 AVSKRIVNINGER	18 096 522,00	-	-	14 563 691,00
Fordeelte utgifter	-	-	-	-7 646,00
16901 FORDELTE UTGIFTER / INTERNSALG	-	-	-	-7 646,00
Sum driftsutgifter	306 968 212,05	276 289 000,00	265 395 000,00	293 810 915,46
Brutto driftsresultat	11 574 595,63	20 922 000,00	24 509 000,00	15 755 292,40
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	1 637 988,16	715 000,00	715 000,00	1 116 976,07
19001 RENTEINNTEKTER BANK	-1 002 757,91	-200 000,00	-200 000,00	-475 733,17
19002 RENTER AV UTLÅN	-613 659,93	-485 000,00	-485 000,00	-576 465,35
19004 FORSINKELSESRENTER	-21 570,32	-30 000,00	-30 000,00	-64 777,55
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	8 220,00	40 000,00	40 000,00	59 758,00
19201 MOTTATTE AVDRAG PÅ UTLÅN	-	-	-	-44 124,00
19203 MOTTATT AVDRAG SOSIAL	-8 220,00	-40 000,00	-40 000,00	-15 634,00
Sum eksterne finansinntekter	1 646 208,16	755 000,00	755 000,00	1 176 734,07
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	7 708 055,21	8 253 000,00	9 152 000,00	7 728 443,11
15001 RENTER PÅ LØPENDE LÅN	7 697 174,45	8 253 000,00	9 152 000,00	7 679 588,42
15002 FORSINKELSESRENTER	10 880,76	-	-	48 854,69
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	16 257 793,00	14 000 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00
15101 AVDRAG INNLÅN	14 000 000,00	14 000 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00
15102 MINSTE AVDRAG	2 257 793,00	-	-	-
Utlån	-	90 000,00	90 000,00	3 000,00
15202 SOSIALE UTLÅN	-	90 000,00	90 000,00	3 000,00
Sum eksterne finansutgifter	23 965 848,21	22 343 000,00	24 242 000,00	22 731 443,11
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-22 319 640,05	-21 588 000,00	-23 487 000,00	-21 554 709,04
Motpost avskrivninger	18 096 522,00	-	-	14 563 691,00
19901 MOTPOST AVSKRIVNINGER	-18 096 522,00	-	-	-14 563 691,00
Netto driftsresultat	7 351 477,58	-666 000,00	1 022 000,00	8 764 274,36
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5 698 736,00	5 699 000,00	-	5 868 262,97
19301 BRUK AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMESSIGE	-5 698 736,00	-5 699 000,00	-	-5 868 262,97
Bruk av disposisjonsfond	3 281 000,00	3 281 000,00	300 000,00	3 813 598,60
19401 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-3 281 000,00	-3 281 000,00	-300 000,00	-3 813 598,60
Bruk av bundne fond	3 445 304,00	17 000,00	17 000,00	3 722 007,09
19501 BRUK AV BUNDNE DRIFTSFOND	-3 445 304,00	-17 000,00	-17 000,00	-3 722 007,09
Sum bruk av avsetninger	12 425 040,00	8 997 000,00	317 000,00	13 403 868,66
Overført til investeringsregnskapet	998 000,00	1 006 000,00	1 106 000,00	926 000,00
15701 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAPET	998 000,00	1 006 000,00	1 106 000,00	926 000,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	7 325 000,00	7 325 000,00	233 000,00	10 645 262,97
15401 AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	7 325 000,00	7 325 000,00	233 000,00	10 645 262,97
Avsatt til bundne fond	4 201 335,74	-	-	4 898 144,05
15501 AVSETNINGER TIL BUNDNE DRIFTSFOND	4 201 335,74	-	-	4 898 144,05
Sum avsetninger	12 524 335,74	8 331 000,00	1 339 000,00	16 469 407,02
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	7 252 181,84	-	-	5 698 736,00

Økonomiske oversikter				
Økonomisk oversikt - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Inntekter	2 017	2 017	2 017	2 016
Salg av driftsmidler og fast eiendom	1 273 809,00	1 168 000,00	-	1 351 477,13
36601 SALG AV DRIFTSMIDLER	-21 569,00	-20 000,00	-	-45 000,00
36701 SALG TOMTER, BYGNINGER, M.M.	-1 252 240,00	-1 148 000,00	-	-1 306 477,13
Andre salgsinntekter	22 500,00	-	-	-
36201 ANNET AVGIFTSFRITT SALG AV VARER OG TJE	-22 500,00	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	15 751 598,85	19 864 000,00	-	4 910 775,12
37001 REFUSJON FRA STATEN	-1 300 000,00	-2 800 000,00	-	-287 381,00
37002 REFUSJON FRA NAV	-113 399,00	-	-	-
37101 REFUSJON SYKEPENGER	-6 647,00	-	-	-1 583,62
37301 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNER	-3 279 468,05	-6 800 000,00	-	-3 649 752,00
37701 REFUSJON FRA ANDRE (PRIVATE)	-3 272 389,80	-3 264 000,00	-	-500 000,00
37702 REFUSJON FRA ANDRE, TILBAKEFØRING	-	-	-	-29 700,00
37704 FORSIKRINGSOPPGIØR	-7 779 695,00	-7 000 000,00	-	-
37711 UTGÅR 2017 (REFUSJON SKADEERSTATINGER)	-	-	-	-442 358,50
Kompensasjon for merverdiavgift	12 896 216,86	10 732 000,00	-	7 109 845,77
37291 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	-12 896 216,86	-10 732 000,00	-	-7 109 845,77
Statlige overføringer	-	-	-	-
Andre overføringer	5 000,00	5 000,00	-	-
38901 OVFERFØRING FRA ANDRE (PRIVATE)	-5 000,00	-5 000,00	-	-
Renteinntekter og utbytte	500 000,00	500 000,00	-	-
39051 AKSJUTBYTTE	-500 000,00	-500 000,00	-	-
Sum inntekter	30 449 124,71	32 269 000,00	-	13 372 098,02
Utgifter	-	-	-	-
Lønnsutgifter	2 583 410,17	655 000,00	-	1 494 463,68
30101 LØNN I FASTE STILLINGER	360 619,79	27 000,00	-	411 623,90
30301 LØNN EKSTRAHJELP	116 350,82	-	-	131 872,55
30302 LØNN ENGASJEMENT, PROSJEKTTILLINGER	1 876 353,09	480 000,00	-	820 629,76
30401 LØNN OVERTID	6 224,04	-	-	20 091,30
30501 ANNEN LØNN OG TREKKPLIKTIGE GODTGJØRELS	4 224,00	-	-	6 006,71
30509 LØNN TELEFONGODTGJØRELSE	-	-	-	229,02
30599 OVERSKUDD PÅ GODTGJØRELSE	10 779,60	-	-	-
30801 LØNN GODTGJØRELSE FOLKEVALGTE	31 300,00	70 000,00	-	10 000,00
30802 TAPT ARBEIDSFORTJENESTE FOLKEVALGTE	73 115,63	70 000,00	-	8 348,34
31601 LØNN BILGODTGJØRELSE	65 100,90	4 000,00	-	64 648,98
31602 LØNN DIETT OG OPPHOLDSUTGIFTER	39 342,30	4 000,00	-	21 013,12
Sosiale utgifter	299 255,68	90 000,00	-	181 663,10
30901 PENSJONSINNSKUDD FELLESDORDNINGEN	299 255,68	90 000,00	-	180 149,10
30902 PENSJONSINNSKUDD LÆRERE	-	-	-	1 514,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	69 754 792,32	64 839 000,00	132 281 000,00	43 654 362,79
31001 KONTORREKVISITA	2 251,56	-	-	21 698,38
31151 MATVARER	-	-	-	617,34
31152 MØTEUTGIFTER/BESPISNING	5 647,54	-	-	42 645,89
31201 ANNET FORBRUKSMATERIELL	10 383,01	-	-	78 566,52
31203 IKKE OPPGAVEPLIKTIGE OPPHOLDSUTGIFTER	2 065,25	-	-	11 098,21
31204 UTGIFTSDEKNING ANSATTE/ANDRE	-	-	-	2 639,00
31205 INNKJØP AV ARBEIDSTØY	2 379,30	-	-	2 373,10
31302 BANKTJENESTER	70,00	-	-	-
31303 TELEFONUTGIFTER	5 104,29	8 000,00	-	18 142,10
31304 DATAKOMUNIKASJON	7 173,75	-	-	1 394 339,00
31401 ANNONSERING	2 662,20	-	-	103 505,82
31402 INFORMASJON/REKLAME	-	-	-	10 204,97
31501 KURSAVGIFTER	22 419,00	-	-	112 423,00
31502 KURS/OPPLÆRING	-	-	-	17 380,00
31503 DRIFT OPPHOLDSUTGIFTER VED DELTAKELSE P	976,00	-	-	-
31701 TRANSPORTUTGIFTER OG DRIFT EGNE OG LEID	5 968,22	-	-	4 775,80
31703 SKYSS/REISEUTGIFTER, IKKE OPPSYNINGSPLI	5 180,82	1 000,00	-	19 642,89
31704 SKYSS/REISEUTGIFTER TIL LEVERANDØRER	4 374,00	-	-	-
31901 LEIE AV LOKALER/GRUNN	-	-	-	8 266,81
31952 KOMMUNALE EIENDOMSGEBYRER	40 090,20	-	-	44 692,79
31953 ANDRE GEBYRER/LISENSER	56 803,63	-	-	-
31954 LISENSER TIL PROGRAMVARE	-	-	-	117 132,43
31955 TINGLYSNINGSOMKOSTNINGER	122 375,00	40 000,00	-	25 425,00

32001 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV INVENTAR/	180 971,71	231 000,00	-	-
32002 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV INVENTAR/	392 538,75	2 000,00	-	326 976,00
32003 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV INVENTAR/	1 227 090,70	978 000,00	1 000 000,00	388 078,42
32101 KJØP, LEIE OG LEASING AV TRANSPORTMIDLE	530 000,00	545 000,00	-	-
32111 UTGÅR 2017 (KJØP AV TRANSPORTMIDLER)	-	-	600 000,00	829 548,00
32201 LEIE AV MASKINER, INVENTAR OG UTSTYR	1 654,00	-	-	10 560,80
32203 LEIE AV IKT-UTSTYR	-	350 000,00	350 000,00	62 898,30
32204 LEIE AV ANDRE MASKINER/UTSTYR	-	500 000,00	500 000,00	20 166,30
32301 BYGG-/ANLEGGSTJENESTER NYBYGG	28 608 179,45	41 309 000,00	75 026 000,00	2 318 240,05
32302 BYGG-/ANLEGGSTJENESTER NYE TEKNISKE ANL	4 894 224,42	2 610 000,00	6 500 000,00	2 850 622,39
32303 BYGG-/ANLEGGSTJENESTER NYANLEGG	18 471 334,54	17 123 000,00	29 305 000,00	18 722 007,98
32306 PROSJEKTERING, BYGGELDELSE, MV.	10 835 592,10	905 000,00	-	10 287 202,23
32401 SERVICEAVTALER	-	-	-	342 012,00
32403 ANDRE REPERASJONSKOSTNADER	10 354,13	-	-	-
32501 MATERIALER TIL PÅKOSTNING OG NYBYGG/NYA	-	-	-	23 704,97
32601 KJØP AV RENHOLDS-OG VASKERTJENESTER	450,40	-	-	-
32701 KJØP AV JURIDISK BISTAND	130 875,40	17 000,00	-	365 158,55
32702 ANDRE TJENESTER	161 071,95	220 000,00	-	3 854 227,75
32801 KJØP AV GRUNN	4 014 531,00	-	-	1 217 390,00
32851 KJØP AV EKISTERENDE BYGG/ANLEGG	-	-	19 000 000,00	-
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produsjon	-2 573,00	-	-	1 022 498,98
33701 KJØP FRA ANDRE (PRIVATE)	-2 573,00	-	-	1 022 498,98
Overføringer	13 396 216,86	14 614 000,00	-	7 110 033,04
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	12 896 216,86	10 732 000,00	-	7 110 033,04
34701 OVERFØRING TIL ANDRE (PRIVATE)	500 000,00	500 000,00	-	-
34901 BUDSJETTRAMME	-	3 382 000,00	-	-
Renteutgifter og omkostninger	176 485,01	-	-	8 830,23
35001 RENTER PÅ LØPENDE LÅN	168 937,00	-	-	-
35002 FORSINKELSESRENTER	7 548,01	-	-	8 830,23
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	86 207 587,04	80 198 000,00	132 281 000,00	53 471 851,82
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	4 358 578,21	1 666 000,00	1 666 000,00	18 720 927,00
35101 AVDRAG PÅ LÅN	4 358 578,21	1 666 000,00	1 666 000,00	18 720 927,00
Utlån	6 650 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	7 993 843,06
35201 UTLÅN	6 650 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	7 993 843,06
Kjøp av aksjer og andeler	998 038,00	998 000,00	1 006 000,00	926 481,00
35291 KJØP AV AKSJE OG ANDELER	998 038,00	998 000,00	1 006 000,00	926 481,00
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	1 100 000,00	1 100 000,00	-	-
35481 AVSETNINGER TIL UBUNDNE INVESTERINGSFOND	1 100 000,00	1 100 000,00	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	2 494 286,21	-	-	2 494 286,21
35501 AVSETNING TIL BUNDNE INVESTERINGSFOND	2 494 286,21	-	-	2 494 286,21
Sum finansieringstransaksjoner	15 600 902,42	13 764 000,00	12 672 000,00	30 135 537,27
Finansieringsbehov	71 359 364,75	61 693 000,00	144 953 000,00	70 235 291,07
Dekket slik:				
Bruk av lån	63 426 500,33	58 947 000,00	140 681 000,00	61 396 396,86
39101 BRUK AV LÅNEMIDLER	-63 426 500,33	-58 947 000,00	-140 681 000,00	-61 396 396,86
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	146 681,00
39291 SALG AV AKSJE OG ANDELER	-	-	-	-146 681,00
Mottatte avdrag på utlån	3 554 884,19	1 666 000,00	1 666 000,00	4 169 229,21
39201 MOTTATTE AVDRAG STARTLÅN HUSBANKEN	-3 554 884,19	-1 666 000,00	-1 666 000,00	-4 169 229,21
Overført fra driftsregnskapet	998 000,00	998 000,00	1 006 000,00	926 000,00
39701 OVERFØRING FRA DRIFTSREGNSKAPET	-998 000,00	-998 000,00	-1 006 000,00	-926 000,00
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	906 000,00
39401 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-	-	-	-906 000,00
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	2 690 984,00
39501 UTGÅR 2017 (BRUK AV BUNDNE FOND)	-	-	-	-2 690 984,00
Bruk av ubundne investeringsfond	2 576 286,21	82 000,00	1 600 000,00	-
39481 BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	-2 576 286,21	-82 000,00	-1 600 000,00	-
Bruk av bundne investeringsfond	803 694,02	-	-	-
39581 BRUK AV BUNDNE INVESTERINGSFOND	-803 694,02	-	-	-
Sum finansiering	71 359 364,75	61 693 000,00	144 953 000,00	70 235 291,07
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Oversikt - balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 037 048 325,99	946 819 667,38
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	576 226 318,90	518 652 796,83
22705499 EIENDOMMER	129 143 044,25	121 981 576,00
22807799 ANLEGG	79 122 894,03	76 817 449,40
22906099 EIENDOMMER IKKE INNT.GIVENDE	367 960 380,62	319 853 771,43
Utstyr, maskiner og transportmidler	16 518 155,63	13 975 111,90
22401099 UTSTYR	14 786 279,45	12 484 359,90
22505099 MASKINER	1 731 876,18	1 490 752,00
Utlån	33 446 482,61	30 359 586,80
22275000 UTLÅN HUSBANK	33 190 711,61	30 095 595,80
22275970 PANTELÅN	5 400,00	5 400,00
22275980 SOSIALE UTLÅN	250 371,00	258 591,00
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-
Aksjer og andeler	12 064 670,85	10 936 632,85
22170011 KOM REV NORD EGENKAPITALINNSKUDD	62 958,00	62 958,00
22170020 AKSJER I TROMSPRODUKT	20 000,00	20 000,00
22170040 BIBLIOTEKSENTRALEN, 3 ANDELER	900,00	900,00
22170090 FURUSTUA AL, 280 ANDELER	70 000,00	70 000,00
22170180 AL GRENDEHUS - JÆGERVATN	34 200,00	34 200,00
22170190 ROTTENVIK GRENDEHUS, ANDELER	35 000,00	35 000,00
22170230 LATTERVIK SMÅBÅT OG SJARKHAVN	75 000,00	75 000,00
22170270 LYNGEN SERVICESENTER, AKSJER	1 975 000,00	1 975 000,00
22170280 LYNGEN ARBEIDSSAMVIRKE AS, AKSJER	125 000,00	125 000,00
22170290 KVEØYFORBINDELSEN, AKSJETEGNING	1 000,00	1 000,00
22170300 KVALVIK & OMENG VANNVERK, ANDELER	10 000,00	10 000,00
22170340 NORD-NORSK HESTESENTER AS	5 000,00	5 000,00
22170350 AVFALLSERVICE AS	50 000,00	50 000,00
22170360 LYNGENHALLEN DRIFT AS	100 000,00	100 000,00
22170380 NORD-TROMS REGIONRÅD, AKSJER	112 500,00	112 500,00
22170400 KLP-EGENKAPITAL 1999	9 099 849,00	8 101 811,00
22170401 BREDBÅND TROMS	16 000,00	16 000,00
22170402 MIT-FABLAB NORWAY	50 000,00	50 000,00
22170403 KS- EGENKAPITALINNSKUDD	12 264,00	12 264,00
22170404 LYNGEN LAM BA	20 000,00	20 000,00
22170405 HALTI KVENKULTURSENTER I NORDREISA Ø	10 000,00	10 000,00
22170407 ULLFJORDFORBINDELSEN	50 000,00	50 000,00
22170408 INTERPOLAR AS	-0,15	-0,15
22170409 NORD TROMS MUSEUM AS 2013 AKSJER	30 000,00	-
22170410 LYNGENFIORD AS 2013 AKSJER	100 000,00	-
Pensjonsmidler	398 792 698,00	372 895 539,00
22041002 STP PENSJONSMILDER	35 501 005,00	37 094 816,00
22041003 KLP PENSJONSMIDLER	363 291 693,00	335 800 723,00
Omløpsmidler	167 908 252,80	134 494 701,95
Herav:		
Kortsiktige fordringer	59 481 187,53	45 444 978,39
21307005 DIVERSE DEBITORER	992 021,45	-1 792 021,45
21308001 PERIODISERING INTERN	1 645 468,68	1 524 937,00
21310030 RAMMETILSKUDD (INNTEKSTUTJ.)	3 218 204,00	3 006 222,00
21310050 REF.SYKEPENSER SENDT KRAV TIL TRYGDE	1 273 971,00	1 170 751,00
21310080 DIVERSE REFUSJONER	19 630 070,02	25 174 231,66
21314091 OPPGJØR MOMS - SKATT NORD	7 382 999,71	3 266 421,00
21314800 FORDELTE SKATT	304 331,60	261 686,19
21315160 INNGÅENDE MVA 25%, UTFØRSEL AV VARER	1 565,54	-
21350200 TROMS FYLKESKOMMUNE	3 709 468,05	-
21370070 KLP	7 939 489,00	-
21375010 DIVERSE DEBITORER	1 560 107,02	40 341,18
21375100 FAKT. KOMM. EIENDOMSavgIFTER	1 029 597,49	901 843,73
21375110 FAKT. FELLESTJENESTEN	1 149 410,04	1 867 810,66
21375111 KOMMUNEKASSEN REFUSJONSKRAV	4 572 101,00	4 263 456,00
21375120 FAKTURERING OPPVEKST OG KULTUR	438 366,00	460 810,15
21375121 OPPVEKST OG KULTUR TILFELDIG	175 329,00	126 297,00
21375130 FAKTURERING HELSE OG OMSORG	1 247 148,83	1 174 133,46

21375140 FAKT. PLAN, UTV. TEKNISK DRIFT	1 547 708,00	2 436 206,50
21375900 FAKTURERING FELIX UTLÅN	1 613 047,05	1 462 996,89
21399320 KASSE TELLEPENGER LEGEKONTORET	4 711,00	4 711,00
21607501 FORSKUDD LØNN	21 000,00	21 000,00
21609901 OPPR./KORR. AV LØNN	2 817,84	1 333,84
21675010 FORSKUDD LØNN	7 712,00	49 335,79
21699010 OPPR./KORR. AV LØNN	19 185,13	22 158,13
21699020 NEGATIV LØNN	-4 641,92	316,66
Konterninterne kortsiktige fordringer	-	-
Premieavvik	11 812 411,00	32 139 674,00
21941002 STP PREMIEAVVIK	-1 218 533,00	-1 228 848,00
21941003 KLP PREMIEAVVIK	13 658 644,00	33 481 220,00
21941004 KLP PREMIEAVVIK SYKEPLEIERE	-627 700,00	-112 698,00
Aksjer og andeler	-	130 000,00
22170409 NORD TROMS MUSEUM AS 2013 AKSJER	-	30 000,00
22170410 LYNGENFJORD AS 2013 AKSJER	-	100 000,00
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-	-
Kasse, postgiro, bankinnskudd	96 614 654,27	56 780 049,56
21000010 KASSE	1 091,00	616,00
21020010 4785.07.00059 FOLIOKONTO	84 002 694,66	49 226 470,45
21020011 4750.3464175 N-DRIFT	107 960,22	108 324,45
21020012 6420 0545689 NORDEA DRIFT	-	15 850,00
21020013 0539.28 13359 POSTBANKEN	130 152,10	83 977,41
21020015 4740.13.47530 LYNGSTUNET KANTINE	-1 047,90	21 612,55
21020016 4740.13 47549 RÅDHUSET EKSPEDISJON	95 732,73	56 171,01
21020017 4740.12.76129 SOLHOV BOSENTER LEIEBØI	305 489,54	196 824,90
21020860 4740.1348146 ELBERG JOHANNESSENS MIN	152 944,69	160 767,69
21020870 4740.13.48154 S. JOHANSEN, LENANGEN	232 634,00	229 371,00
21020920 POSTBANKEN 0539.2813359	5 300,00	-
21020980 4740.13.48073 OCR FELIX	363 134,84	12 731,30
21020990 4740.13.48065 OCR KOM.FAKT.	4 722 012,39	345 875,80
21098010 4740.13 48081 SKATTETREKK	6 496 556,00	6 321 457,00
SUM EIENDELER	1 204 956 578,79	1 081 314 369,33
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	156 604 715,65	119 125 107,60
Herav:		
Disposisjonsfond	19 395 587,77	15 351 587,77
25699001 DISPOSISJONSFOND	-16 740 186,37	-12 666 186,37
25699003 KOMMUNALT NÆRINGSFOND	-650 713,40	-680 713,40
25699010 TAPSFOND	-2 004 688,00	-2 004 688,00
Bundne driftsfond	10 128 233,99	9 372 202,25
25199200 SELVKOSTFOND AVLØP	-385 245,00	-560 551,00
25199201 SELVKOSTFOND VANN	-986 364,00	-691 319,38
25199202 SELVKOSTFOND FEING	-30 723,00	-
25199203 SELVKOSTFOND HAVNER	-1 248 551,00	-
25199250 OPPMÅLING SELVKOSTFOND	-2 708,00	-273 582,00
25199301 STATLIG NÆRINGSFOND	-2 096 872,70	-2 457 387,70
25199303 BOLIGTILSKUDD FRA HUSBANKEN	-220 125,00	-286 000,00
25199304 UTGÅR FRA 2017 (BOLIGTILSKUDD TILPAS	-	-350 000,00
25199307 VILTFOND	-78 999,80	-81 799,80
25199314 VERNEOMRÅDE TILR.LEGGING 2006 50422	-	-220,80
25199315 UTV.BIØENERGI 50159 13	-	15 600,00
25199317 LANDBRUK RESS.GRUPPE 50170 13	-91 683,13	-41 098,16
25199319 FUGLETITTETÅRN S-LENANGESBOTN 50172	-57 000,00	-57 000,00
25199326 BARNEVERN STYRKING (50325)	-79 132,68	-
25199329 PARKERINGSPLASS RUSSELV	-20 000,00	-20 000,00
25199332 REN KYST (50503)	-	-38 397,10
25199401 TILSKUDD KOMMUNEPSYKOLOG (50344)	-	-17 016,95
25199402 STUDIETUR HAMARØY (50343)	-	-17 332,78
25199500 LODDSALG ARBEIDSSUTVA LYNGSEIDET	-14 430,91	-14 430,91
25199501 ARBEIDSSUTVA SAL, LENANGEN	-5 240,00	-5 240,00
25199502 EBERG JOHANSEN GAVEFOND	-151 378,69	-158 467,69
25199505 FYSAK (50306)	-28 631,32	-28 631,32

25199507 REK. PERSONELL HELSE/SOS.50302	-141 273,85	-30 373,85
25199514 RUBP-UNN LYGSTUNET 07 50314	-	-65 465,49
25199516 RUSNETTVERK N-TROMS 2014 (50336)	-11 778,15	-54 452,49
25199518 FRISKLIVSSENTRAL (50316)	-130 935,64	-157 003,79
25199526 KOMMUNAL RUSARBEID TILSKUDD (50328)	-	-35 786,40
25199527 AKTIVITET RUS	-45 552,52	-178 014,11
25199529 S. JOHANSENS FOND LENANGEN OMS. 2013	-215 758,00	-225 923,00
25199532 LYNGEN FJELLTRIM (50333)	-22 278,30	-22 278,30
25199533 OPPLEVELSESTURER RUS/PYSKIATRI (5033)	-19 699,52	-22 967,52
25199535 SOLHOV BOSENTER LEIEBIL (50337)	-168 633,52	-116 066,99
25199536 AKTIVITET HJEMMETJENESTEN (50346)	-107 848,59	-308 026,02
25199537 OPPLÆRINGSTILSKUDD BPA (50350)	-	-100 000,00
25199538 KOMPETANSEHEVENDE TILTAK I BARNEVERN	-10 000,00	-10 000,00
25199539 STYRKE LAVTERSKELELSE HELSETILBUD MED HE	-273 307,22	-200 000,00
25199540 BOLIGSOSIALT ARBEID	-223 460,89	-620 000,00
25199541 LINDRENDE TEAM	-84 179,47	-66 249,60
25199542 AMBULERENDE AVLASTERE	-73 351,21	-597 230,59
25199543 50329 MØTEPlass/AKT.TILBUD RUSAVHENG	-341 331,48	-
25199544 50355 OPPFØLGING AKUTT MEDISINFORSKRI	-58 500,00	-
25199545 50357 FOREBYGGING ABORT OG UNØSKEDE	-29 293,60	-
25199546 50358 HABILITERING OG REHABILITERING	-500 000,00	-
25199547 50356 FRISKLIVSSENTRALEN 2017	-40 738,60	-
25199650 AKSEL BERGS LITTERATURSTØNAD	-20 474,43	-20 474,43
25199655 ARBEIDSMILJØ KAVRINGEN BARNEHAGE	-13 530,00	-13 530,00
25199656 UNGDOMSTRINN I UTVIKLING	-	-73 446,00
25199657 TIDLIG INNSATS	-321 820,84	-201 847,00
25199702 KULTURSKOLEN 2014	-8 500,00	-10 000,00
25199704 DKS I NORD-TROMS (50215)	-86 132,55	-83 399,70
25199706 LENANGEN BARNEHAGE 2014 (54215)	-0,32	-0,32
25199712 EIDEBAKKEN SKOLE MINNEFOND	-44 002,25	-44 002,25
25199714 SOLHOV BARNEHAGE MINNEFOND	-13 032,66	-13 032,66
25199717 BIBLIOTEKTJENESTEN	-10 000,00	-10 000,00
25199718 OKSVIK SKOLE LIEBECK MINNEFOND	-44 329,83	-44 329,83
25199721 ENTREPRENØRSKAP SKOLEN 08 50237	-	-50 000,00
25199722 VIDEREUTD.LÆRERE 2009-2011 (50248)	-240 670,04	-318 851,35
25199729 KRONERULLING PIANO	-8 412,00	-8 412,00
25199730 BIBLIOTEKMIDLER NORD-TROMS	-175 000,00	-50 000,00
25199731 KOMPETANSEHEVING ASSISTENTER 2015	-61 464,90	-85 400,00
25199732 LOS	-77 663,22	-169 112,15
25199733 SAMHANDLINGSPILOTENE	-112 711,36	-261 491,82
25199734 KORUS	-	-13 653,00
25199737 LÆGERVATN LEIRSKOLE TILSKUDD ISHAVSK	-8 506,00	-8 506,00
25199738 INKLUDERENDE BARNEHAGE- OG SKOLEMILJ	-520 000,00	-
25199739 SVØMMING KNØTTELIA	-16 200,00	-
25199740 SVØMMING LENANGEN BARNEHAGE	-10 800,00	-
25199741 SAMISK SPRÅKOPPLÆRING - KNØTTELIA	-65 000,00	-
25199742 ERASMUS 2017-2019	-86 845,19	-
25199743 SAMISK SPRÅKOPPLÆRING - KAVRINGEN	-126 632,61	-
25199744 MILJØTILTAK KVALVIKELVA	-61 500,00	-
Ubundne investeringsfond	1 100 000,00	2 576 286,21
25300001 INVESTERINGSFOND UBUNDET	-1 100 000,00	-82 000,00
25339501 EKSTRAORDINÆRE AVDRAG HUSBANKEN (STA	-	-2 494 286,21
Bundne investeringsfond	1 865 749,14	175 156,95
25539501 EKSTRAORDINÆRE AVDRAG STARTLÅN	-1 690 592,19	-
25599651 TUSENÅRSSTED EIDEBAKKEN	-163 808,61	-163 808,61
25599652 BALLBINGE EIDEGAKKEN 2012 21011	-11 348,34	-11 348,34
Regnskapsmessig mindreforbruk	7 252 181,84	5 698 736,00
25950001 REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK 2016	-7 252 181,84	-5 698 736,00
Regnskapsmessig merforbruk	-	-
Udisponert i inv.regnskap	-	-
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto	111 898 238,98	80 986 414,49
25999001 KAPITAL	-80 986 414,49	-71 889 926,75
25999004 BRUK AV LÅN INVESTERINGER	56 776 500,33	53 402 553,80
25999005 MOTTATTE AVDRAG HUSBANK	3 554 884,19	4 169 229,21

25999006 UTLÅN NYE HUSBANK	-6 650 000,00	-7 993 843,06
25999007 BRUK AV LÅN HUSBANK	6 650 000,00	7 993 843,06
25999010 KAPITAL FELIX INNLEGNENE FORMÅL	-16 257 793,00	-29 355 000,00
25999011 KAPITAL FELIX INNLEGNENE VIDERE UTLÅN	-4 358 578,21	-4 365 927,00
25999020 SOSIALE UTLÅN	-	-3 000,00
25999021 MOTTATTE AVDRAG SOSIALE UTLÅN	8 220,00	15 634,00
25999040 EGENKAPITALINNSKUDD - KLP	-998 038,00	-926 481,00
25999046 ENDRINGER I PENSJONSMIDLER - KLP	-27 490 970,00	-28 153 498,00
25999047 ENDRINGER I PENSJONSMIDLER - SPK	1 593 811,00	9 514 400,00
25999048 ENDRINGER I PENSJONSFORPLIKTELSE -	17 614 418,00	30 242 818,00
25999049 ENDRINGER I PENSJONSFORPLIKTELSE -	-1 237 713,00	-4 227 259,00
25999050 AVSKRIVNINGER VARIGE DRIFTSMIDLER	18 096 522,00	14 563 691,00
25999051 SALG AV VARIGE DRIFTSMIDLER	1 141 886,00	-
25999055 SALG AV AKSJER	-	146 681,00
25999057 NEDSKRIVNING AV AKSJER	-	63 333,00
25999058 AKTIVERING AV VARIGE DRIFTSMIDLER	-79 354 973,80	-54 420 232,00
25999060 KOMM. N.FOND AVDRAG FELIX	-	44 124,00
25999069 AVSKRIVNING AV SOS.LÅN	-	192 445,25
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	5 104 051,93	5 104 051,93
25810001 ENDRING REGNSKAPSPRINSIPP DRIFT	-5 104 051,93	-5 104 051,93
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	-139 328,00	-139 328,00
25800001 ENDRING I REGNSKAPSPRINSIPPET INVEST	139 328,00	139 328,00
Langsiktig gjeld	998 183 804,79	922 247 471,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	447 897 701,00	431 520 996,00
24041002 STP PENSJONSFORPLIKTELSE	-50 653 639,00	-51 891 352,00
24041003 KLP PENSJONSFORPLIKTELSE	-397 244 062,00	-379 629 644,00
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Sertifikatlån	-	-
Andre lån	550 286 103,79	490 726 475,00
24519100 KOMMUNALBANKEN	-447 814 769,00	-389 571 669,00
24519101 KLP - KOMMUNEKREDITT EGNE FORMÅL	-66 715 900,00	-68 783 000,00
24519210 HUSBANKEN (VIDERE UTLÅN)	-38 013 227,79	-32 371 806,00
24519999 MINSTE AVDRAG	2 257 793,00	-
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-
Kortsiktig gjeld	50 168 058,35	39 941 790,73
Herav:		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	50 168 058,35	39 941 790,73
23208001 PERIODISERING INTERN	-	142 857,16
23220010 PÅLØPNE IKKE FORFALTE RENTER	-1 812 501,00	-1 998 285,00
23250040 ANDRE KOMMUNER	-1 200 000,00	-
23275400 INNBETALT DEPOSITUM	-63 000,00	-63 000,00
23275420 INNBETALT DEPOSITUM TOMTEKJØP	-	-13 000,00
23275600 LEVERANDØRGJELD WU	-18 277 033,28	-11 263 557,58
23299040 ANDRE GJENNOMGANGSSUMMER	-2 242 146,38	-558 948,00
23299900 MANUELLE INNBET. FELIX UTLÅN	2 533,35	-
23299990 OCR INNBETALINGER FEIL KORT	-3 293,09	-1 432,12
23350010 ØREDIFFERANSE	9 336,79	5 912,42
23350020 INTERIMSKONTO KRAFT FOBRUK - DIFF IN	-3 614,63	-2 802,45
23614010 FORSKUDDSTREKK	-6 199 348,00	-6 091 017,00
23614020 PÅLEGGSTREKK	-72 468,00	-46 632,00
23675221 TREKKEIERE REM.LØNN	163,65	-4 000,00
23675230 PERIODISERING LØNN	-1 002 161,40	-962 030,86
23675510 UTLEGGSTREKK KOMMUNALE KRAV	-	-3 155,19
23699900 FERIELØNN	-19 304 526,36	-19 082 700,11
Derivater	-	-
Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-
Premieavvik	-	-
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 204 956 578,79	1 081 314 369,33
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	72 899 418,89	55 021 780,60
Herav:		
Ubrukte lånemidler	70 241 618,89	53 492 119,22
29100001 INNLÅN FELIX	-	48 469 213,35

29100050 ØRA INDUSTRIOMRÅDE - UTVIDELSE	244 762,96	-
29100051 LENEGANEN 8/U-SKOLE - OMBYGGING	49 370 097,33	-
29100052 KAI SANDNESET	13 102 984,89	-
29100053 AVLØPSEKTOREN - OPPGRADERING	742 919,54	-
29100054 VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	3 149 655,26	-
29100991 SAMLELÅN INVESTERINGER 2011	-	4 414 385,01
29100993 VAR-SEKTOR	-	327 321,95
29100996 HUSBANKLÅN	3 631 198,91	281 198,91
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	2 657 800,00	1 529 661,38
29200116 AVLØP 2016	375 973,00	-
29200117 AVLØP 2017	9 272,00	-
29200212 VANN 2012 (FORDELES 2013-2017)	101 193,94	-
29200213 VANN 2013 (FORDELES 2014-2018)	199 064,77	-
29200214 VANN 2014 (FORDELES 2015-2019)	132 898,67	-
29200215 VANN 2015 (FORDELES 2016-2020)	12 636,00	-
29200216 VANN 2016 (FORDELES 2017-2021)	255 099,62	-
29200217 VANN 2017 (FORDELES 2018-2022)	285 471,00	-
29200317 FEILING 2017	30 723,00	-
29200417 OPPMÅLING 2017	2 708,00	-
29200517 HAVNER 2017	1 248 551,00	-
29201015 AVLØP 2015	4 209,00	4 209,00
29201016 AVLØP 2016	-	560 551,00
29202000 VANN 2012 (FORDELES 2013-2017)	-	101 193,94
29202001 VANN 2013 (FORDELES 2014-2018)	-	199 064,77
29202002 VANN 2014 (FORDELES 2015-2019)	-	132 898,67
29202015 VANN 2015 (FORDELES 2016-2020)	-	12 636,00
29202016 VANN 2016 (FORDELES 2017-2021)	-	245 526,00
29230316 OPPMÅLING 2016	-	273 582,00
Motkonto til memoriakontiene	-72 899 418,89	-55 017 571,60
29999001 MOTKONTO UBRUKTE LÅNEMIDLER	-70 241 618,89	-53 492 119,22
29999002 MOTKONTO AVLØP	-385 245,00	-560 551,00
29999003 MOTKONTO VANN	-986 364,00	-691 319,38
29999004 MOTKONTO OPPMÅLING	-2 708,00	-273 582,00
29999005 MOTKONTO SELVKOST FEILING	-30 723,00	-
29999006 MOTKONTO SELVKOST HAVNER	-1 248 551,00	-

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler	2017	2017	2017	2016
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	318 542 807,68	297 211 000,00	289 904 000,00	309 566 207,86
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	29 949 124,71	31 769 000,00	-	13 972 098,02
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	69 127 592,68	61 868 000,00	143 102 000,00	66 889 041,14
Sum anskaffelse av midler	417 619 525,07	390 848 000,00	433 006 000,00	389 827 347,02
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	288 871 690,05	274 410 000,00	261 739 000,00	279 247 224,46
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	86 031 102,03	76 816 000,00	132 281 000,00	53 463 021,59
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	36 148 949,43	35 007 000,00	36 914 000,00	50 381 524,40
Sum anvendelse av midler	411 051 741,51	386 233 000,00	430 934 000,00	383 091 770,45
Anskaffelse - anvendelse av midler	6 567 783,56	4 615 000,00	2 072 000,00	6 735 576,57
Endring i ubrukte lånemidler	16 749 499,67	-	-	26 886 603,14
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-	-	-	-
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	-	-	-	-
Endring i arbeidskapital	23 317 283,23	4 615 000,00	2 072 000,00	33 622 179,71
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	22 372 803,79	8 425 000,00	233 000,00	23 736 429,23
Bruk av avsetninger	15 805 020,23	9 079 000,00	1 917 000,00	17 000 852,66
Til avsetning senere år	-	-	-	-
Netto avsetninger	6 567 783,56	-654 000,00	-1 684 000,00	6 735 576,57
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	19 094 522,00	998 000,00	1 006 000,00	15 497 337,00
Interne utgifter mv	19 094 522,00	1 006 000,00	1 106 000,00	15 497 337,00
Netto interne overføringer	-	-8 000,00	-100 000,00	-

Økonomiske oversikter				
Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
	2017	2017	2017	2016
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	8 481 238,36	7 955 000,00	7 955 000,00	8 749 083,84
Andre salgs- og leieinntekter	23 205 401,36	21 202 000,00	21 400 000,00	21 432 513,84
Overføringer med krav til motytelse	57 194 313,54	40 396 000,00	37 276 000,00	53 437 762,84
Rammetilskudd	152 726 465,36	155 543 000,00	155 543 000,00	151 666 955,00
Andre støtlige overføringer	6 068 689,27	6 378 000,00	1 993 000,00	4 820 963,00
Andre overføringer	168 496,15	-	-	1 140 667,15
Skatt på inntekt og formue	63 967 871,00	59 117 000,00	59 117 000,00	61 735 610,65
Eiendomsskatt	6 730 184,64	6 620 000,00	6 620 000,00	6 582 503,54
Andre direkte og indirekte skatter	148,00	-	-	148,00
Sum driftsinntekter	318 542 807,68	297 211 000,00	289 904 000,00	309 566 207,86
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	182 534 310,88	174 908 000,00	170 261 000,00	178 086 214,31
Sosiale utgifter	23 676 972,05	22 983 000,00	23 850 000,00	22 969 468,98
Kjøp av varer og tj som inngår i tj produksjon	46 197 051,93	43 898 000,00	38 637 000,00	42 581 879,21
Kjøp av tjenester som erstatter tj produksjon	15 392 596,57	15 579 000,00	14 426 000,00	13 610 238,23
Overføringer	21 070 758,62	18 921 000,00	18 221 000,00	22 007 069,73
Avskrivninger	18 096 522,00	-	-	14 563 691,00
Fordelte utgifter	-	-	-	-7 646,00
Sum driftsutgifter	306 968 212,05	276 289 000,00	265 395 000,00	293 810 915,46
Brutto driftsresultat	11 574 595,63	20 922 000,00	24 509 000,00	15 755 292,40
Finansinntekter				
Rentelinntekter og utbytte	1 637 988,16	715 000,00	715 000,00	1 116 976,07
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	8 220,00	40 000,00	40 000,00	59 758,00
Sum eksterne finansinntekter	1 646 208,16	755 000,00	755 000,00	1 176 734,07
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	7 708 055,21	8 253 000,00	9 152 000,00	7 728 443,11
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	16 257 793,00	14 000 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00
Utlån	-	90 000,00	90 000,00	3 000,00
Sum eksterne finansutgifter	23 965 848,21	22 343 000,00	24 242 000,00	22 731 443,11
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-22 319 640,05	-21 588 000,00	-23 487 000,00	-21 554 709,04
Motpost avskrivninger	18 096 522,00	-	-	14 563 691,00
Netto driftsresultat	7 351 477,58	-666 000,00	1 022 000,00	8 764 274,36
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5 698 736,00	5 699 000,00	-	5 868 262,97
Bruk av disposisjonsfond	3 281 000,00	3 281 000,00	300 000,00	3 813 598,60
Bruk av bundne fond	3 445 304,00	17 000,00	17 000,00	3 722 007,09
Sum bruk av avsetninger	12 425 040,00	8 997 000,00	317 000,00	13 403 868,66
Overført til investeringsregnskapet	998 000,00	1 006 000,00	1 106 000,00	926 000,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	7 325 000,00	7 325 000,00	233 000,00	10 645 262,97
Avsatt til bundne fond	4 201 335,74	-	-	4 898 144,05
Sum avsetninger	12 524 335,74	8 331 000,00	1 339 000,00	16 469 407,02
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	7 252 181,84	-	-	5 698 736,00

Økonomiske oversikter				
Økonomisk oversikt - Investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Inntekter	2017	2017	2017	2016
Salg av driftsmidler og fast eiendom	1 273 809,00	1 168 000,00	-	1 351 477,13
Andre salgsinntekter	22 500,00	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	15 751 598,85	19 864 000,00	-	4 910 775,12
Kompensasjon for merverdavgift	12 896 216,86	10 732 000,00	-	7 109 845,77
Statlige overføringer	-	-	-	-
Andre overføringer	5 000,00	5 000,00	-	-
Renteinntekter og utbytte	500 000,00	500 000,00	-	-
Sum inntekter	30 449 124,71	32 269 000,00	-	13 372 098,02
Utgifter				
Lønnsutgifter	2 583 410,17	655 000,00	-	1 494 463,68
Sosiale utgifter	299 255,68	90 000,00	-	181 663,10
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	69 754 792,32	64 839 000,00	132 281 000,00	43 654 362,79
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-2 573,00	-	-	1 022 498,98
Overføringer	13 396 216,86	14 614 000,00	-	7 110 033,04
Renteutgifter og omkostninger	176 485,01	-	-	8 830,23
Fordeelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	86 207 587,04	80 198 000,00	132 281 000,00	53 471 851,82
Finansstransaksjoner				
Avdrag på lån	4 358 578,21	1 666 000,00	1 666 000,00	18 720 927,00
Utlån	6 650 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	7 993 843,06
Kjøp av aksjer og andeler	998 038,00	998 000,00	1 006 000,00	926 481,00
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	1 100 000,00	1 100 000,00	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	2 494 286,21	-	-	2 494 286,21
Sum finansieringstransaksjoner	15 600 902,42	13 764 000,00	12 672 000,00	30 135 537,27
Finansieringsbehov	71 359 364,75	61 693 000,00	144 953 000,00	70 235 291,07
Dekket slik:				
Bruk av lån	63 426 500,33	58 947 000,00	140 681 000,00	61 396 396,86
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	146 681,00
Mottatte avdrag på utlån	3 554 884,19	1 666 000,00	1 666 000,00	4 169 229,21
Overført fra driftsregnskapet	998 000,00	998 000,00	1 006 000,00	926 000,00
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	906 000,00
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	2 690 984,00
Bruk av ubundne investeringsfond	2 576 286,21	82 000,00	1 600 000,00	-
Bruk av bundne investeringsfond	803 694,02	-	-	-
Sum finansiering	71 359 364,75	61 693 000,00	144 953 000,00	70 235 291,07
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Økonomiske oversikter	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift	2 017	2 017	2 017	2 016
Skatt på inntekt og formue	63 967 871,00	59 117 000,00	59 117 000,00	61 735 610,65
Ordinært rammetilskudd	152 726 465,36	155 543 000,00	155 543 000,00	151 666 955,00
Skatt på eiendom	6 730 184,64	6 620 000,00	6 620 000,00	6 583 003,54
Andre direkte eller indirekte skatter	148,00	0,00	0,00	148,00
Andre generelle statstilskudd	5 993 623,00	6 378 000,00	1 993 000,00	4 067 868,00
Sum frie disponible inntekter	229 418 292,00	227 658 000,00	223 273 000,00	224 053 585,19
Renteinntekter og utbytte	1 637 795,84	715 000,00	715 000,00	1 056 374,44
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	7 697 174,45	8 253 000,00	9 152 000,00	7 701 780,17
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	16 257 793,00	14 000 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00
Netto finansinnt./utg.	22 317 171,61	-21 538 000,00	-23 437 000,00	-21 645 405,73
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	7 325 000,00	5 859 000,00	233 000,00	10 645 262,97
Til bundne avsetninger	7 240,00	0,00	0,00	3 689,00
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	5 698 736,00	5 699 000,00	0,00	5 868 262,97
Bruk av ubundne avsetninger	3 251 000,00	2 801 000,00	0,00	2 699 000,00
Bruk av bundne avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	1 617 496,00	2 641 000,00	-233 000,00	-2 081 689,00
Overført til investeringsregnskapet	998 000,00	1 005 000,00	1 106 000,00	926 000,00
Til fordeling drift	207 720 616,39	207 755 000,00	198 497 000,00	199 400 490,46
Regnskapsskjema 1B - drift				
1 Politikk og kirke	7 311 944,41	7 730 000,00	7 721 000,00	7 888 463,72
2 Administrative tjenester	21 071 952,54	21 053 000,00	20 656 000,00	19 191 381,18
3 Oppvekst og kultur	63 781 782,67	64 464 000,00	59 157 000,00	55 917 079,79
4 Helse, sosial og omsorg	87 744 863,45	89 223 000,00	84 059 000,00	89 416 889,49
5 Plan, teknikk og næring	39 518 285,35	28 876 000,00	24 522 000,00	37 659 539,18
6 Finans	-18 998 482,43	-3 591 000,00	2 382 000,00	-16 515 108,27
7 Budsjettsskjema 1A	38 088,56			143 509,37
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	200 468 434,55	207 755 000,00	198 497 000,00	193 701 754,46
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	7 252 181,84	0,00	0,00	5 698 736,00

Økonomiske oversikter				
Regnskapsskjema 2A - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	86 207 587,04	80 198 000,00	132 281 000,00	53 471 851,82
Utlån og forskutteringer	6 650 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	7 993 843,06
Kjøp av aksjer og andeler	998 038,00	998 000,00	1 006 000,00	926 481,00
Avdrag på lån	4 358 578,21	1 666 000,00	1 666 000,00	18 720 927,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	3 594 286,21	1 100 000,00	0,00	2 494 286,21
Årets finansierungsbehov	101 808 489,46	93 962 000,00	144 953 000,00	83 607 389,09
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	63 426 500,33	58 947 000,00	140 681 000,00	61 396 396,86
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 273 809,00	1 168 000,00	0,00	1 498 158,13
Tilskudd til investeringer	5 000,00	5 000,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	12 896 216,86	10 732 000,00	0,00	7 109 845,77
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	19 306 483,04	21 530 000,00	1 666 000,00	9 080 004,33
Andre inntekter	522 500,00	500 000,00	0,00	0,00
Sum eksternt finansiering	97 430 509,23	92 882 000,00	142 347 000,00	79 084 405,09
Overført fra driftsregnskapet	998 000,00	998 000,00	1 006 000,00	926 000,00
Bruk av tidligere års utdisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	3 379 980,23	82 000,00	1 600 000,00	3 596 984,00
Sum finansiering	101 808 489,46	93 962 000,00	144 953 000,00	83 607 389,09
Udekket/utdisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Regnskapsskjema 2B - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
13005 LYNGSEIDET BO- OG SERVICESENTER OVERTAKELSE	0,00	0,00	0,00	46 282,00
13011 BOUGER TIL VANSKEUGSTILTE	0,00	0,00	0,00	70 000,00
13017 SENTRUMSPLAN	0,00	0,00	0,00	1 828 983,67
13019 ØRA INDUSTRIOMRÅDE - UTVIDELSE	262 042,43	820 000,00	0,00	11 014 550,99
13104 LYNGEN SYKEHJEM - SALG	82 071,00	17 000,00	0,00	17 872,00
14101 EIDEBAKKEN KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	7 381 827,49	3 657 000,00	0,00	3 630 783,12
14102 LENANGSØYRA KIRKEGÅRD - UTVIDELSE	2 168 123,94	1 627 000,00	0,00	1 611 551,38
14103 PERSONALHUS NORD-LENANGEN KIRKEGÅRD	23 632,65	24 000,00	0,00	124 915,67
14104 VEISKILTING	0,00	0,00	0,00	428 564,28
14105 FIBER KOPPANGEN-LYNGSEIDET	0,00	0,00	0,00	1 195 460,00
14106 INFRASTRUKTUR REISELIV	123 214,37	150 000,00	0,00	0,00
14110 ELEKTR. FAKTURABEH., WEB-MODULER	0,00	0,00	0,00	77 144,00
14111 DIGITALT PLANREGISTER	1 990,00	2 000,00	0,00	64 090,00
14115 EPHORTE - OPPGRADERING	0,00	2 000,00	0,00	113 052,91
14117 LENANGEN B/U-SKOLE - OMBYGGING	26 471 234,73	24 800 000,00	70 176 000,00	11 730 717,05
14118 BALLINGE EIDEBAKKEN SKOLE	-206 654,40	-207 000,00	0,00	665 654,84
14120 KULTURSKOLEN - INSTRUMENTER	11 408,00	50 000,00	0,00	2 085,00
14121 EIDEBAKKEN - KULTURSKOLE OG VO	1 549 506,27	1 417 000,00	2 500 000,00	217 375,20
14124 REGULERINGSPLAN KOPPANGEN	0,00	0,00	0,00	36,59
14126 VEILYS - ARMATURER, MV.	0,00	0,00	0,00	2 215 259,56
14127 HELIKOPTERLANDINGSPLASS	0,00	0,00	700 000,00	0,00
14129 OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	1 405 003,13	1 196 000,00	1 500 000,00	1 655 024,12
14130 KJØP AV BILER	0,00	0,00	0,00	5 548,40
14135 NØDSAMBAND	0,00	0,00	0,00	29 766,23
14136 UTSTYR BRANN OG REDNING	0,00	0,00	0,00	268 489,65
14139 RÅDHUS	288 341,50	289 000,00	19 000 000,00	243 515,60
15001 EIDEBAKKEN - TILRETTELEGGING FUNKSJONSHEMMEDE	267 893,25	336 000,00	300 000,00	11 737,50
15002 IKT - ØKT HASTIGHET EIDEBAKKEN	0,00	0,00	0,00	143 047,88
15004 UTEOMRÅDER SKOLENE	0,00	0,00	0,00	92 875,00
15005 NØDAGGREGAT LENANGEN OMSORGSSENTER	0,00	0,00	0,00	90 190,52
15008 SOLHOV BO- OG AKT. - VARMEPUMPE	66 242,50	66 000,00	0,00	1 584,00
15010 LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	0,00	1 958 000,00	5 000 000,00	0,00
15011 KOMTEK BYGGSÅK	32 556,25	33 000,00	0,00	852 145,62
15012 REGULERINGSPLAN PARAKJORDET	0,00	0,00	0,00	5 463,00
15015 FURUFLATEN INDUSTRIOMRÅDE - SØR	3 334 136,15	1 830 000,00	15 100 000,00	170 468,10
15016 FIBER KARNES	0,00	0,00	0,00	10 755,00
15018 KAI SANDNESET, NORD-LENANGEN	4 070 749,95	3 542 000,00	0,00	234 665,47
15019 INNØSNING AV TOMTER FRA OVF	0,00	0,00	0,00	205 890,00
15022 STEDSUTVIKLING - ELVEPARKEN	860 415,13	1 051 000,00	0,00	864 632,65
15023 STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT PARKVEIEN	404 604,26	570 000,00	0,00	3 988 064,20

15024	STEDSUTVIKLING - DELPROSJEKT HAVNEPROMENADEN	86 956,66	0,00	0,00	25 042,00
15028	LYNGENLØFTET - UTSTYR TIL ARRANGEMENT	474 853,00	475 000,00	0,00	0,00
15029	LYNGENLØFTET - PROSJEKTLÉDELSE	837 133,01	819 000,00	0,00	0,00
15030	KONSEPT EL-SYKKEL	554 684,23	538 000,00	0,00	0,00
15031	LYNGENLØFTET - NETTPORTAL	123 625,00	125 000,00	0,00	0,00
15710	AVLØPPSEKTOREN - OPPGRADERING	0,00	0,00	1 500 000,00	815 986,64
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	1 190 008,83	1 340 000,00	5 000 000,00	660 335,91
16002	PARKERING OG OFFENTLIGE TOALETT	105 525,36	106 000,00	0,00	210 915,68
16006	OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	500 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00
16007	BASSENG SOLHOV	0,00	0,00	0,00	455 950,25
16008	LYNGENHALLEN - KUNSTGRESS	1 748 146,00	1 817 000,00	0,00	4 466,00
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	151 112,96	230 000,00	1 000 000,00	532 584,00
16011	LYNGENHALLEN - KLATREVEGG	0,00	0,00	0,00	2 547,00
16012	TØMMESTASJON BOBILER	2 529,28	0,00	0,00	277 957,60
16015	KJØP BRANNBIL FURUFLATEN	0,00	0,00	0,00	763 834,23
16016	KJØP BRANNBIL NORD-LENANGEN	224 236,31	225 000,00	300 000,00	0,00
16017	EIDEBAKKEN SVØMMEHALL - RENOVERING	14 549 734,50	14 100 000,00	0,00	1 568 011,80
16018	GJENOPPBYGGING ETTERVERNBOLIGER SOLHOV	10 519 044,75	9 525 000,00	1 200 000,00	596 641,25
16019	KJØP MODULHUS	6 906,50	7 000,00	0,00	1 116 870,63
16020	RØD TOPPEN BARNEHAGE - SALG	106 721,95	120 000,00	0,00	0,00
16021	SALG ROVER BRANNBIL 2016	0,00	0,00	0,00	2 766,87
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	3 761 553,56	4 100 000,00	3 500 000,00	197 645,63
16023	KJØP LEASINGBIL HSO 2016	0,00	0,00	0,00	129 548,00
16024	KJØP EIENDOMMEN TANGEN FURUFLATEN	0,00	0,00	0,00	986 400,00
16025	INTERNKONTROLLSYSTEM	20 848,89	21 000,00	0,00	194 736,09
16026	LYNGSTUNET ANTENNEANLEGG	5 692,25	6 000,00	0,00	95 394,00
17001	LENANGSØYRA HAVN	871 775,00	1 005 000,00	1 005 000,00	4 520,00
17002	OVERFØRT PROSJEKT 16022 2017 (TYTTEBÆRVIKA NY KAI)	0,00	0,00	1 500 000,00	0,00
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	452 183,00	437 000,00	350 000,00	0,00
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00
17005	EIDEBAKKEN SKOLE - OPPGRADERING I HHT. PÅLEGG	0,00	0,00	350 000,00	0,00
17006	BUSS LYNGSTUNET/FRIVILLIGSENTRALEN	320 369,00	320 000,00	300 000,00	0,00
17007	HAGETRAKTOR/KLIPP/SNØFRES/KOSTING	397 796,75	568 000,00	500 000,00	0,00
42009	ØKSVIK BARNEHAGE	0,00	0,00	0,00	87 031,00
42016	KNØTTELJA - UTBEDRINGER	0,00	0,00	0,00	27 594,88
42410	KUNSTGRESS LYNGSTUVA	217 636,65	218 000,00	0,00	-74 655,60
47022	INNEREIDET BOLIGFELT	340 625,00	326 000,00	0,00	844 717,56
47032	HØVEDPLAN VANN 2012	0,00	0,00	0,00	9 999,20
48001	KJØP/SALG AV TOMT OG GRUNN	39 550,00	40 000,00	0,00	6 770,00
	SUM INVESTERING I ANLEGGSMIDLER	86 207 587,04	80 198 000,00	132 281 000,00	53 471 851,82

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	2017	2016	Endring
2.1 Omløpsmidler	187 908 253	134 494 702	
2.3 Kortsiktig gjeld	50 168 058	39 941 791	
Arbeidskapital	117 740 194	94 552 911	23 187 284

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	318 542 808	
Inntekter investeringsregnskap	29 949 125	
Innbet. ved eksterne finansransaksjoner	69 127 593	
Sum anskaffelse av midler	417 619 525	417 619 525
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	288 871 690	
Utgifter investeringsregnskap	86 031 102	
Utbetalinger ved eksterne finansransaksjoner	36 148 949	
Sum anvendelse av midler	411 051 742	411 051 742
Anskaffelse - anvendelse av midler		6 567 784
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		16 749 500
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap		23 317 283
Endring arbeidskapital i balansen		23 317 283
Differanse (forklars nedenfor)		0

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp	Sum
	0	
	0	
	0	
	0	0

Dersom det har vært vesentlige endringer i arbeidskapitalen gjennom året, bør dette forklares nærmere.

Note 2 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Administrasjonssjef	920 000	0	0	0
Ordfører	742 882	0	0	0

Det skal opplyses om betalt eller skyldig vederlag til ledende personer i forbindelse med avslutning av vedkommendes ansettelsesforhold eller verv.

Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er KomRev Nord. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 836 000,-. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Dersom andre tjenester er vesentlige bør det opplyses om hva disse omfatter, f.eks.: En betydelig del av andre tjenester gjelder gjennomføring av overordnet analyse for forvaltningsrevisjon, plan for selskapskontroll og selskapskontroll som er bestilt av kontrollutvalget.

Anatall årsverk i Lyngen kommune i 2017
354,7

Note 3 Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tildrippingen og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2017	2016
Innestående på premiefond 01.01.	36 502 119	35 153 496
Tilført premiefondet i løpet av året	4 737 435	1 801 578
Bruk av premiefondet i løpet av året	21 253 981	1 198 684
Innestående på premiefond 31.12.	21 985 573	35 756 390

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kj § 48 nr 2). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 20x1 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 20 322 560,- lavere (ev høyere) enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,60 %	4,30 %	
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	2017	2016
Årets pensjonsoppløring, nåverdi	19 803 461	19 418 082
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	17 334 047	16 636 628
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-17 221 911	-15 916 807
Administrasjonskostnader	1 420 732	1 353 435
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	21 336 329	21 491 336
Betalt premie i året	6 308 430	26 887 480
Årets premieavvik	15 027 899	-5 396 144

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og akkumulert premieavvik	2017		2016	
		Arb.giveravg.		Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	447 897 701		431 520 997	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	398 792 698		372 895 539	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	49 105 003	0	58 625 458	0
Årets premieavvik	15 027 900		5 396 144	
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	31 477 465		31 272 009	
Sum amortisert premieavvik dette året	5 294 661		-4 939 393	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	51 800 026	0	31 728 760	0

Estimatavvik og planendringer	2017		2016	
	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelser	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelser
Estimatavvik 31.12. dette år	398 792 698	-447 897 701	372 895 539	-431 520 997
Virkningen av planendr. etter § 13-3 bokstav C	398 792 698	-447 897 701	372 895 539	-431 520 997

Note 4 Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Anskaffelseskost 01.01	28 757 794	17 328 323	34 532 257	381 501 912	209 413 098	24 160 839	695 694 323
Årets tilgang	503 934	4 266 925	413 693	55 645 369	13 448 050	5 077 002	79 354 973
- herav overført fra egne KF							-
Årets avgang				1 141 000			1 141 000
- herav overført til egne KF							-
Anskaffelseskost 31.12	29 261 728	21 595 248	34 845 950	436 006 281	222 861 148	29 237 941	773 908 296
Akk avskrivninger 31.12	26 062 815	9 545 668	11 042 795	82 748 028	50 013 598	1 726 838	181 137 742
Netto akk. og rev. nedskrivninger							-
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.							-
Bokført verdi pr. 31.12	3 198 913	12 049 580	23 903 155	353 260 253	172 847 550	27 511 103	592 770 554
Herav finansielle leaseavtaler	-	-	-	-	-	-	-
Årets avskrivninger	891 473	1 666 539	1 350 573	9 649 979	4 537 958	-	18 096 522
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Årets reverserte nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Tap ved salg av anleggsmidler	-	-	-	-	-	-	-
Gevinst ved salg av anleggsmidler	-	-	-	-	-	-	-
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Ved nedskrivning av anleggsmidler skal det opplyses om forutsetningene som er lagt til grunn for nedskrivningen, herunder årsak til nedskrivning og hvordan virkelig verdi er fastsatt.

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskaps navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Balansført verdi		Akasjeoppgavens verdi
			2017	2016	2016
AKSJER I TROMSPRODUKT	22170020		kr	20 000	kr -
AL GRENDEHUS - JÆGERVATN	22170180		kr	34 200	kr -
AVFALLSERVICE AS	22170350	5	kr	50 000	kr -
BIBLIOTEKSENTRALEN, 3 ANDELER	22170040		kr	900	kr -
BREDBÅND TROMS	22170401	16 000	kr	16 000	kr -
FURUSTUA AL, 280 ANDELER	22170090		kr	70 000	kr -
HALTI KVENKULTURSENTER I NORDREISA 09	22170405		kr	10 000	kr -
KLP-EGENKAPITAL 1999	22170400		kr	9 099 849	kr -
KOM REV NORD EGENKAPITALINNSKUDD	22170011		kr	62 958	kr -
KS- EGENKAPITALINNSKUDD	22170403		kr	12 264	kr -
KVALVIK & OMENG VANNVERK, ANDELER	22170300		kr	10 000	kr -
KVEØYFORBINDELSSEN, AKSJETEGNING	22170290	4	kr	1 000	kr 255
LATTERVIK SMÅBÅT OG SJARKHAVN	22170230		kr	75 000	kr -
LYNGEN ARBEIDSSAMVIRKE AS, AKSJER	22170280		kr	125 000	kr -
LYNGEN LAM BA	22170404		kr	20 000	kr -
LYNGEN SERVICESENTER, AKSJER	22170270	395	kr	1 975 000	kr 15 283 793
VISIT LYNGENFJORD AS	22170410	300 000	kr	100 000	kr 27 631
LYNGENHALLEN DRIFT AS	22170380	10	kr	100 000	kr -
MIT-FÅBLAB NORWAY	22170402		kr	50 000	kr -
NORD TROMS MUSEUM AS 2013 AKSJER	22170409		kr	30 000	kr -
NORD-NORSK FJELLOVERVÅKNING	22170406		kr	-	kr -
NORD-NORSK HESTESENTER AS	22170340	5	kr	5 000	kr 33 198
NORD-TROMS REGIONRÅD , AKSJER	22170380		kr	112 500	kr -
ROTTENVIK GRENDEHUS, ANDELER	22170190		kr	35 000	kr -
ULLSFJORDFOBINDELSSEN	22170407	50	kr	50 000	kr 13 260
Sum			kr	12 064 671	kr 15 358 138

Kommunen hæfter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.

Det skal opplyses om kommunens ansvar for gjeld i IKS dersom det er sannsynlig at kommunen må dekke selskapets forpliktelser.

Eventuelt tilleggsplysninger dersom det er vesentlige endringer gjennom året i for eksempel selskapsstruktur, eierandel, omdanning, fusjon/fisjon, kjøp/salg av eierandeler mv.

Dersom bokført verdi er nedskrevet i løpet av året, gis opplysninger i samsvar med KRS nr. 9, jf. punkt 3.1.2 nr. 4.

Note 8 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf. kommuneloven (koml) § 50 nr. 7, ved å : (her må det velges mellom alternativ 1 og 2 nedenfor)

ALTERNATIV 1 : beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel. Avskrivningene beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jf. koml § 50 nr. 1 og 2) multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklete formelen gir et minstekrav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslett) på lånefinansierte anleggsmidler.

ALTERNATIV 2 : vekte gjenværende levetid for hver anleggsgruppe i forhold til bokført verdi totalt. Normalt vil denne beregningsmåten gi et lavere krav til minsteavdrag enn alternativ nr 1. Sammenligning mellom utgiftsførte avdrag og kapitalsett som frekommer ved bruk av dette alternativet er vist nedenfor.

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2017	2016
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	16 257 793,00	15 000 000,00
Beregnet minimumsavdrag	16 257 793,00	12 476 615,25
Avvik	0	0

Lyngen kommune bruker alternativ 1 til beregning av minste tillatte avdrag.

Ved eventuell endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag, skal virkningen av dette opplyses.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og forskotteringer skal uavkortet benyttes til nedbetaling av kommunens innlån. Eventuelle mottatte avdrag som ikke er benyttet til nedbetaling av gjeld avsettes til avdragsfond (bundet investeringsfond) Jf. også KRS nr. 3 Lån, opptak, avdrag og refinansiering punkt 3.4 nr. 2.

	2017	2016
Mottatte avdrag på startlån	3 554 884,19	4 169 229,21
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	4 358 578,21	18 770 927,00
Avsetning til/bruk av avdragsfond	0	0
Saldo avdragsfond 31.12.	0	0

Note 9 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Garanti-ramme	Beløp pr. 31.12.		Utløper dato
		2017	2018	
Avfallsservice AS	kr 11 582 500	kr 1 312 500	kr 1 462 500	17.09.2026
Furufjell Idrettslag	kr 80 000	kr 53 987	kr 61 991	24.09.2024
Jægervain Idrettslag	kr 200 000	kr 100 000	kr 120 000	15.12.2022
Kames/Oksvik vassverk AS	kr 250 000	kr 107 140	kr 142 855	01.07.2020
Lyngsalpan Vekst AS	kr 328 282	kr 140 660	kr 187 560	16.09.2020
Lyngen/Kames IL	kr 100 000	kr 15 000	kr 25 000	27.01.2019
Lyngen sokn	kr 950 000	kr 250 000	kr 350 000	15.05.2020
Lyngsluva Sportsklubb	kr 100 000	kr 24 310	kr 34 402	25.05.2020
Nord-Lanangen menighetshus	kr 600 000	kr 310 000	kr 370 000	15.02.2023
Sum garantiansvar	kr 14 170 782	kr 2 313 597	kr 2 754 308	

Innbefatter alle garantier kommunen har gitt, inkl. garantier gitt for øvrige regnskapsenheter i kommunen som kommunale foretak og interkommunale samarbeid. Garantier gitt overfor ansatte, sosialklienter etc. skal også opplyses.

Tap på garantier eller innfrielser skal spesifiseres og ev. virkninger på senere års regnskap/budsjett skal opplyses om.

Dersom det er sannsynlig at kommunen må innfri garantier, skal gis det noteopplysninger i samsvar med KRS nr. 7

Note 12 - Avsetning og bruk av fond

Jr. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5 nr. 6

Bundne driftsfond - kap. 251	2017	2016
Beholdning pr.01.01	9 372 020,25	8 196 065,29
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	3 445 304,00	3 722 007,09
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskapet	0,00	0,00
Avsetning til bundne driftsfond	4 201 335,74	4 898 144,05
Beholdning pr. 31.12	10 128 051,99	9 372 202,25

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2017	2016
Beholdning pr.01.01	2 576 286,21	2 772 984,00
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskapet	2 576 286,21	2 690 984,00
Avsetning til ubundne investeringsfond	1 100 000,00	2 494 286,21
Beholdning pr. 31.12	1 100 000,00	2 576 286,21

Bundne investeringsfond - kap. 255	2017	2016
Beholdning pr.01.01	175 156,95	0,00
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskapet	803 694,02	0,00
Avsetning til bundne investeringsfond	2 494 286,21	0,00
Beholdning pr. 31.12	1 865 749,14	0,00

Disposisjonsfond - kap. 256	2017	2016
Beholdning pr.01.01	15 351 578,77	9 425 923,40
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet	0,00	906 000,00
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	3 281 000,00	3 813 598,60
Avsetning til disposisjonsfond	7 325 000,00	10 645 262,97
Beholdning pr. 31.12	19 395 578,77	15 351 587,77

Samlet avsetning og bruk av fond i året	2017	2016
Beholdning pr.01.01	27 475 042,18	20 394 972,69
Avsetninger	15 120 621,95	18 037 693,23
Bruk av avsetninger	10 106 284,23	11 132 589,69
Netto avsetninger (Negativt tall betyr netto forbruk)	5 014 337,72	6 905 103,54
Beholdning pr. 31.12	32 489 379,90	27 300 076,23

Lyngen kommune

Note 14 Endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsmessig merforbruk

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Konto for endring av regnskapsprinsipp	2017	2016
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	5 104 053	5 104 053
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	-139 328	-139 328
Sum	4 964 725	4 964 725

Endringer i regnskapsprinsipp gjort i år:	Utgift	Inntekt
Sum endringer i regnskapsprinsipp i år	0	0

	2017	2016
Likviditetsreserve (negativ)		
Endring regnskapsprinsipp drift	-5 104 051,93	-5 104 051,93
Endring regnskapsprinsipp investering	139 328,00	139 328,00
Disposisjonsfond	-16 740 186,37	-12 666 186,37
Regnskapsmessig merforbruk drift/investering	-	-
Regnskapsmessig mindre forbruk drift/investering	-6 881 698,61	-5 698 736,00
Sum fri egenkapital drift til disposisjon	-28 586 608,91	-23 329 646,38

Note 15

KAPITALKONTO

Lyngen kommune

2017

	DEBET		KREDIT
		Inngående balanse 01.01.2017	80 986 414,49
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	1 141 886,00	Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	72 941 752,69
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	18 096 522,00	Oppskrivning fast eiendom/anlegg	
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler		Kjøp av aksjer/andeler	
Salg aksjer/andeler		Oppskrivning av aksjer/andeler	
Nedskrivning aksjer/andeler		Utlån - sosiale utlån	6 650 000,00
Avdrag på utlån - sosiale utlån	8 220,00	Utlån - andre utlån	
Avdrag på utlån - andre utlån	3 554 884,19	Avdrag på eksterne lån	18 358 578,21
Avskrivning på utlån - sosiale utlån		Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	998 038,00
Avskrivning på utlån - andre utlån		Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Bruk av lånemidler	63 426 500,33	Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	16 376 705,00	Endring pensjonsmidler KLP	27 490 970,00
Endring pensjonsmidler SPK	1 593 811,00	Endring pensjonsmidler andre selskap	
Endring pensjonsmidler KLP		Urealisert kursgevinst utenlån	
Endring pensjonsmidler andre selskap		Urealisert kursgevinst utenlån	
Urealisert kursstap utenlån			
Mottatte avdrag komm. N-fond			
Utgående balanse 31.12.2017	103 227 224,87		
	207 425 753,39		207 425 753,39

UTENOM UTSKRIFTSOMRÅDET:
Avstemming/differanse

0,00

16018	KJØP BRANNBIL NORD-LENANGEN	224 238,31	300 000,00	225 000,00	
16017	EIDEBAKKEN SVØMMEHALL - RENOVERING	14 549 734,50	-	14 100 000,00	1 588 011,80
16018	GJENOPPBYGGING ETTERVERNBOILIGER SOLHOV	10 519 044,75	1 200 000,00	9 525 000,00	598 641,25
16019	KJØP MODULHUS	8 908,50	-	7 000,00	1 116 870,83
16021	SALG RØVER BRANNBIL 2016	106 721,95	-	120 000,00	2 786,87
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	3 761 553,56	3 500 000,00	4 100 000,00	197 645,83
16023	KJØP LEASINGBIL HSO 2018				129 548,00
16024	KJØP EIENDOMMEN TANGEN FURUFLATEN				986 400,00
16025	INTERNKONTROLLSYSTEM	20 848,89	-	21 000,00	184 736,89
16026	LYNGSTUNET ANTENNEANLEGG	5 692,25	-	6 000,00	95 394,00
17001	LENANGSØYRA HAVN	871 775,00	1 005 000,00	1 005 000,00	4 520,00
17002	ØVERFØRT PROSJEKT 16022 2017 (TYTTEBÆRVIKA NY KAI)	-	1 500 000,00	-	
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	452 183,00	350 000,00	437 000,00	
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	-	1 000 000,00	-	
17005	EIDEBAKKEN SKOLE - OPPGRADERING I HHT. PÅLEGG	-	350 000,00	-	
17006	BUSS LYNGSTUNET/FRIVILLIGSENTRALEN	320 389,00	300 000,00	320 000,00	
17007	HAGETRAKTOR/KLIPP/SNØFRES/KOSTING	397 796,75	500 000,00	568 000,00	
42007	KNØTTELIA BARNEHAGE UTV. 1 AVD. 2005				-
42009	OKSVIK BARNEHAGE				87 031,00
42016	KNØTTELIA - UTBEDRINGER				27 594,88
42410	KUNSTGRESS LYNGSTUVA	217 636,65	-	218 000,00	-74 655,60
47022	INNEREIDET BOLIGFELT	340 825,00	-	326 000,00	844 717,56
47032	HØVEDPLAN VANN 2012				9 999,20
48001	KJØP/SALG AV TOMT OG GRUNN	39 550,00	-	40 000,00	6 770,00
49999	FELLES FINANSIERING INVESTERINGER				
	Sum investeringsutgifter	86 207 587,04	132 281 000,00	81 196 000,00	53 471 851,82

Note 17 Selvkostområder

	Resultat 2016					Balansen 2016	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) dekningsgradsfond	Dekningsgradsfond/framførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	4 115 000	4 160 000	-45 000	98,9 %	100,0 %	87 000	0
Slam	788 000	818 000	-30 000	98,3 %	100,0 %	-34 000	0
Vann	3 581 651	3 312 720	268 931	108,1 %	0,0 %	245 526	0
Avløp	2 638 281	2 822 859	-184 578	93,5 %	0,0 %	656 179	0
Feiling	723 500	693 078	30 422	104,4 %	0,0 %	0	0
Kart og oppmåling	101 505	488 064	-384 559	20,9 %	0,0 %	273 582	0
Plan- og byggesak	399 400	918 041	-518 641	43,5 %	0,0 %	77 481	0

	Resultat 2015					Balansen 2015	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) dekningsgradsfond	Dekningsgradsfond/framførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	3 947 000	3 838 000	109 000	102,8 %	100,0 %	87 000	0
Slam	753 000	787 000	-34 000	95,7 %	100,0 %	-34 000	0
Vann	3 185 924	2 940 398	245 526	108,4 %	0,0 %	245 526	0
Avløp	2 800 987	2 144 808	656 179	130,6 %	0,0 %	656 179	0
Feiling	715 080	750 711	-35 631	95,3 %	0,0 %	0	0
Kart og oppmåling	751 463	480 165	271 298	156,5 %	0,0 %	273 582	0
Plan- og byggesak	357 920	435 401	-77 481	82,2 %	0,0 %	77 481	0

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha framførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

Til kommunestyret i Lyngen kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Rådmannen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon med forbehold

Vi har revidert Lyngen kommunes årsregnskap som viser kr 207 720 616,39 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 7 252 181,84. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Lyngen kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen med forbehold

Kommunen har avsluttet investeringsregnskapet med å bruke kr 4 479 500,33 mer av lån enn budsjettet på kr 58 947 000,-. Dette er ikke i samsvar med kommunelovens § 47 nr. 1, hvor det framkommer at budsjettet er bindende for administrasjonen. Investeringsregnskapet skulle vært avsluttet med et udekket beløp på kr 4 479 500,33. Forholdet er omtalt i revisjonsbrev nr. 16 (2017).

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport utover den pliktige årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen

inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om budsjett

I investeringsregnskapet viser bruk av lån kr 63 426 500,33 mens regulert budsjett viser kr 58 947 000,00. Forholdet er omtalt under avsnittet Grunnlag for konklusjon med forbehold. Vi viser til rådmannens redegjørelse i årsberetningen.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi, med unntak av forholdet som er omtalt i avsnittet over, at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon med forbehold om registrering og dokumentasjon

Kommunen har ikke tilfredsstillende rutiner for kvalitetssikring av regnskapet, herunder avstemming og dokumentasjon av balansen. Svakheter i den interne kontrollen er omtalt i revisjonsbrev nr. 16 (2017).

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet ovenfor, har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Andre forhold

Første utgave av årsregnskap ble avgitt av administrasjonssjefen 21.2.2018, endelig utgave 23.5.2018 og årsberetning den 5.4.2018.

Tromsø, 29. mai 2018.

Doris Gressmyr

Doris Gressmyr
Oppdragsansvarlig revisor

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
57/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
72/18	Lyngen formannskap	13.06.2018
43/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Økning av vaktmesterbemanning i Lyngenhallen

Henvisning til lovverk:

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

Forslag fra Dan-Håvard Johnsen:

Saken utsettes til formannskapsmøte 13.06.18.

Det ble votert over utsettelsesforslaget.

VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer forslaget fra Dan-Håvard Johnsen. Enst

Vedtak:

Saken utsettes til formannskapsmøte 13.06.18.

Rådmannens innstilling

Det stilles totalt kr 90 000 disponibelt til økning av vaktmestertjeneste i Lyngenhallen. Beløpet dekkes i sin helhet av disposisjonsfondet.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	4410	3812	10301		75 000,-	
2018	4410	3812	10901		15 000,-	
2018	9000	8800	19401		90 000,-	

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Lyngenhallen benyttes i dag til trening for lokale og regionale idrettslag og til utleie for arrangementer i regi av fotballforbundet/idrettskretsen. Hoveddelen av utleiesesongen til slike formål er fra 1. november til 1. mai, i denne perioden er anlegget ofte i bruk på ettermiddags-/kveldstid og i helger. Faste treningstider for lokale idrettslag og helge-arrangementer for fotballforbundet/idrettskretsen bestilles ofte ved oppstart av sesong er dermed kjent lang tid i forveien. Slik bruk krever tilgjengelighet av vaktmester dersom utforutsette hendelser skulle oppstå og ved oppstart/avslutning av oppholdet (ofte fredag/søndag kveld).

Hallen benyttes også for en stor del til aktivitet utenom organisert idrett der ungdom møtes for å spille fotball eller drive annen aktivitet i egen regi. Slik bruk foregår stort sett hele året, men mest i perioden september til mai. Dette er stort sett problemfritt, men det har forekommet situasjoner der hallen blir stående åpen døgnet rundt da siste bruker ikke påser at alle dører er forsvarlig lukket.

Lyngen kommune har gjennomført tilbudskonkurransen og tildelt oppdrag for anskaffelse av ny klatrevegg i hallen, utføring av dette tiltaket vil bli gjennomført i løpet av sommer/høst 2018. Det legges til grunn at klatreveggen vil være ferdigstilt innen utleiesesongen tar til, sannsynligvis i god tid før dette. Det er også gjennomført utskifting av nytt kunstgressdekke og løpebane, dette ble ferdigstilt i februar 2018, i tillegg planlegges ny oppvarmingsløsning og belysning. Disse tiltakene er finansiert og vil gjennomføres i løpet av høst 2018.

Kommunen har overtatt driftsansvaret for hallen og har ansatt vaktmester/driftsansvarlig i 30% stilling, denne resursen skal ivareta kontakt mot leietakere, føre tilsyn under bruk og utføre vedlikehold av bygg og anlegg. I tillegg medfører pågående tiltak, som nevnt over, en betydelig arbeidsinnsats og oppfølging fra vaktmester. Rådmannen anser ikke slik stillingsstørrelse å være tilstrekkelig for å ivareta alle oppgaver som tilhører forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av hallen. På kort sikt, ut året, vil det være nødvendig å styrke bemanningen tilsvarende 35% stilling. En vil da være i stand til å følge opp utbyggingstiltakene på en tilfredsstillende måte, utarbeide gode driftsrutiner, følge opp leietakere utenom ordinær arbeidstid og påse at bygg og anlegg til enhver tid er sikker. Rådmannen legger frem sak om eventuell permanent økning av stillingshjemmel i forbindelse med budsjett for 2019. Ekstrakostnader for nødvendig styrkning av bemanning ut året 2018 beregnes til kr 75 000,- i lønn og 15 000,- til pensjonstilskudd mv.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Utvidet åpningstid under kontrollerte former vil være positivt i forhold til økt fysisk aktivitet og dermed positivt folkehelse-tiltak

Økonomiske konsekvenser

Ekstra lønns-, pensjon og sosiale utgifter vil påføres kommunen. Rådmannen beregner dette til totalt kr 90 000,- ut inneværende år.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Bruk av hallen utenfor organiserte aktiviteter, uten definert ledelse kan utgjøre risiko for uautorisert bruk av klatrevegg og andre innretninger i hallen. Større tilstedeværelse av driftspersonell bør derfor prioriteres.

Miljøkonsekvenser

Ingen

Folkehelse/friluftsliv

Tilbud om økt bruk av hallen vil gi flere grupper et aktivitetstilbud

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Det er kommet ønsker fra politisk hold og lokalbefolkningen om at hallen bør være tilgjengelig til bruk for allmenheten i ukedager, fra skoleslutt til sen kveld samt i helger. Rådmannen anser at slik bruk må følges opp med tettere tilsyn og bruksregler. Dagens vaktmester/driftsbemanning vil ikke være tilstrekkelig for å dekke oppfølging av bruk i helger og på kveldstid i tillegg til øvrige oppgaver som ligger til stilingen. Dette vil særlig gjelde i perioden fram til årsskiftet. Rådmannen vil gjøre evaluering av behovet i løpet av høsten, når konsekvensene av klatreveggen er kjent, men det synes klart at vaktmestertjenesten må styrkes også på permanent basis for å ivareta alle oppgaver tilknyttet forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling. Rådmannen vil derfor innarbeide økning av vaktmestertjeneste for hallen i kommende økonomiplan som legges frem til politisk behandling i desember.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
73/18	Lyngen formannskap	13.06.2018
44/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Lenangen skole og barnehage - endring av øvre kostnadsramme

Henvisning til lovverk:

Rådmannens innstilling

Kommunestyret godkjenner ny kostnadsramme på kr 83.568.932 ekskl. mva. og 103.953.540 inkl. mva.

Rådmannen rapporterer til hvert møte i formannskap og kommunestyre inntil endelig sluttstatus kan utarbeides.

Saksopplysninger

Lyngen kommunestyre endret øvre kostnadsramme i sak 12/17, møte dato 04.04.17.
Utgiftsramme kr 79.685.523,- ekskl. mva. og kr 99.149.404.- inkl. mva.

Byggekomiteen har vurdert saken i møte 10.04.18 og sagt at Rådmannen må vurdere om det er mulig å foreta endringer i prosjektet slik at kostnadene kunne reduseres for holde rammen som var satt av kommunestyret i sak 12/17. Etter nøye vurderinger er Rådmannen kommet frem til at enn søker kommunestyret om godkjenning av endret ramme på grunn av at enn da får et prosjekt som tilfredsstillende alle krav til fullverdig skole og barnehage prosjekt.

Årsak til endret ramme:

- Grunnarbeidet ble noe dyrere enn anbudets forutsetninger.

- Endringer av løsninger.
- Gjenbruk av møbler, inventar, utomhus utstyr redusert betraktelig i forhold til budsjett.

Beløpene vil framgå av revidert status i denne saken. Rådmannen vil kunne redegjøre for detaljene i formannskap og kommunestyre.

I revidert status er det tatt med alle innkomne krav fra entreprenør, men i noen tilfeller er dette imøtegått av Lyngen kommune. Det er derfor knyttet en del usikkerhet rundt hva utfallet blir til slutt vedrørende hovedentreprise og prosjektering.

Når det gjelder innvendig møbler og inventar, samt utstyr ute, så er dette konkret hva nye krav fra skole og barnehage dreier seg om.

Pr. i dag har en ikke fått gått gjennom kommunens egne kostnader til prosjektledelse, samt at det er stor sannsynlighet for at budsjetterte byggelånsrenter blir betydelig lavere. Også forsikring og gebyrer er ikke endelig avklart.

Spillemiddelordningen er endret i forhold til hva som ble lagt inn i opprinnelig finansiering. Til kulturbygg kan det nå maksimalt oppnås 2 mill. i spillemidler, mens det var lagt inn 2,625 mill. i k-sak 12/2017.

Det er søkt nye spillemidler til lag med kr 213.000, som ikke var i opprinnelig finansiering. Dette betyr en svikt i totale spillemidler med ca. 0,4 mill.

Finansieringen må derfor endres av denne grunn.

Samtidig vil økte kostnader bety økt mva-kompensasjon, beregnet til ca. 0,9 mill. i revidert status.

Hvis revidert status blir lagt til grunn for sluttsum, vil dette medføre en økt finansiering fra Lyngen kommune med kr 4.295.309.

Alle tallene vil framgå av tabellen nedenfor.

HR Prosjekt har lagt fram ny kostnadsramme pr. 28.05.2018. Tabellen nedenfor er en oppstilling over vedtatt kostnadsramme i k-sak 12/2017 (04.04.2017), revidert status pr. 28.05.2018, samt endringene både i kostnader og finansiering.

Finansieringen er endret på bakgrunn av beregninger fra rådmannen.

		K-SAK 12/17	REV. STATUS	
		04.04.2017	28.05.2018	Endringer
KOSTNADER:				
0	Marginer og reserver	6.455.464	0	-6.455.464
	1 Reserve (Bestiller) inkl. mva	4.087.948	0	-4.087.948
	2 Marginer inkl. mva	2.367.516	0	-2.367.516
2	Bygning	44.112.331	51.927.068	7.814.737
	21 EP01 Hovedentreprise	41.290.234	49.104.971	7.814.737
	29 Riveentreprise	2.822.097	2.822.097	0
3	VVS-entreprise	8.338.729	8.723.184	384.455
	31 EP02 Rør	5.939.393	6.218.629	279.236
	32 EP04 Ventilasjon	2.399.336	2.504.555	105.219
4	Elektro	7.469.250	6.791.074	-678.176
5	Tele- og automatisering	0	0	0
6	Andre tekniske installasjoner	0	0	0
7	Utomhus	0	0	0
	71 Grøntarealer	0	0	0
	72 Veier og plasser	0		0
8	Generelle kostnader	9.546.039	11.214.750	1.668.711
	08# Uspesifisert	63.166	0	-63.166
	83 Administrasjon byggherre	620.000	920.000	300.000
	84 Bikostnader	30.000	60.000	30.000
	85 Forsikringer og gebyrer	250.000	100.000	-150.000
	Byggesaksbehandling		150.000	150.000
	86 Prosjektledelse	2.679.960	3.124.880	444.920
	821 Prosjektering ARK	3.118.625	3.288.625	170.000
	822 Prosjektering RIB	936.113	1.113.001	176.888
	823 Prosjektering RIV	699.111	720.611	21.500
	824 Prosjektering RIE	892.655	1.479.424	586.769
	826 Prosjektering RIBr	165.014	166.814	1.800
	827 Prosjektering RIM	91.395	91.395	0
9	Spesielle kostnader	3.763.710	4.912.756	1.149.046
	09# Byggelånsrente	960.000	960.000	0
	91 Anleggsbidrag ny trafo	513.853	513.853	0
	92 Demontering av veilys og fiber	0	4.875	4.875
	92 Flytting av fiberkabel	188.767	188.767	0
	921 Møbler og inventar, utstyr ute	800.000	2.018.703	1.218.703
	93 Terrengmålinger	21.090	21.090	0
	93 Uavhengig kontroll	280.000	280.000	0
	94 LPS (lønns- og prisstigning)	1.000.000	925.468	-74.532
	SUM KOSTNADER EKS. MVA	79.685.523	83.568.832	3.883.309
10	Merverdiavgift	19.463.881	20.384.708	920.827
	SUM KOSTNADER INKL. MVA.	99.149.404	103.953.540	4.804.136
FINANSIERING:				
	Mva-kompensasjon	19.463.881	20.384.708	920.827
	Spillemidler idrettshall	5.000.000	5.000.000	0
	Spillemidler kulturbygg	2.625.000	2.000.000	-625.000
	Spillemidler lager		213.000	213.000
	Lyngen kommune lånefinansiering	72.060.523	76.355.832	4.295.309
	SUM FINANSIERING	99.149.404	103.953.540	4.804.136

Økonomiske konsekvenser

Økt kostnadsramme medfører endring i finansieringen. Det samme gjelder reduksjon i spillemiddelbeløpene.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Det er utfordrende å være presis i fremleggelse av store byggeprosjekt. I sær når prosjektet inneholder mange leverandører.

Da det er knyttet en del usikkerhet til en del kostnader, tilrår rådmannen at det i denne saken legges opp til en godkjenning av kostnadsrammen.

Rådmannen vil komme tilbake til både kostnader og finansiering når det foreligger avklaring på poster det er tvil om. Det foreslås derfor at det rapporteres til hvert møte i formannskap og kommunestyre inntil endelig sluttstatus foreligger.

Inntil da legges opp til godkjenning av følgende kostnadsramme:

Ny kostnadsramme ekskl. mva.	83.568.832	Endring ekskl. mva.	3.883.309
Ny kostnadsramme inkl. mva.	103.953.540	Endring inkl. mva.	4.804.136

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
54/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
45/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Vann- og avløpsgebyrer 2018 - endring

Henvisning til lovverk:

Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter.

Forurensningsloven § 24, 24 a og 25.

Forurensningsforskriften kapittel 16.

Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Lyngen kommune. (Vedtak kommunestyret 29.04.2002).

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer rådmannens innstilling. Enst

Vedtak:

1. Lyngen kommune viderefører 100 % kostnadsdekning for vann- og avløpssektoren.
2. Fordelingen mellom forbruks- og abonnementsgebyr skal utgjøre nærmest mulig 50 %.
3. Det innføres likt abonnementsgebyr for alle kategorier fom. 2018. Justeringen foretas på 2. termin 2018. Følgende abonnementsgebyr vedtas for 2. termin 2018:

	Eks. mva.	Inkl. mva.
Abonnementsgebyr vann bolig	913	1.141
Abonnementsgebyr vann fritidsbolig	913	1.141
Abonnementsgebyr vann næring	1.735	2.169
Abonnementsgebyr avløp bolig	1.357	1.696
Abonnementsgebyr avløp fritidsbolig	1.357	1.696
Abonnementsgebyr avløp næring	-538	-673

4. Forbruksgebyr beregnes med arealfaktor 1,3 for boliger og fritidsboliger som betaler etter stipulert forbruk (areal). Fritidsboliger betaler 1/3 av boliger for stipulert forbruk. Følgende gebyr vedtas for 2. termin 2018 (inkl. abonnenter som betaler etter vannmåler):

	Eks. mva.	Inkl. mva.
Vann - bolig stipulert forbruk	9,09	11,36
Vann - fritidsbolig stipulert forbruk	0,00	-
Vann - bolig/fritidsbolig målt forbruk	6,99	8,74
Vann - næring målt forbruk	6,99	8,74
Avløp - bolig stipulert forbruk	11,72	14,65
Avløp - fritidsbolig stipulert forbruk	5,50	6,88
Avløp - bolig/fritidsbolig målt forbruk	8,92	11,15
Avløp - næring målt forbruk	8,92	11,15

Rådmannens innstilling

1. Lyngen kommune viderefører 100 % kostnadsdekning for vann- og avløpssektoren.
2. Fordelingen mellom forbruks- og abonnementsgebyr skal utgjøre nærmest mulig 50 %.
3. Det innføres likt abonnementsgebyr for alle kategorier fom. 2018. Justeringen foretas på 2. termin 2018. Følgende abonnementsgebyr vedtas for 2. termin 2018:

	Eks. mva.	Inkl. mva.
Abonnementsgebyr vann bolig	913	1.141
Abonnementsgebyr vann fritidsbolig	913	1.141
Abonnementsgebyr vann næring	1.735	2.169
Abonnementsgebyr avløp bolig	1.357	1.696
Abonnementsgebyr avløp fritidsbolig	1.357	1.696
Abonnementsgebyr avløp næring	-538	-673

4. Forbruksgebyr beregnes med arealfaktor 1,3 for boliger og fritidsboliger som betaler etter stipulert forbruk (areal). Fritidsboliger betaler 1/3 av boliger for stipulert forbruk. Følgende gebyr vedtas for 2. termin 2018 (inkl. abonnenter som betaler etter vannmåler):

	Eks. mva.	Inkl. mva.
Vann - bolig stipulert forbruk	9,09	11,36
Vann - fritidsbolig stipulert forbruk	0,00	-
Vann - bolig/fritidsbolig målt forbruk	6,99	8,74
Vann - næring målt forbruk	6,99	8,74
Avløp - bolig stipulert forbruk	11,72	14,65
Avløp - fritidsbolig stipulert forbruk	5,50	6,88
Avløp - bolig/fritidsbolig målt forbruk	8,92	11,15
Avløp - næring målt forbruk	8,92	11,15

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Gjeldende vann- og avløpsgebyrer ble vedtatt i kommunestyret 14.12.16 i forbindelse med behandling av Kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan 2017-2020 og årsbudsjett 2017.

I forbindelse med kommunestyrets behandling av Kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan 2018-2021 og årsbudsjett 2018 fremgikk det av budsjettdokumentets kap. 2.1.1 at eventuelle endringer av årsgebyret for vann, avløp og feiing vil tas opp til vurdering i forbindelse med årsoppgjøret for 2017. Denne saken gjelder vann- og avløpsgebyrene, og er en oppfølging av dette vedtaket.

Vedtaket i k-sak 123/16 medførte en omlegging av fordelingen mellom abonnents- (fastledd) og forbruksgebyr på bakgrunn av nasjonale anbefalinger og praksis. Dette medførte en relativt stor økning av forbruksgebyret for vann og var beregnet til 131 % fra 2016 til 2017.

Abonnementsgebyret (fastleddet) var beregnet redusert med 37 % pga. omleggingen. Totalt var det beregnet en reduksjon i vanngebyrene fra 2016 til 2017 med 12 %.

For avløp var det beregnet en reduksjon på 17 % på forbruksgebyret og 23 % på abonnementsgebyret. Totalt skulle dette gi en reduksjon i avløpsgebyrene på 20 %.

I budsjettdokumentet/gebyrregulativet som ble framlagt for politisk behandling i sak 123/16 ble det gjort en feil ved at beregnede gebyrer inkl. mva. ble oppført som eks. mva. Ved fakturering ble gebyrene tillagt mva. av dette igjen, noe som medførte at økningen ble ekstra stor i kroner, spesielt for storforbrukere av vann. Dette medførte at gebyrinntektene økte i 2017 i stedet for å bli redusert, slik at det ble en økning i stedet for reduksjon i selvkostfondene.

Dette er alle som er tilknyttet kommunalt vannanlegg fakturert for i 2017. For første termin 2018 er alle som ikke faktureres etter måler, samt abonnementsgebyr for alle, fakturert etter samme pris som i 2017.

På lang sikt får dette ikke konsekvenser for abonnentene, da økte gebyrinntekter vil inngå i selvkostregnskapet og bli tatt hensyn til i 2018 og årene fremover for alle abonnentene.

I denne saken vil det bli lagt fram forslag om en beregnet gjennomsnittspris for 2018, men selve endringen av gebyrene gjøres fom. 2. termin 2018.

I tillegg vil en følge opp vedtaket fra f-sak 23/18:

«Saksframlegg med gebyrberegning for 2018 som tar hensyn til selvkost med noe bruk av selvkostfond og budsjettert gebyrinntekt, legges fram for kommunestyret i juni 2018.

Her skal bl.a. følgende belyses:

- a. Mulighet til å differensiere vannavgiften for storforbrukere av vann.*
- b. Justert vann- og avløpsgebyr for 2018.*
- c. Vurdering av % fordelingen mellom abonnementsgebyr og forbruksgebyr.»*

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

K-sak 123/16 – Kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan 2017-2020, årsbudsjett 2017.

K-sak 70/17 – Kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan 2018-2021, årsbudsjett 2018.

F-sak 23/18 – Klage på vannavgift – refererer til sak 10/18.

Økonomiske konsekvenser

Har ingen større økonomiske konsekvenser for kommunal økonomi, da dette er et selvkostområde.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Ingen.

Miljøkonsekvenser

Vanngebyrets utforming har konsekvenser for abonnentenes motivering til å spare vann, noe som er ønskelig.

Folkehelse/friluftsliv

Ikke vurdert.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Mye av vurderingene i denne saken er gjort med bakgrunn i rapport nr. 179/2011 fra Norsk Vann for å kvalitetssikre saken. Veiledningen bygger på sentralt regelverk, myndighetenes kommentarer til regelverket, samt kartlegging av erfaringer fra både kommuner, forbrukerorganisasjoner og myndigheter.

Den generelle anbefalingen er at kommunens regelverk skal gi en rettferdig fordeling av kostnadene mellom de ulike abonnentgruppene, som igjen reflekterer kommunens kostnader med utbygging av nødvendig infrastruktur og leveranse av tjenestene. I tillegg bør abonnentene oppleve at gebyrsystemet er rettferdig mht. forbruket av vann.

Summen av engangsgebyrer for tilknytning og årsgebyrer skal dekke kommunens selvkost. Dersom gebyrinntektene overstiger selvkost, må overskuddet avsettes på et bundet selvkostfond. Underskudd dekkes inn fra selvkostfond hvis dette er til stede. Hvis en ikke har selvkostfond, må dette dekkes inn av kommunens frie inntekter. Oversikt over selvkost og fond følger senere i saken.

Kommunens inntekter bør i hovedsak dekkes inn via årsgebyrene. Hvor stor andel av de samlede inntektene fra årsgebyrene som skal være hhv. fastledd og forbruksledd, er avgjørende for hvordan gebyrene fordeles mellom abonnentgruppene. Lavt fastledd velges dersom kommunen har hovedfokus på at abonnentene skal ha incitamenter for å spare vann. Fastleddet settes høyere dersom hovedfokuset er at alle abonnenter, uavhengig av sitt vannforbruk, må være med å dekke faste kostnader knyttet til overvannsystemet, brannvannberedskapen og øvrige store investeringer i infrastrukturen. Fastleddet bør ikke overstige 50 % av de samlede årsgebyrene. Ved høyere fastledd vil det bli lite incitament for å spare vann, og gebyrmodellen vil oppleves som urettferdig for de som benytter lite vann. Kostnadsdekning fra abonnementsgebyrene over 50 % er derfor ikke utredet i saken.

Kommunen er ikke pålagt full kostnadsdekning gjennom gebyrer, men intensjonen er at brukerne av tjenesten i kommunen fullt ut skal dekke alle kostnader i forbindelse med kommunale vann- og avløpsanlegg. Lyngen kommunestyre vedtok i sak 77/2001 full kostnadsdekning for vann- og avløpssektoren etter at selvkostområdet var subsidiert med opptil 1,5 mill. kroner pr. år. I denne saken foreslås det at dette vedtaket videreføres.

Regler for hvordan gebyrene skal beregnes, fastsettes av kommunen i forskrift. Gjeldende forskrift ble vedtatt i Lyngen kommunestyre 29. april 2002 i sak 17/2002. Vedtak om gebyrenes størrelse regnes også som forskrift, jf. forvaltningslovens § 2 første ledd c. Dette er ikke et enkeltvedtak som kan påklages, jf. forvaltningslovens § 2 første ledd b.

Årsgebyret skal baseres på målt eller stipulert anslag. For eiendom hvor vannmåler ikke er installert, skal vannforbruket stipuleres på grunnlag av bebyggelsens størrelse. Det er kun forbruket til boliger og fritidsboliger som kan stipuleres etter areal for abonnenter som ikke har vannmåler. Det er ikke lov å stipulere forbruket etter andre forhold enn arealet. Det anbefales at forbruket stipuleres til ca. 1,1 -1,3 m³/m² bolig.

I Lyngen har det tidligere vært en arealfaktor på 1,5 for bolig, men dette har ikke vært praksis på mange år. Hvis en ønsker å differensiere forbruksgebyret mellom ulike abonnentgrupper, vil bruk av arealfaktor være eneste mulighet.

For fritidsboliger vil vannforbruket være svært avhengig av standarden. Bruk av arealstipulering kan derfor være lite egnet uten ytterligere kategorisering. Bruk av vannmåler vil derfor være en klart bedre løsning for denne abonnentgruppen. Det er anledning til å fastsette særlige regler for bebyggelse som bare er i bruk deler av året. Dette var tidligere praksis i Lyngen kommune.

Både kommunen og den enkelte gebyrpliktige kan kreve av årsforbruket skal fastsettes ut fra målt forbruk. Den enkelte gebyrpliktige må selv bekoste slik måling, og målingen må utføres med vannmåler etter kommunens anvisning.

For næringsbygg og andre bygninger som ikke brukes som bolig, er regelen at årsforbruket, eventuelt den variable delen av årsgebyret, beregnes på grunnlag av målt vannforbruk. Næring skal ha vannmåler. Det er ikke adgang til en ren kvantumsrabatt for storforbrukere av vann. Det kan gjøres fradrag for avløpsvann som går inn i bedriftens produkter, eller av andre grunner ikke slippes ut i avløpsnettet fra næringsbygg og andre bygninger (gartnerier, gårdsbruk og annen virksomhet hvor avløpsmengden avviker vesentlig fra vannforbruket).

Det kan ikke fastsettes minimumsgebyr fra 1. januar 2008.

I formannskapets vedtak i sak 23/18 skulle det belyses hvorvidt det er mulighet til å differensiere vannavgiften for storforbrukere av vann.

Som det fremgår foran, så er det ikke anledning til å gi kvantumsrabatt for storforbrukere av vann. Men forbruksgebyret kan differensieres ved å legge inn arealfaktor for stipulert forbruk til boliger og fritidsboliger. Dette synes å være eneste måten en kan gi næringslivet en lavere pris. Konsekvensene av dette vil fremkomme av beregningene senere i saken. Areal faktoren anbefales å ligge mellom 1,1 og 1,3. Dette er også en praksis som er vanlig i andre kommuner.

Ut i fra alle anbefalinger, så vil høyeste sats for abonnementsgebyr være 50 % av årsgebyrene. Rådmannen tilrår at dette fastlegges som prinsipp også i Lyngen kommune, da dette også vil være et incitament for å spare vann.

Det har tidligere vært praksis å gi lavere forbruksgebyr for fritidsboliger. Ut i fra tenkingen at fritidsboliger brukes mindre enn ordinære boliger, vil dette kunne oppleves som mer rettferdig. Rådmannen tilrår at en bruker 1/3 av vannpris for fritidsboliger.

Selvkostberegninger 2016-2019

Det er gebyrgrunnlaget som danner utgangspunktet for selvkostberegningene. I forbindelse med budsjettarbeidet lages det et budsjett for neste år og en prognose i økonomiplanperioden (år 2-4). Ved årsavslutninga skal selvkostregnskapet settes opp i hht. regelverket og det blir laget en

etterkalkyle som er en dokumentasjon på at regelverket er fulgt. I etterkalkylen er alle direkte og indirekte kostnader, samt kapitalkostnader dokumentert. Revisjonen har tilgang til dette.

Nedenfor følger en oversikt vedrørende vann og avløp med etterkalkyler for 2016 og 2017, budsjett 2018 og prognose for 2019. Sistnevnte ble gjort i forbindelse med etterkalkylen for 2018. Budsjett 2018 er gjeldende vedtatt budsjett av kommunestyret, mens prognosen for 2019 vil bli vesentlig endret i forbindelse med økonomiplan 2019-2022.

Selvkostkalkyle vann

	Etterkalkyle	Etterkalkyle	Budsjett	Prognose
	2016	2017	2018	2019
Lønn og pensjon	751	935	1.019	1.060
Driftsutgifter	1.315	1.302	1.383	1.417
Direkte driftsutgifter	2.066	2.237	2.402	2.477
Refusjoner	-26	-9	-10	-
Avskrivningskostnader	550	662	610	723
Kalkulatorisk rente	212	292	340	377
Indirekte kostnader	112	135	130	135
Gebyrgrunnlag	2.914	3.317	3.472	3.712
Gebyrinntekter	3.160	3.572	2.912	3.588
Resultat	246	255	-560	-124
<i>Finansiell dekningsgrad</i>	<i>108,4 %</i>	<i>107,7 %</i>	<i>83,9 %</i>	<i>96,7 %</i>
Selvkostfond 01.01.	446	701	994	448
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	246	276	-560	-124
+/- Kalkulert renteinnt./-/kostnad selvkostfond	10	17	14	8
Selvkostfond 31.12.	701	994	448	331

Som det fremgår av tabellen, så har gebyrene vært høyere enn kostnadene i 2016 og 2017. I 2018 er det beregnet en nedgang i gebyrinntektene. Dette vil gi virkning på selvkostfondene som skal brukes til å utjevne årsgebyrene inntil 5 år. Selvkostfondet for vann vil bli halvert i 2018 hvis utgiftene holdes på nivå med budsjettet. Videre er prognosen for 2019 en videre reduksjon av selvkostfondet, men denne er usikker.

I forbindelse med revisjonen av vanngebyret i denne saken har en forholdt seg til budsjettert gebyrinntekt på 2,9 mill.

Selvkostkalkyle avløp

	Etterkalkyle	Etterkalkyle	Budsjett	Prognose
	2016	2017	2018	2019
Lønn og pensjon	562	878	886	921
Driftsutgifter	940	1.156	892	914
Direkte driftsutgifter	1.502	2.034	1.778	1.835
Refusjoner	-26	-4	-	-
Avskrivningskostnader	376	457	458	457
Kalkulatorisk rente	157	209	200	191
Indirekte kostnader	109	124	129	134
Gebyrgrunnlag	2.118	2.820	2.565	2.617
Gebyrinntekter	2.775	2.634	2.287	2.581
Resultat	657	-186	-278	-36
<i>Finansiell dekningsgrad</i>	<i>131,0 %</i>	<i>93,4 %</i>	<i>89,2 %</i>	<i>98,6 %</i>
Selvkostfond 01.01.	-99	561	383	110
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	656	-187	-278	-36
+/- Kalkulert renteinnt./kostnad selvkostfond	4	9	5	2
Selvkostfond 31.12.	561	383	110	76

Avløpssektorene hadde en sterk økning i gebyrgrunnlaget fra 2016 til 2017, mens gebyrene var noe lavere som følge av korreksjon av samme årsak. Gebyrene skulle egentlig være enda lavere hvis det hadde vært vedtatt riktige gebyrer.

Selvkostregnskapet ble avlagt med underskudd i 2017 og det er lagt opp til det sammen i budsjett 2018. Gebyrberegningene i denne saken tar utgangspunkt i budsjettet gebyrinntekt på ca. 2,3 mill.

Gebyrberegninger 2018

Avlagte selvkostregnskap for tidligere år kan en ikke endres, selv om de vedtatte gebyrene fom. 2017 ved en feil ble vedtatt for høye. Dette reguleres gjennom avsetningene til selvkostfond og inngår som grunnlag i selvkostberegningene i årene etterpå.

Fakturering for 1. termin 2018 er foretatt med uendrede gebyrer fra 2017. Dette foreslås rettet opp ved at en i 2018 endrer gebyrene for andre halvår på en slik måte at nye forutsetninger legges til grunn for hele 2018 ved følgende endringer:

- Gjennomsnittlig årsgebyr i 2018 for alle abonnentkategorier hvor det foretas endringer for de priser som har vært for høye eller for lave.
- Det innføres arealfaktor 1,3 for boliger og fritidsboliger som beregnes etter stipulert forbruk (areal).
- Fritidsboliger får en reduksjon og betaler 1/3 av boliger med begrunnelse av at de kun er i bruk deler av året.
- Det innføres likt abonnementsgebyr for bolig, fritidsboliger og næring for hele 2018.

I beregningsgrunnlagene har en lagt ned mye arbeid i å forsøke å finne ulike alternativer. Dette er ganske omfattende og en har derfor valgt å beregne følgende alternativer som også er vist i tabellen nedenfor:

Forbruksgebyr

Alternativ 1: Arealfaktor 1,0 som i dag. Dette gir samme pris for alle kategorier.

Alternativ 2: Arealfaktor 1,1 for boliger og fritidsboliger, samt reduksjon for fritidsboliger ved at de betaler 1/3 av boliger. Dette gir høyere pris for boliger som betaler etter stipulert forbruk og lavere pris etter målt forbruk for boliger og næring.

Alternativ 3: Arealfaktor 1,3 for boliger og fritidsboliger, samt reduksjon for fritidsboliger ved at de betaler 1/3 av boliger. Dette medfører noe høyere pris for boliger og fritidsboliger enn alternativ 2, men en enda lavere pris etter målt forbruk både for boliger og næring.

Flere alternativer kunne vært utredet, men det tilrås å legge fram dette.

Rådmannen innstiller på alternativ 3 da dette gir størst reduksjon for de med høyest målt forbruk. Uansett valg av alternativ vil medføre en reduksjon i forbruksgebyrene for alle kategorier i forhold til gjeldende vedtatte priser. Boliger vil få minst reduksjon.

Dette medfører følgende priser for 2018, spesifisert som gjennomsnitt, 1. og 2. termin:

	Gjennomsnitt 2018		1. termin 2018		2. termin 2018	
	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
Vann - bolig stipulert forbruk	9,10	11,38	9,11	11,39	9,09	11,36
Vann - fritidsbolig stipulert forbruk	3,01	3,76	9,11	11,39	0,00	-
Vann - bolig/fritidsbolig målt forbruk	6,99	8,74		-	6,99	8,74
Vann - næring målt forbruk	6,99	8,74		-	6,99	8,74
Avløp - bolig stipulert forbruk	11,60	14,50	11,48	14,35	11,72	14,65
Avløp - fritidsbolig stipulert forbruk	3,84	4,79	2,18	2,73	5,50	6,88
Avløp - bolig/fritidsbolig målt forbruk	8,92	11,15		-	8,92	11,15
Avløp - næring målt forbruk	8,92	11,15		-	8,92	11,15

Fritidsboliger som betaler etter stipulert forbruk (areal) vil få en liten økning for avløp, mens det blir kr 0 for vann på 2. termin etter denne beregningen. Årsaken til dette er omlegging til arealfaktor og forslag om å betale 1/3 av bolig.

Abonnementsgebyr

Dagens gjeldene abonnementsgebyr er differensiert mellom boliger/fritidsboliger og næring. I gjennomgangen av denne saken finner en at disse for vann er høyere for boliger/fritidsboliger enn næring. For avløp er situasjonen motsatt. Dette har vært praksis over mange år.

Rådmannen finner ikke noen grunn til at det skal være slik og har derfor utredet to alternativer for abonnementsgebyrene:

Forslag 1: Dagens praksis med differensierte abonnementsgebyr videreføres, men justeres i forhold til at disse skal utgjøre 50 % av årsgebyrene.

Forslag 2: Det innføres likt abonnementsgebyr for alle kategorier fra 2018.

Ved fakturering av 2. termin 2018 tas det hensyn til prinsippene redegjort ovenfor, slik at hele årets vedtatte pris blir hensyntatt.

Dette medfører følgende abonnementsgebyr for 2018:

	Vedtatt pris 2018		Ny pris fra 1.7.2018		Pris 2. termin 2018	
	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
Abonnementsgebyr vann bolig	2.055	2.569	1.484	1.855	913	1.141
Abonnementsgebyr vann fritidsbolig	2.055	2.569	1.484	1.855	913	1.141
Abonnementsgebyr vann næring	1.233	1.541	1.484	1.855	1.735	2.169
	Vedtatt pris 2018		Ny pris fra 1.7.2018		Pris 2. termin 2018	
	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
Abonnementsgebyr avløp bolig	2.225	2.781	1.791	2.239	1.357	1.696
Abonnementsgebyr avløp fritidsbolig	2.225	2.781	1.791	2.239	1.357	1.696
Abonnementsgebyr avløp næring	4.120	5.150	1.791	2.239	-538	-673

Tabellen viser vedtatte priser for 2018, gjennomsnittlig pris for 2018 og virkning på 2. termin 2018.

Fakturaprisen er halve gebyret pr. termin fordi dette faktureres i 2 terminer. Virkningen på faktura for 2. termin vil være halvparten av det som står i kolonnen «Pris 2. termin 2018». Næring vil f.eks. få tilbakeført abonnementsgebyr avløp med kr 269 eks. mva. (-538:2), osv.

Vann- og avløpsgebyrer – ulike alternativer

I tabellen nedenfor er dagens vedtatte pris og de ulike alternativene satt opp. Abonnementsgebyrene er forutsatt vedtatt lik for alle kategorier for alternativ 2 og 3 (arealfaktor 1,1 og 1,3):

VANNGEBYR	Vedtatt pris		Alt. 1 - arealfaktor 1,0		Alt. 2 - arealfaktor 1,1		Alt. 3 - arealfaktor 1,3	
	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
Forbruksgebyr bolig stipulert	1.367	1.708	1.221	1.526	1.302	1.627	1.363	1.704
Abonnementsgebyr bolig	2.055	2.569	1.552	1.940	1.484	1.855	1.484	1.855
Bolig pr. år	3.422	4.277	2.773	3.466	2.786	3.482	2.847	3.559
Fritidsbolig - stipulert	547	683	488	611	174	217	180	225
Abonnementsgebyr fritidsbolig	2.055	2.569	1.552	1.940	1.484	1.855	1.484	1.855
Fritidsbolig pr. år	2.602	3.252	2.040	2.551	1.658	2.072	1.664	2.080
Forbruksgebyr bolig - målt forbruk	1.367	1.708	1.221	1.526	1.184	1.479	1.049	1.311
Abonnementsgebyr bolig	2.055	2.569	1.552	1.940	1.484	1.855	1.484	1.855
Bolig pr. år	3.422	4.277	2.773	3.466	2.668	3.334	2.533	3.166
Forbruksgebyr næring - målt forbruk	5.011	6.263	4.477	5.596	4.340	5.424	3.845	4.806
Abonnementsgebyr næring	1.233	1.541	931	1.164	1.484	1.855	1.484	1.855
Næring snitt 500 m3/pr. år	6.244	7.804	5.408	6.760	5.824	7.279	5.329	6.661
Forbruksgebyr næring - målt forbruk	227.750	284.688	203.500	254.375	197.250	246.563	174.750	218.438
Abonnementsgebyr næring	1.233	1.541	931	1.164	1.484	1.855	1.484	1.855
Næring høy 25.000 m3/pr. år	228.983	286.229	204.431	255.539	198.734	248.418	176.234	220.293

AVLØPSGEBYR	Vedtatt pris		Alt. 1 - arealfaktor 1,0		Alt. 2 - arealfaktor 1,1		Alt. 3 - arealfaktor 1,3	
	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
Forbruksgebyr bolig stipulert	1.722	2.153	1.640	2.049	1.696	2.120	1.739	2.174
Abonnementsgebyr bolig	2.225	2.781	1.789	2.236	1.791	2.239	1.791	2.239
Bolig pr. år	3.947	4.934	3.429	4.285	3.487	4.359	3.530	4.413
Fritidsbolig - stipulert	131	164	656	820	226	283	230	288
Abonnementsgebyr fritidsbolig	2.225	2.781	1.789	2.236	1.791	2.239	1.791	2.239
Fritidsbolig pr. år	2.356	2.945	2.445	3.056	2.017	2.522	2.021	2.527
Forbruksgebyr bolig - målt forbruk	1.722	2.153	1.640	2.049	1.542	1.928	1.338	1.673
Abonnementsgebyr bolig	2.225	2.781	1.789	2.236	1.791	2.239	1.791	2.239
Bolig pr. år	3.947	4.934	3.429	4.285	3.333	4.167	3.129	3.912
Forbruksgebyr næring - målt forbruk	6.314	7.893	6.012	7.514	5.654	7.068	4.906	6.133
Abonnementsgebyr næring	4.120	5.150	3.313	4.141	1.791	2.239	1.791	2.239
Næring snitt 500 m³/pr. år	10.434	13.043	9.325	11.655	7.445	9.307	6.697	8.372

For avløp er det ikke tatt med avløpsgebyr for høyt forbruk næring da ingen er tilsluttet kommunalt avløp.

Tabellen er kun en informasjon av de ulike alternativene.

Etter rådmannens vurdering, medfører forslagene i denne saken at gebyrregulativet for vann og avløp blir mer rettferdig og oversiktlig. Samtidig er regelverket brukt maksimalt i hht. faglige anbefalinger for å kunne differensiere de ulike abonnentene.

I forbindelse med årsbudsjett/økonomiplan 2019-2022 vil det bli lagt fram nye prognoser for utviklingen i gebyrene.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
58/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
46/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Lyngstunet, utbedring av kulvert som følge av setningskade-anmodning om tilleggsbevilgning fra disp. fond

Henvisning til lovverk:

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer rådmannens innstilling. Enst

Vedtak:

Nødvendig utbedring av eksisterende kulvert utføres i løpet av barmarks-sesongen 2018. Kostnadene i forbindelse med dette tiltaket dekkes ved bruk av kommunens disposisjonsfond.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	4410	2616	12501		195 000	
2018	4410	2616	13701		215 500	
2018	4410	2616	10401		18 800	
2018	9000	8800	19401		429 300	

Rådmannens innstilling

Nødvendig utbedring av eksisterende kulvert utføres i løpet av barmarks-sesongen 2018. Kostnadene i forbindelse med dette tiltaket dekkes ved bruk av kommunens disposisjonsfond.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	4410	2616	12501		195 000	
2018	4410	2616	13701		215 500	
2018	4410	2616	10401		18 800	
2018	9000	8800	19401		429 300	

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

I begynnelsen av mai 2018 ble det oppdaget et synkehull vest for Lyngstunet på eiendommen 85/26. Ved nærmere undersøkelser ble det konstatert at dette hadde sammenheng med nedsatt kulvert med dimensjon 1200mm diameter. Etter de opplysninger som er bragt på det rene er kulvert nedsatt forbindelse med oppføring av Lyngstunet i 2004-05. Selve rørmaterialet var utført av glassfiber med godstykkelse som ikke er tilstrekkelig til å motstå påkjenninger som kan oppstå i kombinasjon jordtrykk og små setninger i grunnen. Følgene av dette er at rørkonstruksjonen gav etter, vasket ut løs-masser og dermed forårsaket skade som måtte utbedres omgående.

Lyngen kommune har nå leid inn entreprenør til å avdekke selve skadestedet, men deformasjon i rørkonstruksjonen kan observeres over et større område. I verste fall vil det være nødvendig å bytte ut rørstrekk på inntil 55 meter for å sikre at lignende tilfeller ikke oppstår i fremtiden. Mulig oppgravingsområde er angitt her:

Det er nedsatt strøm- og fiberkabler samt andre overvannsledninger i området der oppgraving må utføres.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Med grunnlag i kjente enhetspriser vil kostnadene til oppgraving å utbedring anslås som følger:

- Innkjøp av nye plastrør og nødvendige til tilpasning mot eksisterende rør 195 000,-
- Gravemaskin, innkjøp og transport av fyllmasser 142 000,-
- Utgifter til påvisning, avdekking og flytting av eksisterende strøm- og fiber kabler samt vannledninger kr 50 000,-
- Utbedring av vei og re-asfaltering etter avsluttet arbeid kr 23 500,-
- Overtidstillegg for egne ansatte under gravearbeid i vei kr 8 800

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Potensielt skadeutsatt rørstrekk bør skiftes ut for å unngå utvasking, synkehull og mulighet for følgeskader på nærliggende infrastruktur.

Miljøkonsekvenser

Ingen

Folkehelse/friluftsliv

Ingen

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Dersom nye skader oppstår i tilknytning til veiareal og områder der fiber/-strømkabler er nedlagt kan dette påføre store ulemper og sannsynligvis påføre kommunen større utgifter til akutte reparasjoner. Rådmannen ser det derfor slik at hele strekket der nye skader kan oppstå må utbedres i løpet av inneværende barmarks-sesong.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
59/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
47/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Salg av kommunalt overskuddsmateriell

Henvisning til lovverk:

Kommunal delegasjonsreglement

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

Forslag fra formannskapet:

Som rådmannens innstilling men at andre kulepunkt utgår.

Det ble votert over rådmannens innstilling og forslaget fra formannskapet.

VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer sitt eget forslag. Enst

Vedtak:

Rådmannen gis fullmakt å gjennomføre salg av følgende kommunal eiendom:

- Traktorgraver av fabrikat JCB med tilhørende utstyr, minstepris settes til kr 100 000,-

Salget offentliggjøres gjennom annonsering i lokalpresse og web-basert plattform for kjøp og salg. Høyeste tilbud tildeles kjøp.

Disponering av salgsinntekter legges frem til politis behandling i løpet av høsten 2018.

Rådmannens innstilling

Rådmannen gis fullmakt å gjennomføre salg av følgende kommunal eiendom:

- Traktorgraver av fabrikat JCB med tilhørende utstyr, minstepris settes til kr 100 000,-
- Lastebil av fabrikat Mitsubishi Fuso, minstepris settes til kr 150 000,-

Salget offentliggjøres gjennom annonsering i lokalpresse og web-basert plattform for kjøp og salg. Høyeste tilbud tildeles kjøp.

Disponering av salgsinntekter legges frem til politis behandling i løpet av høsten 2018.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Lyngen kommunestyre besluttet, i utvalgssak 70/17 den 19.12.2017, å avsette kr 2,2 mill til innkjøp av traktor og graver. Tilbudsgrunnlaget er nå lagt ut, det synes klart at denne anskaffelsen vil gjøre eksisterende traktorgraver og lastebil overflødig. Rådmannen ser det som hensiktsmessig at kommunen avhender dette, noe som også er nødvendig med til hensyn driftsbudsjett da det ikke er lagt inn drift av både eksisterende og nyanskaffet materiell.

Med grunnlag i Lyngen kommunes delegasjonsreglement har ikke rådmannen fullmakt til å beslutte salg av slike verdier, saken legges derfor fram til politisk behandling.

Lyngen kommune har i dag traktorgraver av fabrikat JCB benyttes for det meste til snørydding, men også noe enkelt vedlikehold av kommunale veier. Ved innkjøp av beltegående graver, slik kommunestyret forutsatte i sitt vedtak som nevnt over, vil Teknisk Drift ha en langt mer anvendelig maskin til slike vedlikeholdsoppdrag, rådmannen anbefaler derfor at traktorgraver avhendes ved salg. Det finnes ikke identiske objekter til salgs på markedet, men ut fra tilsvarende fabrikat og årsmodell vil det antas at slikt salg vil skaffe inntekt på minimum kr 100 000,-

Lastebil, Mitsubishi Fuso 2012-modell benyttes for det meste til transport av tyngre vedlikeholds-materiell til vei, vann og avløp. Bilen lånes også ut til kirkelig fellesråd for transport av deres materiell i forbindelse med begravelser i ytre Lyngen. Ved innkjøp av traktor med henger vil denne dekke behovet for kommunens egen transport, kirkelig fellesråd kan dekke sitt transportbehov ved bruk av tilhenger. Rådmannen anbefaler derfor at lastebil avhendes ved salg. Bilen har lav kilometerstand i forhold til alder, rådmannen ser det som mulig at salg vil gi inntekt på minimum kr 150 000,-.

Rådmannen ber om fullmakt til å legge ovennevnte objekter ut for salg der høystbydende gis tilslag. Salgsinntekter bes lagt inn som tillegg i eksisterende ramme på kr 2,2 mill i prosjekt 18010. Dersom tilbudsrunden viser at traktor, graver og nødvendig utstyr ikke kan anskaffes innafor ramme på 2,2 mill vil rådmannen legge fram sak om disponering også av salgsinntekter til dette formålet.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Overskudd av salgsinntekter kan redusere finansieringsbehov

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Ingen

Miljøkonsekvenser

Ingen

Folkehelse/friluftsliv

Ingen

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Det er nå ansatt kompetent sjåfør av planlagt traktor og graver, denne har gitt gode innspill til anskaffelse av tilleggsutstyr som kan gjøre kommunen mer selv-hjulpen og effektiv i forhold til mindre vedlikeholdsprosjekter innen vei, vann, avløp og bygg/anlegg. Rådmannen anser at slike anskaffelse kan være hensiktsmessig, men vil ta hensyn til innkjøps- og vedlikeholdskostnadene for slikt tilleggsutstyr før beslutning om anskaffelse blir tatt. Dersom rådmannen ser det som nødvendig å benytte eventuelle salgsinntekter fra overskuddsmateriell til slik anskaffelse, vil dette legges frem som egen sak til politisk behandling når disse beløpene er klarlagte.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
66/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
23/18	Lyngen levekårsutvalg	05.06.2018
48/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Midler til ulike tiltak-Gamslett

Henvisning til lovverk:

Saksprotokoll i Lyngen levekårsutvalg - 05.06.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen levekårsutvalg tiltrer rådmannens innstilling. Enst

Vedtak:

1. Starttilskudd Gamslett Venneforening. Kr 10.000,- Innvilges.
Dekkes via disposisjonsfondet.
2. Forskjønning av området og anlegning av gangsti. Kr 20.000,- Innvilges.
Dekkes via disposisjonsfondet.
3. Sommervedlikehold og ukentlig klipping. Gjøres av kommunen, gjennom sommerarbeidplasser.
Dekkes av årsbudsjett 2018, ramme 5

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	2410		14701		30.000,-	
2018	9000	8800	19401		30.000,-	

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer rådmannens innstilling. Enst

Vedtak:

4. Starttilskudd Gamslett Venneforening. Kr 10.000,- Innvilges.
Dekkes via disposisjonsfondet.
5. Forskjønning av området og anlegning av gangsti. Kr 20.000,- Innvilges.
Dekkes via disposisjonsfondet.
6. Sommedlikehold og ukentlig klipping. Gjøres av kommunen, gjennom sommerarbeidplasser.
Dekkes av årsbudsjett 2018, ramme 5

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	2410		14701		30.000,-	
2018	9000	8800	19401		30.000,-	

Rådmannens innstilling

7. Starttilskudd Gamslett Venneforening. Kr 10.000,- Innvilges.
Dekkes via disposisjonsfondet.
8. Forskjønning av området og anlegning av gangsti. Kr 20.000,- Innvilges.
Dekkes via disposisjonsfondet.
9. Sommedlikehold og ukentlig klipping. Gjøres av kommunen, gjennom sommerarbeidplasser.
Dekkes av årsbudsjett 2018, ramme 5

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	2410		14701		30.000,-	
2018	9000	8800	19401		30.000,-	

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

1. Starttilskudd Venneforeningen. Gamslett Venneforening ber om et tilskudd på kr 10.000,- for å ha midler til å kunne drive aktivitetene som til enhver tid blir pålagt.
2. Forskjønning av området og anlegging av gangsti. Som et ledd i å gjøre Gamslett mere tilgjengelig og attraktivt for publikum har Gamslett Venneforening bedt om midler til å anlegge en gangsti fra fylkesveien og ned langs nordsiden av Gamelva og til naustet. Videre ønsker de å forskjønne området med maskin, tilkjøre sand, plastre elveløpet og tilkjøre stein. Vennegruppa har anslått dette til ca kostnad kr 20.000,-
3. Grovklipping gjøres av kommunen. Det vil nå på våren gjøres en skikkelig klipping og videre brukes sommerungdom i ukentlig klipping.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Økonomiske konsekvenser

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Miljøkonsekvenser

Folkehelse/friluftsliv

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Det er et stort behov for oppgradering og vedlikehold av Gamslett fiskarbondedgård. Det vil muligens på et senere tidspunkt bli i samarbeid med NTRM- søkt om midler til total renovering av våningshuset på Gamslett. Det er påvist lekkasjer i taket og tømmeret er morkent flere steder. Det er også bedt om omtrentlige kostnader på innstallering av strøm for å kunne ha på varme og for å kunne belyse bygningene i mørketiden. Sak om dette vil komme når alle opplysninger foreligger. Den nyoppretta venneforeninga har uttrykt et stort ønske om etter beste evne å bidra med tilsyn og vedlikehold av Gamslett. De ønsker å være delaktig i både formidling, åpningstider og å utføre forefallende arbeid. De skal være en samarbeids -og drøftningspart med kommunen og NTRM. Venneforeninga har inngått avtale med Nord-Troms museum, om at Gamslett kan åpnes på forespørsel og behov som plutselig dukker opp. De påtar seg også guiding ved anlegget på søndager i sesongen. Noen av arbeidsoppgavene som ønskes løst i sommer er rydding av naust, rydding av vedsjå, få nordlandsbåt i monter, «levendegjøre» kjøkken med kopper, kar og blomster, rydde og tømme laen, reparere hoggestabbe, øks og grindsag, fikse slipestein, ordne stallen og få en ny sagstol. I tillegg ønsker de å forskjønne området og anlegge gangsti.

Disse tiltakene anses for å være i tråd med kommunens ønske om å tilgjengeliggjøre og forbedre satsingen på Gamslett Fiskarbondedgård.

Lyngen kommune ser på det som en stor fordel å ha venneforening som påtar seg slike oppgaver, og ønsker å imøtekomme foreninga med midler til reelle utgifter den måtte ha i forbindelse med vedlikehold, forskjønning og dugnad ved Gamslett.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
65/18	Lyngen formannskap	31.05.2018
49/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018
22/18	Lyngen levekårsutvalg	05.06.2018
	Lyngen Råd for folkehelse	

Utvikling av NAV-kontor - Ny kontorstruktur

Henvisning til lovverk:

Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen

Lov om arbeidsmarkedstjenester

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Vedlegg

- 1 Sluttrapport Utvikling av NAV-kontor i Tromsø-området

Saksprotokoll i Lyngen levekårsutvalg - 05.06.2018

Behandling:

Forslag fra levekårsutvalget:

Politikerne i Lyngen mener at Lyngen kommune skal ha et NAV-kontor.

Det er særdeles viktig med nærhet til brukere som trenger tett oppfølging av hjelpeapparatet av helsemessige, sosiale og økonomiske årsaker.

VEDTAK:

Lyngen levekårsutvalg tiltrer formannskapets innstilling med sitt eget forslag som tillegg. Enst

Vedtak:

Lyngen kommunestyre støtter arbeidsgruppens konklusjon med at modell 3 – Samarbeidsmodellen er mest hensiktsmessig for Lyngen kommune. Dette sett i lys av hensynet til brukere, ansatte, arbeidsgivere og samarbeidspartnerne.

Politikerne i Lyngen mener at Lyngen kommune skal ha et NAV-kontor.

Det er særdeles viktig med nærhet til brukere som trenger tett oppfølging av hjelpeapparatet av helsemessige, sosiale og økonomiske årsaker.

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 31.05.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen formannskap tiltrer rådmannens innstilling. Enst

Vedtak:

Lyngen kommunestyre støtter arbeidsgruppens konklusjon med at modell 3 – Samarbeidsmodellen er mest hensiktsmessig for Lyngen kommune. Dette sett i lys av hensynet til brukere, ansatte, arbeidsgivere og samarbeidspartnerne.

Rådmannens innstilling

Lyngen kommunestyre støtter arbeidsgruppens konklusjon med at modell 3 – Samarbeidsmodellen er mest hensiktsmessig for Lyngen kommune. Dette sett i lys av hensynet til brukere, ansatte, arbeidsgivere og samarbeidspartnerne.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Arbeids- og velferdsetaten (NAV) skal bidra til å skape et inkluderende samfunn, et inkluderende arbeidsliv og et velfungerende arbeidsmarked.

Etaten skal ivareta vanskeligstilte gruppers behov og bekjempe fattigdom, bl.a. ved å stimulere til arbeid og deltakelse. Etaten har også ansvar for å sikre inntekt ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, alenomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall.

Den overordnede målsettinga for prosjektet med utvikling av NAV-kontor er «flere innbyggere i aktivitet og arbeid – færre på statlige og kommunale ytelser».

Regjeringen vil ved utvikling av NAV oppfordre til færre kontor ved hjelp av kommunesammenslåing eller interkommunalt samarbeid.

Det ble satt ned en arbeidsgruppen av svært forskjellige kontorer, med store ulikheter i innhold og organisering med mandat å vurdere nåsituasjonen i kontorene og ulike modeller av nyorganisering. Arbeidsgruppen har konkludert med at det er **modell 3 – Samarbeidsmodellen** som er mest gjennomførbar. Hovedperspektivet har vært å ivareta brukerne, og særlig de svakeste brukergruppene. Hovedargumentet har vært avstander, og muligheten til å ivareta brukere, tjenester til arbeidsgivere og samarbeidet internt i kommunene slik at de ikke får dårligere tjenester enn i dag.

Et annet moment er forholdet til ansatte i NAV og eventuell reisetid. De andre modellene vil kunne bety betydelig økt merbelastning for den enkelte i forhold til daglig reise til og fra jobb.

I Lyngen kommune er det et godt samarbeid mellom NAV og andre enheter og det er derfor viktig å beholde og videreutvikle, særlig i lys av ønsket om økt bruk av ordinært arbeidsliv i tiltaksarbeidet for å nå målet for varig arbeid for den enkelte. NAV Lyngen deltar i samarbeidsfora innen barn- og unge, drop-out, rus-psykisk helse, bolig, gjeld, flyktingetjenesten og Lyngsalpan vekst. Dette samarbeidet blir vanskelig å videreføre hvis lokal kontoret forsvinner.

Flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad er målsettinger i NAV-reformen. For å lykkes med dette må man ha nærhet til samarbeidspartnere som arbeidsliv, hjelpeinstanser som leger og øvrig helsetjeneste for å få til et helhetlig opplegg for brukeren.

Tiltakene er lett tilgjengelige, det er lettere å samarbeide for de ansatte og brukerne får et tilbud raskere. Dårligere tilgjengelighet vil dessuten ramme de svakeste gruppene som trenger NAV mest som flykninger og innvandrere, eldre og andre med dårlige dataferdigheter. Mange vil ikke kunne kommunisere med NAV på den måten det legges opp til med samlokalisering og sentralisering. Det tar lang tid å bygge opp lokalkunnskap, men det tar kort tid å rive den ned.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Ingen utover det at konsekvensen kan bli det motsatte av NAV's overordnede målsetting: færre i arbeid og aktivitet og flere på trygd.

Folkehelse/friluftsliv

Nærheten og tilgjengeligheten til lokal NAV kontor blir redusert for brukere, arbeidsgiverne og øvrige samarbeidspartnere.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Hvis Lyngen kommune mister sitt lokale NAV kontor kan det ha konsekvenser for de kommunale lovpålagte tjenestene:

- Opplysning, råd- og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer.
- Økonomisk sosialhjelp/ nødhjelp
- Økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning
- Midlertidig bolig og akuttbolig

**UTVIKLING AV NAV-KONTOR
NY KONTORSTRUKTUR
I
TROMSØ-OMRÅDET
(Lyngen, Storfjord, Balsfjord, Tromsø, Karlsøy)**

11.4.2018

Innhold

1 Innledning.....	3
2 Bakgrunn	3
3 Mål	3
4 Organisering av forprosjektet	4
5 Analyse av nåsituasjonen	4
5.1 Kontor 1 – NAV Lyngen	5
Forhold i arbeidsmarkedet / brukergrupper	5
Forhold i kontoret.....	6
5.2 Kontor 2 – NAV Balsfjord og NAV Storfjord	7
Balsfjord kommune	7
Storfjord kommune.....	8
NAV Balsfjord-Storfjord fra januar 2019	9
5.3 Kontor 3 – NAV Tromsø.....	11
5.4 Kontor 4 – NAV Karlsøy	13
6 Prioritering av vurderingskriterier – hvilke hensyn er viktigst	16
7 Vurdering av fire alternative modeller	17
7.1 Modell 1 – Interkommunalt NAV-kontor.....	17
7.1.1 Fordeler og ulemper utvalgte perspektiver	19
7.2 Modell 2 – Distriktskommunemodellen	19
7.2.1 Fordeler og ulemper i ulike perspektiver	20
7.2 Modell 3 – Samarbeidsmodellen	21
7.3.1 Fordeler og ulemper i ulike perspektiver	22
7.2 Modell 4 – Full sammenslåing	23
7.4.1 Fordeler og ulemper i ulike perspektiver	24
8 Beskrivelse av foretrukket modell	24
BESKRIVELSE AV INNHOLDET I MODELLEN.....	25
9 Viktige aktiviteter i gjennomføringsprosjektet	26
10 Konklusjon	26

1 Innledning

Dette dokumentet beskriver bakgrunnen for og gjennomføringa av forprosjektet for utvikling av NAV-kontorene i Tromsø-regionen. Videre gjengis de alternative modellene arbeidsgruppa vurderte var mest relevante. Analysene som er gjort av disse modellene følger som vedlegg til dokumentet. Deretter beskrives arbeidsgruppas valg av modell, med begrunnelse og innhold. Så redegjøres det kort for viktige momenter for gjennomføringsprosjekt, før arbeidsgruppas hovedkonklusjon.

2 Bakgrunn

I mandatet for forprosjektet står det blant annet:

«Stortingsmelding 33 konkluderer med at NAV ikke har klart å oppnå hovedmålet med reformen – å få flere i arbeid. Virkemidler og organisering har ikke vært rigget for å møte en samfunnsutvikling med nye utfordringer for NAV:

- *Flere har behov for trygdeytelser – okning i yngre aldersgrupper*
- *Flere innvandrere med svake grunnleggende ferdigheter og språkutfordringer*
- *Stadig færre arbeidsplasser for ufaglærte*
- *Høyt frafall fra videregående skole*
- *Mangel på arbeidskraft innen visse yrker, samtidig med økende ledighet (økende strukturledighet)*

Nye digitale løsninger forenkler kommunikasjon og arbeidsmetoder i NAV, og skaper muligheter for organisatoriske løsninger over større geografiske områder uten at det går ut over servicen overfor innbyggerne. Digitale løsninger effektiviserer arbeidet og reduserer ventetider.

Storre og færre NAV-kontor med mulighet for spesialisering og profesjonalisering er et av virkemidlene for at NAV skal bli bedre til å få flere i arbeid og aktivitet, og skape gode brukermøter. Partnerskapet mellom stat og kommune skal fortsatt bestå, og kommunene og NAV-Troms har en felles forpliktelse til å bli enige om nye organisasjons- og kontorløsninger. Sammenslåing av kontor skal skje enten som følge av sammenslåing av kommuner eller ved interkommunale avtaler etter vertskommunemodellen.»

3 Mål

Mandatet setter som mål for arbeidsgruppa at den *«skal utarbeide forslag til ny kontorstruktur og samarbeidsmåter i sitt område eventuelt overlappende med nærliggende områder.»*

Den overordnede målsettinga for prosjektet med utvikling av NAV-kontor er *«flere innbyggere i aktivitet og arbeid – færre på statlige og kommunale ytelser».*

Videre står det i mandatet for forprosjektet:

«Forslagene skal gi grunnlag for bedre NAV-tjenester til befolkningen i alle kommunene. Dette innebærer at ny organisering skal bidra til:

- Økt fokus på kvalitetsstyring og mulighet for spesialisering – nye driftsenheter/kontor må som et minimum ha tilstrekkelig antall medarbeidere og kompetanse til å etablere team og fagkontakter på områder som krever spesialkompetanse og særskilt innsats: f.eks. ungdom, innvandrere og arbeidsavklaringspenger (Folketrygdlovens kapittel 11) og sosialtjenesten
- Godt arbeidsmiljø med flere kompetente medarbeidere samlet
- Interne opplæringsarenaer i nye kontor
- Kostnadseffektivitet – mer ressurser til personell og mindre til kontorlokaler og drift
- Redusert driftsrisiko

Arbeidsgruppene skal komplettere målsettingen med lokale mål.»

Arbeidsgruppa skal gjennom arbeidet sitt gjennomføre kartlegging og analyse av nåsituasjonen for kontorene, og vurderingskriterier skal prioriteres. Videre skal arbeidsgruppa komme fram til alternative modeller som er realistiske og gjennomførbare, og som har gevinstpotensiale. Økt eller redusert reisetid for brukere og medarbeidere skal kartlegges. Alternative modeller kan være full integrasjon (sammenslåing av flere kontor), delvis sammenslåing (f.eks. hovedkontor og avdelingskontor med eller uten mottak og spesialiserte tjenester), eller andre modeller.

4 Organisering av forprosjektet

Forprosjektet er organisert med styringsgruppe bestående av fylkesdirektør NAV Troms, rådmenn fra de aktuelle kommunene, og to valgte representanter for medbestemmelsesapparatet (en statlig og en kommunal). Videre er det satt opp ei referansegruppe 1 bestående av fylkesdirektør NAV Troms, ordførere og rådmenn fra de aktuelle kommunene. Referansegruppe 2 består av fylkesdirektør NAV Troms, Fylkesmannen og KS.

Det ble høsten 2017 etablert ei arbeidsgruppe for NAV-kontorene i Tromsø-regionen (Lyngen, Storfjord, Balsfjord, Tromsø og Karlsøy), der lederne for disse kontorene har deltatt sammen med fire representanter for medbestemmelsesapparatet (to statlige og to kommunale), samt en brukerrepresentant fra Rusmisbrukernes interesseorganisasjon RIO. Leder for arbeidsgruppa har vært Rannveig Lockertsen Mæle, NAV-leder Karlsøy. Arbeidsgruppa har hatt seks heldagsmøter i forprosjektperioden.

Arbeidsgruppa har arrangert et arbeidsverksted for medarbeiderne i NAV-kontorene. På grunn av størrelsen på Tromsø-kontoret, ble det et begrenset utvalg derfra som deltok. Dette var avklart i deres MBA. Medarbeiderne fikk presentert kartlegging av nåsituasjonen for hvert av kontorene og fire ulike modeller for framtidig organisering. De ble delt inn i grupper på tvers av kontorene, og hver gruppe fikk én modell å analysere ut fra ni perspektiver som var satt opp i mandatet.

5 Analyse av nåsituasjonen

Kartlegging og analyse av nåsituasjonen er foretatt og beskrevet av NAV-leder i det enkelte kontoret.

5.1 Kontor 1 – NAV Lyngen

Forhold i arbeidsmarkedet / brukergrupper

Antall innbyggere i kommunene og befolkningsutvikling

Innbyggertall pr januar 2017: 2876, nedgang i antall innbyggere. Har vært mer positivt det siste året med at det er kommet flere flyktninger og enkelte områder i kommunen opplever økt bolyst. Kommunen jobber også positivt for å øke antallet innbyggere i kommunen.

Antall innbyggere på statlige og kommunale stønader

Antallet innbyggere på uføretrygd har vært stabilt de siste årene og er på rundt 16,7%. Brukere på arbeidsavklaringspenger ligger nå og svinger på rundt 95, mens det for et par år siden lå på rundt 130. Arbeidsledigheten når det gjelder reelle arbeidssøkere er på 52 personer der noen er deltidsledige. Pr dato 102 sykmeldt og gjennomsnittlig 12 personer på øk sosialhjelp i måneden. Av 208 som nå er under tett oppfølging fra NAV er det 59 under 30 år.

Statlig og kommunal portefølje av brukere fordelt på ulike brukergrupperinger, ungdom, kjønn, innvandrere mv

I utgangspunktet jobber alle i NAV Lyngen med hele spekteret av brukere, unntatt er gjeldsrådgiver og vert i jobbsenteret som ikke gjør oppfølging. I tillegg har vi fagansvarlige på ungdom, arbeidsavklaringspenger, kommunale ytelser/områder, oppfølging sykmeldte, enslige og oppfølging av arbeidssøkere. Ungdomskontakt.

Arbeidsmarkedssituasjonen og pendlerstrømmer

Som nevnt er arbeidsledigheten relativt lav. I Lyngen har vi flere industribedrifter og andre industribedrifter der vi har et svært godt samarbeid og der vi får prøvd ut våre brukere og ofte får dem i fast jobb. Vi har også noen småbedrifter og butikker samt et fergeferderi som vi har et godt samarbeid med. Alt dette i tillegg til offentlige arbeidsplasser. 975 av Lyngsværingene jobber i hjemkommunen, mens 180 pendler til Tromsø. 25 jobber i Balsfjord og 15 i Storfjord samt at noen få også jobber i andre nærliggende kommuner.

Særskilte lokale utfordringer i forhold til prioriterte grupper – spesielt ungdom og innvandrere

Ungdom: Lyngen har ikke videregående skole og de fleste av våre unge må reise bort for å gjøre dette og 65 av disse bor borte på hybel, de fleste i Tromsø. Ca 52 elever går på Nordkjosbotn, og de fleste dagpendler 6 mil hver vei, men også noen av disse bor på hybel. For noen av de som bor på hybel er det vanskelig å holde seg på skolen, og vi hadde tidligere mange drop outs. Vi fikk styrket vår tverrfaglige kompetanse og jobber nå godt med denne gruppen etter at Lyngen kommune satte i gang prosjekt i forhold til dette. Samarbeid med prosjektleder og andre enheter i kommunen har medført at de 13 som nå ikke er på skole, alle utenom en er i jobb eller tiltak. Når det gjelder den eldste ungdomsgruppen, ser vi at dette kan være tidligere drop out elever, eller andre som av ulike grunner ikke har tatt utdanning og har helsemessige og sosiale utfordringer. I tillegg har vi merket økt tilflytting fra andre kommuner i denne gruppen.

Alle våre ungdommer er nå under tett oppfølging og vi har inngått et samarbeid med vekstbedriften, overført «Grønne Plasser» til AFT tiltaket da vi bruker disse plassene til et lav-lavterskeltiltak for å få en del av de mest krevende brukerne i ordinært AFT tiltak etter hvert og ut i bedrifter eller skole. Så langt ser dette positivt ut.

Flyktninger og innvandrere: Vi har regelmessige samarbeidsmøter med Flyktningetjenesten vedrørende denne gruppen. De fleste flyktningene er nyankomne fra høst 2016 og det er først

nå vi kan begynne å jobbe aktivt med dem. Ikke spesielle lokale utfordringer. Mange av dem har også fått et grunnskoletilbud.

Effekten av aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere under 30 år

Konsekvent håndheving av aktivitetsplikten er nok medvirkende til at de fleste av våre unge brukere enten er i tiltak, under medisinsk behandling eller får forsterket oppfølging fra NAV.

Nye oppgaver som følge av endringer i lovgivningen for Arbeidsavklaringspenger

NAV kontoret har fått litt endret rutine og oppgaveløsning når det gjelder arbeidsavklaringspenger. Dette er ikke et problem for oss.

Antall brukere som kan benytte seg av digitale tjenester i forhold til arbeidsrettet oppfølging

Vi forsøker å veilede brukerne våre til å bruke digitale tjenester når det gjelder oppfølging, og noen er også blitt flinke og kommer selv med innspill i f. eks aktivitetsplanen. Likevel er vi litt forbauset over at så pass mange ikke får dette til uten omfattende veiledning. Så det viser seg at man nok må bruke noe tid på å få brukerne til å bruke dette. De svakeste brukerne har ikke pc eller det blir for komplisert for dem å forholde seg til NAV på egenhånd. Må veiledes.

Forhold i kontoret

Kommunale og statlige tjenester i kontoret

NAV Lyngen har alle tjenester på statlig side i kontoret. I tillegg til minimumsløsningen på kommunal side, har vi gjeldsrådgiver i 50% stilling.

Antall kommunale og statlige ansatte

3 stillinger på kommunal side inkludert gjeldsrådgiver. 4 statlige stillinger.

Kontorets resultatoppnåelse – også i forhold til kontorets porteføljer og antall personer på stønader i kommunen

Vi har gode resultater over tid, men er ikke alltid flinke til å registrere det vi gjør. Vi har tett kontakt med bedriftene våre og har derved lett for å få folk inn i tiltak samt også noen i faste stillinger. Vi er gode på formidling. Vi har også tett kontakt med samarbeidspartnere og vekstbedrift, noe som bidrar til godt tverrfaglig samarbeid. Vi ser tydelig at NAV er helt avhengig av tverrfaglig samarbeid for å lykkes med vårt oppdrag, få folk avklart, støtte rundt hver enkelt bruker i prosessen mot arbeid nærmest uavhengig av hvem det er. Vi har redusert bruken av arbeidsavklaringspenger fra 132 til 95 på noen år, har ingen unge personer på fast økonomisk sosialhjelp. Heller ikke eldre brukere. Vi har lav sykefraværsprosent i kommunen som helhet, 5,3% for 2017. Hittil har vi jobbet fullstendig tverrfaglig, unntatt gjeldsrådgiver og en person som jobber i jobbsenteret. Dette har gjort kontoret robust ved sykmeldinger og annet fravær og vi fungerer som et godt fagteam der vi har fagansvarlige på viktige områder. Vi ser kanskje at vi likevel ønsker å spesialisere noe etter hvert. Nå har vi fordelt porteføljen på totalt 208 personer på alle, litt ulikt og i forhold til andre gjøremål. Det betyr at vi ikke kan ha store porteføljer på hver enkelt, da alle har tunge sosiale/statlige saker, de aller fleste følger opp sykmeldte osv.

Kompetanse i kontorene (kontornivå)

Utdanning: To ansatte er sosionomer med noe tilleggsutdanning i veiledningskompetanse og ledelse, en har bachelor i Markedskommunikasjon, en jurist, samt at noen har delstudier innen jus, samfunnsmedisin, veiledningspedagogikk og sosiolog samt trygdelinja på høyskole. Ellers jobber vi som nevnt over tverrfaglig, og alle som jobber tverrfaglig har kompetanse og kan jobbe selvstendig innenfor alle områder i kontoret.

5.2 Kontor 2 – NAV Balsfjord og NAV Storfjord

NAV Balsfjord og NAV Storfjord er i hovedprosjektfase etter vedtatt sammenslåing fra 1.1.2019.

Balsfjord kommune

Balsfjord består av de to tidligere kommunene Balsfjord og Malangen, som ble sammenslått til en kommune i 1964. Kommunen strekker seg over et stort område på nesten 1500 km², hvor landskapet varierer fra flatt og fruktbart jordbruksland til bratte fjellområder.

Balsfjord har tradisjonelt vært en typisk jordbrukskommune. Innafor landbruket har Balsfjord en sysselsetting på rundt 230 årsverk, og en verdiskaping estimert til ca. 70 mill. kr pr. år. Det er likevel en utfordring både nasjonalt og i kommunen at mange gårdsbruk legges ned. F.eks. fra 2000 til 2012 ble 133 bruk lagt ned bare i Balsfjord. Aller størst er nedgangen innen melkeproduksjon. Balsfjord er den kommunen i Troms med mest dyrket mark og det høyeste antall storfe, sau og geit. Det er ingen plasser i landet det produseres så mye geitost, som i Balsfjord.

Folketallet i Balsfjord har økt med 0,2 % årlig de siste 10 årene (til 2017), og er i dag på ca. 5700 innbyggere. Samtidig er det en økende gjennomsnittsalder i befolkninga, noe man ser i mange distriktskommuner, som kan gi utfordringer på sikt.

Storsteinnes er administrasjonssenteret og det største tettstedet (2500 innbyggere), og har en positiv befolkningsutvikling. Andre kjente tettsteder i Balsfjord som også har en positiv befolkningsutvikling er Nordkjosbotn (1211) og Meistervik i Malangen. Alle andre tettsteder, f.eks. Laksvatn har en nedgang.

Innen offentlige arbeidsplasser, er Balsfjord vertskommune for viktige tjenester også for nabokommunene. Bl.a. har UNN et eget senter for psykisk helse og rusbehandling lokalisert på Storsteinnes (tidligere kalt Kløvertun). Senteret er et døgntilbud og en voksenpsykiatrisk poliklinikk for innbyggere fra Balsfjord, Storfjord og Lyngen. Balsfjord er også er vertskommune for interkommunalt PPT for de tre kommunene, og Nordkjosbotn videregående skole som gir et utdanningstilbud til Balsfjord, Storfjord og Lyngen. Kommunene samarbeider også om å kjøpe voksenopplæring for bosatte flyktninger i Balsfjord.

Både offentlige og private arbeidsplasser i kommunen er i vekst, der det innen offentlig sektor hovedsakelig har vært økning innen helsetjenester og undervisning. I privat sektor ser vi vekst innen bl.a. industri, bygg og anlegg og reiseliv. Dessverre opplever man en del handelslekkasje, som fører til nedgang i sysselsettinga tilknyttet handel. Det finnes reindrift i Balsfjord der beiteområder omfatter bortimot hele kommunen, med både helårs reinbeitedistrikt og sommerbeite (Mauken/Tromsdalen og Lakselvdalen/Lyngsdalen, og en svensk sameby (könkämä) med sommerbeite).

Når det gjelder pendling inn og ut av kommunen, er Balsfjord den kommunen med størst innpendling til Tromsø der det er 436 balsfjordinger som jobber i Tromsø, mens ikke like mange pendler ut av Tromsø. Det er 154 Tromsø-væringer som jobber i Balsfjord. Fra Storfjord er det rundt 100 som jobber i Balsfjord og 100 i Tromsø.

Balsfjord ligger strategisk til med nærhet til Tromsø, og nærhet til 2 flyplasser (bare 1 time til

begge flyplassene). Det er god infrastruktur i Balsfjord med E6 og E8, der Nordkjosbotn er et viktig trafikkknutepunkt med hovedveier både mot Tromsø og Finland. Balsfjord kommunen satser på å legge til rette for næringsareal som kan gi fortrinn når nye bedrifter vurderer lokalisering, og Balsfjord har generelt en høy aktivitet innen næringsetableringer. For eksempel valgte Mack å flytte ølbryggeriet sitt til Nordkjosbotn i 2012, noe som gav 60 nye arbeidsplasser i kommunen. Det er også en egen betongfabrikk i kommunen med 50 ansatte, Element Nor (Stormoen) som produserer betongelementer, og en egen isoporfabrikk i kommunen som heter Bewi Polar. De produserer bl.a. fiskekasser og isolasjon. Fiskeforfabrikken Ewos på Bergneset har rundt 50 ansatte og er også en stor og betydningsfull arbeidsplass, det samme gjelder Tine Meieriet på Storsteinnes med ca. 50 ansatte.

Storfjord kommune

Storfjord kommune er like stort som Balsfjord i areal, men har færre innbyggere. Det har over tid vært et stabilt folketall i Storfjord på rundt 1900 innbyggere, noe som har vært noe «utypisk» for en liten distriktskommune. Noe av forklaringa kan være at Storfjord har en sentral beliggenhet som grensekommune til både Finland og Sverige.

Kommunemottoet «Mangfold styrker», er noe som er godt kjent blant kommunens innbyggere, og som gjenspeiler seg innafor mye av kommunens virksomhet. Storfjord har tre likeverdige kulturer og språk, og bl.a. kvensk, finsk og sjøsamisk kultur og språk har i stor grad blitt revitalisert i kommunen.

Storfjord er den sørligste kommunen i tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark, noe som gir økonomiske fordeler både for privatpersoner og arbeidsgivere. Det er skattelette, nedskrivning av studielån og ingen arbeidsgiveravgift i Storfjord.

De største tettstedene er Skibotn og Hatteng, men ellers er det mye spredt bebyggelse rundt om i kommunen. I Storfjord finnes det flere små og mellomstore bedrifter, reiselivsaktører og 8 helårs campingplasser som i hovedsak er familiebedrifter. Det er ikke mange store industriarbeidsplasser, og Balsfjord og Tromsø er et viktig arbeidsmarked for Storfjord. Det er flest offentlige arbeidsplasser i Storfjord, svært lav ledighet og sjelden permitteringer. LHL-senteret på Skibotn er en av de største arbeidsplassene med rundt 40 ansatte, og tilbyr hjerte-, lunge og overvektsrehabilitering og arbeidsretta rehabilitering. Det er også to spedisjonsbedrifter i Skibotn som jobber med transport og logistikk, ofte i tilknytning til grensa Norge-Finland. Den største private bedriften i Storfjord er Breeze fellesvaskeri på Oteren. De leverer hovedparten av vaskertjenester for UNN.

For tida pågår det flere større prosjekt i Storfjord:

- Langs E8 fra Skibotn til Finland, er det et stort internasjonalt EISCAT-prosjekt. UiT skal bygge en egen forskningsstasjon som skal brukes til nordlysforskning, og Forskningsrådet har bevilget 288 millioner kroner til dette. Radaren i Skibotn blir den største enkeltinstallasjonen av internasjonalt forskningsutstyr på fastlandet i Norge. Det vil også gis EU-midler til dette.

- Langs samme E8 mellom Skibotn og Kilpisjärvi har Vegvesenet et pilotprosjekt der veistrekningen skal bli en «intelligent vei». Det første året er det satt av 30 millioner til prosjektet. E8 mellom Skibotn og Finland har en stor samfunnsøkonomisk betydning med mye tungtrafikk, og så mye som hver fjerde bil på strekningen er en trailer.

- Det planlegges et lakseslakteri i industrihavna i Skibotn som kan tilføre 60-70 arbeidsplasser til kommunen.

NAV Balsfjord-Storfjord fra januar 2019

Bemanning

Fra 1. januar 2019 er NAV Balsfjord og NAV Storfjord slått sammen til et interkommunalt NAV-kontor. Bemanningen vil da se slik ut:

10 statlige ansatte (inkludert leder og 1 stilling øremerket Nordkalott-samarbeidet).

4,6 kommunalt ansatte (faste stillingshjempler)

Pr. i dag har NAV Balsfjord og NAV Storfjord til sammen 19 ansatte, inkl. prosjektstillinger, midlertidige stillinger og deltidsstillinger.

Utfordringsbilde

Resultatene av NAV-reformen har ikke svart til forventningene i landet generelt. Kontorene i Storfjord og Balsfjord har levert godt og gjennomsnittlig i forhold til øvrige kontor i landet, men har hatt de samme utfordringene når det gjelder å formidle brukere med sammensatte behov og nedsatt arbeidsevne til arbeid.

I Stortingsmelding 33 poengteres det at etaten har en ineffektiv kontorstruktur med for mange små kontor. Ressursfordelingen er skjev mellom store og små kontor i forhold til det antall innbyggere de er satt til å betjene, og resultatene er varierende for både store og små kontor. Når små kontor leverer godt, kan det være fordi de er godt drevet, men det kan også skyldes at veiledere i små kontor har en mindre portefølje av brukere enn veiledere i større kontor. Små kontor er mer sårbar i forbindelse med fravær i kontoret, og kan ha utfordringer med å opprettholde tjenester ved f.eks. sykefravær og ferieavvikling. Veiledere i NAV-kontor har ulik utdanningsbakgrunn, men i små kontor må de i stor grad arbeide som generalister. Det vil si at de må kunne håndtere hele spekteret av oppgaver i kontoret. Handlingsrommet for spesialisering blir lite.

Et større NAV-kontor er ikke i seg selv en grunn til å forvente bedre tjenester og positive gevinster ved sammenslåing. Likevel stiller det nye utfordringsbildet med økt ungdomsledighet og lavere sysselsetting blant unge og innvandrere nye krav til spesialisering og større kompetansemiljø for å kunne oppnå resultater fremover.

Ungdom

Personer under 30 år er en stadig voksende brukergruppe i NAV. Ungdommer som søker hjelp hos NAV har ulike og individuelle årsaker. En årsak er manglende gjennomføring av videregående opplæring. Ufaglært ungdom har vanskelig for å konkurrere om jobber i et endret arbeidsmarked med krav til kunnskap og ferdigheter. Individuelle og ofte sammensatte årsaker til at ungdom faller ut, stiller store krav til kunnskap og kompetanse hos medarbeiderne i NAV. I de fleste større NAV-kontor er det etablert ungteam for å ivareta kravet til mangfoldig kompetanse i arbeidet med denne gruppen. Arbeidslivsforskning (AFI) har undersøkt resultatet av innsatsen til ungteamene i NAV og konkluderer positivt. Ungteamene bidrar til at flere kommer inn i videre skolegang, annen kvalifisering eller i arbeid. Teamorganisering av ungdomsarbeid gir resultater.

NAV Balsfjord og NAV Storfjord har ikke hver for seg kunnet etablere ungteam pga. få ansatte som må håndtere et bredt spekter av oppgaver og brukergrupper. I oktober 2017 ble

det etablert et eget ungeteam og et eget team voksne. Antall unge som mottar sosialstønning og arbeidsledig ungdom varierer fra måned til måned. Aldersfordelingen på helt ledige viser størst nedgang i ledighet blant de unge under 30 år, med f.eks. 11 færre helt ledige unge i Balsfjord i januar 2018 sammenlignet med januar 2017. Ved utgangen av februar 2018 var det til sammen 26 helt ledige i Balsfjord og Storfjord under 30 år.

Innvandring

Innvandrere skal komme i jobb, bli skattebetalere, lære norsk og bli deltakende samfunnsborgere. Den norske velferdsmodellen er avhengig av høy deltakelse i arbeidslivet. Det å stå utenfor arbeidslivet kan gi en vanskelig familieøkonomi, og nasjonale tall viser at barn med innvandrerbakgrunn utgjør mer enn halvparten av barn i økonomisk utsatte familier. Deltakelse i arbeidslivet er en avgjørende faktor for bedre integrering, økte skatteinntekter og et redusert behov for offentlige stønader. Innvandrere med fluktbakgrunn har i dag lavere deltakelse i arbeidslivet enn befolkningen for øvrig.

Flere innvandrere må starte forfra med utdanning og karriere i Norge. Derfor kan kompetansekartlegging, språkopplæring og kvalifisering for arbeid være nødvendig for å komme inn i jobb. De etablerte ordningene som introduksjonsprogrammet og arbeidsmarkedstiltak skal bli mer effektive. Et interkommunalt NAV-samarbeid kan gi mulighet til å etablere et kompetansemiljø som spesialiserer seg på oppfølging av innvandrere.

Bosatte flyktninger påfører ikke nødvendigvis kommunene større utgifter enn inntekter i introduksjonsfasen, men erfaringer viser at behovet for kommunal sosialstønning på sikt er større for innvandrere – spesielt fra enkelte områder – enn for resten av befolkningen. Dette skyldes i hovedsak at innvandrere fra enkelte områder av verden mangler tilstrekkelige språkferdigheter og grunnleggende kompetanse for det norske arbeidslivet. I tillegg kan kulturelle tradisjoner og familiesituasjon virke forhindrende fra deltakelse i arbeidslivet. Bildet er forskjellig fra individ til individ. Noen klarer seg fint, andre trenger mye bistand for å bli i stand til å forsørge seg selv og familien. Bistand i tverrfaglig samarbeid mellom medarbeidere fra NAV-kontoret, flyktningetjeneste og voksenopplæring er viktig for å oppnå økt overgang til arbeid og for å lykkes med integreringen. NAV-kontoret skal bidra til tidlig arbeidsretting av introduksjonsprogrammet. Oppfølging av denne brukergruppen stiller krav til kompetanse i NAV-kontoret, samarbeid med utdanningssektoren og god tilgang på tiltaksplasser i det lokale arbeidsmarkedet.

Både Balsfjord og Storfjord har bosatt flyktninger, og Balsfjord kommune er i 2018 fortsatt bosettingskommune for nyankomne flyktninger. NAV Balsfjord og NAV Storfjord har en felles integreringsveileder ansatt i kontorene.

Ny teknologi

Mennesker og datasystemer er de viktigste innsatsfaktorene i NAV sitt arbeid. Behovet for store fysiske lokaliteter for NAV-tjenester og et konkret kontorsted i hver kommune er redusert som følge av nye mobile dataløsninger og digitale systemer i NAV. De nye mobilitetsløsningene gir mulighet for å forlate kontorlokalene og møte innbyggere på andre arenaer enn i det tradisjonelle publikumsmottaket og samtalerom, f.eks. hos arbeidsgivere eller på hjemmebesøk. Overgangen til digitale løsninger skaper muligheter for nye arbeidsmåter; mer digital dialog, elektroniske søknader, automatisert saksbehandling og

effektivisering. Først og fremst kan det gi kapasitet til bedre og tettere oppfølging av de som trenger det mest.

5.3 Kontor 3 – NAV Tromsø

Tallmateriale er hentet fra SSB, styringsark, datavarehus og kommunale systemer.

Antall innbyggere i kommunene og befolkningsutvikling

Tromsø er en av de største kommunene i Norge både i areal og i antall innbyggere. Arealet er 2521 km². Det er bare 17 kommuner som har større areal. Kommunen har en befolkning på nær 76.000 innbyggere. Kommunen har en ung befolkning, hele 67% av innbyggerne er mellom 18 og 67 år. Det er kun to kommuner i landet som har like stor eller større andel av befolkningen i aldersgruppen 18-67. Befolkningen i Tromsø øker kraftig, hvert år er netto vekst på ca. 1.000 mennesker. Fra år 2000 har befolkningen i aldersgruppen 18-67 økt med 29%. Ca 12% av befolkningen har utenlandsk opprinnelse. 5% av befolkningen kommer fra land utenfor Europa. Innbyggerne i kommunen har høyt utdanningsnivå. Hele 40% av innbyggerne har utdanning på universitet eller høyskole av 3 års varighet eller mer.

Antall innbyggere på statlige og kommunale stønader

I kommunen var det ved utgangen av uke 7-2018 1239 brukere med standard eller situasjonsbestemt innsats. I tillegg var det på samme tidspunkt 3192 med spesielt eller varig tilpasset innsats. 1100 av disse brukerne er under 30 år. Det er også om lag 1500 sykmeldte i kommunen som på et eller annet tidspunkt skal ha oppfølging fra NAV.

Det er til enhver tid ca 600 innbyggere i kommunen som mottar sosialhjelp. Dette utgjør 0,7% av befolkningen i kommunen. Mange av disse mottar samtidig andre ytelser fra NAV.

Statlig og kommunal portefølje av brukere fordelt på ulike brukergrupperinger, ungdom, kjønn, innvandrere mv

NAV Tromsø har en spesialisert brukeroppfølging. Det er en rekke team og avdelinger som ivaretar ulike oppfølgingsfaser, aldersgrupper og innsatsbehov.

Arbeidsmarkedssituasjonen og pendlerstrømmer

Tromsø har lav arbeidsledighet, ved utgangen av februar 2018 var kun 1,4% av arbeidsstyrken arbeidsledig. I styringsarket er det registrert i alt 2735 virksomheter i kommunen. 220 av virksomhetene er registrert med mer en 50 ansatte. De største virksomhetene i kommunen er Universitetssykehuset, Tromsø kommune og Universitet. Det er meget stor etterspørsel etter arbeidskraft, særlig innenfor helserelevante yrker. De siste årene har det også vært en voldsom vekst innenfor alle bransjer som kan knyttes til reiseliv.

Det er stor bevegelse i arbeidskraft både inn og ut av Tromsø. I de andre kommunene i Troms bor det ca 1200 mennesker som arbeider i Tromsø. På den andre siden bor det 800 mennesker i Tromsø som arbeider i andre kommuner i Troms.

Særskilte lokale utfordringer i forhold til prioriterte grupper – spesielt ungdom og innvandrere

Unge brukere: NAV Tromsø har en egen avdeling som arbeider med brukere under 30 år. Medarbeiderne i avdelingen er fordelt i to team. Et team arbeider med brukere som har standard eller situasjonsbestemt innsats og et team arbeider med brukere som har spesielt tilpasset innsatsbehov. Avdelingen er satt opp slik at medarbeiderne skal ha porteføljer som ikke overstiger 70-80 brukere pr. veileder. Aktivitetsplikt for brukere med sosialhjelp og/eller

dagpenger håndheves gjennom eget team som heter UTVEI. Vi har over flere år også hatt egne medarbeidere på to av byens videregående skoler.

Vi har sett utfordringer ift samarbeid med utdanningsinstitusjonene og vi har sett utfordringer knyttet til mulighetene for å få læreplass. Videre ser vi at tidlig og omfattende innsats er viktige suksessfaktorer.

Innvandrere: Tromsø kommune har tatt imot innvandrere i mange år og innvandrerbefolkningen er stor. Ca. 20% av alle brukerne i NAV Tromsø er av utenlandsk opprinnelse.

Det har vært utfordrende å få denne brukergruppen i arbeid og aktivitet, og det har vært utfordringer ift sammenhengen i integreringsarbeidet i kommunen. Dette har medført at for mange har kommet til NAV med for dårlige språkferdigheter i norsk.

For å løse dette samarbeider vi nå tettere med flyktningetjenesten og vi har etablert et eget team som arbeider med denne brukergruppen.

Nye oppgaver som følge av endringer i lovgivningen for Arbeidsavklaringspenger

Det er allerede gjort organisatoriske grep for å møte dette. Viktigst er etableringen av et eget team som skal avklare 800 såkalt unntakssaker. Teamet består av 11 medarbeider.

Antall brukere som kan benytte seg av digitale tjenester i forhold til arbeidsrettet oppfølging

Vi tror de fleste brukerne har forutsetninger og mulighet til å benytte digitale tjenester. Innføring av kanalstrategi har også bekreftet at de fleste kan ivareta sine behov via digitale løsninger. Den lille gruppen som ikke kan benytte slike løsninger skal få hjelp på NAV-kontoret.

Kommunale og statlige tjenester i kontoret

NAV Tromsø har minimumsløsningen ift kommunale tjenester i kontoret. Mange oppgaver er spesialisert. Her kan en nevne jobbspesialister, IPS, forvaltere og gjeldsrådgivere.

Antall kommunale og statlige ansatte

NAV Tromsø vil i 2018 ha 55 kommunalt tilsatte og 81 statlig tilsatte i 2018, i tillegg kommer en medarbeider på Svalbard.

Kontorenes resultatoppnåelse – også i forhold til kontorenes porteføljer og antall personer på stønader i kommunen

Kontoret har god resultatoppnåelse hvis en legger målekortet til grunn. De fleste målepunktene gir grønn score.

Kompetanse i kontoret

Medarbeiderne i NAV Tromsø har bred kompetanse. De fleste har utdanning på bachelor eller masternivå. Mange ulike utdanningsretninger er representert.

Tromsø har kommunikasjon med resten av verden via flyplass, vei og båt. Flyplassen ligger sentralt i kommunen og har forbindelse med de fleste andre flyplasser i landet samt flere ruter til utenlandske flyplasser. Det er veiforbindelse inn til kommunen via E8. Det er

båtforbindelse til en rekke steder ved å benytte Hurtigruten eller hurtigbåt. Som nevnt ovenfor er kommunen stor i areal og det er flere mindre tettsteder som ligger lagt unna kommunens sentrum, Tromsø. De fleste steder har bussforbindelse og noen steder har båtforbindelse.

Det pågår arbeid med å bygge ny E8 inn til byen. Foreløpig er arbeidet på planstadiet. Det foreligger også planer for utbygging av flyplassen.

5.4 Kontor 4 – NAV Karlsøy

Tallmateriale er hentet fra statistikkgrunnlag utarbeidet av NAV Troms (stort sett tall pr juni 2017), fra målekort, og fra kommunens saksbehandlingssystem.

Antall innbyggere i kommunene og befolkningsutvikling

Karlsøy kommune er Norges største rene øy-kommune, og har rundt 2.300 innbyggere. Det har vært nedgang i folketallet på 3,5% siden 2012. Alderssammensetninga er stort sett lik det man finner i andre distriktskommuner, med en relativt høy andel eldre og en relativt lav andel unge. Kommunen har høy andel (12%) innvandrere av mange ulike nasjonaliteter, 3% av befolkninga kommer fra land utenfor Europa. Arbeidsinnvandrere til fiskeindustrien utgjør en stor del av den samlede innvandrerbefolkninga, og vi ser at en del av disse etter hvert går over i andre jobber lokalt. Kommunens innbyggere er i all hovedsak bosatt på Ringvassøya (veifast med tunnel til Kvaløya), Rebbenesøya, Reinøya, Vannøya og Karlsøya. Kommunesenteret Hansnes er på Ringvassøya. Vannøya er den øya med flest innbyggere. Det er gjennomsnittlig lavt utdanningsnivå blant kommunens innbyggere.

Antall innbyggere på statlige og kommunale stønader

30,8% av innbyggerne i aldersgruppa 18-66 mottok i 2016 statlig stønad relatert til arbeid og helse. Kommunen har høyt sykefravær, med 9% pr første kvartal 2017. Det er ca. 100 personbrukere med spesielt tilpasset oppfølging i NAV-kontorets portefølje, og ca. 90 med standard eller situasjonsbetinget behov for oppfølging. Av disse ca. 190 personene er ca. 45 under 30 år gamle.

3,3% av innbyggerne mottok økonomisk sosialhjelp i løpet av 2016, halvparten av disse hadde økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde på søknadstidspunktet. Kommunen har i gjennomsnitt en til to personer som mottar sosialhjelp over flere måneder. Det gjennomsnittlige antallet mottakere av økonomisk sosialhjelp var i følge kommunens saksbehandlingssystem 14,2 personer pr måned i 2017. I gjennomsnitt mottok 2,8 unge (18-24 år) økonomisk sosialhjelp pr måned i 2017, og det var i gjennomsnitt 2,9 mottakere av økonomisk sosialhjelp i 2017 som hadde barn under 18 år i husholdninga. Kommunen har hatt nedgang i antallet mottakere av sosialhjelp gjennom de siste årene, og NAV Karlsøy vurderer at dette har sin hovedårsak i tett og arbeidsretta oppfølging av denne gruppa.

Statlig og kommunal portefølje av brukere fordelt på ulike brukergrupperinger, ungdom, kjønn, innvandrere mv

NAV Karlsøy har, i tillegg til at vi har prioritert oppfølging av de unge under 30 i et ungdomsteam, organisering som går etter virksomhet og fødselsdato (med unntak av gjeldsrådgiver i 20%). Vi har hovedfokus på arbeidsretta oppfølging, uavhengig av ytelse. Det betyr at hver veileder har en portefølje som inneholder både «enkle» og mer utfordrende oppfølgingsløp. Dette fordrer at alle veilederne har god kompetanse innen inkludering og veiledning. Alle veilederne jobber også med sykefraværsoppfølging, og det faglige ivaretas med fagmøter, særlig ved vurdering av aktivitetskravet.

Arbeidsmarkedssituasjonen og pendlerstrømmer

Karlsøy kommune har i sin strategiske næringsplan tatt mål av seg til å bli en ledende sjømatkommune, med satsing innen havbruk, fiskerier, fiskeforedling og leverandørnæring. Det er vekst innen oppdrettsnæringa, med etablering av nye lokaliteter og tilvekstsenter, og det planlegges større etablering innen bransjen som vil gi mange nye arbeidsplasser i kommunen. Kommunen har ønske om å knytte til seg flere kompetansesarbeidsplasser, og har mål om økt bosetting. Kommunen har også en stor vindmøllepark, og det er satsinger og fornyelser innen landbruket – både innen tradisjonelt husdyrhold og innen gartnerinæringa.

Det ventes avklaring i forbindelse med Langsundforbindelsen (tunnel Ringvassøy – Reinøy og kortere fergeforbindelse videre til Vannøy) i løpet av de neste par årene. Hvis dette blir en realitet, vil det bedre mulighetene for intern pendling mellom øyene og gi grunnlag for etablering av bedrifter som kan ha hele øyriket som marked. Situasjonen nå er at det ikke er mulig å pendle Vannøy – Reinøy på daglig basis.

Det er drøyt 200 personer som pendler fra Karlsøy til Tromsø, og ca. 80 som pendler motsatt vei.

Karlsøy kommune er største enkeltarbeidsgiver. Torsvågbruket og Karlsøybruket er to store arbeidsplasser på hver sin ende av Vannøya, Vannøy Samdriftskontor har hovedkontor på Vannareid og avdelingskontorer på Hansnes, i Tromsø og på Sørøya. Reinøy Sjømat har helårlig drift og planer om utvidelse forutsatt bedre kommunikasjoner. Reiselivsnæringa er i vekst i kommunen, både havfiske og nordlysturisme. Feiring Nord AS har kaianlegg og masseuttak på Vannøya. Oppdrettsaktører som Lerøy Aurora, Wilsgård/Nord-Senja Laks, Marine Harvest og Norwegian Royal Salmon er etablert og/eller under oppbygging i kommunen.

Særskilte lokale utfordringer i forhold til prioriterte grupper – spesielt ungdom og innvandrere

Ungdom: NAV Karlsøy har etablert eget ungdomsteam som prioriterer oppfølging av denne gruppa. De jobber tett og inkluderende med brukerne, og har nært faglig samarbeid. Det er samarbeid med blant andre kommunens rus- og psykiatritjeneste, aktuelle arbeidsgivere, Fylkeskommunen og Oppfølgingstjenesten om denne gruppa. Aktivitetskravet praktiseres, slik at det er et fåtall som mottar økonomisk sosialhjelp. De unge brukerne er enten i tiltak eller i medisinsk behandling, eller de får forsterket oppfølging. Noen av dem mottar arbeidsavklaringspenger, andre dagpenger eller stønader ved tiltak. Nærhet og tilgjengelighet er en suksessfaktor i oppfølgingsarbeidet.

Innvandrere: Innvandrergruppa utgjør en relativt høy andel av befolkninga i kommunen, og innvandrerne kommer fra veldig mange forskjellige land/kulturer. Innvandrerne utgjør i hovedsak tre grupper:

- Kommunen tok i 2016 og 2017 imot flyktninger. Det er etablert tett samarbeid med kommunens flyktningtjeneste for å sikre arbeidsrettinga i introduksjonsprogrammene, og NAV deltar i utarbeidelse av individuelle planer. Vi tilbyr og følger opp arbeidsretta tiltak når det er hensiktsmessig. Det vil ikke bli bosatt flyktninger i 2018, men kommunen har vedtak om ytterligere bosetting de neste årene.
- Familiegjenforente, ofte fra land utenom EØS. Disse personene har i variabel grad behov for bistand fra NAV.
- Arbeidsinnvandrere. De fleste i denne gruppa kommer til kommunen for å jobbe i fiskeindustrien. De er permitterte periodevis, og oppsøker NAV i forbindelse med

søknader mv. En del av dem bytter etter hvert jobb, og vi ser at det er stadig flere som får helseplager og behov for bistand fra NAV for å komme over i annen jobb. Ofte har personer i denne gruppa svært svake norsk- og/eller engelskkunnskaper, og de har i liten grad fagkompetanse som er direkte anvendbar i andre deler av norsk arbeidsliv. Lav digital kompetanse er også ofte ei utfordring – gjerne i kombinasjon med språkbarriere. NAV Karlsøy har høyt forbruk av tolketjenester til denne gruppa, både i samhandling med NAV Arbeid og Ytelser og i arbeidsrettet oppfølging. Karlsøy kommune har behov for arbeidskraft, og disse personene er ofte allerede etablerte her, slik at det er ønskelig å bistå dem for at de fortsatt skal kunne bo og arbeide i kommunen.

Nye oppgaver som følge av endringer i lovgivningen for Arbeidsavklaringspenger

Dette vurderer vi ikke som et problem for NAV Karlsøy, vi tilpasser oss de endrede rutine og tilførte oppgavene på lik linje med tidligere regelendringer. Vi ønsker å opparbeide beslutterkompetanse for arbeidsavklaringspenger og arbeidsevnevurderinger i kontoret.

Antall brukere som kan benytte seg av digitale tjenester i forhold til arbeidsrettet oppfølging

Det er vanskelig å anslå noe eksakt antall. De fleste har etter hvert smarttelefoner, og brukergrensesnitt for digitale løsninger blir stadig bedre. Vi har imidlertid noen grupper som ikke vil være i stand til å benytte seg av slike tjenester, det vil særlig være de som har størst bistandsbehov og står lengst fra arbeidslivet av sosiale årsaker (ofte i kombinasjon med helsemessige årsaker), og de som har store språklige utfordringer som medfører behov for tolk i tillegg til det digitale. Personer med lese-/skrivevansker av ulike årsaker vil også slite med dette.

Karlsøy kommune har også variabel nett- og mobildekning.

Kommunale og statlige tjenester i kontoret

NAV Karlsøy har oppgaver i henhold til «minimumsløsninga», og i tillegg 20% stilling til gjeldsrådgiver.

NAV Karlsøy har ikke «egen» skjermet sektor i kommunen, slik at vi i all hovedsak bruker det ordinære arbeidslivet som tiltaksarrangør. Dette er vi godt fornøyde med, og oppfatter at det er i tråd med de sentrale føringene om økt bruk av det ordinære arbeidslivet. Dette stiller tøffe krav til oss i oppfølging av både brukere og arbeidsgivere, og vi vedlikeholder kunnskap og utvikler oss stadig innen særlig inkluderingskompetanse, veiledningskompetanse, arbeidsmarkedskompetanse og sosialfaglig kompetanse. I særlige tilfeller bruker vi arbeidsretta tiltak i skjerma sektor i Tromsø, men det byr vanligvis på svært store kommunikasjonsmessige utfordringer. Det er store avstander med ferger, dårlige veier, og dårlig busstilbud, slik at det ofte er behov for overnatting for å gjennomføre tiltak utover noen få timer midt på dagen. Noen ganger lar det seg ikke gjøre.

Antall kommunale og statlige ansatte

NAV Karlsøy har tre statlige (inkludert leder) og to kommunale stillinger på heltid, inklusiv 20% gjeldsrådgiver.

Kontorets resultatoppnåelse – også i forhold til kontorets porteføljer og antall personer på stønader i kommunen

Kontoret har vært gjennom en lengre periode med høyt sykefravær og nyrekruttering, og vi har to dyktige, nye medarbeidere på plass og under opplæring. Til tross for dette har vi klart å levere greie resultater, og vår egen oppfatning er at dette skyldes en kombinasjon av tverrfaglig arbeid og veiledning i kontoret, og langsiktig arbeid i markedet. Det nyeste målekortet (januar 2018) er stort sett «grønt».

Kompetanse i kontoret

Kontoret har formell kompetanse innen sosialt arbeid og barnevern på bachelornivå, innen gjeldsrådgiving, juss og økonomi på høghskolenivå, og noe karriereveiledning på masternivå. I tillegg har vi breddekompetanse innen hele NAVs arbeidsfelt for et lokalkontor.

Kommunikasjoner

Karlsøy kommune består av bare øyer, og den eneste øya med fergefri forbindelse er Ringvassøya. Kommunesenteret Hansnes ligger nettopp på Ringvassøya. Det er ca. 65 kilometer fra Hansnes til Tromsø sentrum. Det er bussforbindelse fra Hansnes kl08.35 med ankomst Prostneset kl09.55 på ukedager. Retur til Hansnes går kl12.55 (ankomst Hansnes kl14.25) og 16.35 (ankomst Hansnes kl17.55). Bussen til Tromsø om morgenen korresponderer med ferge fra Vannøya og fra Reinøya.

Busstur Vannøy – Tromsø tar pluss/minus tre timer hver vei. Tirsdager og torsdager er det korresponderende busser på Vannøya til 12.55-bussen fra Tromsø. Mandager, onsdager og fredager korresponderer busser på Vannøya med 16.35-bussen. Torsvåg – Skåningen fergeleie er 33 kilometer, Kristoffervalen – Skåningen er 24 kilometer. Ferge til Vannøya tar ca. 35 minutter. Det er endringer i bussforbindelsen i skoleferiene.

Busstur til Tromsø fra Reinøya tar pluss/minus 2,5 time. Det er ikke bussforbindelse til Grøtnesdalen eller Nordeidet, bussen snur i Finnkroken og på Skog. Det er korresponderende bussforbindelse med 12.55-bussen fra Tromsø, men ikke med ettermiddagsbussen. Skoleruta følges. Ferge til Reinøya tar ca. 15 minutter. Finnkroken – Reinskar fergeleie er 17 kilometer, Nordeidet – Reinskar er 22 kilometer. Det er endringer i bussforbindelsen i skoleferiene.

Karlsøya benytter Vannøy-ferga.

Ferge til Rebbenesøya går fra Mikkelvik på Ringvassøya, 90 kilometer fra Tromsø sentrum. Busstur til Tromsø tar pluss/minus tre timer, og retur er mulig 12.55 fra Tromsø. Det er endringer i bussforbindelsen i skoleferiene.

6 Prioritering av vurderingskriterier – hvilke hensyn er viktigst

Arbeidsgruppa har på bakgrunn av de beskrevne nåsituasjonene kommet fram til et felles utfordringsbilde.

Vår vurderinga av hva som gir best effekt når vi jobber med oppfølging, særlig av de prioriterte gruppene, er:

- Tett på
- Tidlig innsats
- Kompetanse (kompetansebygging og – utvikling)
- Tverrfaglighet, koordinerte tjenester
- Veiledningskompetanse, veiledning som metode
- Nærhet i relasjonen med bruker/arbeidsgiver
- Spesialisering i forhold til de prioriterte gruppene, gruppering uavhengig av ytelse
- Fagmiljøer med rendyrking av arbeidsform
- Lokalkunnskap, kjennskap til miljøene rundt bruker. Vekselvirkning by/omland

For å styrke dette, er det ønskelig med

- Større kompetansemiljø
- Mer rom for spesialisering
- Bedre tjenester for arbeidsgivere
- Mer handlingsrom for ledelse
- Bedre tilpasset oppfølging av prioriterte brukergrupper
- Samhandling og tjenestekoordinerings
- Redusere sårbarhet og øke fleksibiliteten i tjenestene
- Økt fleksibilitet i forhold til omstillinger i omgivelsene våre
- Så effektive tjenester som mulig med så høy kvalitet som nødvendig.

7 Vurdering av fire alternative modeller

De fire modellene som har vært gjenstand for analyse i arbeidsverksted, er hver for seg beskrevet av en NAV-leder.

7.1 Modell 1 – Interkommunalt NAV-kontor

BLS interkommunalt NAV-kontor

Modell: Interkommunalt NAV-kontor for Balsfjord, Storfjord og Lyngen. Hovedlokasjon i Nordkjosbotn med Balsfjord som vertskommune ut fra vertskommunemodellen (Kommuneloven § 28-1b). Egen lokasjon i Lyngen. Felles kontonummer.

Begrunnelse for en slik modell:

De siste 10-15 årene har det skjedd store endringer i utfordringsbildet for tjenestene NAV skal levere. Dette stiller krav til mer kompetanse, økt kvalitet i brukermøtene, digitale tjenester og at NAV rykker nærmere arbeidsmarkedet. NAV-kontorene skal kunne tilby målrettet, profesjonell og spesialisert oppfølging. For brukere med manglende kvalifikasjoner er det viktig at NAV kan tilby kompetansehevende tiltak eller sikre overgang til utdanning. Flere har behov for trygdeytelser (økning i yngre aldersgrupper), flere innvandrere med svake grunnleggende ferdigheter og språkutfordringer, stadig færre arbeidsplasser for ufaglærte og høyt frafall fra videregående skole (lavt utdanningsnivå i kommunene).

Hvorfor Balsfjord, Storfjord og Lyngen?

1. Tverrfaglig samarbeid mellom NAV-kontoret og andre tjenester som er felles for disse tre kommunene:
  - Balsfjord er vertskommune for felles videregående skole for Balsfjord, Storfjord og Lyngen (Nordkjosbotn vgs)
  - UNN har et eget senter for psykisk helse og rusbehandling (tidligere kalt Kløvertun) i Balsfjord. Senteret er et døgntilbud og en voksenpsykiatrisk poliklinikk for innbyggere fra Balsfjord, Storfjord og Lyngen.
  - Interkommunalt PPT for Balsfjord, Storfjord og Lyngen er lokalisert på Nordkjosbotn.
  - Balsfjord, Storfjord og Lyngen samarbeider om å kjøpe grunnskoleopplæring for nyankomne flyktninger hos Nordkjosbotn vgs.
2. Større lokalt arbeidsmarked
3. Et større kompetansemiljø kan legge til rette for mer spesialisering, forskningsbasert og metodisk oppfølging av brukere og bedre tjenester for arbeidsgivere
4. Større lokal frihet og fleksibilitet til å tilpasse tjenester til brukerens behov
5. Mindre styring, og mer strategisk ledelse
6. Muligheter for teamorganisering, et større handlingsrom og mer autonomi
7. Sikre kunnskapsbaserte tjenester og kompetanse i møte med brukerne – mer intern kompetanseutvikling
8. Felles ungdomsmiljø og kulturell identitet (spesielt Storfjord og Lyngen med tre stammers møte: norsk, sjøsamisk og kvensk/finsk)

Mulige gevinster:

Ungteam

I et felles NAV-kontor for kommunene kan det etableres et eget ungteam som følger opp all ungdom under 30 år fra kommunene Balsfjord, Storfjord og Lyngen. I et slikt team vil det være behov for kompetanse innen flere områder, bl.a. utdanning og arbeidsmarked, karriereveiledning, sosialt arbeid og Supported Employment (jobbstøtte tilpasset personer med omfattende og sammensatte støttebehov for å kunne få og beholde jobb). Ungteamets naturlige samarbeidspartnere vil være Oppfølgingstjenesten i Troms, videregående skole, opplæringskontor, arbeidsgivere og relevante kommunale tjenester. Det er et klart mål med en slik organisering at flere unge skal fullføre videregående utdanning og komme ut i ordinært arbeid. Et eget ungteam kan i større grad tilrettelegge for gruppebasert oppfølging av unge og vil ha gode muligheter til å følge opp den nye aktivitetsplikten for unge under 30 år som søker om økonomisk sosialhjelp.

Tjenester til arbeidsgivere

I et interkommunalt NAV-kontor kan tjenester til arbeidsgivere i større grad utvikles og NAV kan rykke nærmere arbeidsmarkedet. En felles markedskontakt for det nye kontoret kan jobbe utadrettet og bidra til å styrke NAVs relasjon til arbeidsgivere i den lokale arbeidsmarkedsregionen Balsfjord-Storfjord-Lyngen. Markedskontakten kan være bindeledd mellom arbeidsgivere, arbeidssøkere, samarbeidspartnere og NAV. Gjennom økt kunnskap om det lokale arbeidsmarkedets behov for kompetanse, og bedre rekrutteringstjenester fra NAV, vil NAV kunne bidra til mer sysselsetting og et velfungerende arbeidsmarked. Ved å rykke nærmere arbeidsmarkedet, kan NAV også bistå arbeidsgivere til å øke inkluderingskompetansen og til å redusere sykefravær. Tettere relasjon og en mer spesialisert

tjeneste til arbeidsgivere er en forutsetning for at NAV skal kunne nå sitt hovedmål: flere i arbeid, og færre på stønad.

NAV som integreringsaktør

NAVs rolle som integreringsaktør kan styrkes gjennom en interkommunal løsning. Flyktningetjenesten og voksenopplæringa i Balsfjord er planlagt lokalisert på Kuben i Nordkjosbotn, og Balsfjord-Storfjord-Lyngen kjøper felles grunnskoleopplæring hos Nordkjosbotn vgs for bosatte flyktninger. For å bidra bedre til integreringsarbeid i kommunene og økt overgang til arbeid, bør det være mulighet for kompetanseheving og mer spesialisering når det gjelder arbeidsrettet oppfølging av denne brukergruppen. Det kan et større kompetansemiljø gi mulighet til.

Økt effektivitet – lavere driftskostnader

Et større NAV-kontor gir et godt grunnlag for mer spesialisering og effektivisering i oppgaveløsning. Mer digitalisering gir også potensiale for effektivisering.

--

Dersom en slik modell velges for Balsfjord, Lyngen og Storfjord, er det naturlig at tilsvarende modell vurderes for Tromsø og Karlsøy.

7.1.1 Fordeler og ulemper utvalgte perspektiver

Analyse fra arbeidsverksted følger sluttrapporten som vedlegg.

Perspektiv	Fordeler	Ulemper	Risiko
Brukerperspektivet			
Produksjonsperspektivet			
Medarbeiderperspektivet			
Kompetanseperspektivet			
Tjenester til arbeidsgivere			
Målgruppe: Ungdom			
Målgruppe: Innvandrere			
Samarbeidspartnere			
Økonomiperspektivet			

7.2 Modell 2 – Distriktskommunemodellen

Distriktskommunene utenfor Tromsø har mange sammenfallende problemstillinger, dette har vi særlig sett i det fellesskapet som er utviklet på ledernivå i tjenestoområde Nord, og i fagsamlinger. NAV Balsfjord og NAV Karlsøy var tidlige i tjenestoområde Tromsø, men det vi «sto i» var for forskjellig til at de tre NAV-kontorene fikk mer enn marginale utbytter av samarbeidet. NAV Tromsø, med sine by-utfordringer og 129 medarbeidere, sto i egne prosesser. NAV Balsfjord og NAV Karlsøy hadde helt forskjellige utfordringer enn NAV Tromsø, men hadde mye felles. NAV Karlsøy og NAV Lyngen har kanskje enda mer felles faglig (strukturer i arbeidsmarkedet, sammensetning av brukergrupper, kommunikasjonsmessige utfordringer og så videre) når NAV Storfjord og NAV Balsfjord slår sammen. Det nye interkommunale NAV-kontoret i Nordkjosbotn har i tillegg noen naturlig sammenfallende punkter med NAV Lyngen ut fra geografisk nærhet.

I denne modellen har vi intensjon om å utfordre litt, å forsøke å heve blikket ut over det som kan synes som åpenbare løsninger. Vi har vært ganske konkrete. Modellen gir felles organisering av Karlsøy, Lyngen og Storfjord/Balsfjord, uten Tromsø – slik som i samarbeidet i tjensteområdet.

- Hvis vi tenker reiseveier konkret, vil ikke avstandene mellom kommunene/kontorene være avskrekkende – det er mulig å kjøre gjennom Tromsø uten å stoppe der. Reisevei for å samle ansatte på Nordkjosbotn vil kunne være kortere i sum enn ved samlingssted Tromsø, selv om det blir lengre for medarbeidere fra Karlsøy.
- Vi regner også med at digitale løsninger vil redusere behovet for fysisk samlokalisering betraktelig. Det nye, digitale NAV med mobile løsninger og virtuelle møtearenaer gir fantastiske muligheter for faglige fellesskap uten å måtte bevege seg langt geografisk.
- Disse fire kommunene har mange felles problemstillinger som ikke Tromsø har, og vi får utnyttet de ressursene som finnes i de lokale arbeidsmarkedene. Hvert arbeidsmarked følges opp lokalt, og i henhold til mobilitetskravet vil vi også kunne bruke arbeidsmarkedet i Tromsø. Mobilitetskravet tilsier at vi kan og bør formidle arbeidskraft til også de andre kommunene utenfor Tromsø, vi vet at det er stort behov for arbeidskraft også utenfor byen.
- SYFO (sykefraværsoppfølging) kan organiseres etter virksomheter, slik at den sykemeldte følges opp av NAV i den kommunen virksomheten er plassert i.
- Arbeidslivssenteret kan integreres i NAV-kontorene helt eller delvis, i tett samarbeid om sykefraværsoppfølging, og med bedre kommunikasjon om tilgjengelige IA-plasser.
- Styrking av fagmiljøer på tvers av kontorer ved bruk av digitale løsninger, med utvikling av spesialistkompetanse på enkeltområder. Inkluderingskompetanse og (karriere)veiledning utvikles som en viktig del av et stort, felles fagmiljø, og utøves i den enkelte kommune. Vi liker Storfjord/Balsfjords tanke om gruppeveiledning som metode i fagutviklinga, dette bør kunne gjennomføres også i digitale møter.
- Økt bruk av ordinær virksomhet i arbeidsrettet oppfølging. Dette krever at vi tar i bruk / holder trykket i de lokale arbeidsmarkedene og vedlikeholder markedskompetanse og inkluderingskompetanse.
- Vi har for få aktuelle brukere til at det er rom for egne jobbspesialister eller IPS i de minste kommunene, men dette kan enten kjøpes fra Tromsø på linje med arbeidsrettede tiltak etter eget tiltaksbudsjett.

7.2.1 Fordeler og ulemper i ulike perspektiver

Analyse fra arbeidsverksted følger sluttrapporten som vedlegg.

Perspektiv	Fordeler	Ulemper	Risiko
Brukerperspektivet			
Produksjonsperspektivet			
Medarbeiderperspektivet			
Kompetanseperspektivet			
Tjenester til arbeidsgivere			
Målgruppe: Ungdom			

Målgruppe: Innvandrere			
Samarbeidspartnere			
Økonomiperspektivet			

7.2 Modell 3 – Samarbeidsmodellen

NAV Lyngen har vurdert flere modeller opp mot perspektivene i mandatet og vår vurdering har da i all hovedsak basert seg på:

1. Hva som er best for brukerne inkludert de unge brukerne.
2. Hva som er best for samarbeidspartnere
3. Hva som er best for arbeidsgiverne.
4. Hva som er best for de ansatte.

Vi har også hatt et blikk mot økonomi og porteføljer.

Etter dette har vi vurdert at en samarbeidsmodell vil være den beste løsningen for oss, kanskje også for bo- og arbeidsmarkedsområdet som helhet. Vi kan samarbeide med andre kontor i vårt fellesområde etter felles behov og tema.

Jeg vil innledningsvis si noe om de punktene som for oss har vært avgjørende:

Brukerne:

NAV Lyngen er en kommune der vår ungdom reiser bort for å gå på videregående skole, de fleste i Tromsø, men også mange til Nordkjosbotn og noen til andre videregående skoler. Dette resulterer i at mange må bo på hybel med de utfordringer dette innebærer. Lyngen kommune har et eget prosjekt mot drop out som virker og der NAV Lyngen er en direkte samarbeidspartner og ofte stiller på møter på dagen. Samarbeidet har vært avgjørende for at kun en i gitte aldersgrupper nå ikke er i tiltak eller jobb. For unge under 30 med store utfordringer og også innvandrere, har vi i samarbeid med vekstbedriften vår mekket til et lav-lavterskel tilbud og overført de «grønne plassene» dit. Dette for å forberede dem på veien videre, inn i skole, arbeid eller ordinær AFT. Her har vi ukentlige møter rundt noen brukere i samarbeid med rus/psykisk helse, leger og andre som er i gruppe rundt disse.

Lyngen er en langstrakt kommune med dårlige kommunikasjoner. Til Tromsø tar det to timer å reise en vei og det medgår en hel dag for en bruker å reise dit. Til Nordkjosbotn vil det ta 3 dager dersom man ikke har private biler og er bosatt på en strekning på 8 mil fra Lyngseidet til Russelv. Ungdomsgruppa som er på rundt 60 brukere totalt, innvandrere og andre svake brukere, har som regel ikke egen bil og må derfor bruke buss.

Lyngen er en randkommune til Tromsø. De ungdommene som blir igjen i kommunen har gjerne utfordringer med å skaffe seg jobb av ulike grunner som helse, sosiale forhold og manglende utdanning. Vi opplever også flytting til vår kommune fra f. eks. Tromsø på grunn av høye boutgifter i byen. Ungdom som har utfordringer blir gjerne samboere med brukere fra andre kommuner med like problemer.

Samarbeidspartnere:

Vi har over år nedlagt mye arbeid i å få til samarbeid med andre tjenester i kommunen og har nå tette, faste møter med rus/psykisk helse og barnevern, med drop-out gruppa, med Aktiv Lyngen som er et miljøtiltak for ungdom, med leger og Lyngsalpan Vekst. Det fungerer ofte slik at både NAV, helse og andre må stille opp fort når det er nødvendig. Vi har utviklet en samarbeidsmodell der vi gjerne jobber tverrfaglig fra 1. dag.

Arbeidsgiverne:

Vi bor i en kommune med mange arbeidsplasser og har etter hvert utviklet goodwill hos mange arbeidsgivere som er viktig å vedlikeholde. Til IA bedrifter drar vi ut på bedriftsbesøk sammen med ALS. Vi er årlig på faste bedriftsbesøk på overordna nivå, mens vi er ofte ute i bedriftene og følger opp brukere på arbeidsplassene. Dette liker bedriftene, noe som medfører at det er lett å få brukere ut i arbeidspraksis eller lønnsstøtte. Det skjer for øvrig mye innovativt i Lyngen når det gjelder turisme og som vi er tett på.

De ansatte:

Har porteføljer på mellom 45 og 55 i en normalsituasjon, leder og en ansatt i 50% stilling har noe mindre. Dette inkluderer alt fra de som trenger lite støtte til de mest kompliserte som trenger både statlig og kommunal hjelp/støtte.

Alle ansatte utenom en reiser ut til bedrifter og deltar i møter, litt avhengig av hva det er. Dersom ansatte i Lyngen skulle jobbe i Tromsø, ville daglig reisestrekning bli 140 km tur retur i tillegg til ferge, for noen lengre, litt avhengig av bosted. Reisetida ville være rundt to timer en vei. Til Nordkjosbotn vil reisestrekninga være 120 km og med en tidsbruk på to timer hver dag, for noen lenger. Med bakgrunn i omstillingsavtalen i Staten, som vi tenker også må gjelde kommunalt ansatte, vil ikke dette la seg gjøre, rett og slett.

Vi har også sett litt på økonomi i dette. Uansett løsning vil det være nødvendig med en lokasjon i Lyngen slik at selv om den kanskje kan bli noe mindre, vil det være lite å hente her. Værnesmodellen har også vist at det ble store utfordringer med logistikk og at mye arbeidstid gikk bort i reising. For oss i Lyngen ville dette blitt helt uholdbart.

Løsningen for oss ble derfor samarbeidsmodell, der vi tenker oss at vi blir der vi er, men samarbeider tett med de andre kontorene i området om oppgaver og områder der vi ikke er så gode alene. Vi tenker særlig på IPS, jobbspesialist, gjeld, fagutvikling og samarbeid om sosiale tjenester. Vi kan også tenke oss et ungdomsteam på tvers av kontorene som kan ta digitale møter om utfordringer som spesielt gjelder ungdom.

Så langt har vi i Lyngen vært stolte av hva vi har levert over tid. Vi har sett at tverrfaglighet i tjenestespekteret i kommunen har løftet oss veldig. Skal vi lykkes videre, tror vi at tverrfaglig samarbeid fra første dag vil være helt nødvendig og vi er opptatt av å utvikle dette til å bli enda bedre. Det samme kan skje i forhold til andre enheter i NAV, rundt spesielle tjenester, eksempel som ovenfor nevnt. Vi ser også at andre kontor, som Karlsøy og Balsfjord/Storfjord kan ha lignende behov.

7.3.1 Fordeler og ulemper i ulike perspektiver

Analyse fra arbeidsverksted følger sluttrapporten som vedlegg.

Perspektiv	Fordeler	Ulemper	Risiko
Brukerperspektivet			
Produksjonsperspektivet			
Medarbeiderperspektivet			
Kompetanseperspektivet			
Tjenester til arbeidsgivere			
Målgruppe: Ungdom			
Målgruppe: Innvandrere			
Samarbeidspartnere			
Økonomiperspektivet			

7.2 Modell 4 – Full sammenslåing

Full sammenslåing bygger på følgende faktorer:

1. Befolkningsgrunnlaget og befolkningsutviklingen i kommunene
2. Porteføljestørrelser
3. Kostnader
4. Bruk av kommunikasjonsteknologi

Når det gjelder befolkning. Fra 2000 har befolkningen mellom 18 og 67 år gått ned i kommunene Karlsøy, Lyngen, Balsfjord og Storfjord. Nedgangen i disse 18 årene representerer 612 færre innbyggere mellom 18 og 67. Nedgangen varierer mellom kommunene. I Balsfjord og Storfjord er nedgangen 4%. I Karlsøy er nedgangen 9% mens befolkningen er redusert med 14% i Lyngen. I Tromsø derimot har befolkningen økt med 29%. Gitt et slikt fremskrevet utviklingstrekk vil den potensielle brukermassen i Karlsøy, Lyngen, Balsfjord og Storfjord bli mindre i årene som kommer.

Skal NAV drive effektivt og sikre like gode tjenester til alle brukere, uavhengig av kommunetilhørighet, er det viktig at arbeidsbelastningen for veilederne er tilnærmet like stor. I følge opplysninger fra lederne i Karlsøy, Lyngen, Balsfjord og Storfjord er antall medarbeidere totalt 30. I NAV Tromsø er antall medarbeidere 129, til fradrag kommer to medarbeidere som er prosjektfinansiert. NAV Tromsø har en total brukerportefølje på 5900. Det innebærer at 11,7% av befolkningen mellom 18 og 67 år har fått definert et innsatsbehov eller er sykmeldt. Hvis vi bruker de samme tallene i Karlsøy, Lyngen, Balsfjord og Storfjord kan vi legge til grunn at brukerporteføljen er 900. Gitt ovennevnte tall vil hver medarbeider i NAV Tromsø ha ansvar for 46,5 brukere mens hver medarbeider i Karlsøy, Lyngen, Balsfjord og Storfjord vil ha ansvar for 30 brukere. Hvis alle kontorene hadde vært slått sammen ville en hatt 157 medarbeidere som ivaretok 6800 brukere. Belastningen ville blitt 43 brukere pr. medarbeidere.

Hva det koster å drive NAV i disse kommunene er uavklart. Vi har ikke fått data som beskriver kostnader som belastes kommunene. Derimot har vi tall som beskriver kostnadene på statlig side. I 2017 fikk kontorene i Karlsøy, Lyngen, Balsfjord og Storfjord et samlet statlig budsjett på 10,9 millioner mens NAV Tromsø fikk et budsjett på 49,3 millioner. Om lag 1,5 millioner brukes til å betale kostnader for lokaler i Karlsøy, Lyngen, Balsfjord og Storfjord. Ved en full sammenslåing vil disse midlene kunne omsettes i stillinger. Det er også en del andre kostnader på drift som vil kunne reduseres ved en sammenslåing. På den andre siden vil det være behov for overgangsordninger hvor det leies arbeidsplasser lokalt samt at en vil få økte reisekostnader for medarbeidere som bor langt unna ny lokasjon.

Kommunene som er representert i denne gruppen utgjør et stort areal geografisk, nesten 7.500 km². Området er like stort som fylkene Vestfold og Akershus. Dette innebærer at det er til dels store avstander fra ytterpunktene og inn til en ny felles lokasjon i Tromsø. Fra Vannareid til Tromsø er det for eksempel 101 kilometer og det er nødvendig å benytte ferge. Fra Nordlenangen til Tromsø er det 95 kilometer og det må benyttes ferge. Fra Helligskogen til Tromsø er det 142 kilometer. Det kan være hensiktsmessig å ivareta innbyggere med lang reisevei på en annen måte i fremtiden. For mange av disse har det allerede vært lang reisevei med dagens kontorstruktur og for flere har ferge/båt vært nødvendig også tidligere. For å sikre gode kommunikasjonsmuligheter kan NAV sette opp egne kontaktpunkter på noen steder som ligger langt unna. Disse kontaktpunktene kan sikre muligheter for både lyd og

bildekommunikasjon mellom veileder i Tromsø og bruker i sitt nærområde. Samtidig er det grunn til å tro at et slikt tilbud vil bli benyttet i liten grad siden de aller fleste i dag har telefon og pc/nettbrett som gjør det mulig for bruker å kommunisere hjemmefra. Følgende steder kan være egnet for oppsett av lyd/bilde kontakt:

- Lyngseidet
- Skibotn
- Nordlenangen
- Vannvåg
- Storsteinnes
- Nordkjosbotn
- Hansnes

Videre bør NAV legge til rette for å arbeide utadrettet også i brukeroppfølgingen. Dette bør løses ved at den nye felles lokasjonen disponerer et antall biler for å dra på hjemmebesøk i tilfeller hvor det vurderes som nødvendig.

Til slutt. Det har vært hevdet at en full sammenslåing ikke er tilrådelig ut fra såkalt størrelsesproblematikk. Hvis en vurderer størrelse ut fra areal vil en finne at det er få kommuner som har større areal, det er faktisk kun Kautokeino som er større. Stort areal kan være utfordrende fordi det kan gi store reiseavstander. Samtidig kan slike utfordringer løses jmf. det som er nevnt ovenfor. Hvis en derimot ser på befolkning vil en etter sammenslåing ha en befolkning tilknyttet NAV-kontoret på 58.000 i aldersgruppen 18-67. Til sammenligning har Bærum 77.800 og Kristiansand 59.200 innbyggere i aldersgruppen. For begge tilfeller fungerer kontorene godt og begge oppnår gode resultater. Det er vanskelig å se at 7600 flere innbyggere og 900 flere brukere skal skape en uoverkommelig størrelsesproblematikk.

7.4.1 Fordeler og ulemper i ulike perspektiver

Analyse fra arbeidsverksted følger sluttrapporten som vedlegg.

Perspektiv	Fordeler	Ulemper	Risiko
Brukerperspektivet			
Produksjonsperspektivet			
Medarbeiderperspektivet			
Kompetanseperspektivet			
Tjenester til arbeidsgivere			
Målgruppe: Ungdom			
Målgruppe: Innvandrere			
Samarbeidspartnere			
Økonomiperspektivet			

8 Beskrivelse av foretrukket modell

Arbeidsgruppa har valgt å jobbe videre med den modellen som går ut på formalisert samarbeid kontorene imellom – modell 3. Det er stort sprik mellom kontorene, både i forhold til størrelse og i forhold til hva man ser som den optimale framtidige organiseringa av NAV i arbeids- og markedsområdet. NAV Tromsø kommer til å levere et tilleggsnotat til sluttrapporten for å redegjøre for sitt syn på hvordan framtidig organisering bør være (full sammenslåing av alle kontorene). NAV Balsfjord-Storfjord er i hovedprosjekt for egen sammenslåing, som skal være i ordinær drift fra 1.1.2019, og medarbeiderne der ønsker ikke

endringer utover dette før de har fått «satt seg» over kanskje et år etter etablering av det vedtatt sammenslåtte kontoret. For NAV Lyngen og NAV Karlsøy har avstander og kommunikasjoner for brukerne vært svært viktige momenter, sammen med tilgjengelighet for kommunale tjenester og ivaretagelse av lokale tjenester til arbeidsgivere og andre samarbeidspartnere.

Deltakerne i arbeidsgruppa er likevel enige om at vi jobber sammen om samarbeidsmodellen (modell 3) videre. Dette ser ut for å være den modellen det er enklest å enes om, den vurderes å være gjennomførbar for alle, og den vil kunne gi gevinst i form av flere i arbeid og færre på ytelser. Alle de fire modellene ble analysert i arbeidsverksted for medarbeiderne, og vi så det ikke som hensiktsmessig å bruke tid på å analysere modellene ytterligere.

I arbeidet videre med den valgte modellen, skrev hver leder et notat om hva deres respektive kontor trenger for å utvikles videre, og hva kontoret kan bidra med inn i en samarbeidsmodell. Momentene i innspillene var konkrete og gode, og med mange sammenfallende punkter. Vi har valgt å sammenfatte disse innspillene til ei skisse for hvordan framtidig samarbeid mellom kontorene våre kan utvikles – til beste for brukerne, og med mål om flere i arbeid og færre på statlige eller kommunale tjenester. Ytterligere konkretisering av modellen vil det være hensiktsmessig å overlate til et gjennomføringsprosjekt.

BESKRIVELSE AV INNHOLDET I MODELLEN

- NAV-kontorene består som i dag, med forpliktende samarbeidsavtaler som er administrativt og politisk forankra.
- IT, både kompetanse og kapasitet til oppkobling mv, og kunnskapsformidling for å få tatt i bruk nye verktøy og arbeidsmetoder må prioriteres!
- Evalueringpunkter, hyppige i starten. Kvartalsvis/halvårlig.
- Involvering av MBA og/eller fagressurser, avklares nærmere i gjennomføringsprosjektet.
- Ledermøter i tillegg, hyppigere.
- Forpliktende avtaler om nabohep.
- Opplæring/hospitering. Nytilsattopplæring er fylkesovergripende i Ny i NAV, men det kan være behov for opplæring/oppdatering utover det? Økt bruk av videoopplæring for faglig oppdatering.
- Beslutter i hvert kontor.
- Utvikling av faglige team eller nettverk på tvers av kontorene, bruk av digitale løsninger. Deltakelse i (digitale) fagnettverk
  - Saksdrøftingsverksteder
  - Tverrfaglig veiledning
  - Fagdager
- Faste strukturer i teamene, bygges opp etter behov innen det enkelte fagfelt.
- Hvorvidt det skal være organisert som «team» eller «nettverk» avklares i gjennomføringsprosjektet for det enkelte området.
- Prioritert områder:
  - Ungdom under 30
  - Innvandrere utenfor EØS
  - Langtidsledige
  - Gjeld
  - Sosiale tjenester, herunder lavinntektsfamilier og barneperspektivet
  - Tjenester til arbeidsgivere

- Vurdere om det er andre oppgaver det er hensiktsmessig å danne spesialiserte team rundt.
- Jobbspesialist/IPS: Alle kontorene ønsker tilgang til tjenesten, enten ved å benytte en tjeneste med utspring i Tromsø, eller ved å etablere en mer desentral tjeneste med (digital) nettverksbygging. Utrekes i gjennomføringsprosjektet.
- Settekontor kommunale tjenester
- Arbeidsinkludering, inkluderingskompetanse, veiledningskompetanse og karriereveiledning er vesentlige kompetanseområder.
- Om det vil være hensiktsmessig å etablere spesialiserte tjenester eller ansvarskontor innen enkeltområder vurderes i gjennomføringsprosjektet.

Hensikten med å velge denne modellen er å etablere felles faglig forståelse for felles brukermasse, og å utnytte fagkompetansen i hele området bedre. Alle som jobber i NAV i vårt område skal på denne måten få muligheten til å jobbe i lag, i fellesskap der vi styrker hverandre og leverer resultater, og der vi anerkjenner fellesskapsfølelsen i NAV.

9 Viktige aktiviteter i gjennomføringsprosjektet

Det vil bli krevende for NAV Balsfjord og NAV Storfjord å være i hovedprosjektfase med de øvrige NAV-kontorene samtidig som de er i ferd med å etablere sitt felles, interkommunale NAV-kontor med drift fra 1.1.19. Det er forståelse i arbeidsgruppa for dette. Vi mener likevel at vi ikke kan utsette vårt prosjekt så lenge. Vi mener at det riktige blir at vi forholder oss til den tidsplanen som er satt i mandatet for forprosjektet, med gjennomføringsprosjekt fra 1.1.2019.

IKT (både utstyr og veiledning/opplæring) er en kritisk suksessfaktor i vår modell. Dette er det helt nødvendig å få på plass så tidlig som mulig. Det er helt nødvendig at IKT prioriteres for at vi skal kunne drifte hensiktsmessig i ny samarbeidsstruktur.

Implementering av forpliktende samarbeidsavtaler med eventuelle spesialiseringer er kjernen i gjennomføringsprosjektet. Når nødvendig administrativ og politisk forankring er på plass, vil samarbeidsavtaler mv kunne settes i drift fortløpende hvis det vurderes å være hensiktsmessig.

10 Konklusjon

Arbeidsgruppa er satt sammen av svært forskjellige kontorer, med store ulikheter i innhold og organisering. Det har dermed naturlig nok vært store sprik mellom hva man i det enkelte kontor vurderer som optimal løsning for framtidig organisering. Alle kontorene har innledningsvis tenkt at det er behov for noen endringer for å forbedre tjenestene våre, derfor valgte vi å utelate «null-alternativet» som en av modellene.

Etter å ha gjort ei samla vurdering av de aktuelle modellene, har vi konkludert med at det er modell 3 – Samarbeidsmodellen som er mest gjennomførbar. Hovedperspektivet vårt har vært å ivareta brukerne våre, særlig de svakeste brukergruppene. Hovedargumentet har vært avstander, og mulighetene til å ivareta brukere, tjenester til arbeidsgivere, og samarbeid med samarbeidspartnere i distriktskommunene slik at de ikke får dårligere tjenester enn i dag. Det er utstrakt samarbeid med øvrige aktører i den enkelte kommune i dag, og dette er det viktig å beholde og videreutvikle, særlig i lys av ønsket om økt bruk av ordinært arbeidsliv i tiltaksarbeidet for å nå målet om varig arbeid for den enkelte.

Et annet moment som er gitt noe vekt, er forholdet til medarbeiderne og reisetid. De andre modellene vil kunne bety betydelig økt merbelastning for den enkelte i forhold til daglig reise til og fra jobb, og også betydelig produksjonstap ved reiser ut i kommunene for å ivareta de enkelte samfunnene.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
50/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Søknad om serverings- og skjenkebevilling - Koppangen Brygger AS

Henvisning til lovverk:

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) med tilhørende forskrifter

Vedlegg

1 Tegning

Rådmannens innstilling

1. Koppangen Brygger AS v/styrer Alf Fagerborg og stedfortreder Kristoffer Fagerborg, innvilges serveringsbevilling jfr delegasjonsreglementets kap 4 del B, § 2.2..
2. Koppangen Brygger AS innvilges alminnelig skjenkebevilling for skjenking av rusbrus, øl, vin og brennevin i perioden fram til 31.12.2019.
Alf Fagerborg godkjennes som ansvarlig styrer for bevillingen.
Kristoffer Fagerborg godkjennes om stedfortreder for bevillingen.
Følgende skjenketider innvilges:
Restaurant/møtelokale:
Skjenking av rusbrus, øl og vin mellom kl. 12:00 – 03:00 fra mandag til og med søndag.
Skjenking av brennevin mellom kl. 13:00 – 03:00 fra mandag til og med søndag.
3. Bevillingsgebyret fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.
Gebyrene kan endres av Helsedirektoratet i bevillingsperioden, og er da de gjeldende.
4. Årlig frist for innsendelse av oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av skjenkeavgift er den 01.april hvert år.
5. Minimumsgebyr for skjenking av alkohol i 2018 er kr. 5 100,-.
Gebyret må være innbetalt før bevillingen kan utøves.
6. Det forutsettes at bevillingen utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i alkoholloven og i bestemmelser gitt i medhold av denne lov ivaretas.

7. De forhold som nevnt i Brannsjefens brev datert 15.05.18 må være i orden før serverings- og skjenkebevillingen kan tas i bruk.
8. Koppangen Brygger AS må fremlegge en bekreftelse på registrering hos Mattilsynet.

Saksopplysninger:

Koppangen Brygger AS v/Alf Fagerborg har søkt om serverings- og skjenkebevilling for det nye restaurantbygget som er oppført. Det søkes også om tillatelse til å servere/skjenke i tilstøtende møterom. Det vises til tegning av lokalene.

Det søkes om skjenking av øl/rusbrus, vin og brennevin (alkohol gruppe 1, 2 og 3) innendørs. Skjenkearealet innendørs er på 90 kvm. Anlegget har sitteplasser til 60 gjester.

Det søkes om følgende skjenketider: fra kl. 09:00 til kl. 03:00 alle dager.

Alf Fagerborg søkes godkjent som styrer for serverings- og skjenkebevillingen. Kristoffer Fagerborg søkes godkjent som stedfortreder. Kunnskapsprøve om alkoholloven er gjennomført og bestått av begge. Videre har Alf Fagerborg bestått etablererprøven.

Det er innlevert skatteattester og aksjeeierbok.

I henhold til alkohollovens § 1-7, 2. ledd, er det innhentet uttalelse fra Troms Politidistrikt og NAV. Politiet har ingen merknader til søknaden. NAV Lyngen har ingen merknader til at omsøkte skjenkebevilling innvilges, dette under forutsetning av at driverne overholder skjenkebestemmelsene og har en ansvarsfull alkoholhåndtering.

Det er innhentet uttalelse fra Lyngen kommune, byggesak, og tiltaket er vurdert i tråd med bestemmelser satt i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Ferdigattest er levert og godkjent.

Brannsjefen skriver i brev datert 15.05.18 at bygget mangler skilting av rømningsveier og slokkeutstyr.

Mattilsynet opplyser at det ikke lenger en godkjenningsplikt for detaljist og serveringsnæringen. Overfor Mattilsynet må en registrere seg som bedrift på Mattilsynets skjematjeneste med registrering av hvilke aktiviteter og produksjonsformer som skal bedrives. Det fremkommer ikke av søknaden om denne registreringen er foretatt.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Lyngen kommune har i dag 9 skjenkesteder: Aurora Spirit AS, Lyngen Experience Drift AS, Lyngseidet Gjestegård, Lyngen Sea Lodge AS (Fryd), Lyngen Havfiske og Tursenter AS (XLyngen), Lyngen Mountain Lodge, Kvinnehuset AS, Svensby Tursenter BA og Sørheim Brygger AS. Disse skjenkebevillingene opphører 31.12.2019.

I hht. Edruskapspolitisk plan pkt. 3.3.2 vedtatt i 2001 og senest Ruspolitisk handlingsplan for 2012-2015 som ble vedtatt i 2012, er det ikke satt "tak" på antall skjenkebevillinger i Lyngen kommune.

Det er også satt følgende krav for skjenkebevillinger tilknyttet serveringssted:

«Skjenkebevilling skal bare gis dersom bevillingen inngår i et konsept som gjelder utvikling av lokalt næringsliv generelt, reiselivet spesielt og når serveringsstedet holder en standardmessig god kvalitet».

Gjeldende skjenketider (max) jfr. alkoholoven § 4-4, 2.ledd, er som følger:
Skjenking av rusbrus, øl og vin tidligst fra kl 06:00 til senest kl 03:00.
Skjenking av brennevin tidligst fra kl 13:00 til senest kl 03:00.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

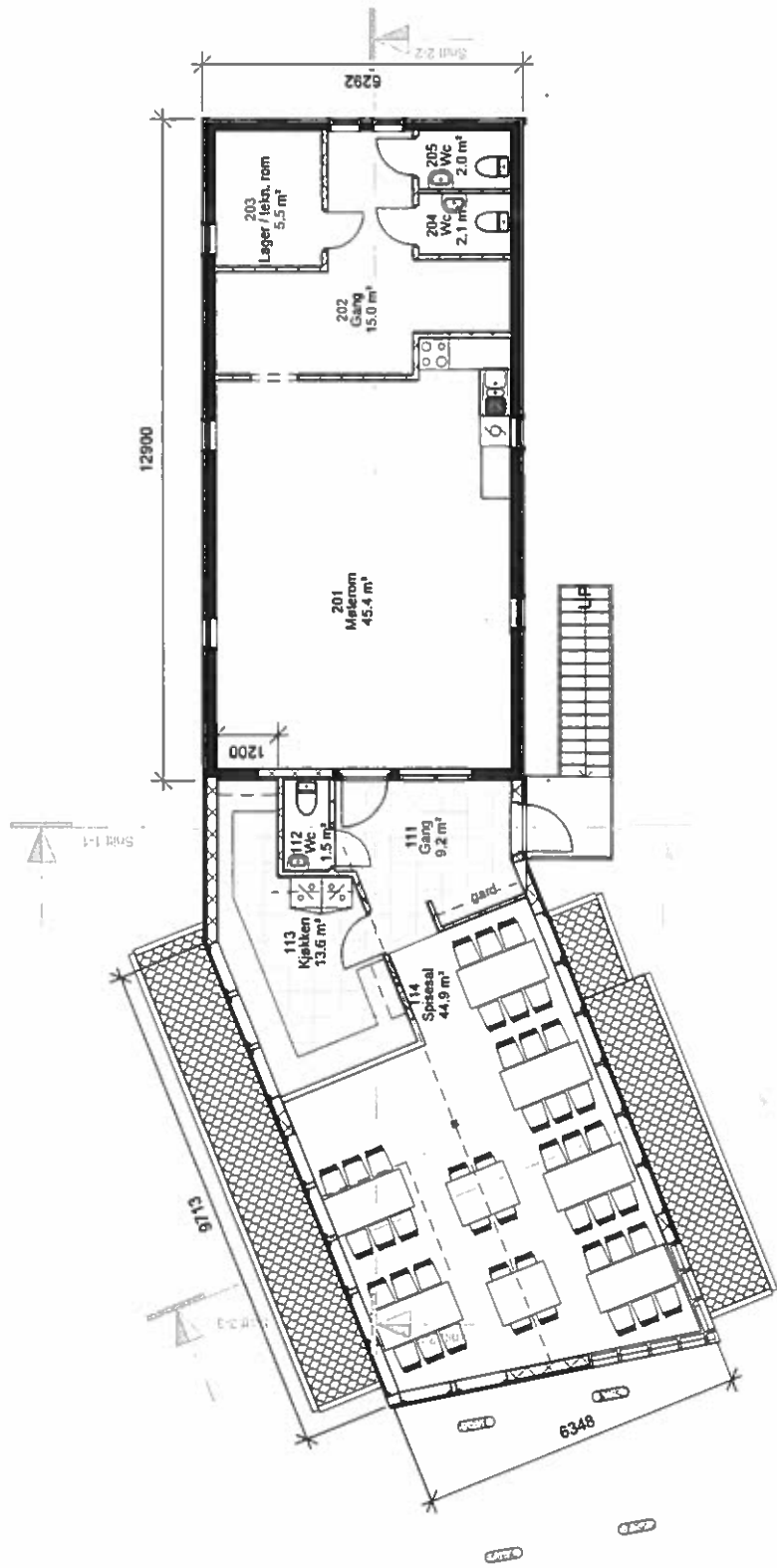
Sett ut fra et næringslivsmessig synspunkt vil nyetableringen til Koppangen Brygger AS med restaurant og møtelokale gi et viktig bidrag for videre utvikling av turistnæringen.

I henhold til alkoholovens bestemmelser i § 4-4, kan brennevin ikke skjenkes før kl 13:00, og skal ikke foregå i tidsrommet fra kl 03:00 til kl 13:00.

Skjenking av rusbrus, øl og vin skal ikke foregå i tidsrommet mellom kl 03:00 til kl 06:00.

Koppangen Brygger AS har søkt om anledning til å skjenke fra kl 09:00. Rådmannen har hatt en gjennomgang av gitte bevillinger og ingen har skjenketider før kl 12:00.

Rådmannen vil derfor anbefale at Koppangen Brygger AS får likelydende skjenketider og at kommunestyre i forbindelse med ny bevillingsrunde i 2020, får vurdere evt endringer i dagens praksis mht skjenketider.

Dato	Rev. gjelder	Sign.

Tilbygg "Gammelbygga", Koppangen

Byggh: Alf Fagerborg

Plan 2. etg

20.07.2015 1 : 100 A102.1

JKA
 JOHN KROGDOFFENSEN ARKITEKTONTOR AS
 Torshovsveien 10, 0681 Torshov, Oslo
 Tlf: 022 44 10 00, faks: 022 44 10 01
 E-post: jka@jka.no, www.jka.no

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
51/18	Lyngen kommunestyre	13.06.2018

Valg av politisk representant og vararepresentant til vannområdeutvalget

Henvisning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Regional forvaltningsplan vannregion Troms 2016 - 2021

Rådmannens innstilling

Lyngen kommunestyre velger ..... med
..... som personlig vara til Vannområdeutvalget for
Lyngen –Skjervøy.

Saksopplysninger

Troms fylkeskommune som vannregionmyndighet i vannregion Troms, har tilsatt vannområdekoordinatorer i fylket.

Vannområdekoordinator i Nordreisa koordinerer arbeidet i vannområdene Balsfjord-Karlsøy, Lyngen-Skjervøy og Nordreisa-Kvæningen med følgende kommuner: Tromsø, Balsfjord, Storfjord, Karlsøy, Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen.

Som ett ledd i dette arbeidet opprettes det nå vannområdeutvalg. Vannområdeutvalget Lyngen – Skjervøy omfatter hele Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord kommune og deler av Nordreisa og Balsfjord kommune.

Vannområdeutvalget består av relevante myndigheter og det skal velges en politisk representant med vararepresentant. I tillegg deltar administrasjonen i hver kommune med en/flere representant/-er.

Vannområdeutvalgets oppgave er å sikre lokal forankring, fremskaffe lokal kunnskap og generere forslag til miljøtiltak.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Siden det dreier seg om valg, legges saken fram for politisk behandling uten innstilling. Rådmannen utpeker hvem som representerer kommunen fra administrasjonen.

Alle kommunene i Troms
v/rådmann og ordfører

Vår ref.:
14/4180-153
Løpenr.:
22904/18

Saksbehandler:
Matthias Zielke
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 56

Arkiv:
M10 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
20.03.2018

OPPFØLGING AV REGIONAL FORVALTNINGSPLAN FOR VANNREGION TROMS – I 2018

Troms fylkeskommune, som er vannregionmyndighet i vannregion Troms, vil med dette brev informere kommunene i Troms om status i det regionale vannforvaltningsarbeidet og om oppgavene kommunene står overfor i 2018.

Nye vannområdekoordinatorene i kommunene

I fjor høst ble det ansatt to vannområdekoordinatorene i vannregionen. Disse har henholdsvis Lenvik kommune og Nordreisa kommune som vertskommune men har som arbeidsoppgave å koordinere det lokale vannforvaltningsarbeidet i 3 vannområder hver. Vannområdekoordinator i Lenvik kommune har ansvar for koordinering av arbeidet i 3 vannområder; Harstad-Salangen, Bardu-Målselv og Senja som omfatter følgende kommuner: Kvæfjord, Harstad, Skånland, Ibestad, Lavangen, Bardu, Torsken, Tranøy, Dyrøy, Salangen, Berg, Lenvik, Sørreisa og Målselv.

Kontaktopplysninger: Viktor Lavik, viktor.lavik@lenvik.kommune.no, telefon 480 47 237.

Vannområdekoordinator i Nordreisa kommune koordinerer arbeidet i vannområdene Balsfjord-Karlsøy, Lyngen-Skjervøy og Nordreisa-Kvænangen med følgende kommuner: Tromsø, Balsfjord, Storfjord, Karlsøy, Lyngen, Gáivuotna/Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen.

Kontaktopplysninger: Jan Arvid Holmgren, jan.arvid.holmgren@nordreisa.kommune.no, telefon 403 22 000

Arbeidsgiveransvaret ligger hos de to vertskommunene, men vannområdekoordinatorene er ansvarlig for koordinering av vannforvaltningen likt i alle kommuner som tilhører de respektive vannområdene.

I forrige planperiode har det ikke vært fungerende vannområdeutvalg, noe som medførte mangelfull lokal medvirkning i planprosessen. Imidlertid er vannområdekoordinatorene nå i gang med å opprette vannområdeutvalg i sine respektive vannområder og det tas sikte på å ha etablert disse i løpet av våren. Her er det viktig med kommunal deltakelse og medvirkning.

Pågående prosess med endring av vannforskriften

Klima- og miljødepartementet sendte 5. oktober 2017 på høring forslag om en rekke endringer i vannforskriften. Det er blant annet foreslått å flytte det regionale koordineringsansvaret fra utvalgte fylkeskommuner til utvalgte fylkesmenn og til Miljødirektoratet. Videre er det foreslått å flytte hjemmelen for vannforvaltningsplaner fra plan- og bygningsloven til et foreslått nyopprettet kapittel i naturmangfoldloven og dermed fjerne eller redusere den lokal- og regionalpolitiske koordineringen. Det fremgår av høringsforslaget at vannforvaltningsplanen skal følges opp, uavhengig av hvem som er regional koordinator og hvilken lov planen er forankret i. Kommuner og regionale sektormyndigheter bør derfor sette av ressurser til oppfølging av vannforvaltningsplanen og gjennomføring av tiltak for å nå miljømålene i planen.

Status for vannforvaltningsarbeidet i vannregion Troms

Regional vannforvaltningsplaner for Troms ble vedtatt i Fylkestinget i Troms i desember 2015, og godkjent av Klima- og miljødepartementet i juni 2016, dog med forbehold om endringer. Endringene ble kunngjort i april 2017. Vannregionene er nå inne i en ny planperiode og vannforvaltningsplanene skal nå følges opp av vannregionmyndigheten og sektormyndighetene inklusive kommunene. Oppfølging av planen innebærer hovedsakelig gjennomføring av vedtatte og godkjente tiltak. Samtidig skal planen rulleres og forbedres med oppdatert kunnskapsgrunnlag for neste planperiode 2022-2027.

Løpende oppfølging av vannforvaltningsplanen

I henhold til vannforskriften skal vannforvaltningsplanen legges til grunn for regionale organers virksomhet og kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen. Forvaltningsplanen gir klare regionale og statlige føringer til kommunene i vannregionen og skal bidra til å samordne og gi retningslinjer for arealbruken på tvers av kommune- og fylkesgrensene. Dersom en kommune eller andre sektormyndigheter ikke forholder seg til vedtatt og godkjent plan i sin planlegging eller virksomhet, gir dette grunnlag for å fremme innsigelse. Kommunene må derfor sørge for at vannforskriften og vannforvaltningsplanen blir fulgt opp i kommunens planlegging og strategier. Hensynet til vannmiljø og vannforekomstenes vedtatte miljømål skal vurderes der det er relevant. Veiledning til dette arbeidet finnes under «Vannforvaltning» på nettsiden miljokommune.no eller ved henvendelse til ansvarlig vannområdekoordinator.

Oppgaver og frister i 2018

Gjennomføring av tiltak

Tiltaksprogrammet er en del av vannforvaltningsplanen og gir en oversikt over tiltakene som skal gjennomføres for å oppnå de vedtatte og godkjente miljømål for vannforekomstene. Kommunene er ansvarlig for å vurdere og gjennomføre miljøforbedrende tiltak i de tilfellene hvor kommunen har sektoransvar, blant annet tiltak knyttet til drikkevann, avløp, forurensning, landbruk, friluftsliv og arealbruk. Etter vannforskriften skal gjennomføring av

tiltak i tiltaksprogrammet skal være igangsatt innen 31.12.2018. Status for gjennomføring av tiltakene skal rapporteres elektronisk i Vann-nett databasen. Her anmoder Miljødirektoratet om at rapporteringen skjer innen 01.09.2018.

En oversikt over kommunens tiltak finnes i tiltaksprogram samt tilhørende endringstabeller. Tiltakene kan også søkes opp i Vann-nett databasen (www.vann-nett.no). I noen tilfeller kan det være uklart om kommunen eller en annen sektormyndighet har ansvar for tiltaks-gjennomføring. Her er det viktig at de involverte sektormyndighetene avklarer hvem som skal gjennomføre tiltakene. Det finnes også egen tilskuddsordning nasjonalt som kan bidra med finansiering av tiltak.

Oppdatering og kvalitetssikring av kunnskapsgrunnlaget

Et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag er svært viktig for oppdaterte og forbedrete vannforvaltningsplaner for kommende planperiode. Kommunene, interesseorganisasjoner og lokale foreninger og lag har lokal kunnskap om tilstand og påvirkning som er verdifull i vannforvaltningsarbeidet. Om kommunen eller lokale aktører er kjent med endringer av vannmiljøet i vannforekomster i kommunen bør kommunen gå i dialog med Fylkesmannen i Troms v/ Miljøvernavdeling for oppdatering av kunnskapsgrunnlaget. Vannområdekoordinatorene vil også kunne bistå med koordinering.

Oppdatering av framdriftsplan, vesentlige vannforvaltningsspørsmål og arbeidsprogram/planprogram

Ferdig utarbeidet framdriftsplan, «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» og arbeidsprogram/planprogram vil fungere som retningslinjer i arbeidet med rullering og oppdatering av dagens regional forvaltningsplan for vannregion Troms. Etter anmodning fra Miljødirektoratet skal plandokumentene «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» (som er oversikt over kunnskapsgrunnlaget og status) og arbeidsprogram/planprogram sendes på høring innen 01.01.2019. Utarbeidelsen av en oppdatert versjon av «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» vil basere seg på de opplysninger om miljøpåvirkninger som er registrert i Vann-nett databasen.

Med vennlig hilsen,

Gunnar Davidsson
ass. næringssjef

Matthias Zielke
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Kopi:

Viktor Lavik, Lenvik kommune, Pb 602 9306 FINNSNES

Jan Arvid Holmgren, Nordreisa kommune, Pb 174 9156 STORSLETT

Fra: Dan Håvard Johnsen (Dan.Havard.Johnsen@lyngen.kommune.no)
Sendt: 01.06.2018 09:31:17
Til: Inger-Helene Isaksen
Kopi:

Emne: FW: Innkalling til møte for vannområdeutvalget Lyngen-Skjervøy
Vedlegg: Saksliste utvalgsmøte 25 april 2018.pdf

From: Jan Arvid Holmgren <Jan.Arvid.Holmgren@nordreisa.kommune.no>
Sent: Tuesday, April 10, 2018 11:05 AM
To: Dag Funderud <Dag.Funderud@nordreisa.kommune.no>; Øyvind Evanger <Oyvind.Evanger@nordreisa.kommune.no>; Svein Oddvar Leiros <svein.leiros@kafjord.kommune.no>; Karin Karlsen <Karin.Karlsen@kafjord.kommune.no>; Svein Solberg <Svein.Solberg@skjervoy.kommune.no>; Kåre Fjellstad <Kare.Fjellstad@lyngen.kommune.no>; Dan Håvard Johnsen <Dan.Havard.Johnsen@lyngen.kommune.no>; Ørjan Albrigtsen <orjan@skjervoy.kommune.no>; Knut Jentoft <Knut.Jentoft@storfjord.kommune.no>; Trond Arne Hoe <Trond.Hoe@storfjord.kommune.no>; gunda.johansen@balsfjord.kommune.no; ylva.sneve@balsfjord.kommune.no; troms@njff.no; FNF Troms < troms@fnf-nett.no>
Subject: Innkalling til møte for vannområdeutvalget Lyngen-Skjervøy

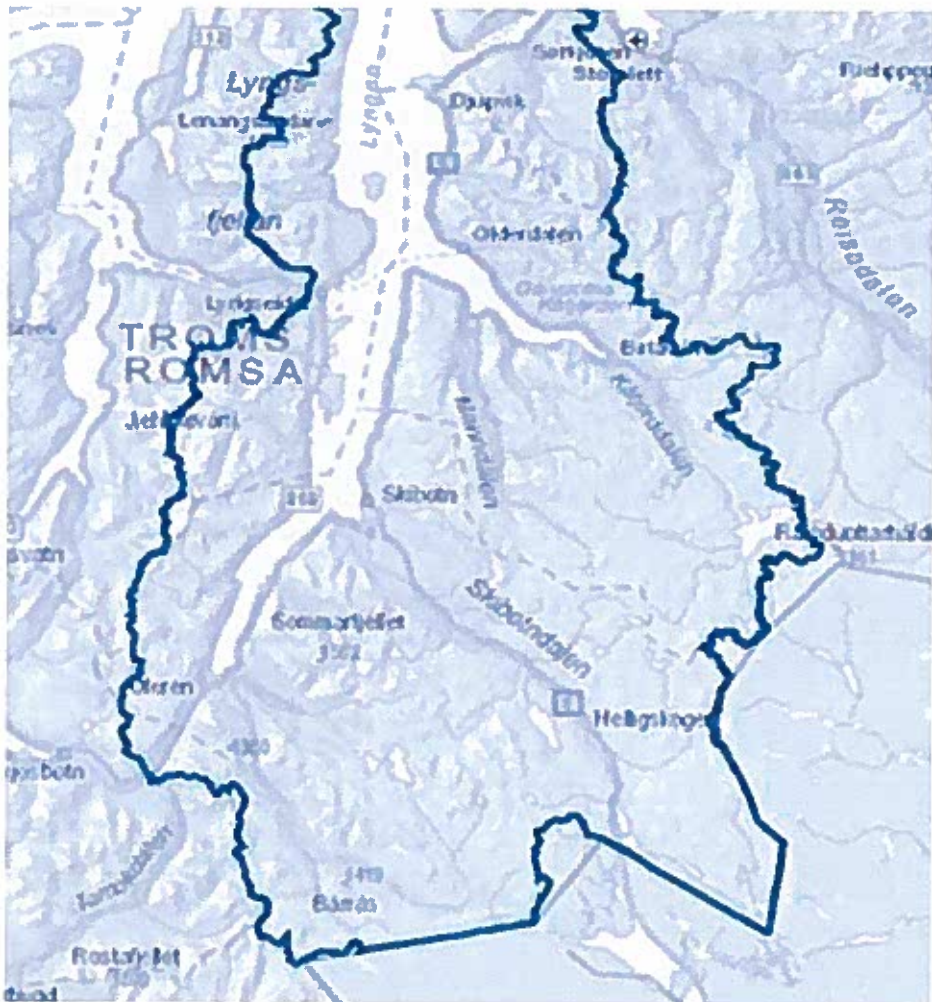
Hei,

Innkaller med dette til møte for vannområdet Lyngen-Skjervøy den 25.april. Møtet avholdes på rådhuset til Kåfjord kommune i Olderdalen.

Det bør velges en politisk representant og en fra administrasjonen, men det er opp til den enkelte kommune å besluttet dette. *Lag og foreninger som har interesse av dette arbeidet, eksempelvis jeger- og fisk, naturvernforbundet osv. ønskes også med i dette arbeidet.*

Vannområdet omfatter *hele* Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord kommune, og *deler* av Nordreisa og Balsfjord kommune. Mesteparten av Nordreisa kommune er i vannområdet Nordreisa-Kvænangen, og mesteparten av Balsfjord kommune er i vannområdet Balsfjord-Karlsøy. *Det avvikles egne møter for disse vannområdene (Nordreisa-Kvænangen og Balsfjord-Karlsøy).* Se kart over vannområdet Lyngen-Skjervøy:

Denne informasjonen er også tilgjengelig på <https://vann-nett.no/portal/#/area/1104-06/SubUnitID>

Vannområdeutvalget kan bestå av alle relevante myndigheter og alle relevante interessenter. Vannområdeutvalgets oppgave er å sikre lokal forankring, fremskaffe lokal kunnskap og generere forslag til miljøtiltak.

Innkalling og sakliste til møtet den 25.april for vannområdet Lyngen-Skjervøy er vedlagt.

Med vennlig hilsen

Jan A. Holmgren

Vannområdekoordinator Troms nord

Postadresse: Postboks 174, 9156 Storslett
Besøksadresse: Sentrum 17, 9151 Storslett
Telefon direkte: 77779090
Mobil: 417 06 119
E-post: Jan.Arvid.Holmgren@nordreisa.kommune.no

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.
For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>
